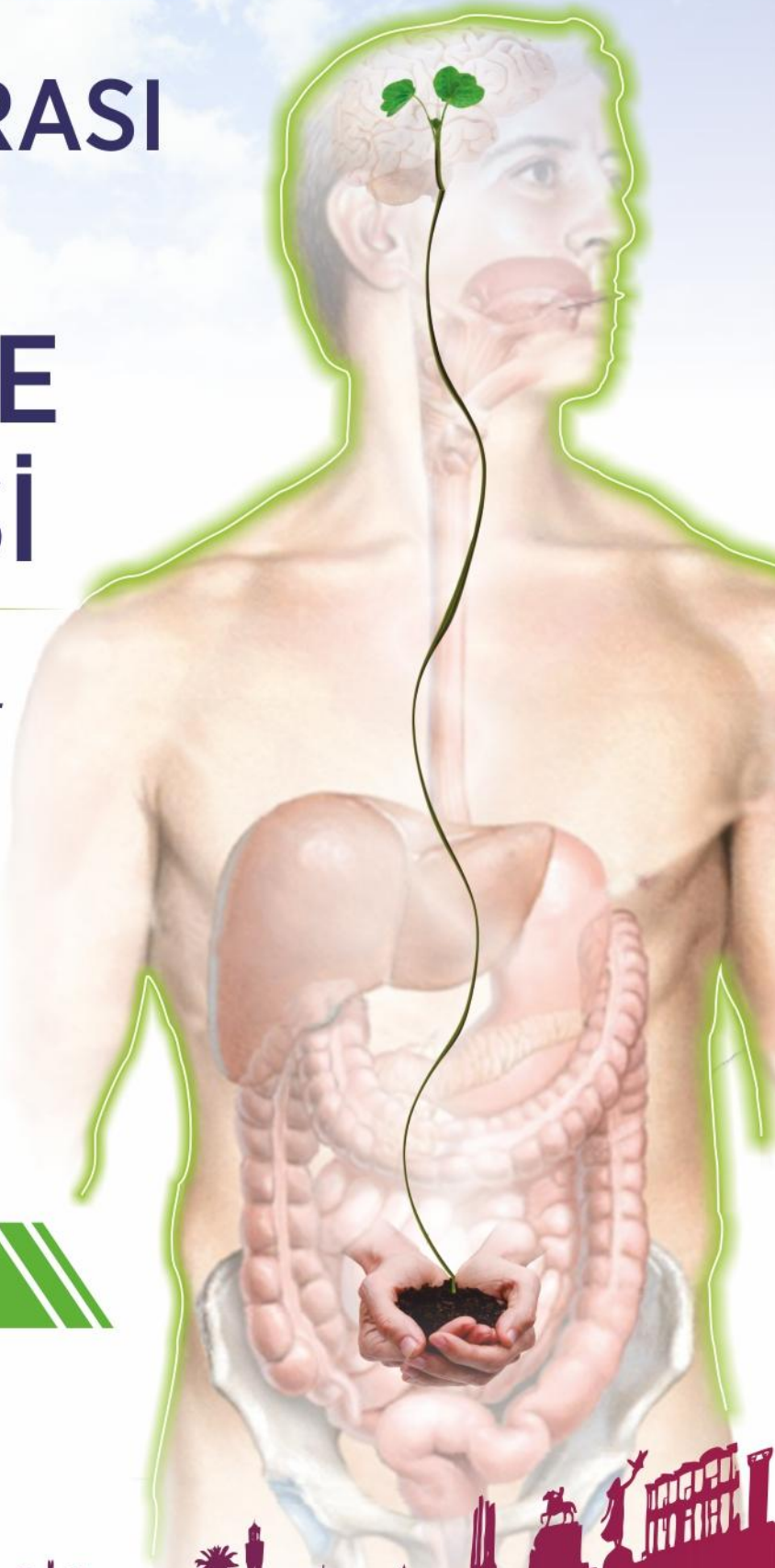
Ege Üniversitesi 1955

İzmir Kâtipçelebi Üniversitesi 2010

Diyetisyenler Derneği Türkiye 1969 İzmir İl Temsilciliği

ULUSLARARASI SAĞLIKLI BESLENME KONGRESİ

GASTROİNTESTİNAL HASTALIKLAR

5-7 Ekim 2017

Tepekule Kongre Merkezi
İzmir

BİLDİRİ KİTABI

www.healthynutr2017.com

MOTTO
www.motto.tc
0232 446 06 10 | info@motto.tc

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
DAVET YAZISI	3
KURULLAR	4-5
BİLİMSEL PROGRAM	6-12
SÖZEL BİLDİRİLER	13-50
POSTER BİLDİRİLER	53-111
SPONSORLAR	112-121

DAVET YAZISI

ULUSLARARASI SAĞLIKLI BESLENME KONGRESİ: GASTROİNTESTİNAL HASTALIKLAR
ULUSLARARASI SAĞLIKLI BESLENME KONGRESİ 2017'YE HOŞGELDİNİZ

Değerli meslektaşlarımız,

Sizleri bugüne kadarki en kıymet verdiğimiz bilimsel etkinliğimize; 5-7 Ekim 2017 tarihinde ülkemizin güzel şehri İzmir'de düzenlediğimiz ve Gastrointestinal Hastalıklar konusunun ele alınacağı Uluslararası Sağlıklı Beslenme Kongresi'ne davet etmekten büyük onur duyuyoruz.

Sağlıklı beslenmenin, sadece sağlıklı yaşamın anahtarı değil, aynı zamanda çok çeşitli gastrointestinal hastalık yaşayan bireyler için yaşamı kolaylaştırıcı ve kurtarıcı olduğu düşüncesindeyiz. Biz diyetisyenler ve sağlık profesyonelleri, her geçen gün artan bilimsel bilgilerin ışığında ve vücudun mucizevi çalışma sistemini çözerek bu amaca ulaşmadaki en önemli unsurlarız. Bu nedenle, Ege Üniversitesi ve İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümleri ve Türkiye Diyetisyenler Derneği İzmir Temsilciliği olarak, hastalarımıza hastalıklarıyla daha iyi baş etme becerisi kazandırmak, yaşam kalitesini yükseltmek, gastrointestinal hastalıklarda diyetisyenlerin ve sağlık profesyonellerinin tedavi edici rollerini arttırmak hedefleriyle, İzmir'in Beslenme ve Diyetetik alanındaki ilk kapsamlı programını hazırlamış bulunmaktayız.

"Uluslararası Sağlıklı Beslenme Kongresi: Gastrointestinal Hastalıklar" gastrointestinal hastalıklar, tıbbi beslenme tedavileri, gastrointestinal sağlığımız ile ilgili güncel ve yeni konuları tartışırken; gastrointestinal sistem üzerine stresin etkisinden sirkadiyen ritmin gücüne, konstipasyon ve laktoz intoleransı gibi sık görülen sorunlardan "popüler" bariatrik cerrahiye, klasik tedavi yöntemlerinden fekal transplantasyon gibi yeni yaklaşımlara, bebeklikten yaşlılığa diyetle geçen uzun yaşamda mikrobiyotadan vitaminlerin rollerine kapsamlı bir bakış açısı sunacak şekilde hazırlandı.
Sizleri "Uluslararası Sağlıklı Beslenme Kongresi: Gastrointestinal Hastalıklar"da, Ege'nin incisi, kendisiyle barışık ve sıcak insanların sıcak şehri olan İzmir'de ağırlamaktan dolayı mutluluk duyacağız.

Saygılarımızla

Eş Başkanlar

Dr. Reci MESERİ
Dr. Dilek ONGAN
Dr. Özge KÜÇÜKERDÖNMEZ

KURULLAR

Eş Başkanlar

Dr. Reci MESERİ - Ege Üniversitesi SBF Beslenme ve Diyetetik Bölüm Başkanı
Dr. Dilek ONGAN - İzmir Katip Çelebi Üniversitesi SBF Beslenme ve Diyetetik Bölüm Başkanı
Dr. Özge KÜÇÜKERDÖNMEZ - Türkiye Diyetisyenler Derneği İzmir İl Temsilcisi

Bilimsel Sekreterya

Dr. Gülşah KANER
kanergulsah@gmail.com

Düzenleme Kurulu

Dr. Reci MESERİ
Dr. Dilek ONGAN
Dr. Özge KÜÇÜKERDÖNMEZ
Dr. Gülşah KANER
Uzm. Dyt. Ezgi BELLİKCİ KOYU
Uzm. Dyt. Neslihan ÜLGER ÖZTÜRK
Uzm. Dyt. Selda SEÇKİNER
Dyt. Rana N. TAŞKIRMAZ
Dyt. Semra EROĞLU ERKMEN
Dyt. Ebru Güneş YAĞCI

Bilimsel Kurul

Filiz Açkurt
Gamze Akbulut
Hale Akpınar
Emel Alphan
Perihan Arslan
Sema Aydoğdu
Nurcan Yabancı Ayhan
Murat Baş
Yasemin Beyhan
Halit Tanju Besler
Saniye Bilici
Filippo Canducci
Ruksan Çehreli
Fatma Çelik
Ahmet Çoker
Bumin Nuri Dündar
Merije Elezi
Funda Elmacıoğlu
Gülgün Ersoy
Muazzez Garipağaoğlu
Olivier Goulet
Esra Güneş
Inge Huybrechts
Xhezair Idrizi
Neriman İnanç
Nilgün Karaağaoğlu
Efsun Karabudak
Tarkan Karakan
Alev Keser
Fatma Nişancı Kılınç
Gül Kızıltan

Peter C. Konturek
Gülden Köksal
Eda Köksal
Seyit M. Mercanlıgil
Türkan Kutluay Merdol
Neil Murphy
Nevin Oruç
Ayşe Özfer Özçelik
Hülya Gökmen Özel
Melek Gülsün Özentürk
Emel Selma Özer
Yeşim Öztürk
Gülden Pekcan
Mathias Pirlich
Neslişah Rakıcıoğlu
Mendane Saka
Gülhan Samur
Habibe Şahin
F. Şule Şakar
Ruhsar Damla Gökşen Şimşek
Muhittin Tayfur
Perim Fatma Türker
Amalia Tsagari
Belkıs Ünsal
Gafur Xhabiri
Erdem Yeşilada
Hilal Yıldıran
Emine Yıldız
Sevinç Yücecan

BİLİMSEL PROGRAM

5 EKİM 2017	
A SALONU	**B SALONU**
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Melek Gülsün ÖZENTÜRK, Prof. Dr. Bumin Nuri DÜNDAR **08.30-09.15 KAYIT** **09.15-09.30 AÇILIŞ KONUŞMASI** **09.30-10.10 Dansın Terapideki Yeri** Konuşmacı: Prof. Dr. Gürbüz AKTAŞ **10.10-10.40 Eski Çağda Beslenme ve Sağlık** Konuşmacı: Prof. Dr. Ergün LAFLI **10.40-11.20 Gastrointestinal Sistem Mikrobiyotası ve Önemi** Konuşmacı: Prof. Dr. Tarkan KARAKAN **11.20-12.00 Gastrointestinal Sistem Hormonları ve Sirkadiyen Ritm** Konuşmacı: Prof. Dr. Şevki ÇETİNKALP	
12.00-13.00 ÖĞLE YEMEĞİ	
13.00-13.30 *UYDU SEMPOZYUMU* "Enzime Dirençli Nişasta ve Sağlıklı Gelecek İçin Etkileri" *Konuşmacı: Dr. İncinur HASBAY*	
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet UYAR, Prof. Dr. Muhittin Tayfur **13.30-14.00 Barsaklarımızdaki Simbiyotik Yaşam: Mikrobiyota** Konuşmacı: Prof. Dr. Ener Çağrı DİNLEYİCİ **14.00-14.30 Mikrobiyota ve Diyet Etkileşimi** Konuşmacı: Prof. Dr. Murat BAŞ **14.30-15.00 Fecal Microbiota Transplantation** Konuşmacı: Prof. Dr. Peter C. Konturek	*Oturum Başkanı: Prof. Dr. Hanefi ÇAVUŞOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Ruksan ÇEHRELİ* **13.30-14.00 Yutma Bozukluklarına Hekim Yaklaşımı** Konuşmacı: Prof. Dr. Sibel EYİGÖR **14.00-14.30 Yutma Bozukluklarına Fizyoterapist Yaklaşımı** Konuşmacı: Dr. Numan DEMİR **14.30-15.00 Yutma Bozukluklarına Diyetisyen Yaklaşımı** Konuşmacı: Yrd. Doç. Dr. Gökçen GARİPOĞLU
15.00-15.10 KAHVE ARASI	
15.10 - 15.30 *UYDU SEMPOZYUMU* "Phase Angle" *Konuşmacı: Shinsuke NAKAGAWA*	
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ahmet MUSOĞLU, Prof. Dr. Efsun KARABUDAK **15.30-17.00 "Lavaboda Geçen Saatler"** **Musluklar Kapalı: Kabızlık** Konuşmacı: Prof. Dr. Serhat BOR **Musluklar Açık: İshal** Konuşmacı: Prof. Dr. Ömer ÖZÜTEMİZ	*Oturum Başkanı: Prof. Dr. Kubilay DEMİRAĞ, Prof. Dr. Habibe ŞAHİN* **15.30-16.00 Stomanın Hasta Yaşam Kalitesine Etkisi** Konuşmacı: Prof. Dr. Eray KARA **16.00-16.30 Stomalı Hastalarda Tıbbi Beslenme Tedavisi** Konuşmacı: Yrd. Doç. Dr. Perim TÜRKER **16.30-17.00 Stoma ve Yara Bakımı** Konuşmacı: Prof. Dr. Filiz ÖĞCE

17.00 – 18.00 SOSYAL KONFERANS
"BEYİNDE ARARKEN B.A.Ğ.I.R.S.A.K.T.A BULDUM"

Dr. Serkan KARAİSMAİLOĞLU

06 EKİM 2017
C salon (Ege Salonu)

6 EKİM 2017

A SALONU	B SALONU
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Arzu ON, Prof. Dr. Gül KIZILTAN **09.00-09.30 Nutrition and the Human Gut Microbiota for Healthy Ageing** Konuşmacı: Dyt. Amalia TSAGARI **09.30-10.00 Evidence Based Medicine in Probiotic Supplementation** Konuşmacı: Yrd. Doç. Dr. Filippo CANDUCCI **10.00-10.30 Fermente Besinler: Ne kadar Probiyotik?** Konuşmacı: Prof. Dr. Efsun KARABUDAK	*Oturum Başkanı: Prof. Dr. Füsun SAYGILI, Prof. Dr. Seyit M. MERCANLIGİL* **09.00-09.20 Bariatrik Cerrahi: Kime? Ne Zaman? Nasıl?** Konuşmacı: Prof. Dr. Özgür FIRAT **09.20-09.40 Bariatrik Uygulamada Multidisipliner Ekibin Önemi** Konuşmacı: Doç. Dr. Aziz SÜMER **09.40-10.00 Bariatrik Cerrahi Öncesi ve Sonrası Beslenme Yetersizlikleri** Konuşmacı: Dr. Dyt. Aygün KUYUMCU **10.00-10.20 Değiştirilemeyen Beslenme Alışkanlıkları Bariatrik Cerrahinin Başarısını Etkiler mi?** Konuşmacı: Uzm. Dyt. Selda SEÇKİNER
10.30-11.00 KAHVE ARASI	
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Fehmi AKÇİÇEK, Prof. Dr. Murat BAŞ **11.00-11.30 Determination of Nutritional Status in Gastrointestinal Diseases: Bioelectical İmpedance Analysis** Konuşmacı: Prof. Dr. Matthias PIRLICH **11.30-12.00 FODMAP: Gastrointestinal Sistem Hastalıklarında Güncel Diyet Tedavisi** Konuşmacı: Doç. Dr. Gamze AKBULUT **12.00-12.30 Elementel, Semielementel ve Polimerik Ürünlerin Gastrointestinal Hastalıklardaki Yeri** Konuşmacı: Doç. Dr. Hilal YILDIRAN	*Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mesut AKARSU, Doç. Dr. Mendane SAKA* "Kalbe Giden Yol Mideden Geçer: Beslenme Önerileri" **11.00-11.20 Dispepsi** Konuşmacı: Doç. Dr. Emine AKAL YILDIZ **11.20-11.40 Gastroözofageal Reflü** Konuşmacı: Yrd. Doç. Dr. Özge KÜÇÜKERDÖNMEZ **11.40-12.00 Ülser** Konuşmacı: Dr. Dyt. İnci TÜRKOĞLU **12.00-12.20 Dumping Sendromu** Konuşmacı: Doç. Dr. Alev KESER
12.30-13.00 ÖĞLE YEMEĞİ	
13.00-13.30 *UYDU SEMPOZYUMU* **"Sağlıklı Bir Yaşam İçin Esansiyel Yağ Asitlerinin Önemi"** *Konuşmacı: Beril KOPARAL*, Msc, MBA	
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ahmet ÇOKER, Prof. Dr. Betül ÇİÇEK **13.30-14.00 Kolorektal Kanserde Erken Tanı ve Tedavinin Önemi** Konuşmacı: Doç. Dr. Fatih TEKİN **14.00-14.30 Colorectal Cancer and Nutrition-EPIC-IARC** Konuşmacı: Prof.Dr. Inge HUYBRECHTS **14.30-15.00 Kolerektal Kanserde Nutrisyon**	*Oturum Başkanı: Prof. Dr. Belkıs ÜNSAL, Doç. Dr. Emine AKAL YILDIZ* **13.30-13.50 Küreselleşen Dünyada Inflamatuvar Barsak Hastalıkları Bir Tehdit mi?** Konuşmacı: Doç. Dr. Elif SARITAŞ YÜKSEL **13.50-14.10 Inflamatuvar Barsak Hastalıklarında Tedavi Algoritması** Konuşmacı: Uzm. Dr. Nalan Gülşen ÜNAL **14.10-14.30 Inflamatuvar Barsak Hastalıklarında**

Desteği Konuşmacı: Dr. Dyt. Derya HOPANCI BIÇAKLI	**Diyet: Tedavi Edici mi? Tetikleyici mi?** Konuşmacı: Prof. Dr. Gül KIZILTAN **14.30-14.50 Inflamatuvar Barsak Hastalıkları ve Hasta Uyumu** Konuşmacı: Uzm. Hem. Berna Nilgün ÖZGÜRSOY URAN
15.00-15.10 KAHVE ARASI	
15.10 - 15.30 UYDU SEMPOZYUMU "Gastrointestinal Sistem Hastalıklarında Propolisin Kullanımı" Konuşmacı: Aslı Elif TANUĞUR	
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Semih ÖTLEŞ, Prof. Dr. Perihan ARSLAN **15.30-16.00 Çocuklarda İntestinal Yetmezlik** Konuşmacı: Prof.Dr. Funda ÖZGENÇ **16.00-16.30 Kısa Barsak Sendromlu Çocuklarda Beslenme Yetersizlikleri** Konuşmacı: Yrd. Doç. Dr. Seray KABARAN **16.30-17.00 Chronic Intestinal Failure in Children: Home Parenteral Nutrition** Konuşmacı: Prof. Dr. Olivier GOULET	*Oturum Başkanı: Prof. Dr. Tankut İLTER, Prof. Dr. Neriman İNANÇ* **15.30-16.00 Irritabl Barsak Sendromu: Tanı ve Güncel Tedavi Yaklaşımları** Konuşmacı: Doç. Dr. İlker TURAN **16.00-16.30 Zor IBS Hastaları: Diyareden Konstipasyona Tıbbi Beslenme Yaklaşımı** Konuşmacı: Prof. Dr. Habibe ŞAHİN **16.30-17.00 Irritabl Barsak Sendromu ve Besin Etkileşimleri** Konuşmacı: Yrd. Doç. Dr. Derya DİKMEN

7 EKİM 2017		
A SALONU	**MUTFAK**	**B SALONU**
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Fulya GÜLERMAN, Prof. Dr. Gülden PEKCAN **09.00-09.30 Dünyada ve Türkiye'de Çölyak Hastalığına Sağlık Otoritesinin Yaklaşımı** Konuşmacı: Doç. Dr. Eda KÖKSAL **09.30-10.00 Çölyak Hastalığı ve Glutenle İlişkili Hastalıklar** Konuşmacı: Prof. Dr. Sema AYDOĞDU **10.00-10.30 Çölyak Hastalığı ve Tip 1 Diyabet: Geçmişten Günümüze** Konuşmacı: Prof. Dr. Damla GÖKŞEN	**"Çölyakla Mutfak Atölyesi"** *Yrd. Doç. Dr. Dilek ONGAN* *Uzm. Dyt. Başak SEFEROĞLU*	*Oturum Başkanı: Prof. Dr. Hale AKPINAR, Prof. Dr. Emel Selma ÖZER* **09.00-09.30 Kısa Barsak Sendromunun Değişen Yüzü** *Konuşmacı: Prof. Dr. Nevin ORUÇ* **09.30-10.00 Kısa Barsak Sendromunun Sistemik Yüzü** *Konuşmacı: Prof. Dr. Bülent SAKA* **10.00-10.30 Kısa Barsak Sendromunda Nutrisyonel Yaklaşım** *Konuşmacı: Doç. Dr. Mendane SAKA*
10.30-11.00 KAHVE ARASI		
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Bahar BOYDAK, Prof. Dr. Gülden KÖKSAL **11.00-11.30 Çölyak Gelişiminde Diyetsel Etmenler ve Glutensiz Diyet** Konuşmacı: Doç. Dr. Hülya GÖKMEN ÖZEL **11.30-12.00 Çölyakta METVAK Mutfak Uygulamaları** Konuşmacı: Uzm. Dyt. Elif Figen KUTLUAY **12.00-12.30 Gıda Endüstrisinde Gluten Kullanımı ve Çapraz Kontaminasyonun**	**"Çölyakla Mutfak Atölyesi"** *Yrd. Doç. Dr. Dilek ONGAN* *Uzm. Dyt. Başak SEFEROĞLU*	*Oturum Başkanı: Prof. Dr. Funda ÖZGENÇ, Prof. Dr. Nilgün KARAAĞAOĞLU* **11.00-11.20 Özefagus Atrezili Çocuğa Beslenme Yaklaşımı** *Konuşmacı: Uzm. Dyt. Fatma ILGAZ* **11.20-11.40 Çocuklarda Gastroözofagiel Reflü** *Konuşmacı: Prof. Dr. Fulya*

Önlenmesi Konuşmacı: Doç. Dr. Saniye BİLİCİ		*GÜLERMAN* **11.40-12.00 Disbiyozis ve Çocuklarda Probiyotik Kullanımı** *Konuşmacı: Prof. Dr. Yeşim ÖZTÜRK* **12.00-12.20 Çocuk İshallerinde Beslenme Algoritması** *Konuşmacı: Doç.Dr. Reci MESERİ*
12.30-13.00 ÖĞLE YEMEĞİ		
13.00-13.30 UYDU SEMPOZYUMU **"Beslenme Durumunun Değerlendirilmesinde Geleneksel Yöntemlerin Güncel Bilimsel Normlarda Değerlendirilmesi ve Geleceğe Yansımaları"** *Konuşmacı: Prof. Dr. H.Tanju BESLER*		
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Nevin Oruç, Prof. Dr. Türkan KUTLUAY MERDOL **13.30-13.50 Süt Laktoz İntoleransının Düşmanı mı? Yoksa Bildiklerimiz Yanlış mı?** Konuşmacı: Prof. Dr. Neriman İNANÇ **13.50-14.10 Gastrointestinal Sistem Hastalıkları ve D vitamini** Konuşmacı: Prof. Dr. Betül ÇİÇEK **14.10-14.30 Gastrointestinal Sistem ve Stres: Kaç ya da Savaş** Konuşmacı: Prof. Dr. Hayriye ELBİ **14.30-14.50 Fonksiyonel Gastrointestinal Sistem Hastalıklarında Multikültürel Yaklaşım** Konuşmacı: Prof. Dr. Türkan KUTLUAY MERDOL		*Oturum Başkanı: Prof. Dr. Canan KARAALP, Prof. Dr. Sevinç YÜCECAN* **13.30-14.00 Bitkisel Ürünlerin Kullanılmasında Doğrular ve Yanlışlar** Konuşmacı: Doç. Dr. Bintuğ ÖZTÜRK **14.00-14.30 Gastrointestinal Sistem Hastalıklarında Tıbbi Çaylar** Konuşmacı: Prof. Dr. Erdem YEŞİLADA **14.30-15.00 Mutfağımızın Lezzeti Baharatlar ve Gastrointestinal Sağlık** Konuşmacı: Yrd. Doç. Dr. Halil KOYU
15.00-15.30 KAHVE ARASI		
Oturum Başkanı: Doç. Dr. Gamze AKBULUT, Yrd. Doç. Dr. Perim TÜRKER **OLGU SUNUMLARI -YETİŞKİN** **15.30-15.45 Olgu Sunumu I** Konuşmacı: Uzm. Dyt. Sevan ÇETİN **15.45-16.00 Olgu Sunumu II** Konuşmacı: Uzm. Dyt. Gökçe GÜNSEL YILDIRIM **16.00-16.15 Olgu Sunumu III** Konuşmacı: Uzm. Dyt. Yasemin KUNDURACI **16.15-16.30 Olgu Sunumu IV** Konuşmacı: Dyt. Sıdıka ÜNAL **16.30-16.45 Olgu Sunumu V** Konuşmacı: Dyt. Canan DEĞİRMENCİ		Oturum Başkanı: Doç. Dr. Reci Meseri, Doç. Dr. Alev KESER **OLGU SUNUMLARI -ÇOCUK** **15.30-15.45 Olgu Sunumu I** Konuşmacı: Dr. Dyt. Nevra KOÇ **15.45-16.00 Olgu Sunumu II** Konuşmacı: Uzm. Dyt. Yasemin ATİK ALTINOK **16.00-16.15 Olgu Sunumu III** Konuşmacı: Dyt. Semra ERKMEN **16.15-16.30 Olgu Sunumu IV** Konuşmacı: Dyt. Ayça ETENSEL **16.30-16.45 Olgu Sunumu V** Konuşmacı: Dyt. Zeynep AKIŞIN
17: 00 KAPANIŞ		

SÖZEL BİLDİRİLER (6 EKİM 2017)		
I. OTURUM		
Oturum Başkanları: Doç. Dr. Reci MESERİ, Yrd. Doç. Dr. Derya DİKMEN		
NO	**SAAT**	**BİLDİRİ**
S-03	09.00-09.10	GİS Kanserli Geriatrik Hastalarda Sarkopeni, Sarkopenik Obezite ve Faz Açısı ***Derya HOPANCI BIÇAKLI***
S-08	09.10-09.20	Crohn Hastalarının Besin Tüketim Durumları: CDAİ, SGD ve Beden Kitle İndeksi İle Uyumlu Mu? ***Yağmur YAŞAR***
S-09	09.20-09.30	Kayısı Çekirdeği Yağı Tüketimi Peptik Ülser Şiddetini HSP70 İfadesini Azaltarak Önler; Deneysel Bir Çalışma ***Aysel ŞAHİN KAYA***
S-11	09.30-09.40	Irritable Bağırsak Sendromu Olan Hastaların Semptomatik Tedavisinde Tıbbi Beslenme Tedavisinin Etkisi- Pilot Çalışma ***Ayşe Şeyma ERDİNÇ***
S-27	09.40-09.50	Cerrahi Gastrostomi Sonrası Beslenmeyle İlişkili Mortalite ***Elvan YILMAZ AKYÜZ***
S-35	09.50-10.00	Konstipasyonun Non-Farmakolojik Tedavisi: Diyet Lifi, Su ve Toplam Sıvı Alımının Değerlendirilmesi ***Eda KÖKSAL***
S-25	10.00-10.10	Kardiyovasküler Hastalık Tanısı Almış Hastaların Genel Beslenme Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi ***Özlem PERSİL ÖZKAN***
S-12	10.10-10.20	Spor Bilimleri Fakültesinde Okuyan Öğrencilerin Takviye Ürün Kullanma Durumlarının Değerlendirilmesi ***Nazlı Nur ASLAN***
S-14	10.20-10.30	Süper Lig Futbolcularının Sezon Öncesi Hazırlık Döneminde Vücut Bileşimlerinin ve Seçilmiş Bazı Fizyolojik Test Sonuçlarının Karşılaştırılması ***Serap DEMİR***
II. OTURUM		
Oturum Başkanları: Doç. Dr. Eda KÖKSAL, Yrd. Doç. Dr. Dilek ONGAN		
NO	**SAAT**	**BİLDİRİ**
S-10	11.00-11.10	Madde Kullanan Bireylerde Yaşam Kalitesi ve Beden Kütle İndeksi Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi ***Murat URHAN***
S-13	11.10-11.20	Yaşlı Bireylerin Antropometrik Ölçümleri, Beslenme Durumları ve Yaşam Kaliteleri Arasındaki İlişki ***Mustafa HOCA***
S-28	11.20-11.30	Yakın Doğu Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü Öğrencilerinin Besin Tüketim Örüntüsü İle Diyet Kalite İndeksi ve Uyku Kaliteleri Arasındaki İlişki ***Gülşen ÖZDURAN***
S-29	11.30-11.40	Üniversite Öğrencilerinin Diyetsel Kalsiyum Alımlarının Değerlendirilmesi: Türkiye'den Bir Pilot Çalışma ***Eda KÖKSAL***
S-30	11.40-11.50	Kırıkkale' Deki Aile Sağlığı Merkezlerine Başvuran Bireylerin Beslenme Alışkanlıkları ve Besin Tüketim Sıklıklarının Belirlenmesi ***Merve EKİCİ***
S-31	11.50-12.00	Kırıkkale'deki Aile Sağlığı Merkezlerine Başvuran Bireylerin Besin Tüketim Durumları ve Beslenme Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi ***Çiler ÖZENİR***

S-32	12.00-12.10	Yatan Hastalarda Nutrisyonel Belirteçlerin Hastanede Yatış Süresi İle İlişkisi ***Kurtuluş ÖZTÜRK***
S-34	12.10-12.20	Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Öğrencilerinin Meyve ve Sebze Tüketim Durumu ve İlişkin Faktörler ***Yağmur YAŞAR***
S-36	12.20-12.30	İzmir İli Bornova İlçesi Devlet Yurdundaki Kız Öğrencilerde Benlik Saygısının Yeme Tutumuna Etkisi ***Ayşenur ÖZTURAN***
III. OTURUM		
Oturum Başkanları: Doç. Dr. Hilal YILDIRAN, Yrd. Doç. Dr. Özge KÜÇÜKERDÖNMEZ		
NO	**SAAT**	**BİLDİRİ**
S-07	13.30-13.40	Adölesanlarda Süt ve Süt Ürünleri Tüketimi Abdominal Obezitenin Göstergesi Midir? ***Yağmur YAŞAR***
S-02	13.40-13.50	Obez Adölesanların Beslenme Alışkanlıkları ve Fiziksel Aktivite Düzeyleri: Kesitsel Bir Çalışma ***Alev KESER***
S-26	13.50-14.00	Sınıf Öğretmenlerinde Obezite Durumu ve Vücut Ağırlığı Farkındalığı ***Eda KÖKSAL***
S-16	14.00-14.10	Kuzey Kıbrıs 20 Temmuz Fen Lisesi 12. Sınıf Öğrencilerinin Beslenme Alışkanlıklarının Yeme Tutum ve Davranışlarının Değerlendirilmesi ***Sabiha Gökçen ZEYBEK***
S-19	14.10-14.20	Özel Gereksinimli Yetişkin Bireylerin Obezite Durumları ve Bazı Antropometrik Ölçümlerinin Belirlenmesi ***Çiler ÖZENİR***
S-21	14.20-14.30	Kırıkkale Üniversitesi Öğrencilerinin Yeme Tutum ve Davranışlarının Belirlenmesi ***Merve EKİCİ***
S-24	14.30-14.40	Öğretmenlerin Obezite Önlenme Programları ile İlgili Farkındalık Durumları ***Eda KÖKSAL***
S-33	14.40-14.50	Besin Etiketlerinin Sağlık Algısı Üzerine Etkisi ***Yeliz VERGİ***
S-20	14.50-15.00	Kırıkkale Üniversitesi Öğrencilerinin Beden Algılarının Belirlenmesi ***Merve EKİCİ***
IV. OTURUM		
Oturum Başkanları: Yrd. Doç. Dr. Gökçen GARİPOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Gülşah KANER		
NO	**SAAT**	**BİLDİRİ**
S-23	15.30-15.40	Kahve ve Çay Tüketiminin Tip 2 Diyabet ve İnsülin Direnci Olan Bireyler Üzerine Etkisi ***Doğa PEKSEVER***
S-04	15.40-15.50	Erciyes Üniversitesi Yılmaz-Mehmet Öztaşkın Kalp Hastanesi'nde Yatarak Tedavi Gören Yetişkin Hipertansif Hastaların Besinlerle Aldıkları Tuz Tüketiminin Saptanması ***Buse BAKIR***
S-05	15.50-16.00	18-35 Yaş Arası Kadınların Osteoporoz Hakkındaki Bilgi Düzeyi ve Davranışlarının İncelenmesi ***Neşe KAYA***
S-06	16.00-16.10	Diyetle Alınan Doymuş Yağ Asitleri Farelerde Plazma Proinflamatuvar Sitokinleri Etkilememektedir: Preliminer Sonuçlar ***Hacer YALCİMİN***
S-15	16.10-16.20	Hemodiyaliz Hastalarında Serum Paraoksanaz Aktivesi, Total Antioksidan ve Oksidan Kapasitenin Beslenme Durumu İle İlişkisinin Değerlendirilmesi ***Menşure Nur ÇELİK***
S-17	16.20-16.30	Hemodiyaliz Hastalarında Protein Enerji Kaybının Farklı Yöntemlerle Değerlendirilmesi ***Gamze YURTDAŞ***
S-01	16.30-16.40	Hacılar İlçesinde 15-49 Yaş Grubu Kadınlarda Salamura Gıda Tüketimi, Hipertansiyon Görülme Sıklığı ve İdrarla Sodyum Atılımı

		Serap YAVUZ
S-22	16.40-16.50	KKTC Gazimağusa Devlet Hastanesi Dahiliye Polikliğine Başvuran Tip 2 Diyabetli Bireylerin Yaşam Kalitelerinin (SF-36) Belirlenmesi ***Fatma NİŞANCI KILINÇ***
S-18	16.50-17.00	Hemodiyaliz Hastalarının Serum Çinko Düzeyleri ile Hematolojik Parametreleri Arasındaki İlişki ***Gamze YURTDAŞ***

SÖZEL BİLDİRİLER

S-01 - HACILAR İLÇESİNDE 15-49 YAŞ GRUBU KADINLARDA SALAMURA GIDA TÜKETİMİ, HİPERTANSİYON GÖRÜLME SIKLIĞI VE İDRARLA SODYUM ATILIMI

SERAP YAVUZ[1], BETÜL ÇİÇEK[2]

[1]KAYSERİ HALK SAĞLIĞI MÜDÜRLÜĞÜ, [2]E.Ü. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ KAYSERİ

Bu araştırma, Kayseri ili Hacılar ilçesinde 15-49 yaş grubu kadınlarda, salamura gıda tüketimi ve hipertansiyon görülme sıklığını belirlemek ve idrarla sodyum atılımını saptamak amacıyla planlanmıştır.

Saha çalışması niteliğindeki bu çalışma 1 Şubat-1 Mayıs 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın evrenini Kayseri İli Hacılar İlçesindeki 15-49 yaş grubu kadınlar oluşturmuştur. Araştırmanın verileri, araştırmanın amacına uygun 32 sorudan oluşan anket formu ile toplanmıştır. Veriler Statistical Package for Social Sciences for Windows 22.0 programı yardımı ile değerlendirilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin normal dağılıma uyup uymadıkları Shapiro Wilks normallik analizi ile test edilmiştir. Normal dağılım göstermeyen değişkenler için Kruskal Wallis Varyans analizi ve Man-Whitney U Testi kullanılmıştır. Ailedeki birey ve çocuk sayısı, aylık gelir, beden kütle indeksi, su tüketimi ve idrarla sodyum atılımı gibi nicel değişkenlerin ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Çalışmamızda nitel değişkenlerin karşılaştırılmasında ki-kare testi kullanılmıştır.

Araştırma kapsamına alınan 15-49 yaş grubu 700 kadının yaş ortalaması 38.8±9.4 yıldır. Kadınların %80.3'ünün aile yapısı çekirdek aile olup, %91.2'si ev hanımıdır. Kadınların %67.7'si ekonomik durumunu orta, %8.0'ı da kötü olarak ifade etmiştir. Araştırma kapsamına alınan kadınlarda hipertansiyon görülme sıklığı %17.3 olarak bulunmuştur. Kadınların hepsinin salça ,%92.9'unun zeytin, %85.9'unun peynir, %75'inin salamura asma yaprağı, %70.7'sinin turşu ve %55.6'sının da et ve et mamüllerini salamura gıda olarak tükettiği tespit edilmiştir. Kadınların demografik özelliklerine göre kan basıncı durumları incelendiğinde; yaş, eğitim durumu, medeni durum ve doktor tarafından hipertansiyon tanısı alma ile yüksek kan basıncı arasındaki fark istatistiksel olarak önemli bulunmuştur ($p<0.05$). Turşu ve zeytin tüketimi ile kan basıncı arasında istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmuştur ($p<0.05$). Turşu ve asma yaprağı tüketenlerin ve bilinçli tuz kısıtlaması yapanların, idrarla sodyum atılımı düzeyleri anlamlı olarak yüksek bulunmuştur ($p<0.05$).

Sonuç olarak, araştırma bölgemizde tuz alımı ve hipertansiyon vakalarının sayısını artırabilecek düzeyde fazla tüketilen ve tuz içeriği yüksek olan salamura gıdaların tüketiminin azaltılması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: SALAMURA GIDA, İDRARLA SODYUM ATILIMI, BESLENME DURUMU, 15-49 YAŞ GRUBU KADIN, HİPERTANSİYON

S-01 - THE BRINED FOOD CONSUMPTION, HYPERTENSION PREVALENCE AND URINARY SODIUM EXCRETION AMONG WOMEN AGED BETWEEN 15-49 YEARS IN HACILAR PROVINCE

SERAP YAVUZ[1], BETÜL ÇİÇEK[2]

[1]KAYSERI PUBLIC HEALTH DIRECTORATE, [2]E.U. FACULTY OF HEALTH SCIENCES

This study was planned to determine the brined food consumption and hypertension prevalence and urinary sodium excretion among women aged between 15-49 years in Hacılar province, Kayseri.

This fieldwork study was conducted between February 1st-May 1st, 2016. The universe of the study was consisted of women aged between 15-49 years, residing in Hacılar province, Kayseri. The data were obtained by a questionnaire form including 32 questions related to the aim of the study. The data were analyzed through Statistical Package for Social Sciences for Windows 22.0 programme. Shapiro Wilks normality test was used to determine the data for normal distribution. For data not exerting normal distribution, Kruskal Wallis analysis of variance and Mann-Whitney U tests were performed. For quantitative data as the number of family members and children, monthly income, body mass index, water consumption and urinary sodium excretion; mean and standard deviation values were calculated. Chi-square test was used to compare qualitative variables.

The mean age of 700 women participants aged between 15-49 years were 38.8±9.4 years. Of these women; 80.3% had a nuclear family, 91.2% were housewives. The 67.7% of the women self-reported their economical status as moderate, while 8.0% reported it as poor. The hypertension prevalence among the women participants was 17.3%. Of the women; entire group consumed tomato paste, 92.9% consumed olives, 85.9% consumed cheese, 75% consumed brined vine leaves, 70.7% consumed pickles and 55.6% consumed meat and meat products as brined foods. There were significant differences between age, educational status, marital status and being diagnosed with hypertension by a physician, in terms of hypertension status according to demographic characteristics among women ($p<0.05$). There was a significant difference between pickles and olive consumption and blood pressure ($p<0.05$). Urinary sodium excretions were significantly higher among women consuming pickles and brined vine leaves and restricting salt consciousnessly ($p<0.05$).

In conclusion, a decreased consumption for brined foods with a high salt content which may be a risk to increase salt consumption and number of cases with hypertension in our research area were recommended.

KEYWORDS: BRINED FOOD, URINARY SODIUM EXCRETION, NUTRITIONAL STATUS, WOMEN AGED BETWEEN 15-49 YEARS, HYPERTENSION

S-02 - OBEZ ADÖLESANLARIN BESLENME ALIŞKANLIKLARI VE FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYLERİ: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

ALEV KESER[1], GÜLSÜM ŞAHİN[1], EMRE DUMAN[1]

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Çocuk ve adölesanlarda görülen obezitenin genellikle ekzojen kaynaklı olduğu ve sağlıklı olmayan yaşam tarzına bağlı olarak geliştiği bildirilmektedir. Bu bağlamda çalışma, obez adölesanların beslenme alışkanlıklarının ve fiziksel aktivite düzeylerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırmaya Kocaeli Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Beslenme ve Diyet Bölümüne Mart-Ağustos 2012 tarihleri arasında başvuran 10-17 yaş aralığında (14.2±1.88 yıl) 40 erkek, 57 kız olmak üzere 97 kişi dahil edilmiştir. Katılımcıların beslenme alışkanlıklarına ve fiziksel aktivite durumlarına yönelik bilgiler araştırmacılar tarafından oluşturulmuş bilgi formu ile yüz yüze görüşülerek toplanmış, TANİTA TBF-300 vücut analiz cihazı ile vücut ağırlıkları ve vücut yağı miktarları saptanmıştır.

Adölesanların %16.5'i (%5.1 E, %11.4 K) obez (BKI 95-<99 p), %83.5'i (%33.0 E, %50.5 K) şiddetli obezdir (BKI ≥99 p). Vücut yağ yüzdesi 85-94 p. olanların oranı %12.3 (7.3 E, 5.2 K), ≥95 p. olanların ise %87.6'dır (%30.9 E, %56.7 K), %97.6'sının (%33.3 E, %64.3 K) bel çevresi ≥95 p. olup kız ve erkek adölesanların BKI, vücut yağ kütlesi ve bel çevresi dağılımları arasındaki farklılık anlamlı değildir (p>0.05). Adölesanların %54.6'sı sık acıktığını, %46.4'ü şiddetli bir şekilde acıktığını ifade etmiştir. Kahvaltıyı %50.5'i her zaman, %33.0'ü bazen yapmakta, %16.5'i hiç yapmamaktadır. Günde ortalama 3.1±1.09 öğün tüketmektedirler. Adölesanların % 68.0'i yemeklerini 15 dakikadan önce bitirdiğini, %59.8'i büyük lokmalar halinde yediğini, %93.8'i öğün dışında da yeme alışkanlığı olduğunu, %93.8'i abur-cubur besinlerden her gün mutlaka tükettiğini belirtmiştir. Katılımcılar günde ortalama 433.0±403.79 ml şekerli içecek, 3.4±1.02 su bardağı (200 ml) su içmektedir, bir fincan çay-kahveye 2.6±1.94 küp şeker ilave etmektedir, %36.1'i yemeklerin tadına bakmadan tuz ilave etmektedir. Adölesanların %82.5'i düzenli olarak egzersiz yapmamaktadır, günde ortalama 5.5±2.92 saat TV-bilgisayar karşısında vakit geçirmektedir, %98.0'i sedanter veya hafif aktivite yaşam biçimine sahiptir.

Araştırma sonucunda yaklaşık her 6 çocuktan birisinin şiddetli obez olduğu, obez adölesanların genellikle sık acıktıkları, büyük lokmalar halinde hızlı yemek yedikleri, öğün dışında abur-cubur olarak adlandırılan besinlerden tercih ettikleri, şekerli ve tuzlu besinleri tüketme eğilimleri olduğu, su tüketimlerinin oldukça düşük olduğu saptanmıştır. Bunlara ek olarak çoğunluğunun (%98.0) yeterli düzeyde fiziksel aktivite yapmadığı belirlenmiştir. Obezitenin tedavisi, varlığının saptanmasının yanında nedenlerinin belirlenmesine de bağlıdır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, obezitenin tedavisinde değiştirilmesi gereken yanlış beslenme ve fiziksel aktivite alışkanlıklarına dikkat çekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: OBEZİTE, ADÖLESAN, BESLENME ALIŞKANLIKLARI, FİZİKSEL AKTİVİTE

S-02 - NUTRITION HABITS AND PHYSICAL ACTIVITY LEVELS OF OBESE ADOLESCENTS: A CROSS-SECTIONAL STUDY

ALEV KESER[1], GÜLSÜM ŞAHİN[1], EMRE DUMAN[1]

[1]ANKARA UNIVERSITY HEALTH SCIENCE FACULTY

It is reported that obesity seen in children and adolescents is usually exogenous and develops due to a non-healthy lifestyle. In this context, this study was conducted to evaluate nutritional habits and physical activity levels of obese adolescents.

97 people (40 boys and 57 girls) aged 10-17 years (14.2±1.88 years) who applied to Kocaeli University Research and Training Hospital Nutrition and Diet Department between March and August 2012 were included in the study. Nutrition habits and physical activity levels of participants were collected by face-to-face interview with information form created by researchers, body weight and body fat mass were determined by TANITA TBF-300 body analyzer.

The ratio of adolescents with obesity (BMI 95 p.-<99 p.) was 16.5% (5.1% B, 11.4% G) and severe obese (BMI ≥99 p.) was 83.5% (33.0% B, 50.5% G). The percentage of body fat percentage 85-94 p. was 12.3% (7.3% B, 5.2% G) and those of ≥95 p. was 87.6% (30.9% B, 56.7% G). The waist circumference was ≥95 p. in 97.6% (33.3% B, 64.3% G) of adolescents. There is no significant difference in BMI, body fat mass and waist circumference distributions of boy and girl adolescents (p>0.05). The ratio of adolescents who are frequent hunger is 54.6% while 46.4% is hunger severely. 50.5% of the participants always do breakfast, 33.0% sometimes do, 16.5% do not. They consume an average of 3.1 ± 1.09 meals per day. Of the adolescents, 68.0% completed their meals 15 minutes before, 59.8% consumed in large portions, 93.8% were eating habits except for meals, and 93.8% stated that they consumed every day from snack foods. Participants drink an average of 433.0 ± 403.79 ml of sugar-sweetened drinks, 3.4 ± 1.02 cups of water (200 ml) per day, and a cup of tea and coffee adds 2.6 ± 1.94 cube sugar, 36.1% add salt without tasting the food. 82.5% of the adolescents do not exercise regularly, average 5.5 ± 2.92 hours per day in the face of TV-computer, 98.0% have sedentary or mild activity life style.As a result of the study, it was found that one out of every 6 children was severely obese, obese adolescents are often hungry, eating fast in large amounts, prefer snack foods, a tendency to consume sugary and salty foods, water consumption was found to be very low. In addition, a majority (98.0%) did not have sufficient physical activity. Obesity treatment depends on the determination of its cause as well as its existence. Findings obtained as a result of the research draw attention to the unhealthy nutrition and physical activity habits that should be changed in the treatment of obesity.

KEYWORDS: OBESITY, ADOLESCENT, EATING HABITS, PHYSICAL ACTIVITY

S-03 - GİS KANSERLİ GERİATRİK HASTALARDA SARKOPENİ, SARKOPENİK OBEZİTE VE FAZ AÇISI

DERYA HOPANCI BIÇAKLI[1], AHMET OZVEREN[1], RÜÇHAN USLU[1], RECİ MESERİ DALAK[2], RÜKSAN CEHRELİ[3], MEHMET UYAR[2], BÜLENT KARABULUT[2], FEHMİ AKÇİÇEK[2]

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ, [2]EGE ÜNİVERSİTESİ, [3]DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Yaşlanmayla birlikte ortaya çıkan sarkopeni, kanser kaşeksisinin de eklenmesiyle karmaşık bir süreç başlatmaktadır. Ciddi derecede kas kaybı onkoloji hastalarında tümör progresyonunu hızlandıran, sağkalımı etkileyen, kemoterapiye (KT) bağlı toksisite görülme sıklığını artıran bir durumdur Bu çalışma 65 yaş ve üzerindeki GİS kanserli hastalarda sarkopeni ve sarkopenik obezitenin saptanması, faz açısının (FA) belirlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla planlanıp yürütülmüştür. Çalışmanın sekonder amacı ise kemoterapinin antropometrik ölçümler ve FA üzerine etkisini saptamaktır.

Ege Üniversitesi Tülay Aktaş Onkoloji Merkezi polikliniği"ne başvuran 65 yaş ve üzerinde GİS kanseri tanısı konulmuş toplam 153 geriatrik onkoloji hastası (ortalama 70,5±5,6 yaş, 28,8'i kadın, %71,2'si erkek) çalışma kapsamında takip edilmiştir. Hastaların antropometrik ölçümleri (boy, ağırlık, baldır çevresi (BÇ), üst orta kol çevresi (ÜOKÇ) alınmış, BIA ile FA ölçümü yapılmıştır. Hastalar 1 kür KT aldıktan sonra (min:4, max:6 hafta) aynı değerlendirmeler yeniden yapılmıştır.

Hastaların tanısı sırası ile kolorektal (%51,6), mide (%26,8), pankreas (%11,8), karaciğer (%7,2), safra yolları (%2) ve özefagus kanseri (1 hasta %0,7) tanılı hastalardı. Hastaların ÜOKÇ (KT den önce 28,5±4,4, sonra 28,1±4,9, p= 0.034) ve el kavrama gücü (KT 'den önce 27,5±8,6, sonra 26,8±8,8, p=0.007) KT sonrasında anlamlı olarak azalmıştır. BÇ ölçümü sonucuna göre ilk görüşmede <31 cm olanların oranı %13,1 iken, KT sonrasında bu oran anlamlı olarak yükselmiş ve %20,3'e çıkmıştır (McNemar χ^2,p=0.003). Ciddi sarkopeni 29 hastada (%19), orta düzey sarkopeni 88 hastada (%57,5) saptanmış, hastaların 39'unda (%25,5) sarkopeni saptanmamıştır. BIA ile saptanan sarkopeni ile BÇarasında erkeklerde olumlu yönde güçlü (r=0.598) ve anlamlı (p<0.001) bir korelasyon varken, kadınlarda olumlu yönde çok güçlü (r=0.759) ve anlamlı (p<0.001) bir korelasyon saptanmıştır. Cinsiyetlere göre PA değerlerindeki azalma(Erkek KT öncesi 4,96±0,92, KT sonrası 4,94±0,93, kadın KT öncesi 4,73±0,72 KT sonrası 4,60±0,70) istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Geriatrik GİS kanserli hastalarda sarkopeni yaygındır. KT'nin, kas fonksiyonlarında, ÜOKÇ ve baldır çevresinde azalmaya neden olduğu saptanmıştır. Hastaların sarkopeni ve nütrisyonel açıdan çok dikkatli takip edilmesi gerektiği, malnütrisyon ve sarkopeni henüz oluşmadan müdahale edilmesinin yerinde olacağı anlaşılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: SARKOPENİ, GERİATRİK ONKOLOJİ, FAZ AÇISI, KANSER

S-03 - SARCOPENIA, SARCOPENIC OBESITY AND PHASE ANGEL IN GERIATRIC PATIENTS WITH GIS CANCER

DERYA HOPANCI BIÇAKLI[1], AHMET OZVEREN[1], RÜÇHAN USLU[1], RECİ MESERİ DALAK[2], RÜKSAN CEHRELİ[3], MEHMET UYAR[2], BÜLENT KARABULUT[2], FEHMİ AKÇİÇEK[2]

[1]EGE UNIVERSITY, [2]EGE UNIVERSITY, [3]DOKUZ EYLUL UNIVERSITY

Sarcopenia, which develops with aging, starts a complicated process by adding cancer cachexia. Severe muscle loss is a condition that accelerates tumor progression, affects survival, increases the incidence of toxicity due to chemotherapy (CT) in oncology patients. This study was planned and conducted to identify sarcopenia and sarcopenic obesity, phase angle (FA) . The secondary purpose of the study is to determine the effect of chemotherapy on anthropometric measurements and FA.

A total of 153 geriatric oncology patients (mean age 70,5 ± 5,6 years, 28,8% female, 71,2% male) who were diagnosed with GIS cancer at the age of 65 years and over who applied to Ege University Tülay Aktaş Oncology Center outpatient clinic were enrolled. Anthropometric measurements of the patients (height, weight, calf circumference (CC), upper mid-arm circumference (MUAC) were taken and PA measurements were performed with BIA.The same evaluations were made again after taking 1 course of CT (min: 4, max: 6 weeks).

The patients were diagnosed with colorectal (51.6%), stomach (26.8%), pancreas (11.8%), liver (7.2%), biliary tract (2%) and esophagus cancer , 7) were diagnosed. Patients' MUAC (before CT 28,5±4,4, after CT 28,1±4,9, p=0.034) and hand grip strength (before CT 27,5±8,6,after CT 26,8±8,8, p=0.007) decreased significantly after CT. According to the results of CC measurement, the ratio of <31 cm was 13.1% for the first visit, whereas this ratio increased significantly after 20% (McNemar χ^2, p = 0.003). Severe sarcopenia was detected in 29 patients (19%), moderate sarcopenia in 88 patients (57.5%), and in 39 (25.5%) patients no sarcopenia detected. There was a strong positive correlation (r = 0.759) and significant (p <0.001) correlation in female and a positive correlation (r = 0.598) and significant (p <0.001) correlation sarcopenia in terms of sarcopenia determined between by BIA and CC. The decrease in PA values according to gender (4,96 ± 0,92 before male CT, 4,94 ± 0,93 after CT, 4,73 ± 0,72 before CT, 4,60 ± 0,70 after CT) wasn't found a statistically significant.

Sarcopenia is common in geriatric patients with GIS cancer. It has been determined that CT causes a decrease in muscular functions, around MUAC and CC. It has been understood that patients should be monitored very carefully in terms of sarcopenia and nutrition, and it would be appropriate to intervene before malnutrition and sarcopenia have already occurred.

KEYWORDS: SARCOPENIA, GERIATRIC ONCOLOGY, PHASE ANGLE, CANCER

S-04 - ERCİYES ÜNİVERSİTESİ YILMAZ-MEHMET ÖZTAŞKIN KALP HASTANESİNDE YATARAK TEDAVİ GÖREN YETİŞKİN HİPERTANSİF HASTALARIN BESİNLERLE ALDIKLARI TUZ TÜKETİMİNİN SAPTANMASI

BUSE BAKIR[1], HABİBE ŞAHİN[1], ÖMER DİLDAŞ[1], GİZEM ÇİÇEK[1], AYKIZ MENET[1], MEHMET KURTULUŞ[1], OKAN TEMİZYÜREK[1]

[1]ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Dünya yetişkin nüfusunun yaklaşık dörtte biri hipertansiyon hastasıdır. Buna göre; bu değiştirilebilir, önlenebilir ve kontrol edilebilir risk faktörünün salgın boyutlarına ulaştığı söylenebilir. Obezite, aşırı tuz ve aşırı alkol tüketimi gibi beslenme ve yaşam tarzı faktörlerinin de hipertansiyonda en etkili faktörlerden olduğu düşünüldüğünde hipertansif hastaların beslenme alışkanlıklarının belirlenmesi ve kontrol altına alınması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle bu araştırma; Erciyes Üniversitesi Yılmaz-Mehmet Öztaşkın Kalp Hastanesi'nde yatarak tedavi gören hipertansif hastaların beslenme durumlarını ve besinlerle aldıkları tuz miktarını saptamak amacıyla planlanmıştır.

Kesitsel tipteki bu çalışmaya; Kasım 2016-Mayıs 2017 tarihleri arasında yatarak tedavi gören 18 yaş üzeri 150 hipertansif birey dahil edilmiştir. Gebe ve emzikliler ile onkolojik ve nörolojik hastalığı, böbrek yetmezliği olanlar çalışmaya alınmamıştır. Tanıtıcı bilgileri, beslenme alışkanlıklarını, fiziksel aktivite durumunu sorgulayan anket formu ile birlikte hastalardan bir günlük besin tüketim kaydı alınmış ve sodyum içeriği yüksek 28 besinden oluşan bir besin tüketim sıklığı formu uygulanmıştır.

Araştırmaya katılan bireylerin %69.3'ünün 61 yaş üzerinde ve %50'sinin kadın olduğu belirlenmiştir. Hastaların %84.7'si düzenli egzersiz yapmadığını, %6.7'si ise haftada iki kez egzersiz yaptığını belirtmiştir. Bireylerin %40.7'si 30-34.9 kg/m2 BKİ aralığındadır. Hastaların %48'i yemeklere tuz eklemediğini; ekleyenlerin ise %78.2'si tadına bakarak, %21.8'i tadına bakmadan eklediğini bildirmiştir. Araştırma kapsamına alınan erkek ve kadın hastaların sodyum alımları sırasıyla 3344.92±1438.83 mg ve 2890.20±1456.91 mg'dır ($p>0.05$). Sodyum içeriği yüksek besinlerden hastaların en fazla tükettikleri maden suyu (118 mL/gün) ve beyaz ekmek (108 g/gün) olarak bulunmuştur. Bunları sırasıyla turşu (34.03 g/gün), sucuk (28.9 g/gün), sebze konservesi (25 g/gün), beyaz peynir (24.66 g/gün), siyah zeytin (11.93 g/gün) ve ev salçası (8.4 g/gün) izlemiştir.

Çalışmanın sonuçlarına göre hipertansif hastaların tuz tüketimi önerilen düzeyin üzerinde bulunmuştur. Bu yüzden, hipertansif hastalar özellikle geleneksel uygulamalar (ev salçası, turşu gibi) ve sodyum içeriği yüksek besinlerle ilgili olarak bilgilendirilmelidir. Tuz tüketimi 5 g/gün (sodyum alımı 2000 mg/gün) düzeyini geçmemelidir.

ANAHTAR KELİMELER: HİPERTANSİYON, TUZ, SODYUM, KAN BASINCI

S-04 - DETERMINATION OF SALT CONSUMPTION WITH FOODS OF ADULT HYPERTENSIVE PATIENTS TREATED IN ERCIYES UNIVERSITY YILMAZ-MEHMET ÖZTAŞKIN HEART HOSPITAL

BUSE BAKIR[1], HABİBE ŞAHİN[1], ÖMER DİLDAŞ[1], GİZEM ÇİÇEK[1], AYKIZ MENET[1], MEHMET KURTULUŞ[1], OKAN TEMİZYÜREK[1]

[1]ERCIYES UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES

About one-quarter of the adult population in the world is suffering from hypertension. According to this; it can be said that this changeable, preventable and controllable risk factor has reached the epidemic level. Considering nutritional and lifestyle factors such as obesity, excessive salt and excessive alcohol consumption are thought to be the most effective factors in hypertension, it is necessary to determine and control the dietary habits of hypertensive patients.

Between November 2016 and May 2017, 150 hypertensive individuals over 18 years of age receiving inpatient treatment were included in this cross-sectional study. Pregnant and lactating women, those with oncologic and neurological diseases and renal failure were excluded. A daily food consumption record was taken from the patients with a questionnaire form which questioned the introductory information, nutrition habits, physical activity and a food consumption frequency form consisting of 28 nutrients with high sodium content was applied.

It was determined that 69.3% of the individuals participating in the survey were over the age of 61 and 50% were women. 84.7% of the patients stated that they did not exercise regularly and 6.7% of the patients stated that they exercise twice a week. 40.7% of the individuals are in the BMI range of 30-34.9 kg / m2. 48% of the patients did not add salt to the food. Of those who added salt to their meals, 78.2% added tasting and 21.8% had added without tasting. Sodium intakes of male and female patients were 3344.92±1438.83 mg and 2890.20±1456.91 mg, respectively ($p>0.05$). Mineral water (118 mL/day) and white bread (108 g/day) were found to be the most consumed foods with high sodium content among the patients. Then, they were followed by pickles (34.03 g/day), sausage (28.9 g/day), vegetable preserves (25 g/day), cheese (24.66 g/day), black olives (11.93 g/day), tomato sauce (8.4 g/day).

According to the results of the study, the salt intake of hypertensive patients was above the recommended level. Therefore, hypertensive patients should be particularly informed about traditional practices (tomato sauce, pickles) and foods with high sodium intake. Salt consumption should not exceed 5 g/day (sodium intake 2000 mg/day).

KEYWORDS: HYPERTENSION, SALT, SODIUM, BLOOD PRESSURE

S-05 - 18-35 YAŞ ARASI KADINLARIN OSTEOPOROZ HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYİ VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

NEŞE KAYA[1], EMİNE KURTBEYOĞLU[1], SELMA FIRAT[1]

[1]ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Osteoporozdan korunmak için alınması gereken önlemler hakkında bilinç düzeyinin artması ve bu önlemlerin bireylerin günlük yaşamına aktarılması, sorunun azaltılmasında önem taşımaktadır. Kemik mineralizasyonunun otuzlu yaşların başında sonlanması özellikle genç yaş grubundaki kadınlarda günlük yeterli süt ve ürünleri tüketimi ve yeterli kalsiyum alımı açısından önem taşımaktadır. 18-35 yaş arasındaki kadınlarda doruk kemik kütlesine ulaşmada yetersizlik görülmesi sonucu ilerleyen yaşlarda osteoporoza yatkınlık artmaktadır. Bu nedenle bu araştırma, genç yetişkin kadınların menopoz öncesi osteoporoz ile ilgili bilgi düzeyleri ile davranışları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla planlanmıştır.Tanımlayıcı kesitsel tipteki araştırma, 15 Aralık 2016 – 15 Mart 2017 tarihleri arasında Erciyes Üniversitesi'ndeki tüm fakülte ve yüksekokullarda görev yapan, 18-35 yaş arası 189 akademik ve idari kadın personel ile yürütülmüştür. Katılımcılara osteoporoz ile ilgili bilgi, tutum ve davranış düzeylerini değerlendiren anket formu uygulanmıştır. Osteoporoz ile ilgili bilgi düzeyi Türkçe geçerlik güvenilirliği yapılmış olan Osteoporoz Bilgi Testi (0-24 puan) ile değerlendirilmiştir. Beslenme alışkanlıklarının değerlendirilmesi için besin tüketim sıklığı kaydı alınmıştır.Bireylerin yaş ortalaması 29.22±4.10 yıl, BKİ ortalaması 23.09±3.49 kg/m2 olup; %73.5'i normal (18.5-24.9 kg/m2) BKİ'ye sahiptir. Çoğunluğunun (%99,5) eğitim düzeyi lisans ve üstüdür. Osteoporoz ile ilişkili faktörler incelendiğinde bireylerin %24.3'ünün D vitamini takviyesi aldığı, %88.9'unun sigara kullanmadığı, %23.8'inin düzenli egzersiz yaptığı, %10.1'inin her gün güneşlendiği, %49.7'sinin neredeyse hiç güneşlenmediği belirlenmiştir. Bireylerin osteoporoz bilgi testi puan ortalamaları 14.08±3.69 olup; egzersiz, sigara, BKİ ve güneşlenme durumu ile osteoporoz bilgi puanları arasında bir ilişki bulunmamıştır. Bireylerin yalnızca %14.3'ü her gün >3 porsiyon süt ve ürünleri tüketmektedir. Yeterli (>3 porsiyon/gün) süt ve ürünleri tüketimi ve yeşil yapraklı sebze tüketimi ile osteoporoz bilgi puanları arasında ilişki bulunmamış iken, haftada 4-5 kez kurubaklagil tüketenlerin osteoporoz bilgi puanları daha seyrek tüketenlere göre yüksek bulunmuştur ($p<0.001$). Gazlı içecek ve çay tüketimi ile osteoporoz bilgi puanı arasında bir ilişki bulunmayıp, haftada 4-5 kez kahve tüketen bireylerin osteoporoz bilgi puanının daha sık tüketenlere göre yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Ölçeğin beslenme bilgi sorularına doğru cevap verilme oranı %62.6, osteporoz ile ilişkili diğer sorulara doğru cevap verilme oranı ise %55.8 olarak bulunmuştur.Önemli bir halk sağlığı sorunu olan osteoporozun önlenmesinde koruyucu önlemler arasında bulunan beslenme ve egzersiz gibi faktörlerin yaşam tarzı olarak benimsenmesi için farkındalık gerekmektedir. Araştırmamızda osteoporoz bilgi düzeyi ile kalsiyumdan zengin besinlerin tüketimi ve osteoporoz ile ilişkili diğer faktörler arasında ilişki bulunmaması, bilginin davranışa dönüşebilmesi için geniş kapsamlı etkin programlara ihtiyaç olduğunu düşündürmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: OSTEOPOROZ, SÜT VE ÜRÜNLERİ TÜKETİMİ, BİLGİ DÜZEYİ

S-05 - INVESTIGATION OF KNOWLEDGE LEVELS AND BEHAVIORS ABOUT OSTEOPOROSIS IN 18-35 YEARS AGED WOMEN

NEŞE KAYA[1], EMİNE KURTBEYOĞLU[1], SELMA FIRAT[1]

[1]ERCIYES UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCHOOL

Increase the level of awareness about the measures to be taken to prevent osteoporosis and transferring these measures to the daily lives of individuals is important in reducing the problem. The termination of bone mineralization at the beginning of the thirties, daily adequate consumption of milk and dairy products and adequate calcium intake is important especially for women in the young age group. As a result of inability to achieving peak bone mass in women between the ages of 18-35 increases susceptibility to osteoporosis in later life. Therefore, this study planned to determine the relationship between the level of knowledge about osteoporosis and the behavior in the young adult women in pre-menaposal period.The descriptive cross-sectional research was conducted with 189 female academic and administrative staff working at all faculties and graduate schools at Erciyes University between the ages of 18-35. The questionnaire used to asses the level of osteoporosis-related behavior, knowledge, attitudes of participants. The level of knowledge about osteoporosis was evaluated with the Osteoporosis Knowledge Test (0-24 points) in which the Turkish validity reliability was assessed. Food frequency questionary was reorded for dietary assement. / the evaluation of eating habits.

The mean age of the subjects was 29.22 ± 4.10 years and the mean BMI was 23.09±3.49 kg/m2; 73.5% have normal BMI (18.5-24.9 kg/m2). The education level of the majority (99.5%) is graduate and postgraduate. Examined the factors that are associated with osteoporosis, of subjects 24.3% received vitamin D supplements, 88.9% reported using cigarettes, 23.8% do exercise regularly, %10.1% sun oneself on a daily basis, the %49.7% did not soak the sun almost never was determined. The mean osteoporosis knowledge test scores was 14.08±3.69 and there were no association between the score and exercise, smoking, BMI and sun. Only 14.3% of subjects consume >3 servings of dairy products/day. No association was found between osteoporosis knowledge scores and adequate consumption (>3 servings/day) of milk products and leafy vegetables, while the knowledge scores was higher in subjects who consume legumes 4-5 times a week than rare consumption ($p<0.001$). No association was found between osteoporosis knowledge scores and soft drink and tea consumption, while the knowledge scores was higher in subjects who consume coffe 4-5 times a week than frequent consumtion ($p<0.05$). The correct answer rate of osteoporosis knowledge test questions on nutrition was found 62.6%, on other questions associated with osteoporosis was found 55.8%.

The awareness is required to be adopted the protective measures such as nutrition and exercise as a life style in the prevention of osteoporosis, which is a major public health problem. In our study findings there was no association between osteoporosis knowledge level and calcium-rich foods and the other factors that are associated with osteoporozis, it suggests that a wide range of effective programs are needed to transform information into behavior. **KEYWORDS:** OSTEOPOROSIS, DIARY PRODUCT CONSUMPTION, KNOWLEDGE LEVEL

S-06 - DİYETLE ALINAN DOYMUŞ YAĞ ASİTLERİ FARELERDE PLAZMA PROİNFLAMATUVAR SİTOKİNLERİ ETKİLEMEMEKTEDİR: PRELİMİNER SONUÇLAR

HACER YALCİMİN[1], MAHMUT BODUR[2], ELİF UGUR[1], FUNDA TAMER[1], REYHAN NERGİZ UNAL[1]

[1]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, [2]ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Yapılan güncel çalışmalarda kronik hastalıkların etiyolojisinde düşük seviyede kronik inflamasyonun etkin rol oynayabileceği gösterilmiştir. Diyetle alınan doymuş yağ asitlerinin inflamatuvar sitokinler üzerinde olan etkileri tam olarak bilinmemektedir. Bu çalışma diyetle alınan doymuş yağ asitlerinin tümör nekroz faktör-α (TNF-α), interlökin-1β (IL-1β) ve interlökin-6 (IL-6) gibi proinflamatuvar sitokinler üzerine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Erkek fareler (C57BI/6 tip, 8 haftalık, n=18) ayrı kafeslerde ad libitum beslenerek 3 gruba ayrılmıştır. 2 haftalık wash-out periyodunu takiben 15 hafta süreyle, 1. Grup (kontrol grubu) standart yemle; 2. Grup yüksek doymuş yağlı diyetle (Alınan kalorinin yaklaşık %40'ı); 3. Grup yüksek tekli doymamış yağ asitleri içeren diyetle (Alınan kalorinin yaklaşık %40'ı) beslenmiştir. Diyet müdahale dönemi sona erdiğinde anestezi altında her bir fareden kan örnekleri alınarak deney sonlandırılmıştır. Kandan ayrılan plazmada TNF-α, IL-1β ve IL-6 düzeyleri Enzyme-Linked ImmunoSorbent Assay (ELISA) testi yöntemiyle hazır kitler ile yardımıyla analiz edilmiştir.

Plazma TNF-α düzeyleri kontrol grubu, yüksek doymuş yağ asiti grubu, yüksek tekli doymamış yağ asiti grubunda sırasıyla 0.9489±0.0001 pg/ml; 0.9490±0.0001 pg/ml; 0.9490±0.0001 pg/ml olarak bulunmuştur. Plazma IL-1β düzeyleri sırasıyla 0.8506±0.0005 pg/ml; 0.8502±0.0004 pg/ml; 0.8508±0.0007 pg/ml olarak saptanmıştır. Plazma IL-6 düzeyleri sırasıyla 0.1432±0.0001 pg/ml; 0.1433±0.0001 pg/ml; 0.1433±0.0002 pg/ml olarak analiz edilmiştir. Gruplar arasında TNF-α, IL-1β ve IL-6 düzeyleri yönünden bir farklılık görülmemiştir (p=0.361; p=0.084; p=0.182, sırasıyla).

Sonuç olarak yapılan çalışmada diyetle alınan yüksek doymuş yağ asitlerinin plazmada proinflamatuvar sitokin düzeyleri üzerine bir etkisi istatistiki olarak anlamlı görülmemiştir. Doymuş yağ asitlerinin düşük seviye inflamasyon üzerine etkisinin gözlemlenmesi için bu çalışmanın tamamlanması ve daha geniş kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu çalışma TUBITAK 1001 Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme programı kapsamında 114S726 proje numarası ile desteklenmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: İNFLAMASYON, PROİNFLAMATUVAR SİTOKİNLER, YAĞ ASİTLERİ

S-06 - DIETARY SATURATED FATTY ACIDS DO NOT INFLUENCE PLASMA PROINFLAMMATORY CYTOKINES DATA OF MICE: PRELIMINARY DATA

HACER YALCİMİN[1], MAHMUT BODUR[2], ELİF UGUR[1], FUNDA TAMER[1], REYHAN NERGİZ UNAL[1]

[1]HACETTEPE UNIVERSITY, [2]ANKARA UNIVERSITY

Current studies have shown that chronic exposure to low grade inflammation might play a potential role in the etiology of chronic diseases. It is not clear whether dietary saturated fatty acids may affect proinflammatory cytokines. Therefore, this study was performed to examine the effects of dietary saturated fatty acids on proinflammatory cytokines including tumour necrosis factor-α (TNF-α), interleukin-1β (IL-1β) and interleukin-6 (IL-6).

Male mice (C57BL/6 type, 8-week old, n=18) were divided into three groups, individually housed and fed ad libitum. Following the two weeks wash-out period, one group were fed with a standard chow as a control group, second group were fed with high saturated fatty acids (40% of energy), and third group were fed with high monounsaturated fatty acids (40% of energy). After the dietary manipulation period, blood samples were collected from each mouse under the anesthesia and the experiment was terminated. TNF-α, IL-1β and IL-6 levels in plasma were measured using a commercially available enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA) kits.

Plasma TNF-α levels were found as 0.9489±0.0001 pg/ml; 0.9490±0.0001 pg/ml; 0.9490±0.0001 pg/ml in the control group, high saturated fatty acid group, high monounsaturated fatty acid group, respectively. Plasma IL-1β levels were found as 0.8506±0.0005 pg/ml; 0.8502±0.0004 pg/ml; 0.8508±0.0007 pg/ml, respectively. Plasma IL-6 levels were found as 0.1432±0.0001 pg/ml; 0.1433±0.0001 pg/ml; 0.1433±0.0002 pg/ml, respectively. There was no difference in TNF-α, IL-1β and IL-6 levels between the groups (p=0.361, p=0.084, p= 0.182, respectively).

In conclusion, there was no effect of dietary high saturated fatty acids on plasma proinflammatory cytokine levels. Finishing the study and more extensive studies are needed to observe the effect of saturated fatty acids on low grade inflammation. This study is supported by TUBITAK 1001 Scientific and Technological Research Projects Funding Program with project number 114S726.

KEYWORDS: INFLAMMATION, PROINFLAMMATORY CYTOKINES, FATTY ACIDS

S-07 - ADÖLESANLARDA SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ TÜKETİMİ ABDOMİNAL OBEZİTENİN GÖSTERGESİ MİDİR?

YAĞMUR YAŞAR[1], NERİMAN İNANÇ[1], MELTEM SOYLU[1], EDA BAŞMISIRLI[1]

[1]NUH NACİ YAZGAN ÜNİVERSİTESİ

Adölesanlarda enerji dengesinin sürdürülmesinin yanı sıra bazı besinlerin tüketiminin obeziteyi/ abdominal obeziteyi etkilediği bilinmektedir. Epidemiyolojik çalışmalarda çocuk ve adölesanlarda süt ve süt ürünleri tüketimi artıkça, vücut yağı ve abdominal obezitenin azaldığı, bazılarında ise herhangi bir etkisinin bulunmadığı belirtilmektedir. Bu nedenle; bu çalışmanın amacı Kayseri'de yaşayan adölesanlarda süt ve ürünleri tüketimi ile abdominal obezite arasındaki ilişkiyi belirlemektir.Çalışma Şubat- Nisan 2017 tarihleri arasında Kayseri'de yaşayan yaşları x=15,84±1,23 yıl olan rastgele seçilmiş 700 adölesan üzerinde yürütülmüştür. Katılımcıların pubertal gelişimi Tanner ve Whitehouse kriterlerine göre değerlendirilmiştir. Fiziksel aktivite düzeyinin belirlenmesinde Uluslararası Fiziksel Aktivite Değerlendirme Anketi Kısa Formu (IPAQ_Short Form) kullanılmıştır. Sosyo-demografik özellikler, beslenme alışkanlıkları, süt ve süt ürünleri tüketim sıklığı ve miktarı yüz yüze görüşme yöntemi ile belirlenmiştir. Süt ve süt ürünleri tüketimi 24 saatlik besin tüketim kaydı ve tüketim sıklık anketi ile kaydedilmiş ve elde edilen besin tüketim kayıtları, BeBis (Beslenme Bilgi Sistemi Öğrenci versiyonu 7.1) programında değerlendirilerek günlük enerji ve kalsiyum alımları saptanmıştır. Veriler Türkiye Beslenme Rehberi 2015 verileri ile karşılaştırılmıştır. Katılımcıların ayrıca antropometrik ölçümleri (boy, ağırlık ve bel çevresi) alınmıştır. Bel çevresi ölçümleri Uluslararası Diyabet Federasyonu (IDF) persentil değerlerine göre 2 gruba ayrılmış, (grup I bel çevresi persentili <90 ve grup II be çevresi persentili ≥90) ve bel çevresi persentil değeri 90'nın üzeri abdominal obezite olarak değerlendirilmiştir. Verilerin istatistiksel analizi için SPSS 22.0 (Statistical Package for Social Sciences for Windows) paket programı kullanılmıştır.Katılımcıların yaşları x= 15,84±1,23 yıl olup %34,6'sı erkek, %65,4'ü kızdır. Katılımcıların %44,6'sının bel çevresi persentil değeri 90' nın üzerindedir. Grup I' in günlük öğün sayısı, grup II' ye göre daha yüksektir (p<0,05). Grup I grup II' ye göre fiziksel olarak daha aktiftir (p<0,05). Grup II' de pubertal gelişimde evre 5'te olanlar daha fazladır (p<0,001). Katılımcıların %37,6'sı UHT sütü, %62,1'i pastörize sütü, %19,7'si tam yağlı yoğurdu, %36,7'si ise tam yağlı peyniri hiç tüketmemektedir. İstatistiksel olarak anlamlı olmasa da grup I' in UHT süt tüketimi, yoğurt ve peynir tüketimi grup II' ye göre daha fazladır (p>0,05). Grup I' in pastörize süt tüketimi grup II' ye göre anlamlı olarak daha fazladır (p<0,05). Günlük kalsiyum tüketimi =536,55±264,80 mg'dır ve grupların günlük kalsiyum tüketimleri benzerdir (p>0,05). Ayrıca her iki grubun da tüketim miktarları Türkiye Beslenme Rehberi (TÜBER 2015)'nde önerilen düzeyin altındadır.Bu çalışmada adölesanlarda süt ve süt ürünleri tüketimi artışı ile bel çevresinde azalma olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle abdominal obeziteyi önlemede süt ve süt ürünleri tüketiminin artırılmasının gerekliliği ortaya konmuştur.

ANAHTAR KELİMELER: ABDOMİNAL OBEZİTE, BEL ÇEVRESİ, SÜT, SÜT ÜRÜNLERİ

S-07 - DOES CONSUMPTION OF MILK AND DAIRY PRODUCTS AFFECT ABDOMINAL OBESITY IN ADOLESCENT?

YAĞMUR YAŞAR[1], NERİMAN İNANÇ[1], MELTEM SOYLU[1], EDA BAŞMISIRLI[1]

[1]NUH NACI YAZGAN UNIVERSITY

It is known that the consumption of some foods affects obesity / abdominal obesity as well as the maintenance of energy balance in adolescents. Epidemiological studies have shown that increased consumption of milk and dairy products in children and adolescents has reduced body fat and abdominal obesity, and some have no effect. Therefore, the aim of this study is to determine the relationship between consumption of milk and dairy products and abdominal obesity in adolescents in Kayseri.The study was carried out on 700 randomly selected adolescents x=15.84 ± 1.23 years between February and April 2017 in Kayseri. The pubertal development of the participants was assessed according to Tanner and Whitehouse criteria. The International Physical Activity Assessment Questionnaire Short Form (IPAQ_Short Form) was used to determine the level of physical activity. Socio-demographic characteristics, eating habits, frequency and amount of milk and dairy products consumption were determined by face-to-face interview method. Consumptions was recorded by the 24 hour food consumption record and consumption frequency questionnaire. Nutrient consumption were evaluated in BeBis (Nutrition Information System Student version 7.1) program and daily energy and calcium intake were determined. The data were compared with 2015 'Turkey-Specific Nutrition Guide' (TUBER 2015). Researchers also received anthropometric measurements from participants (height, weight, and waist circumference). Measurements of waist circumference were divided into 2 groups according to International Diabetes Federation (IDF) percentiles (group I waist circumference <90 and group II waist circumference ≥ 90) and waist circumference was evaluated as abdominal obesity above 90th percentile. SPSS 22.0 (Statistical Package for Social Sciences for Windows) package program was used for statistical analysis of the data.

The age of participants was x=15.84 ± 1.23 years, 34.6% were male and 65.4% were female. The waist circumference of 44.6% of the participants is above the 90th percentile. The number of meals in Group I was higher than in Group II (p <0.05). Group I is physically more active than group II (p <0.05). In group II, pubertal development was more in stage 5 (p <0.001). Respectively, 37,6%, 62,1%, 19,7% and 36,7% of the participants did not consume UHT milk, pasteurized milk, yoghurt and cheese. Although not statistically significant, UHT milk consumption, yoghurt and cheese consumption of group I were higher than group II (p> 0.05). Pasteurized milk consumption of Group I was significantly higher than group II (p< 0.05). Daily calcium intake = 536,55 ± 264,80 mg and the daily calcium consumption of the groups were similar (p> 0.05). In addition, the consumption amounts of both groups are below the recommended level in 2015 'Turkey-Specific Nutrition Guide'.

In this study, it was found that increased consumption of milk and dairy products is associated with decreased waist circumference in adolescents. Therefore, the necessity of increasing consumption of milk and dairy products to prevent abdominal obesity has been revealed.

KEYWORDS: ABDOMINAL OBESITY, WAIST CIRCUMFERENCE, MILK, DAIRY PRODUCTS

S-08 - CROHN HASTALARININ BESİN TÜKETİM DURUMLARI: CDAİ, SGD VE BEDEN KİTLE İNDEKSİ İLE UYUMLU MU?

YAĞMUR YAŞAR[1], NERİMAN İNANÇ[1], MELTEM SOYLU[1], EDA BAŞMISIRLI[1], MURAT TİKEN[1]

[1]NUH NACİ YAZGAN ÜNİVERSİTESİ

Ayaktan tedavi gören crohn hastalarının besin tüketim durumlarını belirlemek, Beden Kitle İndeksi (BKİ) Subjektif Global Değerlendirme (SGD) ve Crohn Hastalık Aktivite İndeksi (CDAİ) ile ilişkisini ortaya koyabilmekti.Bu araştırma Ocak 2015 ve Ocak 2017 tarihleri arasında Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Gastroenteroloji Polikliniğinde kayıtlı rastgele seçilmiş literatür doğrultusunda örneklemi belirlenmiş Crohn hastaları (hasta grubu,=100) ile yaş, BKİ ve cinsiyet açısından benzer sağlıklılardan oluşan (kontrol grubu n=89) 2 grup gönüllü üzerinde yürütüldü. Araştırmada katılımcıların sosyodemografik özellikleri yüz yüze görüşme yöntemi ile kaydedildi. Bireylerin boy (m), ağırlık (kg) ölçümleri yapıldı, BKİ'leri (kg/m2) hesaplandı ve WHO'ne göre sınıflandırıldı. Malnütrisyon riski Subjektif Global Değerlendirme (SGA), hastalık aktivitesi (CDAI), fiziksel aktivite düzeyi Uluslararası Fiziksel Aktivite Değerlendirme Anketi (IPAQ) ile belirlendi. Ayrıca katılımcıların 3 günlük besin tüketim kaydı alınarak BEBİS bilgisayar programı günlük enerji ve besin öğesi alımları hesaplandı ve 2015 'Türkiye'ye Özgü Beslenme Rehberi' önerilere göre yeterliliği saptandı. İstatistiksel analiz için SPSS 16.0 paket programı kullanıldı.Hasta grubunun %58'i erkek, %42'si kadın, kontrollerin ise %52,8'i erkek, %47,2'si kadındı. Her iki grubun yaş, ağırlık, boy uzunluğu, BKİ ve BKİ' değerlerinin sınıflaması arasında farklılık yoktu ($p>0.05$). Hastaların %97'si CDAİ'ye göre remisyonda iken, %3'ü hafif-orta şiddetli hastalık aktivitesine sahip, SGD'göre ise; %85'i iyi beslenmiş, %14'ü orta düzeyde malnütrisyon, % 1'i ise ağır malnütrisyonlu idi. CDAİ ile SGD ($p<0.001$), SGD ile BKİ sınıflaması ($p<0.05$) arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi. Gruplarda alkol tüketimi benzer iken, kontrollerin sigara içme oranı (%32.5) hasta grubundan düşüktü (%42) ($p<0.05$). Hastaların günlük enerji, karbonhidrat, monosakkarit, nişasta, sakkaroz, fruktoz, çoklu doymamış ve omega 3yağ asitleri, lif, vitamin E, C, tiamin, niasin, pridoksin, Mg, P, Fe, Cu, Zn alımları kontrollerden düşüktü ($p<0,05$). İstatistiksel olarak anlamlı olmasa da hastaların inaktif olma durumları(%53) kontrollerden (%47.2) yüksekti. İki grubun protein, doymuş ve tekli doymamış yağ asitleri, kolesterol, vitamin A, D, K B12, riboflavin, folik asit, Ca, kafein tüketimleri açısından farklılık yoktu. 2015 Türkiye'ye Özgü Beslenme Rehberi referans değerleri ile karşılaştırıldığında, hastaların %44'ünde karbonhidrat alımı, %1'inde protein alımı yetersizdi. Hastaların % 50' den fazlası vitamin D, B6, C, tiamin, niasin, folik asit, Mg, Ca ve lifi yetersiz almakta iken, vitamin E, riboflavin, Fe, P ve Zn alımları yeterli idi. BKİ ile vitamin B6, çoklu doymamış ve omega-3 yağ asidi, Mg, Fe, Cu kafein ($p<0.05$) tüketimi arasında negatif zayıf bir ilişki olduğu saptandı($p<0.05$). Hastaların tüketmiş olduğu enerji ve besin öğeleri ile CDAİ, SGD arasında anlamlı bir ilişki olmadığı belirlendi ($p>0,05$).Çalışma sonucunda crohn hastalarının hastalık aktivitesi ve malnütrisyon riski ile besin tüketimleri arasında bir ilişki olmadığı saptanmış, hastaların remisyonda olmalarına rağmen bir çok besin öğesini yetersiz tüketmeleri nedeniyle yeterli ve dengeli beslenme konusunda eğitim verilmesinin gerekliliği ortaya konmuştur.

ANAHTAR KELİMELER: BESİN TÜKETİMİ, BKİ, CROHN, CDAİ, SGD

S-08 - NUTRITIONAL INTAKE OF CROHN PATIENTS: IS THERE ANY CONSISTENCY BETWEEN CDAI, SGA AND BMI

YAĞMUR YAŞAR[1], NERİMAN İNANÇ[1], MELTEM SOYLU[1], EDA BAŞMISIRLI[1], MURAT TİKEN[1]

[1]NUH NACI YAZGAN UNIVERSITY

The aim of this study was to determine nutritional status of crohn patients who were treated in the outpatient clinic and to determine the relationship between Body Mass Index (BMI) Subjective Global Assessment (SGD) and Crohn Disease Activity Index (CDAI).This study was conducted between January 2015 and January 2017 in the Gastroenterology Polyclinic of the Faculty of Medicine of Erciyes University. Patients were randomly divided into two groups, Crohn's patients (patient group = 100) and a control group, matching in age, BMI and gender. Participants' socio demographic characteristics were recorded during face-to-face interview. Individuals were measured for height (m) and weight (kg), BMIs (kg /m2) were calculated and classified according to WHO. The risk of malnutrition was determined by SGA, disease activity by CDAI, and physical activity level by the International Physical Activity Assessment Questionnaire (IPAQ). In addition, participants 3-day food consumption was recorded and used BEBİS computer program for daily energy and nutrient intake. Adequacy was determined according to 2015 'Turkey-Specific Nutrition Guide'. SPSS 16.0 package program was used for statistical analysis.58% of the patients group were male, 42% were female, 52.8% of the control group were male and 47.2% were female. There was no difference in age, weight, height, BMI, and BMI classification between the groups ($p> 0.05$). 97% of the patients were in remission according to CDAI, and 3% had mild to moderate disease activity. 85% were well fed, 14% had moderate malnutrition and 1% had severe malnutrition. A significant correlation was found between BMI classification and SGD($p <0,05$) and between CDAI and SGA ($p <0.001$). The intake of daily energy, carbohydrate, monosaccharide, starch, sucrose, fructose, polyunsaturated and omega 3 fatty acids, fiber, vitamin E, C, thiamine, niacin, pyridoxine, Mg, P, Fe, Zn in the patients was lower than controls($p<0,05$). There was no difference between the two groups in terms of protein, saturated and monounsaturated fatty acids, cholesterol, vitamin A, D, K B12, riboflavin, folic acid, Ca and caffeine consumption. Compared with the reference values of the 2015 Turkey-Specific Nutrition Guidelines, 44% of patients inadequate carbohydrate intake and 1% had inadequate protein intake. Vitamin D, B6, C, thiamine, niacin, folic acid, Mg, Ca and fiber intake were inadequate and vitamin E, riboflavin, Fe, P and Zn intake were sufficient in the patients. A slightly negative correlation was found between BMI and vitamin B6 , polyunsaturated fatty acid, Fe, Cu and omega-3 fatty acids, Mg and caffeine ($p <0.05$). It was determined that there was no significant relationship between energy and nutrients consumed by patients and CDAI and SGD ($p> 0.05$).The results of the study showed that there was no relationship between disease activity and malnutrition risk and nutrient consumption of crohn patients. Despite the remission of the patients, due to inadequate consumption of many nutrients, it is necessary to provide training related to adequate and balanced nutrition.

KEYWORDS: FOOD CONSUMPTION, BMI, CROHN, CDAI, SGA

S-09 - KAYISI ÇEKİRDEĞİ YAĞI TÜKETİMİ PEPTİK ÜLSER ŞİDDETİNİ HSP70 İFADESİNİ AZALTARAK ÖNLER; DENEYSEL BİR ÇALIŞMA

İHSAN KARABOGA[1], AYSEL SAHIN KAYA[2], MEHMET AKİF OVALI[3], MEHMET ALPASLAN[2]

[1]NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK YÜKSEKOKULU, ACİL YARDIM VE AFET YÖNETİMİ BÖLÜMÜ, [2]NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK YÜKSEKOKULU, BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ,
[3]CANAKKALE ONSEKİZ MART UNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ, FİZYOLOJİ BÖLÜMÜ

Kayısı çekirdeği yağı (AKO) gastrik iltihaplarda, dermatitte ve ayrıca bir yağ asidi ajanı olarak geleneksel olarak da kullanılır. AKO ayrıca otitis ve tinnitus için müshil ve ilaç olarak da kullanılır. Mide ülseri gelişiminin patolojik temeli multifaktöryeldir. Isı şok proteinleri (HSP'ler), prostaglandinler gibi mide sitoproteksiyonunda da rol oynar. HSP'ler, ısı ve diğer streslere tepki olarak indüklenen, oldukça korunmuş proteinlerden oluşan bir gruptur. Majör ısı şok proteini olan HSP70, yeni sentezlenen proteinlerin hücre içine yerleştirilmesi ve taşınması yanında denatüre proteinlerin çıkarılması ve bir koruyucu olarak işlev görmesine katılır. Bu nedenle hasarın ve hasardan sonra hücresel onarım süreçlerinin önlenmesinde rol oynamaktadır. Bu çalışmada AKO'nun etanol-uyarımlı akut mide mukoza hasarında HSP70 ifadesi üzerine etkisini immünohistokimyasal yöntem kullanarak araştırmayı amaçladık.

Bu çalışmada 18 yetişkin Wistar albino erkek sıçan kullanıldı. Sıçanlar 3 gruba bölünmüştür; Kontrol (n = 6, deneyin sonunda direkt sakrifikasyon), Etanol (absolü etanol 1 ml, 90 dakika, sakrifikasyon), AKO + etanol grubu (kayısı çekirdeği yağı 1 ml, 120 dakika, absolü etanol 1 ml, 90 dk). Sıçanlar ülser indüksiyonu öncesi 24 suya erişim sınırı olmaksızın aç bırakıldı. Peptik ülser, 1.0 mL / sıçan dozunda absolü etanol (% 99.5) kullanılarak oral gavaj yardımıyla indüklendi. HSP70 (Anti-Hsp70 antibody (ab79852)) immünhistokimyasal boyama için streptavidin-peroksidaz kompleks yöntemi kullanılmıştır. İmmünohistokimyasal boyanma yoğunluğu Olympus CX-40 araştırma mikroskobu ve görüntü analiz programı (Kameram II, Argenit, İstanbul) ile değerlendirildi.

İmmünohistokimyasal incelemede, kontrol grubuna kıyasla etanol grubunda azalmış HSP70 ifadesi saptandı ($p < 0.05$). AKO' nun ön tedavisi, gastrik dokuda HSP70 ifadesini istatistiksel olarak anlamlı derecede artırdığı görüldü ($p < 0.05$).

Bu bulgular, AKO' nun etanol-uyarımlı gastrik mukozal hasarda HSP70'in uyarılması yoluyla gastroprotektif bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Kayısı çekirdeği yağı tüketimi mide mukozasının korunmasını artırarak peptik ülser şiddetinin azaltılmasını sağlayabilir.

ANAHTAR KELİMELER: KAYISI ÇEKİRDEĞİ YAĞI, HSP70, PEPTİK ÜLSER

S-09 - APRICOT KERNEL OIL CONSUMPTION PREVENTS SEVERITY OF PEPTIC ULCER BY REDUCING HSP70 EXPRESSION.; AN EXPERIMENTAL STUDY

İHSAN KARABOGA[1], AYSEL SAHIN KAYA[2], MEHMET AKİF OVALI[3], MEHMET ALPASLAN[2]

[1]NAMIK KEMAL UNIVERSITY, SCHOOL OF HEALTH, DEPARTMENT OF EMERGENCY AND DISASTER MANAGEMENT, [2]NAMIK KEMAL UNIVERSITY, SCHOOL OF HEALTH, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS, [3]CANAKKALE ONSEKIZ MART UNIVERSITY, FACULTY OF MEDICINE, DEPARTMENT OF PHYSIOLOGY

Apricot kernel oil (AKO) has been traditionally used in gastric inflammations, dermatitis and also as a carminative agent. The oil has also been used as laxative and remedy for otitis and tinnitus in drop dosage form. The pathological basis for the development of gastric ulcer is multifactorial. Heat shock proteins (HSPs) are also implicated in gastric cytoprotection, as are prostaglandins. HSPs are a group of highly conserved proteins that are induced in response to heat and other stresses. The major heat shock protein, HSP70, participates in both the assembly and transport of newly synthesized proteins within the cells as well as the removal of denatured proteins, functioning as a chaperone. Thus, it appears to play a role in preventing damage as well as in cellular repair processes after injury. In this study, we aimed to investigate of AKO on HSP70 activity in ethanol-induced acute gastric mucosal damage by histopathological and immunohistochemicaly methods

Eighteen Wistar albino adult male rats were used in this study. Rats divided into 3 groups; Control (n=6, At the end of the experiment was directly sacrificed), Ethanol (absolute ethanol 1 ml, 90 min, sacrification), AKO+ethanol group (apricot kernel oil 1 ml, 120 min, absolute ethanol 1 ml, 90 min, sacrification). The rats were deprived of food but had ad libitum access to tap water for 24 h before ulcer induction. Peptic ulcer was induced by gavage of 1.0mL/rat of absolute ethanol (99.5%). The streptavidin-peroxidase complex method was used for HSP70 (Anti-Hsp70 antibody (ab79852)) immunohistochemical staining. Anti-HSP70 staining density measured by Kameram Image Analyse Software

In immunohistochemical examination, decreased HSP70 expression was detected in ethanol group compared to control group ($p < 0.05$). The pre-treatment of AKO provided HSP70 up-regulation in gastric tissue, statistically ($p < 0.05$).

These findings suggest that AKO has a gastroprotective effect on ethanol-induced gastric mucosal damages through induction of HSP70. Consumption of apricot kernel oil may reduce the severity of peptic ulcer by increase the protection of the gastric mucosa.

KEYWORDS: APRICOT KERNEL OIL, HSP70, PEPTIC ULCER

S-10 - MADDE KULLANAN BİREYLERDE YAŞAM KALİTESİ VE BEDEN KÜTLE İNDEKSİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

MURAT URHAN[1], MAKBULE GEZMEN KARADAĞ[2]

[1]MANİSA RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HASTANESİ, [2]GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Madde kullanım bozukluğu bireylerin yaşam kalitesini önemli derecede etkileyen ve biyo-psikososyal temelleri olan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Bu bireylerde yaşam kalitelerinin düşük olmasıyla birlikte gelişen beslenme yetersizlikleri kişilerin vücut ağırlıklarının değişmesine de neden olmaktadır. Bu çalışmada madde kullanan bireylerde yaşam kalitesinin incelenmesi ve bu bireylerde yaşam kalitesi ile beden kütle indeksi arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmaya yaşları 18-50 arasında değişen Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi AMATEM servisinde tedavi gören 90 madde bağımlısı ve sağlıklı 32 birey dahil edilmiştir. Bireylerin yaşam kalitesinin değerlendirilmesinde SF-36 (Kısa Form-36) Yaşam Kalite Ölçeği, bireylerin boy uzunlukları (m) ve vücut ağırlıkları (kg) ölçülerek de beden kütle indeksleri (BKİ) (kg/m2) hesaplanmıştır.

Madde kullanan bireylerde SF-36 alt ölçek puanlarının sağlıklı bireylere göre önemli düzeyde daha az olduğu saptanmıştır ($p<0,01$). Madde bağımlılarında fiziksel sağlık skoru 38.9±8.91 puan olarak hesaplanırken mental sağlık skoru ise 25.2±8.52 bulunmuştur. Sağlıklı bireylerde ise bu değerler sırasıyla 57.9±3.49 puan ve 59.6±8.04 puan olarak belirlenmiştir ($p<0,01$). Madde bağımlılarında BKİ değerinin (21,2±1,88 kg/m2) sağlıklı bireylerden (24,1±1,64 kg/m2) önemli derecede daha düşük olduğu saptanmıştır ($p<0.01$). Bireylerin yaşam kaliteleri ve BKİ değerleri arasında önemli bir ilişki gözlenmemiştir ($p>0.05$).

Bu çalışmada madde bağımlılarının yaşam kalitelerinde ciddi azalma olduğu, sağlıklı bireylere göre BKİ değerlerinin ise önemli oranda düşük olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle tedavi için AMATEM'e başvuran kişilerde beslenme durumunun mutlaka uygun değerlendirme araçlarıyla incelenmesi ve farmakolojik tedavinin yanında kişiye özel bir yaşam tarzı değişikliği programının uygulanması yararlı olacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: MADDE KULLANIM BOZUKLUĞU, YAŞAM KALİTESİ, BEDEN KÜTLE İNDEKSİ, MADDE BAĞIMLILIĞI

S-10 - EVALUATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LIFE QUALITY AND THE BODY MASS INDEX IN SUBSTANCE USE DISORDERS

MURAT URHAN[1], MAKBULE GEZMEN KARADAĞ[2]

[1]MANISA MENTAL HEALTH AND DISEASES HOSPITAL, [2]GAZI UNIVERSITY

Substance use disorder is an important public health problem that affects the quality of life of individuals significantly and has bio-psychosocial implications. Due to the low quality of life in these individuals, the accompanying nutritional deficiencies cause the weight changes. In this study, it was aimed to examine the quality of life in substance use disorder and to evaluate the relationship between the quality of life and body mass index in these individuals.

Ninety drug-addicts and 32 healthy individuals who were treated at the Manisa Mental Health and Disease Hospital AMATEM service between ages 18 and 50 were enrolled to the study. Body mass index (BMI) (kg / m2) was calculated by measuring SF-36 (Short Form-36) Quality of Life Scale, height lengths (m) and body weights (kg) of individuals in evaluating individual's quality of life.

SF-36 subscale scores of the drug users were found to be significantly lower than healthy individuals ($p <0,01$). While the physical health score was calculated as 38.9 ± 8.91 points for drug addicts, the mental health score was found as 25.2 ± 8.52. In healthy individuals, these values were determined as 57.9 ± 3.49 points and 59.6 ± 8.04 points respectively ($p <0,01$). It was found that BMI value (21.2 ± 1.88 kg / m2) was significantly lower than healthy subjects (24.1 ± 1.64 kg / m2) in drug addicts. ($p <0.01$). There was no significant relationship between the quality of life of individuals and BMI values ($p> 0.05$).

In this study, it was determined that there was a significant decrease in the quality of life in the substance use disorder and the BMI values were significantly lower than healthy individuals. For this reason, it will be useful to examine the nutritional status with appropriate evaluation tools and to implement a personalized lifestyle modification program besides pharmacological treatment for people who apply to AMATEM for treatment .

KEYWORDS: SUBSTANCE USE DISORDER, QUALITY OF LIFE, BODY MASS INDEX, SUBSTANCE ABUSE

S-11 - IRRİTABLE BAĞIRSAK SENDROMU OLAN HASTALARIN SEMPTOMATİK TEDAVİSİNDE TIBBİ BESLENME TEDAVİSİNİN ETKİSİ- PİLOT ÇALIŞMA

AYŞE ŞEYMA ERDİNÇ[1], EVRİM KAHRAMANOĞLU AKSOY[2], FERDANE PİRİNÇCİ SAPMAZ[2], DERYA DİKMEN[1]

[1]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, [2]KEÇİÖREN EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ

Irritable bağırsak sendromu (IBS), genellikle şişkinliğin eşlik ettiği, kabızlık, ishal gibi dışkılama alışkanlığındaki sorunlarla birlikte abdominal ağrı başta olmak üzere birçok gastrointestinal semptomla karakterize olan fonksiyonel bir bağırsak hastalığıdır. IBS tedavisinde primer amaç semptomların ve tetikleyici faktörlerin engellenmesidir. Tıbbi beslenme tedavisi IBS'li hastalarda semptomların azaltılması için elzem olmasına karşın spesifik bir diyet türü halen netleştirilmemiştir. Bu çalışma, IBS'li hastaların semptomlarının giderilmesi ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesi için tıbbi beslenme tedavisinin etkisini incelemeyi amaçlamaktadır.

Çalışmada, Rome-IV kriterlerine göre IBS tanısı almış, 19-64 yaş arası 3 erkek ve 3 kadın bireye 4 hafta süren semptoma özgü tıbbi beslenme tedavisi uygulanmıştır. Ayrıca hastalık semptomlarını takip amacıyla, IBS Semptom Şiddet Skoru (IBS SSS) ve Bristol Dışkılama Skalası kullanılmıştır.

Katılımcıların ortalama yaşı 39±6.90 yıl, ortalama BKI'si 26.4±4.60 kg/m2 olarak bulunmuştur. IBS Semptom şiddet skoru sadece diyare diyeti yapan bireylerde artış göstermiş; konstipasyon diyetini uygulayanlarda ise azalmıştır. Tıbbi Beslenme tedavisi uygulanan bireylerin dışkı kompozisyonunda ise Bristol Dışkılama Skalası değerlendirilmesine göre düzelme gözlemlenmiştir. Tıbbi beslenme tedavisi alan konstipasyonlu bireylerde karın ağrısı ve şişkinlik-gaz semptomlarında iyileşme gözlemlenmiştir.

Yapılan pilot çalışma sonucu IBS hastalarının semptomlarının giderilmesinde tıbbi beslenme tedavisinin ve bireyin beslenme takibinin etkin olduğu gözlenmiştir. IBS tedavisinde semptoma yönelik tıbbi beslenme tedavisi etkin olsa da semptoma özgü en etkili tıbbi beslenme tedavisi türünü belirleyebilmek için ileri çalışmalara ihtiyaç vardır.

ANAHTAR KELİMELER: IRRITABLE BAĞIRSAK SENDROMU, TIBBİ BESLENME TEDAVİSİ

S-11 - THE EFFECT OF MEDICAL NUTRITION THERAPY IN THE SYMPTOMATIC TREATMENT OF PATIENTS WITH IRRITABLE BOWEL SYNDROME- A PILOT STUDY

AYŞE ŞEYMA ERDİNÇ[1], EVRİM KAHRAMANOĞLU AKSOY[2], FERDANE PİRİNÇCİ SAPMAZ[2], DERYA DİKMEN[1]

[1]HACETTEPE UNIVERSITY, [2]KECIOREN TRAINING AND RESEARCH HOSPITAL

Irritable bowel syndrome (IBS) is a functional bowel disease which is accompanied by swelling and characterized by many gastrointestinal symptoms such as constipation, diarrhea and especially abdominal pain. The primary aim of IBS treatment is preventing symptoms triggering factors. Although medical nutrition therapy is essential for relieving symptoms in patients with IBS, a specific type of diet has still not been clarified. This study was aim to investigate the effect of medical nutrition therapy in relieving the symptoms of IBS patients and improving their quality of life.

Three male and 3 female subjects who were diagnosed with IBS according to Rome-IV criteria aged between 19-64 years were treated with medical nutrition therapy for 4 weeks in this pilot study. Also in order to follow up disease symptoms, the IBS Symptom Severity Score (IBS SSS) and the Bristol Stool Chart were used.

Partcipants mean age was 39±6.90 years and the mean BMI was 26.4±4.60 kg/m2. The IBS symptom severity score was increased only in the participants who were treated with diarrhea diet; while decreased in those who were treated with the constipation diet. Improvement was observed in the fecal composition of the subjects who were treated with medical nutrition therapy according to the assessment of the Bristol Stool Chart. There was an improvement in abdominal pain and gas-bloating symptoms in participants with IBS constipation.

This pilot study showed that medical nutrition therapy and individual nutrition follow-up were effective in relieving the symptoms of IBS patients. Although medical nutrition therapy for symptom is effective in IBS treatment, further studies are needed to determine the most effective symptom-specific medical nutrition therapy.

KEYWORDS: IRRITABLE BOWEL SYNDROME, MEDICAL NUTRITION THERAPY

S-12 - SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN TAKVİYE ÜRÜN KULLANMA DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

NAZLI NUR ASLAN[1], JİYAN ASLAN CEYLAN[1], BURCU DEVRAN[2], AYŞE ÖZFER ÖZÇELİK[1]

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ, [2]ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Son yıllarda sporcular arasında performansı artırmak ve başarıyı daha kolay yakalamak için takviye ürün kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu çalışmanın amacı, üniversitede spor eğitimi alan öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerinin ve takviye ürün kullanma durumlarının değerlendirilmesidir.

Araştırmanın örneklemini Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde üçüncü ve dördüncü sınıfta okuyan 150 gönüllü öğrenci (50 öğretmenlik bölümü; 50 antrenörlük bölümü; 50 spor yöneticiliği) oluşturmuştur. Araştırma verileri anket formu ile toplanmış; elde edilen veriler Statistical Program for Social Sciences (SPSS) paket programı ile analiz edilmiştir. İstatiksel değerlendirmede Ki-kare ve Independent t testi kullanılmıştır. Tüm istatistiksel değerlendirmeler %95.0 güven aralığında, $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde yapılmıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %39.3'ü (n=59) kadın, %60.7'si (n=91) erkektir. Öğrencilerin yarısı (n=75) üçüncü sınıf, yarısı dördüncü sınıfta (n=75) öğrenim görmektedir. Öğrencilerin ortalama yaşı 24.1±2.2 yıldır. Kadınların ortalama Beden Kütle İndeksi (BKİ) 21.1±2.7 kg/m2 iken, erkeklerin ortalama BKİ 23.6±2.4 kg/m2'dir ($p<0.05$). Öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin %44.0'ünün, antrenörlük bölümünün %58.0'inin, spor yöneticiliği bölümünün %44.0'ünün aktif spor yaptığı saptanmıştır ($p>0.05$). Çalışmaya katılanların %29.3'ünün sedanter, %36.7'sinin orta aktif, %34.0'ünün ağır aktif olduğu belirlenmiş, ortalama PAL değeri 1.9±0.4 olarak bulunmuştur. Bölümlere göre PAL değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur ($p>0.05$). Araştırmaya katılan öğrencilerin %13.3'ü takviye ürün kullandığını; takviye ürün kullananların %25.0'inin öğretmenlik bölümünde, %45.0'inin antrenörlük bölümünde, %30.0'unun spor yöneticiliğinde okuduğu saptanmıştır ($p>0,05$). Takviye ürün kullanan öğrencilerin %40.0'ı protein konsantreleri, %25.0'i vitamin-mineral konsantreleri, %15.0'i karbonhidrat konsantreleri, %5.0'i enerji konsantreleri ve %5.0'i kreatin kullanmakta olup; bölümlere göre kullanılan takviye türleri arasında anlamlı fark yoktur ($p>0.05$). Bölümlere göre takviye kullanma amaçları incelendiğinde; öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin %80.0'i, antrenörlük bölümündekilerin %33.3'ü, spor yöneticiliğinde okuyanların %66.7'si kas geliştirmek için takviye ürün kullandıklarını belirtmiştir. Gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0.05$).

Çalışmaya katılan bireylerin çoğunluğunun takviye ürün kullanmadığı saptanmıştır. Bu ürünlerin performans artışına neden olabileceği belirtilse de, doğru ürün, doğru zaman ve doğru miktarda bu ürünleri tüketmeleri için öğrencilere eğitim verilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: FİZİKSEL AKTİVİTE, SPORCU BESLENMESİ, TAKVİYE

S-12 - EVALUATING SUPPLEMENTARY PRODUCT CONSUMPTION OF STUDENTS IN THE FACULTY OF SPORT SCIENCES

NAZLI NUR ASLAN[1], JİYAN ASLAN CEYLAN[1], BURCU DEVRAN[2], AYŞE ÖZFER ÖZÇELİK[1]

[1]ANKARA UNIVERSITY, [2] ANKARA UNIVERSITY

Using supplementary products to improve performance and get success more easily has become widespread in recent years. This study aims to evaluate physical activity level and supplementary product use of students who are receiving sports education at university.The sampling of the study was made up of 150 volunteering 3rd and 4th year students at Ankara University Sports Sciences Faculty (50 from teaching dept, 50 from coaching dept, and 50 from sport administration dept.). The data of the study were collected through a paper-based questionnaire, and the collected data were analyzed with the Statistical Program for Social sciences (SPSS) software package. Chi-square and Independent T-test were employed for the statistical analyses. All the statistical analyses were performed at 95.0% confidence interval and $p<0.05$ significance level.

39.3% (n = 59) of the students who participated in the study were females, and 60.7% (n = 91) were males. Half of the students (n = 75) were third grade and the other half were fourth grade students (n = 75). The mean age of the participants was 24.1 ± 2.2. While mean Body Mass Index (BMI) for the females was 21.1 ± 2.7 kg / m^2, it was 23.6 ± 2.4 kg / m^2 for males ($p<0.05$). It was found that 44.0% of the students from teaching department, 58.0% from coaching department, and 44.0% of the sport administration department were doing sports actively ($p> 0.05$). It was determined that 29.3% of the participants were sedentary, 36.7% were moderate, and that 34.0% were highly active. The mean PAL value was found to be 1.9 ± 0.4. No statistically significant difference was found between PAL values regarding departments ($p>0.05$). 13.3% of the students who participated in the study were found to use supplementary products. 25.0% of those who stated they consumed supplementary products were from teaching department, 45.0% from coaching, and 30.0% from sport administration department ($p> 0.05$). Of the students who consumed supplementary products, 40.0% used protein concentrates, 25.0% vitamin-mineral concentrates, 15.0% carbohydrate concentrates, 5.0% energy concentrates, and 5.0% creatine. However, there was no significant difference between the supplementary products used regarding departments ($p> 0.05$). When the purpose of using supplementary products was analyzed based on departments, 80.0% of the students from teaching department, 33.3% from coaching department, and 66.7% from sport administration department stated they used supplementary products to develop muscles. No significant difference was found between the groups ($p> 0.05$).The majority of the individuals participating in the study were found to use supplementary products. Although these products are stated to provide performance increase, students should be trained to consume the right product at the right time and in the right amount.

KEYWORDS: PHYSICAL ACTIVITY, ATHLETE NUTRITION, SUPPLEMENT

S-13 - YAŞLI BİREYLERİN ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİ, BESLENME DURUMLARI VE YAŞAM KALİTELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

MUSTAFA HOCA[1], PERİM F. TÜRKER[2], MEHTAP AKÇİL OK[2]

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ, [2]BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ

Bu araştırmanın amacı, 65 yaş ve üzeri yaşlı bireylerin antropometrik ölçümleri, beslenme durumları ve yaşam kaliteleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir.Bu araştırma, Kasım 2015-Şubat 2016 tarihleri arasında Kıbrıs Gazimağusa'da yaşayan, Gazimağusa Belediyesi'ne kayıtlı olan 65 yaş ve üzeri, gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden 105'i erkek ve 105'i kadın olmak üzere toplam 210 yaşlı birey ile yürütülmüştür. Araştırmaya katılan yaşlı bireylerin antropometrik ölçümlerinden vücut ağırlığı (kg), boy uzunluğu (cm), bel ve kalça çevresi (cm), baldır ve üst orta kol çevresi (cm), boyun çevresi (cm) ve vücut yağ oranı (%) ölçümleri alınmış ve beden kütle indeksi (BKİ), bel/kalça ve bel/boy oranları hesaplanmıştır. Ayrıca el dinamometresi ile bireylerin el kavrama güçleri (kg) ölçülmüştür. Bireylere beslenme durumlarını değerlendirmede, subjektif yöntem olan Mini Nütrisyonel Değerlendirme (MNA) tarama aracı uygulanmıştır. Yaşlı bireylerin yaşam kaliteleri ise, sekiz sorudan oluşan ve cevap seçenekleri 5'li Likert şeklinde olan WHO-8 EUROHIS Yaşam Kalitesi Ölçeği ile değerlendirilmiştir. Verilerin istatistiksel değerlendirilmesinde SPSS 21.0 istatistik paket programı kullanılmıştır.Bu araştırmaya yaş ortalaması 72.26±5.35 yıl olan 105 erkek ve yaş ortalaması 73.66±5.91 yıl olan 105 kadın birey katılmıştır. BKİ değeri ≥30 kg/m2 olan bireylerin antropometrik ölçümleri (bel ve kalça çevresi, bel/kalça ve bel/boy oranı, baldır ve üst orta kol çevresi, boyun çevresi ve vücut yağ oranı) diğer BKİ sınıflandırmalarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek, sağ el kavrama gücü ve sol el kavrama gücü ortalamaları ise anlamlı düzeyde daha düşük bulunmuştur ($p<0.05$). Hem erkeklerde hem de kadınlarda sağ el kavrama gücü ve sol el kavrama gücü ile yaş arasında negatif yönlü ve istatistiksel açıdan önemli bir korelasyon bulunmuştur ($p<0.05$). Kadınlarda sağ el kavrama gücü ve sol el kavrama gücü ile MNA testi arasında pozitif yönlü ve istatistiksel açıdan önemli bir korelasyon bulunmuştur ($p<0.05$). Erkek ve kadın yaşlıların günlük kilogram başına aldıkları protein ve enerji değerleri ile el kavrama güçleri arasında istatistiksel açıdan önemli bir korelasyon bulunmamıştır ($p>0.05$). Erkeklerin yaşam kalitesi toplam puanı ortalaması 31.35±2.9 iken, kadınların 29.67±2.72 olarak bulunmuştur ($p<0.05$). Yaşam kalitesi toplam puanı ile eğitim durumu arasında pozitif yönlü, BKİ arasında negatif yönlü ve istatistiksel açıdan önemli korelasyon bulunmuştur ($p<0.05$). Yaşam kalitesi toplam puanı ile MNA arasında ise pozitif yönlü ve istatistiksel açıdan önemli korelasyon saptanmıştır ($p<0.05$).Bu araştırmanın sonunda BKİ değeri arttıkça diğer antropometrik ölçümlerin arttığı ve el kavrama gücünün azaldığı saptanmıştır. Hem erkeklerde hem de kadınlarda yaş arttıkça sağ ve sol el kavrama gücü azalmaktadır. Ayrıca kadınlarda MNA puanı arttıkça sağ ve sol el kavrama güçleri artmaktadır. Eğitim düzeyi ve MNA puanı arttıkça yaşam kalitesi toplam puanı artarken, BKİ değeri arttıkça yaşam kalitesi toplam puanında azalma olduğu bulunmuştur. Yaşlı bireylere beslenme eğitimleri düzenli olarak verilmelidir. Bireylerin beslenme durumlarının iyileşmesi sağlanarak, yaşam kalitelerini artırmak hedeflenmeli ve düzenli aralıklarla yaşlı bireyler takip edilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: YAŞLI, ANTROPOMETRİK ÖLÇÜM, EL KAVRAMA GÜCÜ, YAŞAM KALİTESİ, MNA

S-13 - ASSOCIATION OF ELDERLY PEOPLE'S ANTROPOMETRIC MEASUREMENTS, NUTRITIONAL STATUS AND QUALITY OF LIFE

MUSTAFA HOCA[1], PERİM F. TÜRKER[2], MEHTAP AKÇİL OK[2]

[1]NEAR EAST UNIVERSITY, [2]BASKENT UNIVERSITY

This study has been carried out to determine the association of anthropometric measurements, nutritional status and quality of life of the elderly people who are 65 years and over.It has been conducted with 105 male and 105 female (total 210) elderly volunteers, registered in Famagusta Municipality and living in Famagusta, Cyprus between November 2015 and February 2016. Participants' body weight (kg), height (cm), waist and hip circumference (cm), calf and mid-upper arm circumference (cm), neck circumference (cm) and the percentage of body fat (%) were measured and body mass index (BMI), waist/hip and waist/height ratios were calculated. In addition, elderly people's hand grip strength (kg) was measured by hand dynamometer. Assessment of participants' nutritional status was used as one of the subjective method, Mini Nutritional Assessment (MNA) screening tool. The quality of elderly people's life was evaluated by WHO-8 EUROHIS Quality of Life Questionnaire which consists of 8 questions and its answer options is considered as five Likert-type. SPSS 21.0 Statistical Package Program was used for statistical evaluation of data.The average age of male participants (105) was 72.26±5.35 years old and 73.66±5.91 years old for female participants (105) who were participated into this study. Elderly people whose BMI value ≥30 kg/m2 had statistically significant higher anthropometric measurements (waist and hip circumference, waist/hip and waist/height ratio, calf and mid-upper arm circumference, neck circumference and the percentage of body fat) and lower right and left hand grip strength values than other BMI classifications ($p<0.05$). A statistically significant negative correlation was found between the right hand and left hand grip strength and the age for both male and female participants ($p<0.05$). A statistically significant positive correlation was found between the right hand and left hand grip strength and the results of MNA for women ($p<0.05$). There was no statistically significant correlation between per kilogram daily protein or energy intake and hand grip strengths for both male and female participants ($p>0.05$). Total quality of life score was 31.35±2.9 for male participants and 29.67±2.72 for female participants ($p<0.05$). A statistically significant positive correlation was found between the total quality of life score and educational status or MNA ($p<0.05$). However, a statistically significant negative correlation was found between the total quality of life score and BMI ($p<0.05$).As the result of this research, it can be indicated that BMI value increases as other antropometric measurements increases and hand grip strength decreases. Age increases as right and left hand grip strength decreases for both male and female participants. Furthermore, MNA score increases as right and left hand grip strengths increases for female. Educational status and MNA score increases as total quality of life score increases and BMI value increases as total quality of life score decreases. Elderly people should be provided with nutritional education regularly. Elderly people's quality of life should be increased by improving their nutritional status. In addition, they should be monitored regularly.

KEYWORDS: ELDERLY, ANTROPOMETRIC MEASUREMENT, HAND GRIP STRENGTH, QUALITY OF LIFE, MNA

S-14 - SÜPER LİG FUTBOLCULARININ SEZON ÖNCESİ HAZIRLIK DÖNEMİNDE VÜCUT BİLEŞİMLERİNİN VE SEÇİLMİŞ BAZI FİZYOLOJİK TEST SONUÇLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

SERAP DEMİR[1], ATEŞ ŞENDİL[2]

[1]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, [2]ÖZEL KLİNİK

Türkiye Süper Lig Futbol takımlarından seçilen iki takım sporcularının beslenme durumları, vücut kompozisyonları ve seçilmiş bazı fiziksel performans test sonuçlarının, sezon başı hazırlık döneminde, başlangıç ve son günündeki değişikliklerin incelenmesi amaçlanmıştır.Seçilen gönüllü sporcular (n=22) çalışma planına dahil edilmiştir. Sporcular sezon öncesi dönemde, Bolu ilinde (31:37 Doğu, 40:44 Kuzey) hazırlıklarını sürdürürken genel kontrolleri yapılmış ve araştırma sonuçları düzenlenmiştir. Kırk gün süren hazırlık evresi boyunca sporcular haftanın 6 günü olmak üzere aerobik ve anaerobik dayanıklılık egzersizlerinden oluşan antrenman yapmışlardır. İlk ölçümler Haziran ayının sonunda sezon hazırlıklarına başladıkları gün, ikinci ölçümler ise Ağustos ayı başında hazırlık çalışmaları tamamlandıktan sonra gerçekleştirilmiştir. Sporcuların beslenme durumları (2 günlük besin tüketim kaydı), Fiziksel aktivite kayıtları, vücut kompozisyonları (TANITA ile) ve bazı performans test sonuçları ölçülmüştür. Her bir ölçüm tekrarlı olmak üzere iki defa yapılmış ve yüksek olan sonuç bilgi formuna kayıt edilmiştir. İstatistiksel analizler için SPSS (Vers.13) paket programı kullanılarak Wilcoxon Eşleştirilmiş İki Örnek Testi kullanılmıştır. Hata payı 0.05 alınmıştır.İki ölçüm arasında vücut ağırlığı, beden kütle indeksi, anaerobik güç açısından farklar istatistiksel olarak anlamsızken ($p>0.05$); sporcuların günlük diyetle enerji alımı, toplam enerji harcaması, vücut yağ yüzdesi, vücut yağ kütlesi, yağsız doku kütlesi, toplam vücut suyu yanı sıra dikey sıçrama testi açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Sporcuların diyetle günlük enerji alım miktarı ilk ölçümde 4125±652 kcal/gün iken; ikinci ölçümde 4325±142 kcal/gün olmak üzere artmıştır ($p=0.01$). Sporcuların günlük Toplam Enerji Harcaması düzeyleri sırasıyla 4485±574; 4723±562 kcal/gün bulunmuştur. Günlük alınan enerji miktarı, günlük harcadıkları toplam enerji miktarını karşılamamakta ve negatif enerji dengesi oluşturmaktadır. Sporcuların vücut yağ yüzde değerleri sırasıyla 8.4±2.32;7.25±5.10 olmak üzere tekrarlı ölçümlerde ölçülmüştür, bu süreçte sporcuların vücut yağ yüzdelerindeki azalma istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0.001$). Sporcuların yağsız vücut dokusu kütle değerleri, ilk ölçümde 70.37±6.24; ikinci ölçümde ise 73.01±6.01 kg olduğu saptanmıştır, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0.01$). Dikey sıçrama testi sonuçlarına göre, ilk ölçümde maksimum değer 62.10±3.27 cm iken, ikinci ölçümde 64.27±4.32 cm olup, sıçrama yüksekliğindeki artış istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0.05$). Sporcuların anaerobik güç hesaplaması sonuçları, vücut ağırlığı ve beden kütle indeksi sonuçları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p>0.05$).Sporcuların uyguladığı antrenman programı ve içeriği sporcuların vücut bileşimi ve performansını etkilemektedir (1). Liglerin erken başlaması, sporcuların antrenman dışı dönemde yeterli dinlenememesine neden olmakta; sporcunun lige hazırlık dönemi kısalmakta, bu nedenle uygulanan antrenman programı ve içeriğinin yoğunluğu artmaktadır (2). Bunun sonucu olarak yoğun antrenman programı, negatif enerji dengesine neden olmaktadır; bu durum sporcunun yorulması, kas kayıplarının ve güçsüzlüklerinin gelişmesi ve sakatlıklar ile sonuçlanabilmektedir (3). Bu sporcular için sezon dışı dönem iyi değerlendirilmelidir, bunun yanı sıra takımlara danışmanlık veren sağlık profesyonellerinin (diyetisyen de dâhil) sezon öncesi hazırlık kamplarında aktif olarak görev alması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: FUTBOL, SPOR BESLENMESİ, VÜCUT YAĞ YÜZDESİ, ANAEROBİK GÜÇ

S-14 - COMPARISON OF BODY COMPOSITION AND SOME SELECTED PHYSIOLOGICAL TEST RESULTS IN PRE-SEASON PREPARATION OF SUPER LEAGUE FOOTBALL PLAYERS

SERAP DEMİR[1], ATEŞ ŞENDİL[2]

[1]HACETTEPE UNIVERSITY, [2]PRIVATE CLINIC

It is aimed to examine changes in nutrition status, body compositions and selected physical performance test results of the two team athletes chosen from the Turkish Super League football teams, the beginning and the end of the season preparation period.Volunteer athletes (n = 22) were included in the study plan. In the pre-season period, the athletes continued their preparations in the province of Bolu (31:37 E, 40:44 N) and general controls were carried out and the results of the research were arranged. During fourty days of preparatory training, the athletes practiced aerobic and anaerobic endurance training for 6 days a week. The first measurements were made at the end of June, the day they started the season preparations, and the second measurements were made after the preparatory work was completed at the beginning of August. Nutritional status of the athletes (2-day food consumption record), Physical activity records, body compositions (TANITA) and some performance test results were measured. For statistical analysis, Wilcoxon paired two-sample test was used using SPSS (Vers. 13) package program. The standart error is 0.05.The daily energy intake of the athletes on the diet was 4125 ± 652 kcal/day at the first measurement; And 4325 ± 142 kcal/day in the second measurement ($p = 0.01$). Total daily energy expenditure levels of the athletes were 4485 ± 574; 4723 ± 562 kcal/day was found. The amount of energy consumed per day does not equal the total amount of energy that they spend daily and creates a negative energy balance. The body fat percentage values of the athletes were measured repeatedly at 8.4 ± 2.32, 7.25 ± 5.10, respectively, and the decrease in body fat percentage of athletes was statistically significant ($p = 0.001$). The lean body mass values of the athletes were 70.37 ± 6.24 at the first measurement; 73.01 ± 6.01 kg in the second measurement, the difference was statistically significant ($p = 0.01$). According to the results of the vertical jump test, the maximum value at the first measurement was 62.10 ± 3.27 cm, the second measurement was 64.27 ± 4.32 cm, and the increase in the jump height was statistically significant ($p = 0.05$). There was no statistically significant difference in the results of the anaerobic power calculation results of the athletes, body weight and body mass index results.The training program and content applied by the athletes influences the body composition and performance of the athletes. The early start of the league causes the athletes not to get enough rest in the non-training period; the preparation period of the athlete is shortened, and therefore the intensity of the training program and its content is increased. As a result, intensive training program causes negative energy balance; this may result in fatigue of the athlete, development of muscle weakness and weakness, and injuries. For these athletes, the off-season period must be well assessed, and it is recommended that health professionals (including dietitians) who act as advisers to the teams are actively involved in pre-season preparation camps.

KEYWORDS: SOCCER, SPORTS NUTRITION, BODY COMPOSITION, ANAEROBIC POWER

S-15 - HEMODİYALİZ HASTALARINDA SERUM PARAOKSANAZ AKTİVESİ, TOTAL ANTİOKSİDAN VE OKSİDAN KAPASİTENİN BESLENME DURUMU İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

MENŞURE NUR ÇELİK[1], HAZAL KÜÇÜKKARACA[1], GÜL EDA KILINÇ[1], MEHTAP ÜNLÜ SÖĞÜT[1]

[1]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışma, hemodiyaliz tedavisi alan bireylerde beslenme durumu ile paraoksonaz (PON1), total antioksidan (TAS) ve total oksidan seviyesi (TOS) arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.Çalışmaya, Sivas Orta Anadolu Diyaliz Merkezinde hemodiyaliz tedavisi alan 18-75 yaş arası 23 birey dahil edilmiştir. Bireylere Sağlıklı Yeme İndeksi (SYİ) puanını hesaplamada kullanılmak üzere süt ve süt ürünleri, et ve et ürünleri, kuru baklagiller ve yağlı tohumlar, ekmek ve diğer tahıllar, sebze ve meyveler, yağlar, şeker-tatlılar ve diğer olmak üzere 8 gruptan oluşan besin tüketim sıklığı anketi uygulanmıştır. Son 1 ay içerisinde gruplardaki besinlerden ne kadar ve ne sıklıkla tükettikleri sorgulanmıştır. Bu bilgiler kullanılarak bireylerin SYİ puanları hesaplanmış ve puanlar iyi (80 üzeri puan), orta (51-80 puan arası) ve kötü (50 ve altı puan) olmak üzere üç sınıfa ayrılmıştır. Bireylerden alınan serum örneklerinde PON-1, TAS ve TOS seviyelerini belirlemek için Rel Assay Diagnostics kitleri kullanılmıştır. Ayrıca rutin biyokimyasal bulgular da bu parametreler ile karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.Çalışmada, 16 erkek, 7 kadın olmak üzere toplam 23 birey değerlendirilmiştir. Bireylerin aldıkları günlük toplam enerji 1986,44 ± 354,05 kkal'dir. Karbonhidrat, protein ve yağ yüzdeleri sırasıyla % 45,57±4,980, % 14,04±0,41, % 68,26±19,48'dir. Bireylerin TAS seviyeleri ortalama 0,96±0,28 mmol/L olup % 91,3'ünün TAS seviyelerinin düşük olduğu görülmüştür. TOS seviyeleri ise ortalama 4,63±2,14 µmol/L olup % 13' ünün TOS seviyelerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Ayrıca PON-1 seviyeleri ortalama 100,43±76,1 U/L olup % 87'sinin PON-1 değerlerinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Beslenme durumunun sağlıklı yaşam indeksi (SYİ) ile değerlendirmesi sonucu bireylerin % 4,3'ünün kötü, % 86,9'unun orta ve % 13'ünün iyi beslendiği görülmüştür. Erkek bireylerin SYİ puanı ortalaması 64,98, kadın bireylerin SYİ puanı ortalaması ise 68,54 bulunmuştur. Beslenme durumu kötü olan bireylerin tamamında PON-1 seviyelerinin düşük olduğu belirlenirken, beslenme durumu kötü ve orta olarak değerlendirilen bireylerin % 78,3'ünde TAS değerlerinin düşük ve % 8.7'sinde ise TOS değerlerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Doymuş yağ alımı ile PON-1 seviyeleri arasında negatif yönde bir ilişki belirlenmiştir. Bireylerin lipid profili ile PON-1 seviyesi arasındaki ilişki değerlendirildiğinde ise PON-1 seviyesinin HDL ile pozitif ilişki; LDL ve kolesterol ile negatif ilişki gösterdiği saptanmıştır.Sonuç olarak, hemodiyaliz hastalarında gözlenen düşük PON-1 seviyesi, HDL 'nin antioksidan kapasitesindeki azalmaya bağlı olarak ateroskleroz açısından riske neden olmaktadır. Hemodiyaliz hastalarında oksidan seviyesindeki azalış istenen bir durumken, antioksidanlardaki azalış olumsuz bir durumdur. Bu nedenle TAS ve TOS seviyelerinin rutin olarak takibi immünite ve metabolik bozukluklar açısından önem taşımaktadır. Aynı zamanda hemodiyaliz hastalarının sebze ve meyve tüketimleri sınırlı olduğu için TAS seviyelerinin düşük olması beklenilen bir durumdur. Hemodiyaliz hastalarında sağlıklı beslenme alışkanlığı kazandırılmasının, bu bireylerin diyet kalitelerinin geliştirilmesinde önemli rol oynayacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMODİYALİZ, PARAOKSANAZ, SAĞLIKLI YEME İNDEKSİ, TOTAL ANTİOKSİDAN SEVİYESİ, TOTAL OKSİDAN SEVİYESİ

S-15 - ASSESMENT OF SERUM PARAOXANASE ACTIVITY, TOTAL OXIDANT AND ANTIOXIDANT CAPACITY IN RELATION TO NUTRITION STATUS HEMODIALYSIS PATIENTS

MENŞURE NUR ÇELİK[1], HAZAL KÜÇÜKKARACA[1], GÜL EDA KILINÇ[1], MEHTAP ÜNLÜ SÖĞÜT[1]

[1]ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY

This study was conducted to evaluate the relationship between nutritional status and paraoxonase (PON-1), total antioxidant (TAS) and total oxidant status (TOS) in hemodialysis patients.Twenty-three patients aged 18-75 years who received hemodialysis treatment at the Middle Anatolian Dialysis Center of Sivas were included in the study. Food consumption frequency, which is composed 8 groups as milk and dairy products, meat and meat products, legumes and oilseeds, bread and other cereals, vegetables and fruits, oils, sugar-sweeties and other to be used in calculating Healthy Eating Index (HEI) Questionnaire was applied. Within the last month, how much and how often they consumed the foods in the groups were questioned. By using this information, individuals' HEI scores were calculated and divided into three categories: good (80 points), moderate (51-80 points), and bad (50 and below). Rel Assay Diagnostics kits were used to determine PON-1, TAS and TOS levels in serum samples taken from individuals. Routine biochemical findings were also compared with these parameters.A total of 23 individuals, 16 men and 7 women, were included in the study. The total daily energy received by the individuals is 1986,44 ± 354,05 kcal. The percentages of carbohydrate, protein and fat are 45,57 ± 4,980, 14,04 ± 0,41, 68,26 ± 19,48, respectively. The mean TAS levels of the individuals were found to be 0,96 ± 0,28 mmol/L and 91,3% of the TAS levels were low. The mean TOS levels were 4,63 ± 2,14 µmol/L and 13% of them were found to have poor TOS levels. In addition, the mean PON-1 levels were found to be 100.43 ± 76.1 U / L and 87% of the PON-1 values were low. The assessment of nutritional status with the Healthy Eating Index (HEI), 4,3% of the individuals are bad, 86.9% of them were middle and 13% were well fed. The average HEI score of men was found to be 64.98 and the average HEI score of women was found to be 68.54. It was determined that PON-1 levels were low in all of the poor nutrition status. TAS was low in 78,3% of individuals with poor and moderate nutritional status, although TOS was high in 8,7%. There was a negative correlation between saturated fat intake and PON-1 levels. When the relationship between lipid profile and PON-1 level of individuals is evaluated, PON1 activity had positive correlation with HDL, negative correlation with LDL and total cholesterol.In conclusion, low PON-1 level in hemodialysis patients increases the risk of atherosclerosis due to the decrease of antioxidant capacity of HDL. While the decrease in oxidant level in hemodialysis patients is favorable, the decrease in antioxidants is a negative condition. Therefore, TAS and TOS levels are important in terms of immunity and metabolic disorders. At the same time, because of the limited consumption of vegetables and fruits by hemodialysis patients, the TAS levels are expected to be low. Gaining healthy eating habits in hemodialysis patients is thought to play an important role in the development of dietary qualities of these individuals.

KEYWORDS: HEMODIALYSIS, PARAOXANASE, HEALTHY EATING INDEX, TOTAL ANTIOXIDANT STATUS, TOTAL OXIDANT STATUS.

S-16 - KUZEY KIBRIS 20 TEMMUZ FEN LİSESİ 12. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARININ YEME TUTUM VE DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

SABİHA GÖKÇEN ZEYBEK[1], TAYGUN DAYI[1]

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

Çalışmanın amacı 20 Temmuz Fen Lisesi (20TFL) 12. sınıf öğrencilerin; beslenme alışkanlıklarının, antropometrik ölçümlerinin, Beslenme Alışkanlıkları İndeksi (BAİ) skorunun, Yeme Tutum Testi (YTT) skorunun belirlenmesidir. Sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin beslenme alışkanlıklarının ve yeme tutumlarının iyileştirilmesine yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve çalışmanın Kuzey Kıbrıs'taki liselerde yürütülmesi amaçlanmıştır.Araştırma evrenini 20 TFL son sınıf öğrencileri (114) oluşturmaktadır. Öğrenciler ile iligili genel bilgilerin, antropometrik ölçümlerin, beslenme alışkanlıklarının ve YTT – 26 anket formu teke tek görüşme yolu ile toplanmıştır. Öğrencilerin boy uzunluğu, bel çevresi esnemeyen mezür aracılığıyla, vücut ağırlığı elektronik tartı ile ölçülmüştür. Beden Kütle İndeksi (BKİ) ve bel/boy oranı elde edilen veriler doğrultusunda elde hesaplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde WHO-anthroplus ve SPSS-21 istatistik programı kullanılmıştır.Çalışma %39.1'i erkek ve %60.9'u kız öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin %21.7'sinin hekim tarafından tanısı konulmuş, en az 1 sağlık sorunu bulunmaktadır. Sağlık sorunları göz hastalıkları (%50), alerji/astım (%20) ve şişmanlık (%10)'tır. Öğrencilerin %25'i sağlığını geliştirmeye yönelik tıbbi beslenme tedavisi uygulamaktadır. En fazla uygulanan tıbbi beslenme tedavisi ise zayıflama diyeti (%25)'dir.Tıbbi beslenme tedavisinin alındığı kaynaklar diyetisyen (%80), hekim (%40), spor eğitmeni (%20) ve internet (%20)'tir. Çalışma kapsamına alınan öğrencilerin günde ortalama 2,8±0.5 ana ve 1,9±1.5 ara öğün tükettiği ve %70'inin öğün atladığı belirlenmiştir. Kız öğrencilerin öğün atlama oranları (%47,8) erkek öğrencilerin atlama oranlarından (%21,7') daha fazla bulunmuştur. Bu fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). En çok atlanan öğünler kahvaltı (%67.2) ve öğlen yemeği (%21,9)'dir. Öğün atlama nedenlerinin başında iştahsızlık (%54.7) ve zaman yetersizliği (%43,8) gelmektedir. Öğrencilerin %67,4'ünün en az bir öğününü ev dışında tükettiği saptanmıştır. En çok dışarıda tüketilen öğünün öğlen yemeği (%53,2) olduğu belirlenmiştir. Bunu sabah kahvaltısı (%33,7) izlemektedir. Ev dışında yemek yeme alışkanlığı olan öğrencilerin olmayanlara göre YTT-26 skorları daha yüksek bulunmuştur ve bu skorlar arasındaki fark anlamlıdır ($p<0,05$). Öğrencilerin ortalama vücut ağırlığı, boy uzunluğu, BKI ve bel/boy oranı sırasıyla 67,1±18.1 kg, 168.1±9.93 cm, 23.57 ±5.27 kg/m2 ve 0.46±0.07 cm'dır. BKI persentil sonuçları na göre %47'si normal, %14'ü hafif şişman ve %17'si obezdir. Öğrencilerin BAI skorları incelendiği zaman %50'sinin orta, %37'sinin yüksek, %6,5'inin çok yüksek risk skorlarına sahiptir. Bu risk skorları beslenmenin sağlık üzerindeki etkisini açıklamaktadır ve risk altında olmayan öğrenci bulunamamıştır. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %30'nun anormal yeme tutumuna, %70'inin normal yeme tutumuna sahip olduğu saptanmıştır. Kız öğrencilerde anormal yeme tutumu erkek öğrencilere göre daha yüksek olup cinsiyet ve YTT-26 skorları arasındaki bu fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).Araştırmanın sonucunda öğrencilerde düzensiz beslenme alışkanlıklarının olduğu ve var olan bu alışkanlıkların yeme tutumlarını etkilediği saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin beslenme alışkanlıklarının geliştirilmesine yönelik önerilerin sunulmasının yanı sıra çalışmanın Kuzey Kıbrıs genelinde yapılması ve sorunlara çözüm önerilerinin getirilmesi gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME, YEME DAVRANIŞI, ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLER, YTT26, BAİ

S-16 - DETERMINATION OF NUTRITION HABITS AND ATTITUDE OF EATING BEHAVIORS IN SENIOR STUDENTS AT 20TH JULY SCİENCE HİGH SCHOOL IN NORTH CYPRUS

SABİHA GÖKÇEN ZEYBEK[1], TAYGUN DAYI[1]

[1]NEAR EAST UNIVERSITY

The aim of study is to determine the eating habits indices, attitude of eating behaviors and anthropometric measurements of adolescents who are senior students (n=114) at 20th July Science High School. We want to use these results to produce some suggestion for improve adolescents nutrition habits and realize a big study in all high schools in North Cyprus .Created a survey form which determine general informations, anthropometric measurements, eating habits and bahaviors of adolescents. Informations Researched obtained informations from adolescents in a face to face conversation. We used folding rule to measure students' height and waist circumference, weights measured by electronic weighing machine. Body Mass Indices (BMI) and rate of waist/height calculated by calculator. WHO-anthroplus and SPPS-21 used for evaluate datas.We studied with %60.9 female and %39.1 male. %21.7 of the students had minimum one diseases. Diseases which are founded respectively eye diseases (%50), allergy/asthma (%20) and obesity (%10). %25 of this people had medical nutrition treatment. A lot of people had slimming diet (%25). %80 of this people took their nutrition treatment from dietitian, %40 doctor, %20 sport coach and %20 internet.The mean consumption of meal was 2,8 ± 0,5 and snack was 1,9 ± 1,5. %70 of students skipped their meal. Females skipped more meals than males and it was a significant difference (F: %47.8 and M: %21.7, $p<0,05$). The most skipped meals were breakfast (%67.2) and lunch (%21.9). Loss of appetite (%54.7), time inadequacy (%43.8) were the most common reasons to skip the meals. %67,4 ate minimum one meal in outside. Most of the students ate lunch (%53.2) and breakfast (%33.7) in outside. When the meal consumption places were examined in terms of EAT-26 score, there was a significant difference ($p<0,05$). The mean weight of students was 67,1 ± 18,1 kg, height was 168,1 ± 9,93 cm, BMI was 23,57 ± 5,27 kg/m2 and rate of waist/height was 0,46 ± 0,07 cm. According to evaluation of percentil results, BMI %47 normal, %14 overweight and %17 obese. Eating habits indices results, %50 of students medium risk, %37 high risk and %6.5 had very high risk. These risk levels show nutrition effects on health and there wasn't any student who has no risk.According to EAT26 results %30 of partipicants abnormal, %70 normal eating behaviors. %41.1 of females and only %13.9 of males had abnormal eating behavior. There was significant difference in eating behavior between genders ($p<0,05$).These results show students have insufficinet and unblanced nutrition habits. There is an important necessary to prevent bad eating habits and abnormal eating behaviors in adolescents. Researchers must realize this study in all high schools in North Cyprus and create policy to prevent adolescents health.

KEYWORDS: NUTRITION, EATING BEHAVIORS, ANTHROPOMETRIC MEASURMENTS, EAT 26, BAI

S-17 - HEMODİYALİZ HASTALARINDA PROTEİN ENERJİ KAYBININ FARKLI YÖNTEMLERLE DEĞERLENDİRİLMESİ

GAMZE YURTDAŞ[1], EFSUN KARABUDAK[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Protein enerji kaybı (PEK), vücut protein depolarının ve enerji kaynaklarının azalması durumudur. Protein enerji kaybı hemodiyaliz hastalarında düşük yaşam kalitesi ve artmış mortalite ile ilişkilidir. Hemodiyaliz hastalarında PEK tanısı için çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Bu çalışmada amaç hemodiyaliz hastalarında protein enerji kaybının farklı yöntemlerle değerlendirmektir.

En az bir yıldır düzenli hemodiyaliz tedavisi alan 40'ı erkek, 33'ü kadın olmak üzere toplam 73 gönüllü hasta çalışmaya alınmıştır. Hastaların bireysel özellikleri ile sağlık bilgileri yüz yüze görüşme tekniği ile öğrenilmiş ve son üç aya ait biyokimyasal parametreleri dosyalarından alınarak kaydedilmiştir. Üç günlük besin tüketim kayıtları (bir diyaliz günü-bir diyaliz dışı gün ve bir hafta sonu olmak üzere) alınmıştır. Hastaların PEK durumları Uluslararası Böbrek Beslenme ve Metabolizma Derneği (ISRNM)'nin önerdiği kriterlere ve Malnütrisyon İnflamasyon Skoru (MİS) sonucuna göre değerlendirilmiştir. ISRNM önerdiği dört kategoriden üç veya üçten fazla kategoriyi sağlayanlara PEK tanısı konulurken, MİS skoru 0-7 olan hastalar "PEK yok" MİS skoru≥8 olan hastalar "PEK var" olarak sınıflandırılmıştır.

ISRNM kriterlerine göre erkek hastaların %37.5'ü kadın hastaların ise %39.4'ü PEK tanısı almıştır. MİS sonucuna göre erkek hastaların %25.0'inde, kadın hastaların %36.4'ünde PEK olduğu belirlenmiştir. ISRNM kriterlerine göre PEK olan hastaların %68.2'sinin MİS sonucuna göre PEK olduğu, PEK olmayan hastaların %74.5'inin MİS sonucuna göre PEK olmadığı belirlenmiş ve gruplar arasındaki fark istatiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). ISRNM kriterlerine göre PEK olan hastaların serum albumin düzeyleri ve Beden Kütle İndeksi (BKİ) değerleri, MİS sonucuna göre ise PEK olan hastaların BKİ değerleri PEK olmayanlara göre anlamlı derece düşük bulunmuştur ($p<0.05$).

Hemodiyaliz tedavisi alan hastalarda PEK sık görülmektedir. PEK değerlendirirken MİS sonucunun ISRNM'ye göre duyarlılığının daha az olduğu görülmüş olup bu hastalarda protein enerji kaybının ISRNM önerdiği kriterlere göre değerlendirilmesinin daha güvenilir sonuçlar verebileceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMODİYALİZ, PROTEİN ENERJİ KAYBI

S-17 - EVALUATION OF PROTEIN ENERGY WASTING WITH DIFFERENT METHODS IN HEMODIALYSIS PATIENTS

GAMZE YURTDAŞ[1], EFSUN KARABUDAK[1]

[1]GAZI UNIVERSITY

Protein energy wasting (PEW) is a condition of decreased body protein deposits and energy resources. Protein energy wasting is associated with lower quality of life and increased mortality in hemodialysis patients. Various methods are used for PEW diagnosis in hemodialysis patients. The aim of this study is to evaluate protein energy wasting with different methods in hemodialysis patients.

A total of 73 patients (40 male, 33 female) who received regular hemodialysis treatment for at least one year were included in the study. Individual characteristics of patients and their health information were learned by face-to-face interview technique and biochemical parameters of the last three months were recorded from the patient's files. Food consumptions of the patients for three days (one dialysis day and one non-dialysis day and one weekend) were recorded. The protein energy wasting status of the patients was assessed according to the criteria recommended by the International Society of Renal Nutrition and Metabolism (ISRNM) and the Malnutrition Inflammation Score (MIS) result. PEW was diagnosed in those who provided three or more than three categorical categories recommended by ISRNM, MIS score of 0-7 Patients with a "no PEW" MIS score of ≥ 8 were classified as having "PEW".

According to ISRNM criteria, 37.5% of male patients and 39.4% of female patients were diagnosed with PEW. According to MIS result, 25.0% of male patients and 36.4% of female patients were determined to be PEW. According to the ISRNM criteria, 68.2% of the patients with PEK were PEW according to the MIS result, and 74.5% of patients without PEW were not PEW according to the MIS result and the difference between the groups was statistically significant ($p<0.05$). According to ISRNM criteria, serum albumin levels and Body Mass Index (BMI) values of patients with PEW were significantly lower than those without PEW. According to MIS result, BMI values of patients with PEW were significantly lower than those without PEW ($p<0.05$).

PEW is common in patients undergoing hemodialysis treatment. When evaluating PEK, the sensitivity of MIS result compared with ISRNM was found to be lower, and it is considered that evaluating the protein energy wasting according to the criteria suggested by ISRNM in these patients can give more reliable results.

KEYWORDS: HEMODIALYSIS, PROTEIN ENERGY WASTING

S-18 - HEMODİYALİZ HASTALARININ SERUM ÇİNKO DÜZEYLERİ İLE HEMATOLOJİK PARAMETRELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

GAMZE YURTDAŞ[1], EFSUN KARABUDAK[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Çinko eritroid serisine spesifik gen ekspresyonunu modüle ederek eritroid hücre büyümesinde önemli bir regülatör görevi görmekte hematopoietik kök hücrelerin ve megakaryositlerin seri gelişiminde potansiyel bir rol alarak normal eritropoez sağlamaktadır. Çinko eksikliğinin hemoglobin biyosentezini etkileyerek anemiye yol açtığı bildirilmiştir. Bu çalışmanın amacı hemodiyaliz hastalarının serum çinko düzeyleri ile hematolojik parametreleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir.

Çalışmaya yaşları 18-65 arasında değişen özel bir diyaliz merkezinde haftada üç gün diyalize giren 36'sı erkek 29'u kadın toplam 65 yetişkin gönüllü hasta alınmıştır. Hastalara yüz yüze görüşme yöntemi ile genel bilgileri, sağlık bilgilerini içeren anket formu uygulanmış ve hastaların son üç aya ait biyokimyasal parametreleri dosyalarından alınarak kaydedilmiştir.Hastaların bir diyaliz günü-bir diyaliz dışı gün ve bir hafta sonu olmak üzere üç günlük besin tüketim kayıtları alınmıştır. Serum çinko analizi için hastalardan en az 8 saatlik açlık sonrası 10 mL kan örnekleri hemodiyaliz hemşiresi tarafından alınmıştır. Serum çinko analizi Selçuk Üniversitesi İleri Teknoloji Uygulama Laboratuvarı'nda ICP-MS (Inductively Coupled Plasma Mass Spectrometry) tekniği ile Perkin Elmer marka cihazda yapılmıştır.

Serum çinko düzeyi erkeklerde 106.7 (46.9) µg/dL kadınlarda 110.2 (48.6) µg/dL olarak bulunmuştur ($p>0.05$). Hastaların serum çinko düzeyleri ile hemoglobin ($r=0.344$, $p=0.005$), hemotokrit ($r=0.336$, $p=0.006$), total demir bağlama kapasitesi ($r=0.302$, $p=0,014$) düzeyleri arasında pozitif yönde ilişki bulunmuştur. Serum çinko düzeyleri ile serum demir ($r=0.072$ $p=0.567$) ve serum ferritin ($r=0.073$, $p=0.552$) düzeyleri arasında ilişki saptanmamıştır. Hastaların serum çinko düzeyleri ile diyetle demir alımı ($r=-0.030$, $p=0.810$) arasında ilişki bulunmamıştır.

Hemodiyaliz hastalarında serum çinko düzeyleri ile bazı hematolojik parametreler arasında korelasyon olması, serum çinko düzeyinin bu hastalarda sıklıkla görülen anemi ile ilişkili olabileceğini düşündürmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMODİYALİZ, SERUM ÇİNKO DÜZEYİ, HEMATOLOJİK PARAMETRELER

S-18 - THE RELATIONSHIP BETWEEN SERUM ZINC LEVELS AND AND HEMATOLOGICAL PARAMETERS OF HEMODIALYSIS PATIENTS

GAMZE YURTDAŞ[1], EFSUN KARABUDAK[1]

[1]GAZI UNIVERSITY

Zinc modulates the expression of zinc-specific erythroid-specific genes, plays an important role in the growth of erythroid cells, and provides normal erythropoiesis with a potential role in the serial development of hematopoietic stem cells and megakaryocytes. Zinc deficiency has been reported to cause anemia by affecting hemoglobin biosynthesis. The aim of this study is to evaluate the relationship between serum zinc levels and hematological parameters of hemodialysis patients.

The study was conducted on a total of 65 adult volunteer patients (ages beween 18 and 65 years), 36 men and 29 women who received dialysis treatment three days a week in special dialysis center. A questionnaire including general information, health information was applied with the face to face interview method and biochemical parameters of the last three months were recorded from the files. Food consumptions of the patients for three days (one dialysis day, non-dialysis day and one weekend) were recorded. For serum zinc analysis, 10 mL blood samples were taken by hemodialysis nurses after at least 8 hours fasting from patients. Serum zinc analysis was performed in Selcuk University Advanced Technology Application Laboratory with ICP-MS (Inductively Coupled Plasma Mass Spectrometry) technique in Perkin Elmer device.

Serum zinc levels were 106.7 (46.9) µg/dL in males and 110.2 (48.6) µg/dL in females ($p> 0.05$). There was a positive correlation between serum zinc levels and hemoglobin ($r = 0.344$, $p = 0.005$), hematocrit ($r = 0.336$, $p = 0.006$), total iron binding capacity ($r = 0.302$, $p = 0.014$). Serum zinc levels were not correlated with serum iron ($r = 0.072$ $p = 0.567$) and serum ferritin ($r = 0.073$, $p = 0.552$).There was no relationship between serum zinc levels and iron intake of the patients ($r =-0.030$, $p = 0.810$).

Correlation between serum zinc levels and some hematological parameters in hemodialysis patients suggests that serum zinc levels may be associated with anemia, which is common in these patients.

KEYWORDS: HEMODIALYSIS, SERUM ZINC LEVEL, HEMATOLOGICAL PARAMETERS

S-19 - ÖZEL GEREKSİNİMLİ YETİŞKİN BİREYLERİN OBEZİTE DURUMLARI VE BAZI ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİNİN BELİRLENMESİ

FATMA NİŞANCI KILINÇ[1], BİRİZ ÇAKIR[1], ÇİLER ÖZENİR[1], MERVE EKİCİ[1], SEVİNÇ EŞER[1]

[1]KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışma Kırıkkale il merkezinde özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine devam eden özel gereksinimli yetişkin bireylerin obezite durumları ve bazı antropometrik ölçümlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.Çalışmada 2015-2016 yılları arasında 8 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine devam eden 19 yaş üzeri 192 özel gereksinimli yetişkin bireye ulaşılmış, genel özellikleri sorgulanmış, antropometrik ölçümleri alınabilen bireylerin boy uzunluğu (n=167), vücut ağırlığı (n=164), bel çevresi (n=163), üst orta kol çevresi (n=167) ve triceps deri kıvrım kalınlıkları (n=161) ölçülmüş, beden kütle indeksleri (BKİ) hesaplanarak (n=164) obezite durumları belirlenmiştir. Vücut ağırlığının ölçülmesi ve vücut yağının (n=137) belirlenmesinde TANITA BC418 marka vücut analiz cihazı kullanılmıştır. Bireylerin triseps deri kıvrım kalınlığı Holtain marka kaliperle, üst orta kol çevresi (ÜOKÇ), bel çevresi (BÇ) esnemeyen mezura ile, boy uzunlukları ise taşınabilir boyölçer ile tekniğine uygun şekilde ölçülmüştür. Çalışma, Kırıkkale il merkezinde bulunan 8 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde 2015 – 2016 tarihleri arasında, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelliler Destek Programı (EDES) tarafından desteklenen proje kapsamında yürütülmüştür.Bu çalışmada, özel gereksinimli yetişkin bireylerin %52.1'i erkek, %47.9'u kadın olup ortanca yaş 27.0 (ÇAG=7.0)'dir. Özel gereksinimli bireylerde var olan engel türü sorgulandığında zihinsel engelliliğin %77.8 ile ilk sırada yer aldığı, bunu sırasıyla bedensel engellilik (%36.5), görme engellilik (%6.3) ve işitme engelliliğinin (%4.8) izlediği görülmüştür. Antropometrik ölçümleri alınabilen bireylerin boy ortancası 162.6 cm (ÇAG=15), vücut ağırlığı ortancası ise 68.0 kg (ÇAG=26.0)'dır. Bireylerin BKİ değerlendirildiğinde; %2.4'ünün çok zayıf, %7.3'ünün zayıf, %34.8'inin normal, %26.8'inin fazla kilolu ve %28.7'sinin ise obez olduğu belirlenmiştir. Obez bireylerin %59.6'sı kadın, %40.4'ü erkek olup BKİ ortalamaları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermiştir ($p<0.05$). Vücut yağı erkeklerde %22 (ÇAG=12), kadınlarda ise %36.5 (ÇAG=14.8)'tir. Bel çevresi ve üst orta kol çevresi sırasıyla; erkeklerde 91 cm (ÇAG=26), 28 cm (ÇAG=7.0); kadınlarda 87.5 cm (ÇAG=24.5), 29 cm (ÇAG=9)'dir. Triseps deri kıvrım kalınlığı erkeklerde 17 mm (ÇAG=7), kadınlarda 19.5 mm (ÇAG=9)'dir. Özel gereksinimli bireylerin egzersiz yapma durumu ile obezite durumları incelendiğinde obezitenin egzersiz yapmayan bireylerde (%33.3), egzersiz yapanlara göre (%25) daha yüksek olduğu görülmüştür. Obez bireylerde uyku süresi ortancası 9.0 saat (ÇAG=2.0) olup BKİ ile uyku süresi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).Bu çalışmanın sonucunda özel gereksinimli yetişkin bireylerin yaklaşık 1/3'inin obez olduğu ve obezitenin daha çok özel gereksinimli kadınlarda olduğu saptanmıştır. Obezite sadece sağlıklı bireylerde değil özel gereksinimli bireylerde de görülen ciddi bir halk sağlığı problemidir. Özel gereksinimli bireylerin obeziteden korunması için cinsiyet ve yaşlarının yanısıra engellilik türlerine uygun olarak enerji ve besin ögeleri ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde sağlıklı beslenmeleri sağlanmalı, uygun egzersiz programlarına katılmaları için teşvik edilmelidirler.

ANAHTAR KELİMELER: ÖZEL GEREKSİNİMLİ YETİŞKİN, ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLER, OBEZİTE, TRİSEPS DERİ KIVRIM KALINLIĞI

S-19 - DETERMINATION OF OBESITY STATUS AND SOME ANTHROPOMETRIC MEASUREMENTS OF SPECIAL NEEDS ADULT INDIVIDUALS

FATMA NİŞANCI KILINÇ[1], BİRİZ ÇAKIR[1], ÇİLER ÖZENİR[1], MERVE EKİCİ[1], SEVİNÇ EŞER[1]

[1]KIRIKKALE UNIVERSITY

This study was carried out to determine obesity status and anthropometric measurements of special needs adult individuals who attend the special education and rehabilitation centers (SERC) in Kırıkkale city center.In the study, 192 special needs adult individuals over 19 years of age were reached at SERC and their general characteristics were questioned. The height (n=167), body weight (n=164), waist circumference (WC) (n=163), upper middle arm circumference (UMAC) (n=167) and triceps skinfold thicknesses (TSFT) (n=161) of individuals whose measurements could be taken were measured. Body mass indexes (BMI) were calculated and obesity status were determined. The body fat analyzer TANITA BC418 was used to measure body weight and analyzed body fat (n=137). The TSFT was measured with Holtain caliper, UMAC and WC were measured with non-stretched tape measure and height was measured with portable stadiometer in accordance with the technique. The study was carried out within the scope of the project implemented with the coordination of Kırıkkale Governorship and support of The Ministry of Family and Social Policies, Disabilities Support Program (EDES) between 2015-2016 at 8 special education and rehabilitation centers in Kırıkkale center.In the study, 52.1% of the adults with special needs were male, 47.9% were female and the median age was 27.0 (IQR=7.0). When asked about the type of disability in special needs individuals, it was seen that mental disability ranks first with 77.8%, followed by physical disability (36.5%), visual impairment (6.3%) and hearing impairment (4.8%). The height median of the individuals was 162.6 cm (IQR=15) and the body weight median was 68.0 kg (IQR=26.0). When the individual's BMI were evaluated 2.4% of them were very thinness, 7.3% were thinness, 34.8% were normal, 26.8% were overweight and 28.7% were obese. 59.6% of the obese individuals were female and 40.4% were male and mean BMI was significantly different according to gender ($p <0.05$). Body fat was 22% (IQR=12) in males and 36.5% (IQR=14.8) in females. The WC and UMAC measurements in males were 91 cm (IQR=26) and 28 cm (IQR=7.0); in females 87.5 cm (IQR=24.5) and 29 cm (IQR=9) respectively. The TSFT was 17 mm (IQR=7) in males and 19.5 mm (IQR=9) in females. Obesity was found to be higher in individuals who didn't exercise (33.3%) than those who exercise (25%) when the exercise status and obesity status of special needs individuals were examined.In obese individuals, the median duration of sleep was 9.0 hours (IQR=2.0) and there was no statistically significant difference between BMI and sleep duration ($p>0.05$).As a result of this study, it was determined that approximately 1/3 of the special needs adult individuals were obese and obesity was higher in females. Obesity is a serious public health problem not only in healthy individuals but also in special needs individuals. To prevent from obesity, special needs individuals should be encouraged to participate in appropriate exercise programs and have healthy diet to meet their energy and nutrient needs in accordance with their gender and age, as well as their disability type.

KEYWORDS: SPECIAL NEEDS ADULT, ANTHROPOMETRIC MEASUREMENTS, OBESITY, TRICEPS SKIN FOLD THICKNES

S-20 - KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN ALGILARININ BELİRLENMESİ

FATMA NİŞANCI KILINÇ[1], BİRİZ ÇAKIR[1], HALİL DAŞGIN[1], MERVE EKİCİ[1], MURAT GÖKGÖZ[1], SEVİNÇ EŞER[1]

[1]KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

Gençlerin beslenme durumunu etkileyen faktörlerden biri olan beden algısı, ilerleyen yaşlarda akut ya da kronik hastalıkların oluşmasına zemin hazırlayabilmektedir. Bu çalışma, Kırıkkale Üniversitesi öğrencilerinin beden şekli ölçeği BSQ-34 kullanılarak beden algı durumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.Çalışma 2013-2016 yılları arasında yapılmış olup 1082 öğrenciye ulaşılmıştır. Çalışmaya katılacak öğrenci sayısının belirlenmesinde çok aşamalı tabakalı, kotalı örnekleme yöntemi kullanılmış, çalışmaya katılmayı kabul eden öğrenciler, ilgili bölümün kotası tamamlanıncaya kadar çalışmaya alınmıştır. Çalışmada öğrencilerin demografik bilgileri ile Beden Şekli Ölçeğini (Body Shape Questionnairre-BSQ-34) içeren anket kullanılmıştır. Beden Şekli Ölçeği Cooper ve arkadaşları tarafından 1987 yılında bireylerin bedenlerini algılama durumlarının belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Ölçek toplamda 34 tane soru içermekte olup, altılı Likert ölçeği tipindedir. Uygulanma aşamasında sorular son 4 hafta dikkate alınarak cevaplandırılmaktadır. Bu çalışma Kırıkkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (BAP No:2013/50) desteği ile yürütülmüş proje kapsamında gerçekleştirilmiştir. İstatistiksel analizler ve hesaplamalar için SPSS Statistics 21.0 ve MS-Excel 2007 programları kullanılmıştır.Çalışmaya katılan öğrencilerin %62.4'ü kız, %37.6'sı erkektir. Bireylerin %39.2'si yurtta, %30.1'i arkadaşı ile evde, %24.7'si ise ailesi ile birlikte evde kalmaktadır. Öğrencilerin %45.2'inin aylık geliri 300-499 TL olup, bu öğrencilerin %60.8'inin beslenmeleri için harcadığı aylık para miktarı 200 TL'nin altındadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %69.1'inin tanısı konulmuş bir hastalığı bulunmamaktadır. Çalışmada farklı değişkenlere göre BSQ puanlarının değişimi analiz edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin BSQ puanları ile cinsiyet, devam ettikleri sınıf, yaşam şekli, gelir durumu, sağlık sorunu varlığı, sürekli ilaç kullanma durumu, sigara ve alkol kullanma durumu, ana ve ara öğün atlama durumu ve yemek yenilen yer arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Kız öğrencilerin, hazırlık sınıfında olanların, akrabaları/yakınları ile birlikte kalanların, aylık geliri 300 TL'nin altında olanların, herhangi bir sağlık sorunu olanların, sürekli ilaç kullananların, sigarayı içip bırakanların, alkol kullanmayanların, ana ve ara öğünleri atlayanların ve okulda fast-food tüketim alışkanlığı olanların en yüksek BSQ puanlarına (Ortanca (ÇAG) sahip olduğu görülmüştür. Diğer taraftan BSQ puanı ile öğrencinin beslenmeye ayırdığı para, gıda takviyesi kullanma durumu, kahvaltı yapma alışkanlığı ve son 3 ay içerisinde egzersiz yapma durumu arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Gıda takviyesi almayanların, hiç kahvaltı yapmayanların, son 3 ay egzersiz yapanların, profesyonel bir spor türüyle ilgilenmeyenlerin en yüksek BSQ puanlarına sahip olduğu görülmüştür.Beden şekli anketi (BSQ-34) yeme bozukluklarının gelişimi, önlenmesi ve tedavisi konusunda vücut görünümü hakkındaki aşırı endişeleri ortaya koyan bir ölçektir. Bu kapsamda BSQ puanları daha yüksek olan öğrencilerin beden algısı konusunda risk taşıyan bireyler olduğu ve gerekli önlemlerin alınması gerektiği belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ, BEDEN ALGISI, BEDEN ŞEKLİ ANKETİ, BSQ, BESLENME

S-20 - ASSESSMENT OF BODY IMAGE PERCEPTION OF KIRIKKALE UNIVERSITY STUDENTS

FATMA NİŞANCI KILINÇ[1], BİRİZ ÇAKIR[1], HALİL DAŞGIN[1], MERVE EKİCİ[1], MURAT GÖKGÖZ[1], SEVİNÇ EŞER[1]

[1]KIRIKKALE UNIVERSITY

Body Image perception is one of the factors affecting nutritional status and it may lead to acute or chronic diseases in further years. This study was performed to assess body image perception of Kırıkkale University Students with the help of BSQ-34.This study was performed between 2013- 2016 years and reached 1082 students. Stratified multistage sample method was used to determine the number of students from each faculty. The questionnaire including demographic characteristics and BSQ-34 was performed. Body image scale was created by Cooper and et al in 1987 to evaluate body image perception. This scale has 34 questions and it is a 6-point Likert scale. All questions referred to the subject's state over the previous 4 weeks. This study was financed by Scientific Research Projects Coordination Unit at Kırıkkale University (ProjectNo:BAP:2013/50). The data was analyzed by using IBM SPSS Statistics 21.0 and MS-Excel 2007 software.62.4% of 1082 participants were girls and 37.6% of them were males. It was found that 39.2% of students lived in university accommodation halls, 30.1% of them lived in shared-flats and 24.7% of them lived with their families. The monthly allowance of 45.2% of students was between 300 and 499 Turkish Liras (TL) and 60.8% of these students spent less than 200 TL for their nutritional expenses. In terms of having any kind of diagnosed illness, 69.1% of students didn't have any illness. Different variables were assessed in terms of BSQ score. It was found that there were significant differences between BSQ score and following variables; gender, the year of students in, monthly allowance, life style, having health issue, taking medicine regularly, smoking, drinking alcohol, skipping meals and the place where meals were had ($p<0.05$). In addition, it was showed that girl students, the students who had in prep-class, students living with their families, students having less than 300 TL allowance, having any health issue, taking medicine regularly, students giving up smoking, students who never drank alcohol, students skipping meals and students having the habit of eating fast-foods at university had the highest BSQ median score. However, there wasn't any significant relation between BSQ score and the following variables; the amount of spending money for food, taking medicine regularly, having habit of eating breakfast and doing exercise over the previous 3 months ($p>0.05$). The participants who had the highest BSQ score were the people who didn't take nutritional supplement, people who didn't have the habit of eating breakfast, people who did exercise over the the previous 3 months, people who were not interested in any kind of professional sport.

Body shape questionnaire (BSQ-34) is a scale which is used to investigate the role of concerns about body shape in the development, maintenance and treatment of eating disorders. In this aspect, the people who have the higher BSQ score have the risk of having concerns about their body shape and required measurements needs to be taken.

KEYWORDS: UNIVERSITY STUDENTS, BODY IMAGE PERCEPTION, BODY SHAPE QUESTIONNAIRE, BSQ, NUTRITION

S-21 - KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN YEME TUTUM VE DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ

FATMA NİŞANCI KILINÇ[1], BİRİZ ÇAKIR[1], HALİL DAŞGIN[1], MERVE EKİCİ[1], SEVİNÇ EŞER[1]

[1]KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

Yeme bozuklukları, beslenme yetersizliği, aşırı beslenme, depresyon, madde bağımlılığı, anksiyete gibi ciddi sorunlara neden olabilen yeme alışkanlıklarındaki sapmalardır. Yeme tutum testi (EAT-40) yeme bozukluğu olanları sağlıklı kontrol grubundan ayırmada ve diğer hastalardan ayırt etmede geçerli ve yüksek güvenilirlik gösteren bir test olup, bozulmuş yeme davranışını, özelliklerini ve düşüncelerini belirlemek için sık kullanılmaktadır. Bu çalışma Kırıkkale Üniversitesi öğrencilerinin yeme tutum ve davranışlarını ve yeme bozukluklarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.Çalışma 2013-2016 yılları arasında yapılmış olup 1082 öğrenciye ulaşılmıştır. Çalışmaya katılacak öğrenci sayısının belirlenmesinde çok aşamalı tabakalı, kotalı örnekleme yöntemi kullanılmış, çalışmaya katılmaya gönüllü öğrenciler ilgili bölümün kotası tamamlanıncaya kadar çalışmaya alınmıştır. Öğrencilere demografik bilgileri ve yeme tutum testini içeren anket uygulanmıştır. Yeme Tutum Testi, Garner ve Garfinkel tarafından yeme bozuklukları semptomlarının değerlendirilmesi amacı ile 1979 yılında geliştirilmiş olup 40 maddeden oluşan, 1982 yılında yeni versiyonu oluşturulan ve geçerlilik güvenilirliği yüksek olan bir testtir. Yeme tutum testine göre 30 puan üzerinde alan bireylerde yeme davranışı bozukluğu olduğu söylenebilmektedir. Bu çalışma Kırıkkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen proje (BAP No:2013/50) kapsamında yürütülmüştür. Çalışmada normal dağılmayan değişkenlerin tanımlayıcı istatistiklerinin gösteriminde ortanca (ÇAG–Çeyreklikler Arası Genişlik) değerleri kullanılırken, normal dağılım gösteren değişkenlerin gösteriminde ise ortalama±standart sapma kullanılmıştır. İstatistiksel analizler ve hesaplamalar için SPSS Statistics 21.0 ve MS-Excel 2007 programları kullanılmıştır.Çalışmaya katılan öğrencilerin %31.1'i Mühendislik, %27.0'ı Fen-Edebiyat, %24'ü İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğrenim görmektedir. Öğrencilerin %62.4'ü kızdır. Öğrencilerin %39.2'si öğrenim süresince yurtta, %30.1'i arkadaş ile evde, %24.7'si ise ailesi ile birlikte kalmaktadır. Öğrencilerin %45.2'inin aylık geliri 300-499 TL olup, bu öğrencilerin %60.8'inin beslenmeleri için harcadığı aylık para miktarı 200 TL'nin altındadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %69.1'inin tanı konmuş herhangi bir hastalığı bulunmamaktadır. Sağlık sorunu olan öğrencilerin ise %25.1'inde göz hastalıkları, %22.5'inde alerji ve %10.6'sında anemi bulunmaktadır. Sağlık sorunu olan öğrencilerin %97.3'ü hastalığına yönelik bir diyet uygulamamaktadır. Öğrencilerin %91.8'i (n=985) herhangi bir gıda takviyesi/vitamin/mineral desteği kullanmadığını, %76.7'si (n=822) hiç sigara içmediğini, %3.9'u (n=42) içip bıraktığını, %19.4'ü (n=208) halen içtiğini, %87.5'i hiç alkol kullanmadığını belirtmiştir. Çalışmaya katılan erkek öğrencilerin EAT-40 puanı ortancası 9.0 (ÇAG=8.0) kız öğrencilerin EAT-40 puanı ortancası ise 11.0 (ÇAG=9.0)'dır. Yeme tutum testi puanı ile cinsiyet, sağlık sorunu varlığı, sürekli ilaç kullanımı, gıda takviyesi alımı, sigara ve alkol kullanma durumu, ana ve ara öğün atlama durumu ve kahvaltı yapma alışkanlığı arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Çalışmaya katılan öğrencilerin 51'inde yeme bozukluğu davranışı belirlenmiştir. Yeme bozukluğu davranışı olan öğrencilerin %74.5'i (n=38) kız, %25.5'i (n=13) erkektir. Kız ve erkek öğrencilerin EAT-40 puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($Z=6.873$; $p<0.001$).Bu çalışma sonucunda üniversite öğrencilerinin içinde bulundukları yaş dönemi, psikososyal ve ekonomik zorluklar nedeniyle hatalı beslenme davranışı içinde oldukları ve yeme bozukluğu riski taşıdıkları, riskin kızlarda erkeklerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ, YEME TUTUM TESTİ, EAT-40, YEME BOZUKLUĞU, BESLENME

S-21 - ASSESSMENT OF EATING ATTITUDES OF KIRIKKALE UNIVERSITY STUDENTS

FATMA NİŞANCI KILINÇ[1], BİRİZ ÇAKIR[1], HALİL DAŞGIN[1], MERVE EKİCİ[1], SEVİNÇ EŞER[1]

[1]KIRIKKALE UNIVERSITY

Eating disorders are diseases which don't meet the nutritional requirement of a person and they can lead to imbalances in a person's intake of energy ad/or nutrients, depression, drug addiction and anxiety. Eating attitudes test-40 (EAT-40) is a prominent tool to assess eating disorder risk and the usage of this test is widespread. The aim of this study was to assess eating attitudes and eating disorders of Kirikkale University Students.This study was performed between June 2013 and August 2016 and reached 1082 students. Stratified multistage sample method was used to determine the number of students from each faculty. The questionnaire including demographic characteristics and EAT-40 was performed. EAT-40 was created to assess eating disorders by Garner and Garfinkel in 1979 and it has 40 items and a high level validity. People who have more than 30 in total EAT-40 score can be suggested having eating disorder. This study was financed by Scientific Research Projects Coordination Unit at Kırıkkale University (ProjectNo:BAP:2013/50). Non-normal data was expressed in median, interquartile range whereas the data which has normal distribution range was expressed in mean ± standard deviation. The data was analyzed by using IBM SPSS Statistics 21.0 and MS-Excel 2007 software.Students from Engineer Sciences, Arts & Sciences and Economics & Administrative Sciences constituted of the most participants with 31.1%, 27% and 24%, respectively. 62.4% of students were girls. It was found that 39.2% of students lived in university accommodation halls, 30.1% of them lived in shared-flats and 24.7% of them lived with their families. The monthly allowance of 45.2% of students was between 300 and 499 Turkish Liras (TL) and 60.8% of them spent less than 200 TL for their nutritional expenses. In terms of having any kind of diagnosed illness, 69.1% of students didn't have any illness. The rest who had any kind of health issues had eye-related problems (25.1%), allergy (22.5%) and anaemia (10.6%). 97.3 of students who had health issues didn't follow any specific dietary advice. 985 students (91.8%) indicated that they didn't take any nutritional supplements and 87.5% of the students never drank alcohol. 76.7% of them never smoked, whereas 42 of them (3.9%) smoked for a while and then gave up smoking. In addition, 19.4% of them still smoked. While the median EAT-40 value of male students was 9.0 (IQR=8.0), the median EAT-40 value of girl students was 11.0 (IQR=9.0). The relations between EAT-40 score and gender, having any health issue, taking medicine regularly, taking nutritional supplement, smoking, drinking alcohol and skipping meals and breakfast were found significant ($p<0.05$). 51 students were determined as having eating disorder. 38 of 51 students (74.5%) who had eating disorder were girls as to 13 male students. There was significant difference in terms of EAT-40 score between male and girl students ($Z=6.873$; $p<0.001$).It was found that age, psychosocial, economic difficulties may be risk factors for university-aged students and some of them have the risk of eating disorders. Risk of having eating disorders is higher in girls than males.

KEYWORDS: UNIVERSITY STUDENTS, EATING ATTITUDE TEST, EAT-40, EATING DISORDER, NUTRITION

S-22 - KKTC GAZİMAĞUSA DEVLET HASTANESİ DAHİLİYE POLİKLİĞİNE BAŞVURAN TİP 2 DİYABETLİ BİREYLERİN YAŞAM KALİTELERİNİN (SF-36) BELİRLENMESİ

MELTEM KUDRET[1], FATMA NİŞANCI KILINÇ[2], SEVİLAY KARAHAN[3]

[2]KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ, [3]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışma, Tip 2 diyabeti olan bireylerin fiziksel ve ruhsal sağlığı değerlendiren bir ölçek olan Short From-36 (SF-36) ölçeği ile yaşam kalitelerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.Çalışmaya Gazimağusa Devlet Hastanesi, Dahiliye Polikliniğine Kasım 2015 ile Mart 2016 tarihleri arasında başvuran, 30-65 yaş arası Tip II diyabet tanısı almış 200 gönüllü birey (90 erkek, 110 kadın) katılmıştır. Bireylerin genel özelliklerini ve yaşam kalitelerini belirlemek amacıyla SF-36 ölçeğini içeren anket formu uygulanmıştır. Yaşam kalitesi ölçeği toplam 36 madde 8 alt başlıktan oluşmaktadır ve puanları 0 ile 100 arasında değişmektedir. Skorlama sonucunda yüksek puan sağlıkta daha iyi bir düzeyi gösterirken, düşük puan sağlıktaki bozulmaları işaret etmektedir. Bireylerin boy uzunluğu ve vücut ağırlığı ölçülmüş, Beden Kütle İndeksleri (BKİ) hesaplanmış, biyokimyasal parametrelerden de HbA1c düzeylerine bakılmıştır. Çalışma için Doğu Akdeniz Üniversitesi Etik Kurulu'ndan izin alınmıştır. Verilerin istatistiksel değerlendirmesinde SPSS 22.0 istatistik programı kullanılmıştır.Bireylerin %45.0'ı erkek, %55.0'ı kadındır ve %48.0'ı ilkokul mezunudur. Erkeklerin %58.9'u emekli, kadınların %81.8'i ev hanımıdır. Evli bireylerin SF-36 bileşenleri puanı dul/boşanmışlara göre daha yüksektir ($p<0.05$). Bireylerin ortalama diyabet süresi 10.1±7.2 yıldır. Kadınların HbA1c ortalaması erkeklerden daha yüksektir ($p<0.05$). Bireylerin HbA1c(%) değerine göre; %27.0'nın iyi, %36.5'inin kabul edilebilir sınırda, %36.5'inin de kötü düzeydedir ($p>0.05$). Erkeklerin %48.9'u, kadınların %73.6'sı şişmandır ($p<0.001$). Erkeklerin ortalama bel çevresi 103.8±11.4 cm, kadınların ise 107.9±12.9 cm'dir ($p<0.05$). Bel kalça oranına göre sınıflandırıldığında erkeklerin % 50.0'ının, kadınların ise % 90.9'unun riskli olduğu görülmüştür ($p<0.001$). Bireylerin yaşam kalitesi SF-36'ya göre değerlendirildiğinde fiziksel göstergeler puanının ortancası 40.0, mental göstergeler puanının ortancası ise 46.0 olduğu, erkeklerin fiziksel ve mental göstergeler puanının kadınlara göre daha yüksek ($p<0.001$) bulunmuş, bireylerin eğitim düzeyleri arttıkça yaşam kalitelerinin de arttığı gözlenmiştir ($p<0.05$). Şişman olan bireylerin fiziksel rol puanı hafif şişman bireylere göre daha düşüktür ($p<0.05$). BKİ ile SF-36 bileşenlerinden fiziksel rol bileşeni dışında diğer bileşenler arasında fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Bel kalça oranı riskli olan bireylerde fiziksel gösterge puanı daha yüksek ($p<0.05$) iken, mental göstergelerin alt bileşenleri puanı arasında bir farklılık gözlenememiştir ($p>0.05$). Diyabet süresi arttıkça ağrı ve mental rol bileşen puanlarının azaldığı ($p<0.05$), HbA1c düzeyi arttıkça mental sağlık puanlarının azaldığı belirlenmiştir ($r= -0.181$, $p<0.05$).Bu çalışmada bireylerin yaşam kalitelerinin orta düzeyde olduğu görülmüştür. Yaşam kalitesinin arttırılmasında diyabetin kontrol altına alınması ve en önemli tedavi bileşenlerinden olan yaşam tarzı değişikliğinin yapılması ve bu konuda bireylerin bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: TİP II DİYABET, YAŞAM KALİTESİ, SF-36, BEDEN KÜTLE İNDEKSİ, BKİ

S-22 - DETERMINATION OF QUALITY OF LIFE (SF-36) OF TYPE 2 DIABETED INDIVIDUALS WHO APPLY TO INTERNATIONAL POLICY IN FAMAGUSTA STATE HOSPITAL IN TRNC

MELTEM KUDRET, FATMA NİŞANCI KILINÇ[1], SEVİLAY KARAHAN[2]

[1]KIRIKKALE UNIVERSITY, [2]HACETTEPE UNIVERSITY

This study was conducted to determine the quality of life with the Short From-36 (SF-36) scale, a scale assessing the physical and mental health of individuals with Type 2 diabetes.200 volunteers (90 males, 110 females) between the ages of 30-65 and diagnosed with Type II DM were admitted to Famagusta State Hospital, Internal Medicine Policlinic between November 2015 and March 2016. A questionnaire containing the SF-36 scale was applied to determine the general characteristics and quality of life of the individuals. The quality of life scale consists of a total of 36 items consisting of 8 subtitles and scores ranging from 0 to 100. The high score as a result of scoring indicates a better level of health, while the low score indicates a healthful deterioration. Body length and body weight were measured, Body Mass Index (BMI) was calculated, and HbA1c levels were determined from biochemical parameters. Permission was obtained from the Eastern Mediterranean University Ethics Committee for the study. SPSS22.0 statistical program was used for statistical evaluation of the data.45.0% of the individuals were male, 55.0% were female and 48.0% were primary school graduates. 58.9% of the men are retired, and 81.8% of the women are housewives. The scores of SF-36 components of married individuals were higher than those of widow/ divorced ($p<0.05$). The average duration of diabetes in individuals is 10.1±7.2 years. The mean HbA1c of women was higher than that of men ($p<0.05$). According to the HbA1c(%) value of individuals; 27.0% were good, 36.5% were in acceptable range, and 36.5% were poor ($p>0.05$). 48.9% of the males and 73.6% of the females were inflated ($p<0.001$). Mean waist circumference of males was 103.8±11.4 cm and females were 107.9±12.9 cm ($p<0.05$). 50.0% of males and 90.9% of females were risky when classified according to waist to hip ratio ($p<0.001$). When the quality of life of individuals was evaluated according to SF-36, it was observed that the score of physical indicators was 40.0, the score of mental indicators was 46.0, the scores of physical and mental indicators of males were higher than females ($p<0.001$) and the quality of life increased as the level of education of the individuals increased ($p<0.05$). The physical role score of the obese individuals was lower than the obese individuals ($p<0.05$). No significant differences were found between BMI and SF-36 components except for the physical role component ($p>0.05$). While the physical indicator score was higher ($p<0.05$) in the patients with low waist-to-hip ratio, no difference was observed between the subscale scores of mental indices ($p>0.05$). As the duration of diabetes increased, the scores of pain and mental role component decreased ($p<0.05$), and as the level of HbA1c increased, mental health scores decreased ($r=-0.181, p<0.05$).

In this study, it was seen that the life quality of the individuals was moderate. Increasing the quality of life requires control of diabetes and life style changes, which are the most important treatment components, and raising the awareness of the individual.

KEYWORDS: TYPE 2 DIABET, QUALITY OF LIFE, SF-36, BODY MASS INDEX, BMI

S-23 - KAHVE VE ÇAY TÜKETİMİNİN TİP 2 DİYABET VE İNSÜLİN DİRENCİ OLAN BİREYLER ÜZERİNE ETKİSİ

DOĞA PEKSEVER[1], MEHMET ZEKİ HAZNEDAROĞLU[1]

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ

Ege Üniversitesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Polikliniği'ne gelen tip 2 diyabet ve insülin direnci olan bireylerin çay ve kahve tüketim durumları ile antropometrik ve biyokimyasal parametreler arasındaki ilişkinin kesitsel olarak saptanması amaçtır.

Kesitsel bir çalışma olup Aralık 2015 - Aralık 2016 tarihleri arasında Ege Üniversitesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Polikliniği'ne gelen 18-65 yaş arası tip 2 diyabetik ve insülin direnci olan bireylerin sosyodemografik, sağlık, diyabet, fiziksel aktivite, beslenme ve sıvı tüketimiyle ilgili bilgileri ile biyokimyasal ve antropometrik ölçümleri alınmıştır.

Araştırma grubunun (n=300) yaş ortalaması 45.0 ± 12.1 yıldır. Bireylerin %82.7'si kadın, %33.4'ü üniversite mezunu, %48.7'si çalışmıyor, %80.4'ü evlidir ve %77.0'si sigara kullanmamaktadır. Bireylerin %54.0'ü tip 2 diyabetli iken, tüm grubun %65.0'ı oral antidiyabetik, %14.3'ü bazal insülin, %15.6'sı ise multipl enjektabl tedavi kullanmaktadır. Bireylerin %99.7'si ağır egzersiz, %93.7'si orta düzeyde egzersiz, %29.7'si her seferinde 10 dakikadan uzun yürüyüş yapmamaktadır. %72.3'ü daha önce tıbbi beslenme tedavisi almıştır. Alan kişilerden %62.7'si listeyi uygulamamaktadır. Bireylerin %63.7'si günde 3 ana öğün ve %35.3'ü ise 2 ana öğün yapmaktadır ve %83.3'ü ara öğünde meyve tüketmekte, %6.3'ü ise ana öğünde ayak üstü yemek tercih etmektedir. Bireylerin %56.0'sı öğün atlamakta, %43.0'ü öğle öğününü atlamaktadır. Bireylerin %48.3'ü türk kahvesini, %73.0'ü çayı şekersiz tüketmektedir. Bireylerin %15.3'ü granül kahveyi şekerli tüketmektedir. BKİ ortalaması (n=300) 33.6±5.4 kg/m2 olarak saptanmıştır. Bel çevresi ortalaması (n=299) 108.6±10.7 cm'dir. Yağ oranı ortalaması (n=287) %39.1±7.7 olarak saptanmıştır. Biyokimyasal ortalamalara bakıldığında HbA1c (n=274) %6.3±1.5, total kolesterol (n=252) 207.7±42.5 mg/dL, trigliserit (n=253) 166.8±197.7 mg/dL, HDL kolesterol (n=249) 50.1±13.5 mg/dL, LDL kolesterol (n=247) 126.1±34.3 mg/dL olarak saptanmıştır. Diyastolik kan basıncı (n=288) 80.3±9.6 mmHg, sistolik kan basıncı (n=288) 123.7±16.0 mmHg olarak saptanmıştır. Bireyler günlük ortalama 187.5±170.7 mL (n=70) yeşil çay, 564.7±438.9 mL (n=288) siyah çay, 53.0+47.5 mL (n=240) türk kahvesi, 206.5±217.1 mL (n=115) granül kahve tüketmektedir. Bireylerde günlük ≥800 mL siyah çay tüketenlerde <800 mL siyah çay tüketenlere göre vücut yağ oranının normal olma durumu anlamlı olarak yüksek saptanmıştır ($p<0.05$).

Kahve ve çayın etkisini saptamak amacıyla beslenme ve egzersizin de dahil edildiği randomize kontrollü çalışmalara ihtiyaç vardır.

ANAHTAR KELİMELER: DİYABET, TİP 2 DİYABET, İNSÜLİN DİRENCİ, KAHVE, ÇAY

S-23 - THE EFFECT OF COFFEE AND TEA CONSUMPTION ON INDIVIDUALS WITH TYPE 2 DIABETES AND INSULIN RESISTANCE

DOĞA PEKSEVER[1], MEHMET ZEKİ HAZNEDAROĞLU[1]

[1]EGE UNIVERSITY

It was aimed to determine the relationship between consumption of coffee and tea with anthropometric and biochemical values in individuals with type 2 diabetes and insulin resistance.

Biochemical and anthropometric measurements, socio-demographic, health, diabetes, physical activity, nutrition and fluid consumption were taken by individuals aged between 18 and 65 years with type 2 diabetic and insulin resistant from Ege University Endocrinology and Metabolic Diseases Policlinic between December 2015 and December 2016.

The mean age of the study group (n = 300) was 45.0 ± 12.1 years. 82.7% of the individuals are women, 33.4% are university graduates, 48.7% are not working, 80.4% are married and 77.0% are not using cigarettes. While 54.0% of the individuals had type 2 diabetes, 65.0% of the whole group used oral antidiabetic, 14.3% of basal insulin and 15.6% of them were using multiple injections. 99.7% of the individuals had heavy exercise, 93.7% had moderate exercise, and 29.7% did not walk more than 10 minutes each time.72.3% had previously received medical nutrition therapy. 62.7% of the subjects did not apply the list. 63.7% of the individuals make 3 main meals per day and 35.3% make 2 main meals, 83.3% consume fruit during the break, and 6.3% prefer to eat fast-food in the main meal. 56.0% of the respondents are skipping meals and 43.0% are skipping lunch. 48.3% of the individuals consume Turkish coffee and 73.0% consume tea without sugar. 15.3% of the individuals consume granulated coffee sugary. The mean BMI (n = 300) was 33.6 ± 5.4 kg / m2. The average waist circumference (n = 299) was 108.6 ± 10.7 cm. The mean fat ratio (n = 287) was 39.1 ± 7.7%. HbA1c (n = 274) was 6.3 ± 1.5, total cholesterol (n = 252) was 207.7 ± 42.5 mg / dL, triglyceride (n = 253) was 166.8 ± 197.7 mg / dL and HDL cholesterol 13.5 mg / dL, LDL cholesterol (n = 247) was determined as 126.1 ± 34.3 mg / dL.Diastolic blood pressure (n = 288) was 80.3 ± 9.6 mmHg, systolic blood pressure (n = 288) was 123.7 ± 16.0 mmHg. Individuals consume a daily average of 187.55 ± 170.79 mL (n = 70) green tea, 564.73 ± 438.95 mL (n = 288) black tea, 53.06 + 47.55 mL (n = 240) Turkish coffee, 206.58 ± 217.12 (n=115) granulated coffee. This study is a cross-sectional study in which subjects who had type 2 diabetes and insulin resistance had a significantly higher body fat ratio than those who consumed ≥800 mL of black tea per day ($p <0.05$).

To determine the effect of coffee and tea, there is a need for randomized controlled trials involving nutrition and exercise.

KEYWORDS: DIABETES MELLITUS, TYPE 2 DIABETES, INSULIN RESISTANCE, COFFEE, TEA

S-24 - ÖĞRETMENLERİN OBEZİTE ÖNLENME PROGRAMLARI İLE İLGİLİ FARKINDALIK DURUMLARI

MAKBULE GEZMEN KARADAĞ[1], HİLAL YILDIRAN[1], EDA KÖKSAL[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SBF BESLENME VE DİYETETİK

Çocukluk çağı obezitesinin erişkin obezitesine yol açtığı ve birçok kronik hastalık için risk faktörü olduğu düşünüldüğünde obezite ile mücadeleye çocukluk çağında başlamak son derece önemlidir. Ülkemizde obezitenin önlenmesine yönelik yapılan faaliyetler kapsamında okullarda hijyenik bir ortamın sağlanması, sağlıklı beslenme ve hareketli yaşam konularında duyarlılığın arttırılması ve temizlik ve hijyen konusunda yeterli eğitim almış sağlıklı nesiller yetiştirilmesi amaçlarıyla Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen "Beslenme Dostu Okul Projesi" ve "Beyaz Bayrak İşbirliği protokolü" oluşturulmuştur. Bu çalışmada, Ankara ilinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında çalışan sınıf öğretmenlerinin "Beslenme Dostu Okul", "Beyaz Bayrak" ve" okul kantinlerinde satılacak gıdalar" ile ilgili genel farkındalıklarının saptanması amaçlanmıştır.

Bu çalışma kesitsel olarak planlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'ndan izin alınarak Haziran 2017 'de Ankara ilindeki ilkokul sınıf öğretmenlerine veri toplama aracı olarak hazırlanan anketler web temelli survey ile ulaştırılmış ve 1792 (%38.5 erkek; %61.5 kadın) kişiden geri dönüş alınmıştır. Öğretmenlere okullarının "Beslenme Dostu ve Beyaz Bayrak Okul" olma durumları sorulmuştur. Aynı zamanda kantinlerde satılması uygun olan ve olmayan yiyecekleri bilme durumları sorgulanmıştır.

Öğretmenlerin % 23.8'inin çalıştığı okullarda idari görevleri olan öğretmenler olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin beslenme dostu okul ve beyaz bayrak ile ilgili farkındalıkları sorgulandığında, öğretmenlerin %34.1'i beslenme dostu okul olup olmadığını, % 20.9'u ise beyaz bayraklı okul olup olmadıklarını bilmediklerini beyan etmişlerdir. Çalıştığı okulun beslenme dostu ve beyaz bayraklı okul olup olmadığını bilenler içinde ise %32,3'ü okullarının beslenme dostu olduğunu, %53.0'ü de beyaz bayraklı okul olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlere okul kantinlerinde satışı yapılabilecek gıda maddelerinin yer aldığı genelgeye göre hangi besinlerin satılamayacağı da sorgulanmıştır. Öğretmenlerin %91.0'i gazlı içecekler, enerji içecekleri, ve sporcu içeceklerinin, %85.0'i kızartma, cips ve gevrek çerezlerin, %69.6'sı tatlandırıcı içeren yiyecek ve içeceklerin, %59.8'i tüm çikolata, şeker ve şekerleme türlerinin, %55.6'sı çay ve kahve tarzı içeceklerin (liseler hariç) ve %54.8'i yaş pastalar, ekler, kruvasan, donut vb gıdaların okul kantinlerinde satışa uygun olmadığını belirterek doğru beyan verirken; kantinde satışı uygun olan günlük haşlanmış yumurta, meyve ve sebze suları, kuru meyveler, kuruyemişler ve turşu hariç taze sebzelerde sırasıyla %15.8, %7.0, %3.6, %3.7 ve %7.9 oranlarıyla öğretmenler tarafından kantinde satışa uygun olmayan besinler olarak sınıflandırılmıştır.

Bu çalışma sonuçlarına göre Bu çalışma sonuçlarına göre öğretmenlerin devlet tarafından uygulanan obezite önleme programları hakkındaki bilgi ve farkındalıkları düşük bulunmuştur. Öğretmenlerin daha fazla bilgilendirilmesi ve farkındalıklarının arttırılması uygulamaları programların etkinliği ve başarısı açısından son derece önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: ÖĞRETMEN, OBEZİTE ÖNLEME PROGRAMI, FARKINDALIK

S-24 - AWARENESS STATE OF TEACHERS ABOUT OBESITY PREVENTION PROGRAMS

MAKBULE GEZMEN KARADAĞ[1], HİLAL YILDIRAN[1], EDA KÖKSAL[1]

[1]GAZI UNIVERSITY FHS DEPT OF NUTRITION AND DIETETICS

When it is thought that childhood obesity causes adult obesity and is a risk factor for many chronic diseases, it is very important to start fighting with obesity in childhood. Within the scope of the activities for the prevention of obesity in our country, "Nutrition Friendly School Project" and "White Flag Cooperation Protocol" to provide a hygienic environment for the schools and increasing sensitivity in healthy nutrition and active life issues and educating healthy generations with sufficient education on cleaning and hygiene was conducted by Ministry of National Education and Ministry of Health. In this study, it was aimed to determine general awareness of primary school teachers working in Ankara on "Nutrition Friendly School", "White Flag" and "food to be sold in school canteens".This work is cross-sectional planned. The questionnaires prepared by the Ministry of National Education as a means of collecting data for primary school teachers in Ankara were delivered via web - based survey and 1792 (38.5% male, 61.5% female) were returned. Teachers were asked if their schools were "Nutrition Friendly and White Flag School". At the same time, canteens were questioned about the availability of appropriate and non-sellable food.It was seen that 23.8% of the teachers were administrative duties in the schools they worked with. When teachers were questioned about nutrition-friendly school and white flag, 34.1% of the teachers did not know whether they were nutritionally-friendly schools and 20.9% stated that they did not know whether they were white flagged schools. Among those who know whether the working school is a nutrition-friendly and white-flagged school, 32.3% stated that their schools were nutritionally friendly and 53.0% said they were white flagged schools. Teachers were questioned about which foods could not be sold according to the circular on which food items that can be sold in school canteens were included. Of the teachers, 91.0% were fizzy drinks, energy drinks and sports drinks, 85.0% were fries, crisps and crisp cookies, 69.6% were foods and drinks containing sweeteners, 59.8% were all chocolate, sugar and confectionery types, 55.6% (except for high school), and 54.8% gave correct statements stating that the foods such as pastries, appetizers, croissants, donuts, etc. were not suitable for sale in school canteens; Were classified as unsuitable nutritional supplements by teachers in 15.8%, 7.0%, 3.6%, 3.7% and 7.9% of daily fresh boiled eggs, fruit and vegetable juices, dry fruits, nuts and pickles.

According to the results of this study, teachers' knowledge and awareness about obesity prevention programs implemented by the state were found low. Teachers' awareness and awareness raising are crucial to the effectiveness and success of the programs.

KEYWORDS: TEACHER, OBESITY PREVENTION PROGRAM, AWARENESS

S-25 - KARDİYOVASKÜLER HASTALIK TANISI ALMIŞ HASTALARIN GENEL BESLENME BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZLEM PERSİL ÖZKAN[1], SERKAN KEMAL BÜYÜKÜNAL[1], ZERRİN YİĞİT[2], ÇINAR ERGİNBAŞ[1], FİTNAT ŞULE ŞAKAR[1]

[1]İstanbul Arel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Beslenme Ve Diyetetik Bölümü, [2]İstanbul Üniversitesi, Kardiyoloji Enstitüsü

Kardiyovasküler kalp hastalığı (KVH) majör ölüm nedenlerinden biridir ve Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, 2014 yılındaki ölümlerin yüzde kırkı KVH nedeniyle gerçekleşmiştir. KVH'nın primer ve sekonder korunmasında sağlıklı beslenme alışkanlıklarının kazandırılması en temel esaslardandır. Bu araştırma kardiyovasküler hastalık tanısı almış olan hastaların genel beslenme bilgi düzeyinin değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Bu çalışma, kardiyovasküler hastalık tanısı almış ve yaş ortalaması 58.38±14.72 (min 18-max 90) olan 350 hasta (167 erkek ve 183 kadın) ile Aralık 2016- Ocak 2017 tarihleri arasında yapılmıştır. Verilerin toplanmasında, Genel Beslenme Bilgi Anketi ve demografik özellikleri belirleyen anket formu kullanılmıştır. Genel Beslenme Bilgi Anketi, toplam 135 soru ve diyet tavsiyesi (11 soru), besin kaynağı (73 soru), günlük besin seçimi (7soru), diyet-hastalık ilişkisi (44 soru) olmak üzere 4 alt ölçekten oluşmaktadır. Verilerin değerlendirilmesi tanımlayıcı istatistik, Pearson ki-kare test ile yapılmıştır.

Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, hastaların besin kaynağı alt ölçek puanları yaşla ve eğitim durumu yükseldikçe artmıştır (sırasıyla $p<0.05$, $p<0.001$). Zayıf (BKİ<18.5) hastaların besin kaynağı alt ölçek puanı normal (BKİ 18.5-24.99), fazla kilolu (BKİ 25-29.99) ve obez (BKİ ≥30) hastalardan daha yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Hastalık- diyet ilişkisi alt ölçek puanı ve toplam puan öğrenim durumu yükseldikçe artmıştır ($p<0.001$). Toplam puan eğitim durumu ile pozitif ilişkili olmasına rağmen, eğitim durumu ile BKİ arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Sağlıklı beslenme alışkanlıklarının edinilmesi sağlığın iyileştirilmesinde, kronik hastalıkların önlenmesinde ve kardiyovasküler hastalıkların primer ve sekonder korunmasında önemlidir. Hastalara, sağlıklı beslenme davranışları hakkında eğitim verilmesi toplum sağlığının iyileştirilmesine katkı sağlayacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: SAĞLIKLI BESLENME DAVRANIŞLARI, KARDİYOVASKÜLER HASTALARIN EĞİTİMİ, SAĞLIKLI BESLENME EĞİTİMİ

S-25 - GENERAL NUTRITION KNOWLEDGE OF THE CARDIOVASCULAR HEART DISEASE PATIENTS

ÖZLEM PERSİL ÖZKAN[1], SERKAN KEMAL BÜYÜKÜNAL[1], ZERRİN YİĞİT[2], ÇINAR ERGİNBAŞ[1], FİTNAT ŞULE ŞAKAR[1]

[1]ISTANBUL AREL UNIVERSITY, SCHOOL OF HEALTH SCIENCES, NUTRITION AND DIETETICS DEPARTMENT,
[2]ISTANBUL UNIVERSITY, INSTITUTE OF CARDIOLOGY

Cardiovascular Heart Disease (CHD) is a major cause of death and according to Turkish Statistical Instute data to forty percent of total deaths in 2014 were caused by CHD. For primary and secondary prevention from CHD based on to support healty nutrition behaviours for population. This research was conducted as a descriptive study for the purpose of determining general nutrition knowledge of Cardiovascular Heart Disease patients.

The study was conducted involving 350 patients (167 male and 183 female) with a mean age of 58.38±14.72 (min 18-max 90) years, who were diagnosed with CHD between December 2016-January 2017 in our hospital. Data were collected with a General Nutrition Knowledge Questionnaire. The questionnaire included 135 items covering four areas of nutrition knowledge, namely awareness of current dietary recommendations (eleven items), knowledge of food sources and nutrients (seventy-three items), choosing everyday foods (seven items) and diet–disease relationships (forty-four items). The statistical analysis of data was performed using descriptive analysis, percentage, Pearson Chi-Square Test.

According to the findings obtained from study, sources of nutrients section score of patients increased with age ($p<0.05$) and educational status ($p<0.001$). Sources of nutrients section score patients with under weight (BMI<18.5) was higher than normal (BMI 18.5-24.99),overweight (BMI 25-29.99) and obese (BMI≥30) patients ($p<0.05$). Diet- disease relationships section score increased with educational status ($p<0.001$). Total score was increased with educational status ($p<0.001$). Although the total score was related to education status, no significant relationship was found between education status and BMI.

Patients should be advised to receive training about the importance of healty nutritional behaviours. The development of healty nutritional behaviours may contribute to improving health and preventing from chronic diseases and the primary and secondary prevention from cardovascular heart disease.

KEYWORDS: HEALTY NUTRITIONAL BEHAVIOURS, TRAINING CARDIOVASCULAR HEART DISEASE PATIENTS, PROMOTE HEALTY NUTRITION

S-26 - SINIF ÖĞRETMENLERİNDE OBEZİTE DURUMU VE VÜCUT AĞIRLIĞI FARKINDALIĞI

HİLAL YILDIRAN[1], MAKBULE GEZMEN KARADAĞ[1], EDA KÖKSAL[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SBF BESLENME VE DİYETETİK

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından "sağlığı bozacak ölçüde vücutta anormal veya aşırı yağ birikimi" olarak tanımlanan obezite yaşam boyu sürebilen davranış, endokrin ve metabolik değişikliklerle karakterize kompleks bir hastalıktır. Obezite sağlıklı erişkinlerde olduğu gibi çocukluk çağının da en sık görülen kronik hastalıklardan biri olarak kabul edilmektedir. Gelişme ve değişme döneminde olan ve okul hayatı başlayan çocuğun yeme alışkanlıklarının oluşmasında sınıf öğretmenlerinin rolü büyüktür. Öğretmenlerin yeterli ve dengeli beslenme alışkanlıklarına sahip olması ve ideal ağırlıklarını korumaları öğrencilere rol model olmaları açısından önem taşımaktadır. Yapılan bu çalışma ile sınıf öğretmenlerinde obezite durumu ve vücut ağırlığı farkındalığının saptanması amaçlanmıştır.

Bu amaçla Ankara ilindeki sınıf öğretmenlerine veri toplama aracı olarak hazırlanan anketler web temelli survey ile ulaştırılmış ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 1773 kişiden beyana dayalı olarak vücut ağırlığı (kg) ve boy uzunluğu (cm) bilgileri alınmıştır.Çalışma sonunda öğretmenlerin beyanı ile ilde edilen vücut ağırlığı ve boy uzunluğu değerleri kullanılarak vücut ağırlığı (kg) / boy uzunluğu (m)2 formülü ile beden kütle indeks (BKİ)'leri hesaplanmış ve DSÖ'ne göre sınıflandırma yapılmıştır. Bireylere beden algısı farkındalığına yönelik yöneltilen soruda kendilerini fazla kilolu hissedip hissetmedikleri sorulmuştur.

Çalışmaya katılmayı kabul eden erkek ve kadın bireylerin yaş ortalamaları sırasıyla 45.7±9.0 yıl ve 41.3±8.1 yıldır. Erkek bireylerin % 27.1'i normal ağırlıktayken, % 58.6'sının hafif şişman ve % 14.3'ünün şişman sınıfında yer aldığı bulunmuştur. Kadınlarda ise bu oranlar sırasıyla % 62.2, % 30,2 ve % 7.6'dır. BKI sınıflamasına göre normal ağırlıkta olan bireylerin erkeklerde % 38.5'i kadınların %38.9'u kendini fazla kilolu bulurken, şişmanlarda kendini normal görme oranı erkeklerde %8.2 kadınlarda %6'dır. Hem erkek hem kadın öğretmenlerin gerçek ağırlıkları ile kendi ağırlık ifadeleri arasında fark vardır ve bu fark normal ağırlıktaki bireylerde daha fazladır ($p<0.05$).

Sonuç olarak özellikle erkek öğretmenlerde obezite sıklığı daha yüksektir. Bunun yanında normal ağırlıktaki bireylerde kendini şişman olarak algılama daha yüksek bulunmuştur. Bu bağlamda yeni nesillere model olacak öğretmenlerimizin sağlıklı beslenme ve vücut ağırlığı konusunda bilinçlendirilmeleri son derece önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: SINIF ÖĞRETMENLERİ, OBEZİTE, VÜCUT AĞIRLIĞI FARKINDALIĞI

S-26 - OBESITY STATE AND BODY WEIGHT AWARANES IN PRIMARY SCHOOL TEACHERS

HİLAL YILDIRAN[1], MAKBULE GEZMEN KARADAĞ[1], EDA KÖKSAL[1]

[1]GAZI UNIVERSITY FHS DEPT OF NUTRITION AND DIETETICS

Obesity, defined by the World Health Organization (WHO) as "abnormal or excessive accumulation of fat mass in the body to the extent that it can impair health" is a complex disease characterized by persistent behavior, endocrine and metabolic changes. Obesity is considered to be one of the most common chronic diseases in childhood as it is in healthy adults. The role of primary school teachers in the development and change of the eating habits of the child who starts school life is great. Teachers have adequate and balanced nutrition habits and their importance is important for students to be role models. This study aimed to determine the obesity status and body weight awareness in the primary school teachers.

For this purpose, questionnaires prepared as data collection tools for Ankara primary school teachers were delivered by web based survey and the body weight (kg) and height (cm) information were obtained based on 1773 subjects who volunteered to participate in the study. At the end of the study body mass index (BMI) was calculated by using the body weight and height values obtained from the statements of the teachers with the body weight (kg) / height (m2) formula and classified according to WHO. Individuals were asked whether they felt overweight in the question directed towards awareness of body sensation.

The average age of male and female individuals who agree to participate in the study is 45.7 ± 9.0 years and 41.3 ± 8.1 years, respectively. It was found that 27.1% of the male subjects were in normal weight, 58.6% were overweight and 14.3% were in the obese group. In females, these rates were 62.2%, 30.2% and 7.6% respectively. According to the BMI classification, 38.5% of the normal weight men and 38.9% of the females are overweight, while the normal rate of vision in males is 8.2% in males and 6% in females. There is a difference between the actual weights of both male and female teachers and their weight expressions, and this difference is greater in normal weight individuals ($p <0.05$).

As a result, obesity is more prevalent especially in male teachers. However, in normal weight individuals, self-perception as fat is higher. In this context, it is very important for our teachers, who will be models for the new generation, to be conscious about healthy nutrition and body weight.

KEYWORDS: PRIMARY SCHOOL TEACHERS, OBESITY, BODY WEIGHT AWARENESS

S-27 - CERRAHİ GASTROSTOMİ SONRASI BESLENMEYLE İLİŞKİLİ MORTALİTE

ELVAN YILMAZ AKYÜZ[1], CEBRAİL AKYÜZ[2]

[1]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, BESLENME ve DİYETETİK BÖLÜMÜ, [2]SBÜ HAYDARPAŞA NUMUNE EĞİTİM ve ARAŞTIRMA HASTANESİ, GENEL CERRAHİ KLİNİĞİ

Fonksiyonel gastrointestinal sisteme sahip, oral yolla beslenmeyen hastalarda daha fizyolojik olduğu için enteral nütrisyon tercih edilir. Bu çalışmada endoskopik yolun başarısız ya da kontrendike olduğu durumlarda cerrahi yolla açılan gastrostomi sonrası beslenmeye bağlı mortalite araştırılmıştır.

0cak 2011 - Aralık 2016 tarihleri arasında bir eğitim ve araştırma hastanesinde beslenme amaçlı lokal anestezi altında mini laparotomi ile cerrahi gastrostomi açılan hastalar retrospektif olarak taranmıştır. 62 hastanın tanıları, demografik verileri, gastrostomi sonrası beslenmeye bağlı mortalite durumları değerlendirilmiştir. Hastaların tamamında beslenme öncesi tüp yerleşim yeri radyolojik olarak kontrast madde verilerek kontrol edilmiştir. Postoperatif 24.saatte nütrisyon ekibinin kontrolünde, 20 saat sürekli infüzyon yöntemiyle 20 cc/saat olacak şekilde gastrostomiden standart beslenme solüsyonu başlanmıştır. Hastalar taburcu olmadan bakımını üstlenen kişilere nütrisyon tedavisi hakkında nütrisyon hemşireleri tarafından uygulamalı eğitim verilmiştir.Ek cerrahi girişim nedeni ile genel anestezi alan 13 hasta çalışma dışı bırakılmıştır.Çalışmanın istatiksel analizi SPSS 16.0 versiyonu (SPSS for Windows, 2008, SPSS Inc., Chicago, Illinois, ABD) kullanılarak yapılmıştır.

Çalışmaya dahil edilen toplam 62 hastanın 43'ü erkek (%69,3), 19'u kadın (%30,7), yaş ortalamaları 63.8 ± 16.4 yıldır. Opere edilen hastalardan 10' u (%16.1) ASA 3, 52'si (%83,9) ASA 4' tü. Endikasyon nedenleri arasında 32 hastada (%51.6) obstrüktif tümör (baş-boyun: 13, özafagus: 19), 11 hastada (%17.7) nöromüsküler hastalıklar (AML: 8, DMD:3), 10 hastada (%16.2) beyin kanaması, 5 hastada (%8.1) metastatik tümör, 3 hastada (%4.8) hipoksik ensefalopati ve 1 hastada (%1.6) travma vardı. Hastanın tolerasyonuna uygun olarak ortalamama 3.32 ± 0.46 gün içerisinde istenilen ideal doza ulaşılması sağlanmıştır. Cerrahi gastrostomi sonrası 10 hastada (%16.1) komplikasyon görülürken, 9 hastada (%14,5) ilk bir ay içerisinde mortalite gelişmiştir. 9 hastanın 4'ünde (%6.4) mortalite nedeni beslenmeyle ilişkili aspirasyon pnömonisi tespit edilmiştir. Mortalite görülen 4 hastanın 3' üne nöromüsküler hastalık, 1' ine ise beyin kanaması nedeniyle cerrahi gastrostomi açılmıştır. 4 hastanın üçünde hastalara uygun pozisyon verilmediği diğer bir hastada ise hızlı bolus beslenme yapıldığı saptanmıştır. Hastalar aspirasyon pnömonisi nedeniyle hastaneye yatışı sonrası yoğun bakım servisinde exitus olmuştur.

Çalışma sonuçlarımıza göre gastrostomi sonrası ölümlerin birçoğu dikkat edildiğinde önlenebilir niteliktedir. Aspirasyon pnömonisinin yüksek mortalite oranına sahip olması nedeniyle önlenebilmesi için; tüp yerleşim yeri ve pozisyonunun doğrulanması, yatak başı eğiminin ayarlanması, ürünün veriliş hızına dikkat edilmesi, rezidüel volüm ölçümü, karın distansiyonunun değerlendirilmesi ve taburculuk sonrası hasta bakımını üstlenecek kişilere etkin nütrisyon eğitiminin verilmesi gereklidir.

ANAHTAR KELİMELER: GASTROSTOMİ, ENTERAL NÜTRİSYON, ASPİRASYON PNÖMONİSİ,MORTALİTE

S-27 - NUTRITION-RELATED MORTALITY AFTER SURGICAL GASTROSTOMY

ELVAN YILMAZ AKYÜZ[1], CEBRAİL AKYÜZ[2]

[1]UNIVERSITY OF HEALTH SCIENCES, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETİCS, [2]SBU HAYDARPASA EDUCATION AND RESEARCH HOSPITAL, CLINICS OF GENERAL SURGERY

KEYWORDS: GASTROSTOMY, ENTERAL NUTRITION, ASPIRATION PNEUMONIA, MORTALITY

S-28 - YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN BESİN TÜKETİM ÖRÜNTÜSÜ İLE DİYET KALİTE İNDEKSİ VE UYKU KALİTELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

GÜLŞEN ÖZDURAN[1], SEVİNÇ YÜCECAN[1]

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışmanın amacı, Yakın Doğu Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencilerinin uyku kaliteleri ve diyet kaliteleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir.

Bu çalışma, Eylül 2016 - Ocak 2017 tarihleri arasında Yakın Doğu Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik bölümünde eğitim gören 299 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere uyku kalitelerinin ve diyet kalitelerinin belirlenmesi amacıyla anket formu uygulanmış ve bazı antropometrik ölçümleri saptanmıştır. Besin tüketim örüntülerinin değerlendirilmesi "3 Günlük Geriye Dönük Besin Tüketim Kaydı" alınarak saptanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde ise SPSS İstatistik Paket Programı kullanılmış ve önemlilik düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %74.6'sı kız, %25.4'ü erkektir. Beden kütle indeksi (BKİ) sınıflaması değerlerine bakıldığında öğrencilerin %13.7'sinin zayıf, %68.9'unun normal, %12.7'sinin hafif şişman ve %4.7'sinin obez olduğu görülmüştür. Araştırma sonucuna göre öğrencilerin Diyet Kalite İndeksi-Uluslararası (DKİ-U) puanları ortalamaları erkek öğrencilerde 43.9±11.7 puan, kız öğrencilerde ise 43.5±11.6 puan olarak saptanmıştır. Erkek öğrencilerin %11.8'inin, kız öğrencilerin %10.3'ünün ve genel olarak %10.7'sinin DKİ-U puanları iyi olarak kabul edilmektedir. Erkek ve kız öğrenciler arasında öğrencilerin diyet kaliteleri arttıkça uyku kalitelerinin arttığı ($p=0.017$), alkol tüketimleri arttıkça diyet kalitelerinin azaldığı ($p=0.022$) görülmüştür. Pittsburgh Uyku Kalitesi Ölçeği (PUKİ) puanları ortalamaları erkek öğrencilerde 5.6±3.0 puan, kız öğrencilerde ise 5.6±2.9 puan olarak saptanmıştır. Erkek öğrencilerin %56.6'sının, kız öğrencilerin %55.6'sının ve genel olarak %55.9'unun PUKİ iyi olarak kabul edilmektedir. Cinsiyet bazında incelendiğinde erkek ve kız öğrenciler arasında Pittsburgh Uyku Kalitesi puanları açısından istatiksel bir fark ($p=0.883$) bulunmamıştır. Öğrencilerin Pittsburgh Uyku Kalitesi puanları ile beden kütle indeksi ($p=0.676$) ve alkol tüketimleri ($p=0.848$) arasında istatistiksel açıdan bir fark saptanmamıştır. Öğrencilerin sigara kullanımı arttıkça uyku kalitelerinin azaldığı ($p=0.001$) saptanmıştır. Enerji, makro ve mikro besin öğeleri ile uyku kalitesi arasında istatistiksel açıdan bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$).

Bu çalışma sonucuna göre öğrencilerin diyet kaliteleri arttıkça uyku kaliteleride artmaktadır. Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencilerinin Diyet kaliteleri ve uyku kaliteleri hakkında önemli bilgiler verilmektedir ve yeni çalışmalar için öncül olabileceği düşünülmektedir. Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencilerinin diyet kaliteleri, besin tüketim örüntüleri ile uyku kaliteleri arasındaki ilişkiyi belirleyen bu çalışmayı çeşitli yönlerden destekleyecek ve eksik yönlerini tamamlayacak, daha fazla araştırma ve çalışmalar planlanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME, DİYET KALİTE İNDEKSİ, PİTTSBURGH UYKU KALİTESİ ÖLÇEĞİ, UYKU KALİTESİ

S-28 - THE RELATIONSHIP BETWEEN NUTRIENT CONSUMPTION PATTERN, DIETARY QUALITY INDEX AND SLEEP QUALITY OF THE STUDENTS OF NUTRITION AND DIETETICS DEPARTMENT OF NEAR EAST UNIVERSITY

GÜLŞEN ÖZDURAN[1], SEVİNÇ YÜCECAN[1]

[1]NEAR EAST UNIVERSITY

The aim of this study was to evaluate the relationship between sleep quality and dietary habits of students from the Department of Nutrition and Dietetics of the Near East University.This study was conducted between September 2016 and January 2017 with 299 students studying at the Near East University Department of Nutrition and Dietetics.A questionnaire was applied to determine sleep and diet qualities and some anthropometric measurements were determined. Food consumption patterns were recorded by using "3 day food intake report". In the analysis of the obtained data, the SPSS Statistical Package Program 18.0 was used and the significance level was accepted as 0.05.74.6% of the students who participated in the study were female and 25.4% were male. According to the Body Mass Index (BMI) classification values, 13.7% of the students were found to be underweight, 68.9% normal, 12.7% overweight, and 4.7% obese. According to the results of the research, the average of Diet Quality Index-International (DKI-U) scores of the students was 43.9 ± 11.7 points in male students and 43.5 ± 11.6 points in female students. The DKI-U scores of 11.8% of male students, 10.3% of female students and 10.7% of students in general are considered good. As the diet quality of the students increased, the sleep quality increased ($p = 0.017$), while increase in alcohol consumption caused significant decrease in diet quality ($p = 0.022$). The average Pittsburgh Sleep Quality Scale (PUKI) scores were 5.6 ± 3.0 points for male students and 5.6 ± 2.9 points for female students. 56.6% of male students, 55.6% of female students and 55.9% of students in general are considered to be good. There was no statistically significant difference ($p = 0.883$) between Pittsburgh Sleep Quality scores between male and female students when examined on a gender-based basis. There was no statistically significant difference between the students' Pittsburgh Sleep Quality scores and body mass index ($p = 0.676$), physical activity levels ($p = 0.958$) and alcohol consumption ($p = 0.848$). As the smoking of the students increased, the sleep quality significantly decreased ($p = 0.001$). No statistically significant difference was found between energy, macro and micronutrients and sleep quality ($p>0.05$).As a result of this study, as the dietary qualities of the students increase, the sleep quality increases. The Department of Nutrition and Dietetics provides important information about diet quality and sleep quality of the students and it is considered to be a pioneer for new studies. There should be new studies and research planned for Nutrition and Dietetics Department to support this study in determining the relationship between diet quality, dietary patterns, sleepiness status and sleep quality of students.

KEYWORDS: NUTRITION, DIET QUALITY INDEX, PITTSBURGH SLEEP QUALITY SCALE, SLEEP QUALITY

S-29 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DİYETSEL KALSİYUM ALIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: TÜRKİYE'DEN BİR PİLOT ÇALIŞMA

Eda KÖKSAL[1], Semra NAVRUZ VARLI[1], Süleyman KÖSE[1], Tuğba TATAR[1], Sabriye ARSLAN[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü

Kalsiyum nöromusküler fonksiyonlarda, birçok enzimin aktivasyonunda, kanın pıhtılaşmasında rol oynayan ve fosfat tuzları ile iskeletin sertliğini sağlayan elzem bir mineraldir. Kalsiyumun osteoporoz, hipertansiyon, obezite ve diğer birçok hastalığın patogenezi ve tedavisindeki rolü araştırılmaktadır. Bu çalışmalarda özellikle kalsiyumun diyetle alım miktarının doğru bir şekilde değerlendirilmesi ve değerlendirilme yöntemleri son derece önemlidir. Bu çalışmada kalsiyum alımını değerlendirmek için özel olarak geliştirilmiş olan iki farklı besin tüketim sıklığı anketi ve 24 saatlik hatırlatma yöntemi kullanılarak üniversite öğrencilerinin günlük kalsiyum alım miktarlarının değerlendirmesi amaçlanmıştır.

Çalışma Gazi Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik bölümünde okuyan 18-31 yaşları arasında toplam 205 (22 erkek, 183 kadın) öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışmada bireylere sosyo demografik bilgiler ile Uluslararası Osteoporoz Derneği'nin 7 farklı dilde hazırlamış olduğu besin tüketim sıklığından kalsiyum hesaplama aracının Türkçesi (International Osteoporosis Foundation Food Frequency Questionnaire, IOF FFQ) ve kalsiyum alımını hızlı değerlendirme yöntemi (Rapid Assessment Method, RAM) formunun yer aldığı bir anket formu uygulanmıştır. Ayrıca bireylerin 1 günlük besin tüketim kayıtları 24 saatlik hatırlatma yöntemi (24-HR) ile alınmıştır.Bireylerin iki farklı besin tüketim sıklığı anketi (RAM ve IOF FFQ) ve 24 saatlik besin tüketim kayıtlarına göre günlük ortalama kalsiyum alımları sırasıyla; 1554.0±799.6, 892.4±381.9 ve 588.8±275.5 mg'dır. Günlük kalsiyum alım miktarlarının erkeklerle kıyaslandığında kadın katılımcılarda RAM FFQ (1594.2±810.9 karşın 1219.8±616.6, p=0.038) ve 24 saatlik besin tüketim kaydına (605.7±278.3 karşın 448.1±206.4, p=0.011) göre istatistiksel olarak anlamlı derecede daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Günlük ortalama kalsiyum alımının diğer iki yöntemle kıyaslandığında RAM besin tüketim sıklığı yönteminde istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0.001$). RAM ve IOF FFQ yöntemleri arasında orta derecede pozitif yönlü bir korelasyon olduğu (Pearson: $r=0.429$, $p<0.01$) ve bu iki yöntem arasında intra-class korelasyon katsayısının anlamlı ve orta derecede uyumlu olduğu saptanmıştır (ICC: $r=0.500$, $p<0.01$).

Kalsiyum kemik sağlığı ve genel olarak kronik hastalıkların önlenmesinde etkileri olan bir mineraldir. Bu nedenle genç yaştan itibaren bireylerin yeterli kalsiyum almalarının sağlanmasına yönelik hızlı ve kısa araçlar kullanılarak önerilerde bulunulması sağlığın korunması ve geliştirilmesi açısından önemlidir. Bu araçların biyokimyasal bulgular ile desteklenerek kullanımının yaygınlaştırılması bireylerin kalsiyum alımlarının doğru değerlendirilmesi açısından son derece önemlidir. Bu nedenle bu alanda kullanılan farklı araçların etkinliğini araştıran daha ileri çalışmalara ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: KALSİYUM ALIMI, BESİN TÜKETİM SIKLIĞI, GENÇ YETİŞKİN

S-29 - ASSESSMENT OF DİETARY CALCIUM INTAKE OF UNIVERSITY STUDENTS: A PILOT STUDY İN TURKEY

Eda KÖKSAL[1], Semra NAVRUZ VARLI[1], Süleyman KÖSE[1], Tuğba TATAR[1], Sabriye ARSLAN[1]

[1]GAZI UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCİENCE DEPARTMENT OF NUTRİTİON AND DİETETİCS

Calcium is an essential mineral that plays a role in the activation of many enzymes in the neuromuscular functions, blood clotting and provides skeletal rigidity with phosphate salts. The role of calcium in pathogenesis and treatment in osteoporosis, hypertension, obesity and many other diseases is being investigated. In these studies, it is very important to accurately assess and evaluate the amount of calcium intake on the diet. It was aimed to assess the daily calcium intake of university students by two different food frequency questionnaire (FFQ), developed specifically for evaluating calcium intake, and 24-hour recall method in the study.

The study was conducted with a total of 205 students (22 male, 183 female) aged 18-31 who were educated in Gazi University Department of Nutrition and Dietetics. In the study, a questionnaire including socio-demographic information, calcium calculator by International Osteoporosis Foundation Food Frequency Questionnaire (IOF FFQ), prepared on 7 different languages, and Rapid Assessment Method (RAM) was applied. In addition, 1-day food consumption records were obtained with 24-hour recall (24-HR) method.

Daily average calcium intake of individuals according to two different FFQ (RAM and IOF) and 24-HR method were; 1554.0±799.6, 892.4±381.9 and 588.8±275.5 mg. When daily calcium intake was compared with men, female participants were statistically significantly higher than those with RAM FFQ (1594.2±810.9 versus 1219.8±616.6, p=0.038) and 24-HR method (605.7±278.3 versus 448.1±206.4, p=0.011). When the daily average calcium intake was compared with the other two methods, RAM was found to be statistically significantly higher ($p<0.001$). There was a moderate positive correlation between the RAM and IOF FFQ methods (Pearson: $r=0.429$, $p<0.01$) and the intra-class correlation coefficient between these two methods was found to be significant and moderate (ICC: $r=0.500$, $p<0.01$).

Calcium is a mineral that is effective in bone health, and preventing chronic diseases. For this reason, in terms of protecting and improving health it is important to make suggestions using fast and short tools to ensure adequate calcium intake from the young age. If these tools are used with biochemical findings, accurate assessment of calcium intake of the individual will be provided. For this reason, it is thought that there is a need for further studies to investigate the effectiveness of different tools used in this area.

KEYWORDS: CALCIUM INTAKE, FOOD FREQUENCY QUESTIONNAIRE, YOUNG ADULTS

S-30 - KIRIKKALE' DEKİ AİLE SAĞLIĞI MERKEZLERİNE BAŞVURAN BİREYLERİN BESLENME ALIŞKANLIKLARI VE BESİN TÜKETİM SIKLIKLARININ BELİRLENMESİ

Biriz ÇAKIR[1], Fatma NİŞANCI KILINÇ[1], Merve EKİCİ[1], Çiler ÖZENİR[1], Halil DAŞGIN[1], Feramiş Ender GÜNGÜNEŞ[2], Eda KARAİSMAİLOĞLU[3],

[1]KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ, [2]KIRIKKALE HALK SAĞLIĞI İL MÜDÜRLÜĞÜ, [3]KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışma Kırıkkale'deki aile sağlığı merkezlerine başvuran bireylerin beslenme alışkanlıkları ve besin tüketim sıklıklarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.Çalışma 2016 yılında yapılmış olup 1797 bireye ulaşılmıştır. Çalışmaya katılacak birey sayısının belirlenmesinde çok aşamalı tabakalı, kotalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada bireylere demografik bilgileri, beslenme alışkanlıkları ve besin tüketim sıklıklarını belirlemeye yönelik sorular içeren anket uygulanmıştır. Besin tüketim sıklığı formunda yiyecek ve içeceklerin sıklıkları (her öğün, her gün, haftada 1-2 kez, haftada 3-4 kez, haftada 5-6 kez, 15 günde bir, ayda bir ve hiç) değerlendirilmiştir. Bu çalışma Kırıkkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulundan onay alınarak yürütülmüştür. İstatistiksel analizler ve hesaplamalar için SPSS Statistics 21.0 ve MS-Excel 2007 programları kullanılmıştır.Çalışmaya katılan bireylerin %70.5'i kadın, %29.5'i erkek, yaş aralığı 19-87 yıl şeklindedir. Bireylerin %40'7'sinin aylık evine giren para miktarı 1001-2000 TL, %25.3'ünün ise 2001-3000 TL şeklindedir. Bireylerin %45.1'inin doktor tarafından tanısı koyulmuş bir hastalığı (%30.3'ü diyabet, % 34.4'ü ise hipertansiyon) bulunduğu belirlenmiştir. Hastalığı olan bireylerin sadece %25.6'sı hastalıklarına yönelik diyet tedavisi uygulamaktadır. Bireylerin %43.2'si besin takviyesi kullanmaktadır. Bireylerin %34.6'sı sigara kullanmakta, %77.8'i düzenli olarak egzersiz yapmamaktadır. Çalışma kapsamındaki bireylerin %73.5'i öğün atlamaktadır. En sık atlanan öğün (%70.9) öğlen öğünüdür. Bireylerin %42.2'i ara öğün yapmaktadır. Ara öğünde en çok tüketilen besin ve içecekler %71.2 ile meyve-sebze, % 48.8 ile çay, %35.7 ile süt/yoğurt/ayran, %33.3 ile de kek/bisküvidir. Çalışmaya katılan bireylerin %16.4'ünde gece yeme alışkanlığı bulunmaktadır. Gece yeme alışkanlığı cinsiyetler arası fark göstermekle birlikte bu oranın erkeklerde daha yüksek olduğu görülmektedir ($p<0.05$). Besin tüketim sıklıkları incelendiğinde bireylerin %8.7'sinin tam yağlı sütü, %28.5'inin yoğurdu, %21.8'inin ayran, %54.6'sının ise tam yağlı beyaz peyniri her gün tükettikleri görülmüştür. Bireylerin %23.1'i kırmızı eti, %51.1', tavuk etini, %9.5'i balık etini %51.2'si ise kurubaklagili haftada 1-2 kez tükettiğini belirtmiştir. Her gün yumurta tüketenlerin oranı %36'dır. Sebze-meyve tüketimi incelendiğinde bireylerin %35.6'sı yeşil yapraklı sebzeleri, %42.4'ü diğer renkteki sebzeleri, %54.5'inin taze meyveyi her gün tükettikleri görülmüştür. Bireylerin %58'i her gün beyaz ekmek tüketirken %71.2'si tam tahıllı ekmek türünü hiç tüketmemektedir. Bireylerin %48.8'si haftada iki kez pirinç bulgur tüketirken %52.4'ü her gün şeker tükettiğini %38.8'i ise hiç tüketmediğini belirtmiştir. Bireylerin %17.7'si bisküvi ve krakeri, %21.8'i simidi, %21.2'si kurabiye ve keki haftada 1-2 kez tüketmektedir. Bireylerin %70.3'ü ayçicek yağını %29.5'i tereyağını, %5.3'ü ise margarini her gün tüketmektedir. İçecek tüketimlerine bakıldığında bireylerin %88.4'ü çayı, %18.2'si kahveyi, %8.9'u gazlı/kolalı içecekleri, %3.2'si, hazır meyve suyunu her gün içmektedir. Bireylerin %96.4'ü hiç alkol kullanmamaktadır.Çalışmada bireylerin çoğunun öğün atladığı ve ara öğün yapmadığı görülmüştür. Çalışmada bireylerin büyük çoğunluğunun sağlıklı beslenme için her gün tüketilmesi önerilen süt, yumurta-et, meyve-sebzeler ile haftada 1-2 kez tüketilmesi önerilen balık ve kurubaklagilleri önerilen sıklıkta tüketmedikleri; buna karşın beyaz ekmek ve şeker tüketim sıklıklarının yüksek olduğu belirlenmiştir. **ANAHTAR KELİMELER:** BESLENME ALIŞKANLIKLARI, YETİŞKİN BİREYLER, BESİN TÜKETİM SIKLIĞI

S-30 - ASSESSMENT OF NUTRİTİONAL STATUS AND FOOD FREQUENCİES OF PEOPLE CONSULTİNG TO FAMİLY HEALTH CENTRES İN KIRIKKALE

Biriz ÇAKIR[1], Fatma NİŞANCI KILINÇ[1], Merve EKİCİ[1], Çiler ÖZENİR[1], Halil DAŞGIN[1], Feramiş Ender GÜNGÜNEŞ[2], Eda KARAİSMAİLOĞLU[3]

[1]KIRIKKALE UNIVERSITY, [2]KIRIKKALE HALK SAĞLIĞI İL MÜDÜRLÜĞÜ, [3]KASTAMONU UNIVERSİTY

The aim of this study is to assess of nutritional status and food frequencies of people consulting to family health centres in Kırıkkale.This study was conducted in 2016 and reached to 1797 participants. Stratified multistage sample method was used to determine the number of participants. The questionnaire including questions about demographic characteristics, nutritional habits and food frequencies was performed. Frequency of consumption of food items was assessed using the food frequency questionnaire. Ethical approval for the present study was granted by the Social Sciences and Humanities Research Ethics Committee of Kırıkkale University. The data was analyzed by using IBM SPSS Statistics 21.0 and MS-Excel 2007 software.70.5% of participants were girls and 29.5% of them were males and they were between 19-87 years old. Total income assessment showed that 40.7% of participants had 1001-2000 Turkish Liras (TL) and 25.3% of them had 2001-3000 TL. In terms of having any kind of diagnosed illness, 45.1% of them had at least one illness (diabetes (30.3%), hypertension (34.4%)). Only 25.6% of them followed dietary advice for illnesses. 43.2% of subjects indicated they took nutritional supplements. 34.6% of them smoked and 77.8% of them didn't have regular exercise. Most of subjects (73.5%) skipped their meals and the most skipped meal is lunch. 42.2% of them had snack. The most consumed foods in snack were fruit-vegetable (71.2%), tea (48.8%), milk/yoghurt/yoghurt drink (35.7%), cake/biscuits (33.3%). Some subjects (16.4%) had night-eating habits. The ratio of night-eating habits among participants found highest in men ($p<0.05$). According to participants indications, whole milk (8.7%), yoghurt (28.5%), yoghurt drink (21.8%), whole white cheese (54.6%) were consumed every day. Red meat (23.1%), chicken (51.1%), fish (9.5%), legume (51.2%) were consumed 1-2 times per week. Egg was consumed everyday by 36% of participants. Green-leafy vegetables (35.6%), other vegetables (42.4%) and fresh fruits (54.5%) were consumed every day. The majority of participants (71.2%) didn't consume whole wheat bread at all, although 58% of them consumed refined bread. Although more than half of them (52.4) consumed sugar, while 38.8% of them didn't consume sugar. Almost half of them (48.8%) consumed rice and bulgur two times per week. Biscuits-cracker (17.7%), Turkish bagels (21.8%), cake-cookie (21.2%) were consumed 1-2 times per week. Sunflower oil (70.3%), butter (29.5%) and margarine (5.3%) were consumed every day. In terms of beverage consumption, tea (88.4%), coffee (18.2%), fizzy drinks (8.9%), processed fruit juices (3.2%) were consumed every day. An overwhelming majority of participants (96.4%) didn't drink any kind of alcohol.It was found that most of the subjects skipped meals and didn't have snacks. Although milk, egg-meat, fruit-vegetables were recommended to consume every day, and fish and legumes 1-2 times per week, they didn't follow these recommendations. However, frequencies of consuming refined bread and sugar were considerably high. **KEYWORDS:** NUTRITIONAL HABITS, ADULTS, FOOD FREQUENCY

S-31 - KIRIKKALE'DEKİ AİLE SAĞLIĞI MERKEZLERİNE BAŞVURAN BİREYLERİN BESİN TÜKETİM DURUMLARI VE BESLENME BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Fatma NİŞANCI KILINÇ[1], Biriz ÇAKIR[1], Çiler ÖZENİR[1], Merve EKİCİ[1], Halil DAŞGIN[1], Eda KARAİSMAİLOĞLU[2],

[1]KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ, [2]KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışma Kırıkkale'deki aile sağlığı merkezlerine başvuran bireylerin besin tüketim durumları ve beslenme bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.Çalışma 2016 yılında yapılmış olup 1797 bireye ulaşılmıştır. Çalışmaya katılacak birey sayısının belirlenmesinde çok aşamalı tabakalı, kotalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada bireylere demografik bilgileri, 24 saatlik besin tüketim durumu ve beslenme bilgi düzeyini belirlemeye yönelik sorular içeren anket uygulanmıştır. Araştırmada "Besin Tüketim Kaydı Formu" kullanılarak "24 saatlik hatırlatma" yöntemi ile bireysel günlük besin tüketimi belirlenmiştir. Çalışma grubuna araştırmacı tarafından bir gün önce tükettiği tüm besin ve içecekler miktarları ile birlikte sorulmuştur. Bireylerin enerji ve besin ögesi alımları BeBİS (Beslenme Bilgi Sistemleri) 7.1 programı kullanılarak hesaplanmıştır. Beslenme bilgi testi (BBT) 15 sorudan oluşmaktadır ve test toplam 15 puan üzerinden 7 ve altı alanlar düşük 8-9 puan alanlar orta 10 ve üzeri puan alanlar ise yüksek bilgi düzeyine sahip olarak gruplandırılmıştır. Bu çalışma Kırıkkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurul komitesinden onay alınarak yürütülmüştür. İstatistiksel analizler ve hesaplamalar için SPSS Statistics 21.0 ve MS-Excel 2007 programları kullanılmıştır.Çalışmaya katılan bireylerin %70.5'i kadın, %29.5'i erkek, yaş aralığı 19-87 yıl şeklindedir. Çalışmaya katılan bireylerin %29.5'i lise mezunu, %29.4'ü ilkokul mezunu, %22.8'i ise yüksek okul/üniversite mezunudur. Bireylerin %30.3'ü diyabet, %34.4'ü ise hipertansiyon hastalığına sahiptir ve bunlardan sadece %25.6'sı hastalıklarına yönelik diyet tedavisi uygulamaktadır. Bireylerin %43,2'si besin takviyesi almakta, %34.6'sı sigara kullanmakta, %77.8'i düzenli olarak egzersiz yapmamaktadır. Çalışma kapsamındaki bireylerin %59'ü yeterli ve dengeli besleme konusunda bilgisi olduğunu ifade etmiş ve bunların %51.6'sı bu bilgiye radyo ve televizyondan %29.9'u doktordan, %25.2'si diyetisyenden ulaştığını ifade etmiştir. Çalışma kapsamındaki bireylerin besin tüketim durumları değerlendirildiğinde günlük enerji alımı erkeklerde 1911.8± 854.2 kkal, kadınlarda 1476.3± 655.6 kkal, günlük enerjinin proteinden, karbonhidrat ve yağlardan gelen oranı sırasıyla erkeklerde %15.0±4.1, %48.8±10.8, %36±9.9 kadınlarda ise %14.4±4.5, %47.5±10.6 ve %38±10.0 şeklindedir. Günlük posa alımı erkeklerde 20.4±9.3 g, kadınlarda 16.9±8.2 g'dır. Kolesterol alımı erkeklerde 273.6±211.7 mg/gün, kadınlarda 222.8±190.4 mg/gün şeklindedir. Vitaminlerden A, E, K, B12 ve C vitamini alımı sırasıyla erkeklerde 955.1±2012.2 µg/gün, 16.1±12.9 mg/gün, 284.4±172.2 µg/gün, 4.01±6.77 µg/gün ve 89.4±82.4 mg/gün, kadınlarda ise sırasıyla 947.1±1987.0 µg/gün, 16.0±10.9 mg/gün, 261.4±187.2 µg/gün, 2.9±6.06 µg/gün ve 91.4±79.5 mg/gün şeklindedir. Mineral alımlarından sodyum, kalsiyum ve demire bakıldığında sırasıyla erkeklerde 3300±1839 mg/gün, 619.7±308.2 mg/gün ve 9.6±4.3 mg/gün, kadınlarda ise sırasıyla 2638±1699 mg/gün, 528.7±268.9 mg/gün ve 7.2±3.3 mg/gün şeklindedir. BBT sonuçlarına göre bireylerin %73.8'i yetersiz, %20.6'sı orta düzey beslenme bilgisine sahiptir. BBT toplam puan sonuçları ise erkeklerde 6.0, kadınlarda ise 6.2 şeklindedir ($p<0.05$). Çalışmada BBT düzeyleri ile bireylerin eğitim durumu, meslek ve aylık kazançları arasında ilişki bulunurken ($p<0.05$), tanı koyulan hastalık, diyet uygulama ve egzersiz yapma durumu ile ilişki bulunmamaktadır ($p>0.05$).Bu çalışmanın sonucunda her iki cinsiyette de günlük alınan enerjinin yağlardan gelen oranının yüksek olduğu, karbonhidratlardan gelen oranın ise düşük olduğu görülmüş ve beslenme bilgi testi sonuçlarına göre bireylerin beslenme konusunda yetersiz bilgiye sahip oldukları belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME, BESLENME DURUMU, BESLENME BİLGİ DÜZEYİ, BESLENME BİLGİ TESTİ

S-31 - ASSESSMENT OF DIETARY INTAKES AND NUTRITIONAL KNOWLEDGE LEVEL OF PEOPLE CONSULTİNG TO FAMILY HEALTH CENTRE IN KIRIKKALE

Fatma NİŞANCI KILINÇ[1], Biriz ÇAKIR[1], Çiler ÖZENİR[1], Merve EKİCİ[1], Halil DAŞGIN[1], Eda KARAİSMAİLOĞLU[2]

[1]KIRIKKALE UNIVERSITY, [2]KASTAMONU UIVERSITY

The aim of this study is to assess of dietary intakes and nutritional knowledge level (NKL) of people consulting to family health centre in Kırıkkale.This study was conducted in 2016 and reached to 1797 participants. Stratified multistage sample method was used to determine the number of participants. The questionnaire including questions about demographic characteristics, food frequencies, nutritional knowledge (NK) was performed. Food intake and beverage consumption were assessed by 24-h recall maintained for 1 day. Energy and nutrient intake were calculated as the total daily amount using food composition tables from Nutrition Data Base Software (BeBIS, 7.1). NL test consisted of 15 questions. The highest score is 15 and and subjects were categorized groups according to their NKL. 7 was regarded as low, 8-9 as middle and 10 and higher as high. Ethical approval for the present study was granted by the Social Sciences and Humanities Research Ethics Committee of Kırıkkale University. The data was analyzed by using IBM SPSS Statistics21.0 and MS-Excel2007 software.70.5% of participants were girls and 29.5% of them were males and they were between 19-87 years old. 29.5% of them graduated from high school, 29.4% graduated from primary school and 22.8% graduated from higher education/university. 30.3% of them had diabetes and 34.4% of them had hypertension. Only 25.6% of them followed dietary advice for their illnesses. 43.2% of subjects indicated they took nutritional supplements. 34.6% of them smoked and 77.8% of them didn't have regular exercise. 59% of them indicated that they had enough knowledge about a balanced diet and they got this information from radio-television (51.6%), doctors (29.9%) and dietitians (25.2%). In terms of dietary intake, total energy intakes of men and women were 1911.8±854.2kcal and 1476.3±655.6kcal, respectively. Whereas percentages of calories from proteins, carbohydrates and fats for men were 15.0±4.1%, 48.8±10.8% and 36±9.9%, respectively, for women they were 14.4±4.5%, 47.5±10.6% and 38±10.0%. Total fibre intake of men was 20.4±9.3 g as to 16.9±8.2 g in women. While total cholesterol intake of men was 273.6±211.7mg/day, it was 222.8±190.4mg/day in women. Whereas daily intakes of vitamin A, E, K, B12 and C of men were 955.1±2012.2µg, 16.1±12.9mg, 284.4±172.2µg, 4.01±6.77µg and 89.4±82.4mg, respectively, in women they were 947.1±1987.0µg, 16.0±10.9mg, 261.4±187.2µg, 2.9±6.06µg and 91.4±79.5mg, respectively. While total daily intakes of sodium, calcium and iron were 3300±1839mg, 619.7±308.2mg and 9.6±4.3mg, respectively, women intakes were 2638±1699 mg, 528.7±268.9mg, 7.2±3.3mg. According to NKL, a vast majority of participants (73.8%) had low level of NK and some of them (28.8%) had middle level of NK. NK scores were found significantly different between men (6.0) and women (6.2) ($p<0.05$). While there was a significant relation between NK scores and education level, occupation and income ($p<0.05$), there wasn't any relation between NK scores and status of following dietary advice, illness, having regular exercise ($p>0.05$).

It was showed that percentages of total calories from fats were higher than recommended level, while percentages of total calories from carbohydrates were lower in both genders. Subjects didn't have enough nutritional knowledge.

KEYWORDS: NUTRİTİON, NUTRİTİONAL STATUS, NUTRİTİONAL KNOWLEDGE LEVEL, NUTRİTİONAL KNOWLEDGE TEST

S-32 - YATAN HASTALARDA NUTRİSYONEL BELİRTEÇLERİN HASTANEDE YATIŞ SÜRESİ İLE İLİŞKİSİ

Kurtuluş ÖZTÜRK[1], Sultan ÖĞÜT[2], Betül YILDIZ[2], Cansu ESEN[2], Gülten AKIN[2]

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

Malnutrisyon, yatan hastalarda sıklıkla karşılaşılan önemli bir sorundur. Gerek hastalığa bağlı katabolizma gerekse hastane koşulları bu sıklığın artmasından primer olarak sorumludur. Yatan hastalarda malnutrisyonun olağan bir sonuç olarak kabul görmesi hem bilimsel olarak tanımlanmasını hem de müdahale edilmesini güçleştirmektedir. Malnutrisyon tarama ve değerlendirmesi için birçok farklı yöntem bulunsa da bunların klinik kullanımları henüz yaygınlaştırılamamıştır. Malnutrisyonun zamanında tespit edilememesi sıklığını arttırmaktadır. Artan malnutrisyonun morbidite, mortalite ve hastanede yatış süresini arttırdığı da düşünülmektedir. Kaçınılmaz olarak sağlık harcamalarında da artış görülmektedir. Bu çalışmanın amacı; yatan hastaların 7. gündeki nutrisyonel belirteçleri ile hastanede yatış süreleri arasındaki ilişkiyi saptamak ve yatış süresinin tahmininde kullanılabilecek en iyi nutrisyonel belirteci ortaya koymaktır.Çalışma, Mart 2017- Mayıs 2017 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nin 10 farklı servisinde 7 gündür yatmakta olan 168 hasta üzerinde yürütülmüştür. Hastaneye yatışlarının 7. gününde hastaların; ağırlık, boy, üst orta kol çevresi(ÜOKÇ), baldır çevresi(BÇ) ve el kavrama gücü(EKG) ölçülmüştür. Biyokimya sonuçları, besin tüketimlerindeki değişimler, servis protokolleri ile nütrisyonel açıdan riskli olarak tespit edilen hastalar ve uygulanan beslenme destek tedavisi kayıtlanmıştır. Malnutrisyon tarama ve değerlendirmesi için NRS 2002 ve NRI(nutrisyonel risk indeksi) kullanılmıştır. Veri toplama işlemi tamamlandıktan 1 ay sonra hastaların yatış süresi kaydedilmiştir. Veri analizinde SPSS 15 paket programı kullanılmış korelasyon ve basit doğrusal regresyon testleri uygulanmıştır.Çalışmaya dahil olan hastaların %42.9'u 65 yaş ve üzerindedir. %30.4'ü onkolojik tanılar alan hastaların %63.7'si besin tüketimlerinin azaldığını, %28.6'sı ise besin tüketimlerinin değişmediğini söylemiştir. Besin tüketimlerindeki azalmanın en büyük nedeninin %29.1 ile muayene ve tahlil olduğu tespit edilmiştir. Mevcut servis protokolleri ile hastaların %25.6'sı nutrisyonel risk altında bulunmuştur ve risk altında olduğu saptanan hastaların %55.3'üne ONİ(oral nutrisyonel ilaveler), %40.4'üne ise PN(parenteral nutrisyon) ile destek başlanmıştır. NRS 2002'ye göre ise tüm hastaların %56.5'i nutrisyonel risk altındadır. NRS 2002 ile ÜOKÇ (r=-0.409, p<0,001), albumin (r=-0.355, p<0,001), NRI (r=-0.468, p<0,001) arasında, negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Hastanede yatış süresi(HYS) ile ÜOKÇ (r=-0.174, p=0,024) arasında çok zayıf, negatif yönde ve anlamlı ilişki vardır. HYS ile albumin (r=-0.322, p<0,001) ve NRI (r=0.317, p<0,001) arasında zayıf, negatif yönde ve anlamlı ilişki vardır. HYS ile NRS 2002 (r=0.318, p<0,001) arasında ise zayıf, pozitif yönde ve anlamlı ilişki bulunmuştur. Bununla birlikte yapılan regresyon analizleri çerçevesinde HYS ile albumin (p<0.01) , NRI(p<0,001) ve NRS 2002 (p<0,001) sonuçları arasında anlamlı ilişki saptanmıştır.Çalışma sonunda HYS'yi tahmin etmede kullanılabilecek en uygun parametrelerin NRS 2002, NRI ve albumin olduğu tespit edilmiştir. Eldeki tüm bilgiler ışığında, yatan hastalara düzenli olarak uluslararası kriterlere dayanan malnutrisyon tarama/değerlendirme testlerinin uygulanmasını ve risk altında bulunan hastalara zaman kaybetmeden müdahale edilmesini öneriyoruz. Bu basit önlem hastaların HYS'ni kısaltabilecek kadar etkili olabilir. Yine de ilişki gücünün zayıflığı göz önünde bulundurulmalıdır ve bu sebeple daha sağlıklı yorumlar yapabilmek için daha geniş çaplı randomize kontrollü çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: NUTRISYONEL BELİRTEÇLER, HASTANEDE YATIŞ SÜRESİ, MALNUTRISYON, ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLER

S-32 - RELATION OF NUTRITIONAL MARKERS TO LENGTH OF HOSPITAL STAY IN HOSPITALIZED PATIENTS

Kurtuluş ÖZTÜRK[1], Sultan ÖĞÜT[2], Betül YILDIZ[2], Cansu ESEN[2], Gülten AKIN[2]

[1]TRAKYA UNIVERSITY

Malnutrition is a major problem frequently encountered in hospitalized patients. Catabolism depending on the disease, as well as hospital conditions responsible for increase in this frequency as primer. Acceptance of malnutrition as regular result in hospitalized patients makes it difficult to both identify and intervene scientifically. Although there are many different methods for malnutrition screening/evaluation, their clinical use hasn't yet been widespread. Malnutrition increases the frequency of not being detected in time. Increased malnutrition is also thought to increase morbidity, mortality, length of hospital stay(LHS). Inevitably, health expenditures also increase. The purpose of this study is; to determine the relationship between nutritional markers of hospitalized patients, in the 7th day and LHS, and to establish the best nutritional marker that can be used in predicting the length of hospitalization.The study was conducted on 168 patients who were staying, for 7 days, at 10 different services of Trakya University Medical Faculty Hospital between the dates March-May2017. On the 7thday of their hospital stay; weight, height, mid upper arm circumference(MUAC), calf circumference(CC), hand grip strength(HGS). With biochemical results, changes in nutrient consumption, patients identified as risky for nutritional reasons with service protocols and nutritional support treatment applied were recorded. NRS2002 and NRI(nutritionalriskindex) were used for malnutrition screening/evaluation. Duration of patients admission was recorded 1 month after data collection was completed. SPSS15 packet program was used for data analysis simple linear regression and correlation tests were applied.%42.9 of the patients included in the study are 65 years of age or older. %30.4 of them oncologic diagnoses; %63.7 of the patients stated that their food consumption decreased and %28.6 of them said that their food consumption didn't change. It was found that the biggest reason of the decrease in food consumption, with %29.1, was examination and test. With the current service protocols, %25.6 of the patients were found to be at nutritional risk, and %55.3 of the patients found to be at risk were started to support with ONS(oralnutritionalsupplements), while %40.4 of them were started with PN(parenteralnutrition). According to NRS2002, %56.5 of all patients were at nutritional risk. There was a weak, negatively, significant relationship between NRS2002 and MUAC(r=-0.409, p<0.001), albumin(r=-0.355, p<0,001), NRI(r=-0.468, p<0.001). There was a very weak, negatively, significant relationship between LHS and MUAC(r=-0.174, p=0,024). There was a weak, negatively, significant relationship between LHS and albumin, with NRI(r=-0.317, p<0,001). A weak, positively, significant relationship between LHS and NRS2002(r=0.318, p<0.001) was found, then. However, there was a significant relationship between LHS and albumin(p<0.01), NRI(p<0.001), NRS2002(p<0.001) results in the regression analysis.

At the end of the study, it was determined that the most suitable parameters that could be used for estimating LHS were NRS2002, NRI, albumin. We recommend to perform hospitalized patients, routinely malnutrition screening/evaluation tests based on international criteria and intervene without spending time the patient at risk. Moreover, this simple precaution may be effective enough to shorten patients' LHS. Nevertheless, the weakness of the relationship strength must be taken into consideration. Therefore, wider range of randomized controlled studies are needed to make better interpretations.

KEYWORDS: NUTRITIONAL MARKERS, LENGTH OF HOSPITAL STAY, MALNUTRITION, ANTHROPOMETRIC MEASUREMENTS

S-33 - BESİN ETİKETLERİNİN SAĞLIK ALGISI ÜZERİNE ETKİSİ

Yeliz VERGİ[1], Burcu TÜMERDEM ÇALIK[2]

[1]MERSİN ÜNİVERSİTESİ, [2]MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Sağlıklı beslenme; sağlığın korunması, geliştirilmesi ve kronik hastalık riskini azaltmaya yönelik beslenme biçimidir. Toplumlarda sağlıklı beslenme davranışının geliştirilmesi, sağlık okuryazarlığı ve farkındalık düzeyindeki artışın sağlanması, kişilere besin etiketlerini düzenli okuma alışkanlığı kazandırma ile sağlanabilir. Bu araştırmanın amacı, sağlık ile ilgili eğitim veren fakülteler (tıp, eczacılık ve sağlık bilimleri) ve Eğitim Fakültesindeki öğrencilerin besin etiketlerini okumaları ile sağlık algıları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir.Araştırma Marmara Üniversitesi Tıp, Eczacılık, Sağlık Bilimleri ve Eğitim Fakültesinde okuyan öğrencilerde 2015-2016 öğretim yılında yapılmıştır. Kesitsel tipte bir çalışma olup, toplam 10903 öğrenci nüfusu üzerinden %95 güven düzeyinde 372 kişi araştırma örneklemi için uygun görülmüş, %10 fire payı ile 409 kişi olarak hesaplanmıştır. Rastgele örneklem seçimi ile örneklem sayısının katları alınarak toplamda 1578 kişi ile çalışma yürütülmüştür. Öğrencilere sosyodemografik bilgileri ve beslenme alışkanlığını sorgulayan anket, besin etiketi okuma anketi ve sağlığın korunması, bilgi düzeyi ve davranışa geçirme alt boyutlarından oluşan 39 soruluk sağlık algısı bilgi düzeyi ölçeği uygulanmıştır. Sağlık algısı bilgi düzeyi ölçeği araştırmacı tarafından geliştirilmiş olup ölçeğin geçerlilik ve güvenilirliği yapılmış, alpha:0.894 olarak yüksek bulunmuştur. Ölçeğin yapı geçerliliğinin ortaya koymak için açıklayıcı (açımlayıcı) faktör analizi yöntemi uygulanmıştır. Yapılan Barlett testi sonucunda ($p=0.000<0.05$) faktör analizine alınan değişkenler arasında ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Yapılan test sonucunda ($KMO=0.930>0,60$) örnek büyüklüğünün faktör analizi uygulanması için yeterli olduğu saptanmıştır. Veriler SPSS 22.0 programı kullanılarak istatistiksel olarak değerlendirilmiştir.Sağlıkla ilgili fakültelerde eğitim alanlar öğrenciler %62,2 olup katılımcıların %62'si kadındır. Besin etiketleri genel okuma alışkanlığı %90'dır. Besin etiketi okuma alışkanlığı olanların olmayanlara göre; sağlığın korunması, davranışa geçirme ve sağlık algısı genel puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Etiket okuma alışkanlığı her zaman olanların; sağlığın korunması, davranışa geçirme ve sağlık algısı genel puan ortalamaları, etiket okuma alışkanlığı bazı ürünlerde ve hiç okumayanlara göre yüksek bulunmuştur. Cinsiyet, okunulan bölüm, kendinde ve ailesinde kronik hastalık bulunma durumu, öğün atlama durumu, atıştırmalık hazır ürün tüketim sıklığı, harçlığın ne kadarının beslenmeye ayrıldığı ve beslenmeyi olumlu etkilediği yazan üründen etkilenme durumu ile besin etiketi okuma alışkanlığı arasında anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0,05$). Sağlık algısı bilgi düzeyi ölçeğinin puan ortalaması değerlendirildiğinde; "sağlık algısı genel" (20,518±6,510), sağlık alt boyutlarının puan ortalamaları "davranışa geçirme"(6,165±3,765), "sağlığın korunması"(10,148±2,533), "bilgi düzeyi" (4,205±2,010) olarak bulunmuştur. Fakültelere göre sağlığın korunması, bilgi düzeyi, davranışa geçirme ve sağlık algısı genel ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Bu farkın Eczacılık Fakültesi'nde okuyanların puan ortalamalarının yüksek olmasından kaynaklandığı görülmüştür.Çalışmada, sağlık genel algısında en yüksek puanı Eczacılık Fakültesi, en düşük puanı Eğitim Fakültesinde okuyan öğrencilerin aldığı, sağlık algısının gelişmesinde besin etiketi okuma alışkanlığının önemli olduğu saptanmıştır. Besin etiketi okuma bilincinde olanların sağlık ile ilgili tutum ve davranışlarının daha iyi olduğu tespit edilmiş, bu açıdan sağlık okuryazarlığının doğru şekilde yönlendirilmesi gerekliliği gözlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: BESİN ETİKETİ, SAĞLIK ALGISI, BESLENME

S-33 - EFFECTS OF FOOD LABELS ON HEALTH PERCEPTION

YELİZ VERGİ[1], BURCU TÜMERDEM ÇALIK[2]

[1]MERSIN UNIVERSITY, [2]MARMARA UNIVERSITY

Healthy eating; is form of nutrition that aims to protect, improve and reduce risk of chronic illness. Improving healthy eating behaviors in communities, increasing health literacy and awareness levels can be achieved by giving people regular reading habits of food labels. The purpose of research, providing education about health faculties (medicine, pharmacy and health sciences) and the Faculty of Education students in reading food labels to assess relationship between health perceptions.The study was carried out in Marmara University Faculty of Medicine, Pharmacy, Health Sciences and Education Faculty during 2015-2016 academic year. A cross sectional study, has taken 372 people with %95 confidence level over population of 1093 students were eligible for research sample and 409 people has taken into account missing data with %10. By using random sample selection, number of samples were multiplied and research was run with the total of 1578 people. Questionnaire about their sociodemographic information and dietary habits, food label reading questionnaire and health perception knowledge level scale of 39 questions consisting of preservation of health, knowledge level, behavior change were applied to students. The validity and reliability of the scale has been developed by researchers, alpha were higher in 0.894. Exploratory factor analysis method was applied to reveal construct validity of scale. The results of Barlett test ($p = 0.000 <0.05$) showed that there was correlation between the variables. The sample size was found to be sufficient for factor analysis ($KMO = 0.930> 0.60$). The data were analyzed statistically using the SPSS 22.0 program.According to findings, 62% of participants were women, 62,2% of population were students of faculties about health. The 90% of participants has general habit of reading food labels. Participants don't have habit of reading food labels, scored lower in preservation of health, behavior change and perception of health are statistically significant ($p<0.05$). The general average score of preservation of health, behavior change and health perception of those have the habit of always reading label is higher than some products or never. There was significant relationship between gender, department of study, the presence of chronic illnesses in family members, the skipping of meals, the frequency of fast snacks ready, the amount of the allowance being allocated to nutrition, the product which written on positive effect of eating, and habit of reading label ($p<0.05$). The average scale score were; ``perception of health``(20,518±6,510), ``behavior change`` (6,165±3,765), ``preservation of health``(10,148±2,533), ``knowledge level`` (4,205±2,010). The differences between the faculties in preservation of health, knowledge level, behavior change and health perception are statistically significant ($p<0.05$). This difference; students in Pharmacy faculty is due to their average.In study, it was determined that the habit of reading nutrition label is important in the development of health perception that students read the highest score in Pharmacy Faculty and the lowest score in Faculty of Education in health perception. Those who are conscious of reading the food label are found to have better attitudes and behaviors related to health, and it has been observed that health literacy should be guided correctly.

KEYWORDS: FOOD LABEL, HEALTH PERCEPTION, NUTRITION

S-34 - NUH NACİ YAZGAN ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MEYVE VE SEBZE TÜKETİM DURUMU VE İLİŞKİN FAKTÖRLER

MELTEM SOYLU[1], YAĞMUR YAŞAR[1], EDA BAŞMISIRLI[1], MUSTAFA NİSARİ[1], MUALLA AYKUT[1], NERİMAN İNANÇ[1]

[1]NUH NACİ YAZGAN ÜNİVERSİTESİ

Yiyecekler sadece makro ve mikro besin ögeleri ihtiyacının karşılanması için değil, sağlığın geliştirilmesinde ve hastalıkların önlenmesinde yararlı olan, karotenoidler, C ve E vitaminleri gibi biyoaktif bileşenleri de içerirler. Antioksidanların yetersizliği kardiyovasküler hastalıklar ve habis tümörler için risk faktörüdür. Meyve ve sebzeler; lif, vitaminler, mineraller ve fitokimyasalların kaynaklarıdır. Vitaminler, mineraller ve fitokimyasallar metabolizmada önemli antioksidant ve antiinflamatuar rollere sahiplerdir. Bitkisel kaynaklı yiyeceklerin alımının artırılması ile sağlıklı beslenme; koroner kalp hastalıkları, bazı kanser türleri, felç ve tip 2 diyabet gibi kronik hastalıkların önlenmesinde önemli rol oynar. Dünya Sağlık Örgütü kronik hastalıkların riskini azaltmak için günde en az 400 gram ya da en az 5 porsiyon meyve ve sebze tüketimini önermektedir. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin meyve ve sebze tüketimlerini ve ilişkin faktörleri saptamaktır.

Çalışma kesitsel bir araştırma olup; Nuh Naci Yazgan Üniversitesi'nde 2016-2017 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 630 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Araştırma verileri literatüre dayalı olarak hazırlanmış olup, öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ve beslenme alışkanlıklarına ilişkin 31 soru içeren anket yoluyla toplanmıştır. Öğrencilere son 24 saat içinde tükettikleri meyve ve sebzelerin türleri ve miktarları sorulmuştur. Meyve ve sebze porsiyonlarının değerlendirilmesi, bir orta boy meyve ve 80 gram sebze 1 porsiyon olarak değerlendirilmiştir. Günde 5 ya da üzeri porsiyon meyve ve sebze tüketimi yeterli, bundan daha azı yetersiz olarak değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin istatistiksel analizinde Ki-kare, T ve ANOVA testleri kullanılmıştır. $P<0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir.Öğrencilerin %45.2'si erkek olup, yaş ortalaması 20±2.1 yıldır. Öğrencilerin sadece %38.6'sı son 24 saat içinde yeterli meyve ve sebze tüketirken, %23.3'ü hiçbir meyve ve sebze tüketmemiştir. Öğrencilerin günlük tükettikleri ortalama meyve ve sebze miktarı 3.09±2.6 porsiyondur. Yetersiz meyve ve sebze tüketimi yurtta kalan öğrencilerde (%85) , ailesiyle (%68.8) ve tek başına veya arkadaşlarıyla evde kalan öğrencilere (%63.6) göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyet, ekonomik durum, ağırlık durumu, günlük öğün sayısı, ara öğün yeme, ev dışında yemek yeme ve sigara içme durumlarına göre meyve ve sebze tüketim durumlarında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Öğrencilerin meyve ve sebze tüketimi için belirttikleri başlıca engeller; sebzelerin yeterince doyurmaması (%48.7), sebzeleri sevmeme (%36.2), sebze yemeklerini hazırlamanın fazla zaman alması (%27.9) ve meyve ve sebzeleri saklamanın zor olması (%26.7) dır.Üniversite öğrencilerinde yeterli meyve ve sebze tüketimi düşük bulunmuştur. Yetersiz meyve ve sebze tüketimi, yurtta kalan öğrenciler için daha önemli bir sorundur. Yurtta kalan öğrenciler için sağlıklı beslenme alışkanlıkları sağlanmalıdır. Öğrencilere sağlıklı beslenme eğitimi verilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ, MEYVE VE SEBZE TÜKETİMİ

S-34 - FRUIT AND VEGETABLE CONSUMPTION STATUS OF NUH NACI YAZGAN UNIVERSITY STUDENTS AND RELATED FACTORS

Meltem SOYLU[1], Yağmur YAŞAR[1], Eda BAŞMISIRLI[1], Mustafa NİSARİ[1], Mualla AYKUT[1], Neriman İNANÇ[1]

[1]NUH NACI YAZGAN UNIVERSITY

Foods provides not only macro and micro nutrients needed for life but also other bioactive compounds such as carotenoids, vitamins C and E which have beneficial effects for health promotion and disease prevention. The lack of antioxidants is a risk factor for cardiovascular diseases and malignant tumors. Fruits and vegetables are the sources of fiber, vitamins, minerals, and phytochemicals. Vitamins, minerals and phytochemicals have important antioxidant and anti-inflammatory roles in metabolism. Healthy nutrition behavior with increased intake of plant-based foods plays important roles in the prevention of chronic diseases, such as coronary heart disease, certain types of cancer, stroke and type II diabetes. World Health Organization (WHO) proposes eating at least 400 g, or five portions of fruits and vegetables per day to reduce the risk of chronic diseases. The aim of this study was to determine fruit and vegetable consumption of Nuh Naci Yazgan University Students and related factors.This cross-sectional study was conducted on 630 students at Nuh Naci Yazgan University (Kayseri, Turkey) at 2016-2017 academic terms. The questionnaire consisting of 31 questions prepared by the researcher based on literature; questions were about sociodemographic characteristics and dietary habtis. The amounts and kinds of fruits and vegetables they consumed in 24 hours were asked to the students. The evaluation of fruits and vegetables portions; a medium-sized fruit and 80 g vegetables has been recognized as one portion. The evaluation of adequacy fruit and vegetable intake; 5 or more portions of fruit and vegetable per day considered adequate, less than five portions considered inadequate. Data were analyzed using SPSS. Chi-square, T and ANOVA tests were used in statistical analysis of the data. Values were considered significant at $P < 0.05$.Of the participating students 45.2 % were males, with mean age of 20.6 ± 2.1 years. Only 38.6 % of the students consumed adequate fruit and vegetable while 23.3 % of them did not consume any fruit or vegetable based in the last 24 hours before the questionnaire was performed. The mean fruit and vegetable consumption of the students portions of fruit and vegetable consum is 3.09 ±2.6 porsitons. Inadequate fruit and vegetable consumption was found significantly higher in students staying in the dorm (85%) compared to students living with their families (68.8%) and students staying alone at home (63.6%). There was no significant difference in fruit and vegetable consumption of students by gender, economic status, weight status, number of meals, eating snack meals, eating outside and smoking. The main barriers for students to consume fruit and vegetables are not satisfying vegetables (48.7%), not liking vegetables (36.2%), taking too much time to prepare vegetables (27.9%) and difficulty in storage of fruits and vegetables (26.7%).The adequate consumption of fruit and vegetable among university students was low. Inadequate fruit and vegetable consumption is a more significant problem for students staying in the dorm. Healthy eating habits should be provided for them. The nutritional education given to students in this regard should be increased.

KEYWORDS: UNIVERSITY STUDENTS, FRUIT AND VEGETABLE CONSUMPTION

S-35 - KONSTİPASYONUN NON-FARMAKOLOJİK TEDAVİSİ: DİYET LİFİ, SU VE TOPLAM SIVI ALIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

EDA KÖKSAL[1], EFSUN KARABUDAK[1], MELAHAT SEDANUR MACIT[1]

[1]GAZİ UNİVERSİTESİ

Bu çalışmanın amacı diyet lifi ve su alımının fonksiyonel kabızlık üzerine etkilerini belirlemektir.

Bu çalışma kesitsel bir çalışma olarak planlanmıştır. Çalışmaya rastgele örnekleme yöntemi ile 825 katılımcı (erkek=270, kadın=555, 20-24 yaş) dahil edilmiştir. Konstipasyon, ROMA III kriterleriyle değerlendirilmiştir. Toplam sıvı (su ve farklı içecekler) ve besin alımı, Besin Tüketim Sıklığı Anketi (FFQ) ile değerlendirilmiştir. Su alımı, beyana dayalı alınmıştır. Besinlerden alınan su BeBis programı ile hesaplanmıştır (7). Antropometrik ölçümler (vücut ağırlığı ve boy uzunluğu) araştırmacılar tarafından ölçülmüştür.Fonksiyonel kabızlık prevelansı % 51.2'dir (Şekil 1). Konstipe olan ve olmayan katılımcıların diyet lifi tüketimleri sırasıyla 16.34±7.4 g/gün, 16.54±6.5 g/gün; su tüketimleri 1290.78±633.5 mL, 1249.30 584.2 mL; toplam sıvı tüketimleri 2149.88±733.9 mL, 2099.46±768.1 mL'dir. Diyet lifi alımı, toplam sıvı, su alımı ve fonksiyonel konstipasyon arasında bir ilişki bulunamamıştır. Bununla birlikte, konstipe olmayan katılımcıların besinlerden aldığı su miktarı konstipe olanlara göre daha fazladır (sırasıyla, 982.22±380.1 mL, 926.15±399.7 mL, p=0.039) (Tablo 1). Buna ek olarak, çözünür lif ile konstipasyon arasında ters bir ilişki; doğrusal regresyon modellemesine göre ise çözünmez lif ile konstipasyon arasında pozitif bir ilişki vardır (Tablo 2).

Bu çalışmada, diyet lifi, su ve sıvı alımıyla fonksiyonel konstipasyon arasında herhangi bir ilişki bulunamamıştır. Bu durumun örneklemin genelindeki düşük lif ve su alımı ile ilgili olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca, doğrusal regresyon analizleri, çözünüü r ve çözünmez lif ie konstipasyon arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır. Literatürdeki diyet lifi alımıyla ilgili çalışma sonuçları tartışmalıdır (8). Diyet lifi, su ve sıvı alımının tersine, bu çalışma besinlerle alınan suyun fonksiyonel konstipasyon üzerindeki etkisini göstermektedir. Murakami ve ark. (2007), besinlerdeki suyun düşük alınmasının, mevcut çalışmaya benzer şekilde konstipasyon prevelansının artması ile ilişkili olduğunu bildirmiştir (9). Buna rağmen, bu çalışmanın diyet lifi ve su alımını desteklemek için herhangi bir sonucu yoktur ancak yine de konstipasyonu olan katılımcıların diyet lifi ve su alımını artırmaları teşvik edilmelidir. Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi (EFSA), erkekler için 2.5 L/d, kadınlarda 2.0 L/d günlük su alımı önermektedir (10). Sıvı alımına ek olarak lif alımı (14 g/1000 kcal) konstipasyonun tedavisindeki bir diğer tedavisine diyet yaklaşımdır. Çalışma sonuçlarımıza göre, diyet lifi açısından zengin meyveler ve sebzeler gibi daha fazla suda zengin gıdaları tüketmeleri önerilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: KONSTİPASYON, SU, TOPLAM SIVI, DİYET LİFİ, GASTROINTESTİNAL HASTALIKLAR

S-35 - NON-PHARMALOGICAL THERAPHY OF CONSTIPATION: EVALUATION OF DIETARY FIBER, WATER AND TOTAL FLUID İNTAKE

EDA KÖKSAL[1], EFSUN KARABUDAK[1], MELAHAT SEDANUR MACIT[1]

[1]GAZI UNIVERSITY

The purpose of the present study was to determine the effects of dietary fiber, water and total fluid intake on functional constipation.

This study was planned as a cross-sectional study. Eight hundred and twent five participants (male=270, female=555, aged 20–24 years) were randomly enrolled in this study. Constipation was evaluated via ROMA III criteria. Total fluid (water and different beverages) and food intake was assessed with food frequency questionnaire (FFQ). Water intake was evaluated via self reports. Water from food was caluclated with the BeBis programme (7). Anthropometric measurements (weight and height) were measured by the researchers.

Functional constipation prevalence is %51.2 (Figure 1). Constipated and non-constipated participants consume dietary fiber 16.34±7.4 g/d, 16.54±6.5 g/d; water 1290.78±633.5 mL, 1249.30±584.2 mL; total fluid 2149.88±733.9 mL, 2099.46±768.1 mL, respectively. No association was found between dietary fiber intake, total fluid, water intake and, functional constipation. However, participants without constipation consume more water from foods according to constipated participants (respectively, 982.22±380.1 mL, 926,15±399.7 mL, p=0.039) (Table 1). In addition, there is an inverse association between soluable fiber and constipation, however a positive association between insoluable fiber and constipation according to linear regression modeling (Table 2).

Present study failed to find any association between dietary fiber, water, and fluid intake on functional constipation. This might be the result of low fiber and water intake in general complicate to make comparison. And also, linear regression analyses reveals an association between soluable and insoluable fiber and constipation. Study results were also controversial about especially dietary fiber intake (8). Conversely to dietary fiber, water, and fluid intake, this study demonstrates the effect of water from foods on functional constipation. Murakami et al. (2007) reported that low intake of water from foods was associated with an increasing prevalence of constipation similar to current study (9). Even so, this study do not have any result to support dietary fiber and water intake, participants with constipation should be encouraged to increase their dietary fiber and water intake. The European Food Safety Authority (EFSA) recommends a daily water intake of 2.5 L/d for males and 2.0 L/d for females (10). In additionally, fiber intake (14 g/1000 kcal) as well as water intake is the dietary approach to therapy of constipation. According to our study results, they should also be advised to consume more water-rich foods like fruits and vegetables which are also rich by dietary fiber.

KEYWORDS: CONSTIPATION, WATER, TOTAL FLUID, DIETARY FIBER, GASTROINTESTINAL DISEASES

S-36 - İZMİR İLİ BORNOVA İLÇESİ KIZ DEVLET YURDUNDAKİ ÖĞRENCİLERDE BENLİK SAYGISININ YEME TUTUMUNA ETKİSİ

Ayşenur ÖZTURAN[1], Betül KARABAŞ[1], Burcu YILMAZ[1], Kübra KAPLAN[1], Özge KÜÇÜKERDÖNMEZ[1], Rana Nagihan AKDER[1], Reci MESERİ[1],

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ SBF BESLENME ve DİYETETİK BÖLÜMÜ

Bu araştırmanın amacı 2016-2017 eğitim öğretim yılında İzmir ili Bornova ilçesindeki Kredi Yurtlar Kurumu (KYK) yurdunda kalan kız öğrencilerde yeme davranış bozukluğu varlığını saptamak, benlik saygısının ve öz anlayışlılığın yeme tutumuna etkisini belirlemektir.

Kesitsel olarak planlanan bu araştırmanın evrenini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Bornova KYK Kız Öğrenci Yurdu'nda kalan 2052 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem seçimi için Stat Calc programı kullanılmış ve 440 kişinin çalışmaya dahil edilmesinin yeterli olduğu hesaplanmıştır. Veri kayıpları olabileceği de göz önüne alınarak yurttaki 7 bloktan 3'ü rasgele sayılar tablosu kullanılarak seçilmiş ve çalışma kapsamında 600 kişiye ulaşılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilere sosyodemografik özelliklerini, yeme davranış bozukluğunu (Yeme Tutum Testi - YTT40), benlik saygısını (Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği) ve öz anlayışlılığı (Öz Anlayışlılık Ölçeği) içeren anket formu uygulanmıştır. Anket formunun yanı sıra ağırlık ve boy ölçümleri de araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Veriler SPSS 15.0 paket programı ile çözümlenmiş, $p<0.05$ anlamlı olarak kabul edilmiştir. Çözümlemede ki-kare ve bağımsız gruplarda t testi (parametrik olmayan koşullarda Mann Whitney U) testi kullanılmıştır.

Öğrencilerin %61.5 kendi görünümünden memnun olduğunu, %56.8'i sosyal medyadaki popüler kişilerin görünümlerinden etkilendiklerini ifade etmiştir. Öğrencilerin %52.3'ü yeme davranışlarında düzensizlik olduğunu belirtmiştir. Popüler diyet uygulayanlarda ve fastfood tüketimi az olan bireylerde yeme davranış bozukluğu sıklığı anlamlı olarak daha yüksektir (Sırasıyla; $p<0.001$, $p=0.029$). Yüksek benlik saygısı ve yüksek öz anlayışlılığa sahip öğrencilerde ise yeme davranış bozukluğu görülme sıklığı anlamlı olarak daha düşüktür (Sırasıyla; $p=0.004$, $p=0.005$).

Yapılan çalışmada yeme davranış bozukluğu ile benlik saygısı ve öz anlayışlılık arasında ilişki olduğu bulunmuştur. Çocukluk döneminden itibaren bireylerin sağlıklı beslenme alışkanlıkları kazanması, hatalı beslenme alışkanlıklarının düzeltilmesi, psiko-sosyal yönden iyilik halinin sağlanması için multidisipliner destek verilmesi önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ, YEME TUTUM TESTİ (EAT-40), BENLİK SAYGISI, ÖZ ANLAYIŞLILIK

S-36 - EFFECT OF SELF-ESTEEM ON EATING ATTITUDES AMONG UNIVERSITY STUDENTS RESIDING IN STATE GIRLS DORM IN BORNOVA IZMIR

Ayşenur ÖZTURAN[1], Betül KARABAŞ[1], Burcu YILMAZ[1], Kübra KAPLAN[1], Özge KÜÇÜKERDÖNMEZ[1], Rana Nagihan AKDER[1], Reci MESERİ[1]

[1]EGE UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPT. OF NUTRITION and DIETETICS

Objectives of this study were to determine impaired eating attitudes of university students residing in state dorm in Bornova, İzmir in 2016-2017 education year and its effect on self-esteem and self-compassion.

In this cross-sectional study, study group was the girls (n=2052) residing in state dorm in 2016-2017 education year. StatCalc program was used to determine the sample size and at least 440 girls were included in the study. Among seven blocks, three were chosen randomly and 600 participants were recruited. A questionnaire consisted of socio-demographic variables, eating attitudes test – EAT40, Rosenberg self-esteem scale and self-compassion scale was asked. Weight and height measurements were made by the researchers. Data was evaluated via SPSS ver. 15.0, $p<0.05$ deemed significant. In analyses, chi-square and Student t-test (Mann Whitey-U test in non-parametric conditions) were used.

Nearly two-thirds (61.5%) stated that they were content with their appearance and 56.8% feel affected from the celebrity seen in social media. Among students, 52.3% said that they had improper eating behaviours. The ones who practice popular diets and who are not consuming fast-food had higher impaired eating behaviours ($p<0.001$, $p=0.029$ respectively). The ones who had higher self-esteem scores and self-compassion scores had lower impaired eating behavior ($p=0.004$, $p=0.005$ respectively).

As a conclusion, it was found that there is an association between self-esteem, self-compassion and eating behavior. Starting from early childhood, reversing faulty ones and gaining healthy nutrition habits and supporting people psych-social wellness with an interdisciplinary approach is important.

KEYWORDS: UNİVERSITY STUDENTS, EATING ATTITUDES TEST (EAT-40), SELF-ESTEEM, SELF-COMPASSION

POSTER BİLDİRİLER

P-01 - ÇİZGİ FİLM KANALLARINDAKİ BALIK YAĞI REKLAMLARININ SIKLIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

SÜMEYYE GÜZEL[1], AYŞE TUĞBA AKKUŞ[1], GİZEM SARAÇOĞLU[1], MERVE ÇALIŞIR[1], MERVE ÜSTÜNSOY[1], ALEV KESER[1]

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ,

Bu araştırma, çizgi film kanallarında balık yağı reklamlarının ne sıklıkta yayınladığını saptamak amacıyla yapılmıştır.

Araştırma, Türkiye'de Çocukların Medya Kullanma Alışkanlıkları Araştırması'na göre çocuklar tarafından en çok izlenen iki çizgi film kanalı üzerinden yapılmıştır. Belirlenen kanallar hafta içi iki, hafta sonu iki gün olmak üzere toplam dört gün 07.00-24.00 saatleri arasında izlenmiştir.

Belirlenen saat dilimleri içinde dört gün boyunca kanallarda çıkan toplam reklam sayısı 3183'tür. Hafta içi yayınlanan 1483 adet reklamın 41'i (%2,7), hafta sonu yayınlanan 1700 adet reklamın ise 35'i (%2.0) balık yağı ile ilgilidir. Balık yağı reklamları hafta içi en sık 12.00-16.00, hafta sonu 16.00-20.00 saatleri arasında yayınlanmaktadır.

Türkiye Beslenme ve Sağlık Araştırması-2010 verilerine göre balık yağı ve omega-3, 0-11 yaş aralığındaki çocuklarda en çok kullanılan besin desteklerindendir. Aynı araştırma verilerine göre balık yağı 0-5 yaş arasında, omega-3 ise 6-11 yaş arasında medyadan en çok etkilenerek kullanılan besin destekleridir. Ayrıca ebeveynler bu besin desteklerini kendi kararları doğrultusunda kullanmayı tercih etmektedirler. Ancak unutulmamalıdır ki besin destekleri, yeterli ve dengeli bir diyetin yerini tutmamaktadır. Ayrıca bilinçsiz kullanım omega-6/omega-3 oranının bozulmasına neden olabilir. Oysa diyet örüntüsünde omega-6/omega-3 oranının korunması önemli olup bu oranın bozulması büyüme döneminde beyin gelişiminde, görme, merkezi sinir sisteminde ve immün sistemde bir takım sorunlara yol açabilir. Günümüzde besin desteklerinin kişilerin kendi kararları doğrultusunda kullanımının artması bu durumun ilerleyen zamanlarda kontrolsüz ve denetimsiz şekilde ilerlemesine neden olabileceği için medyada yayınlanan reklamların içeriğinin doğru yapılandırılması önemli bir gerekliliktir.

ANAHTAR KELİMELER: BALIK YAĞI, REKLAM, ÇİZGİ FİLM KANALI, ÇOCUK, BESLENME

P-01 - EVALUATOIN OF FREQUENCY OF FISH OIL ADVERTISEMENTS IN CARTOON CHANNELS

SÜMEYYE GÜZEL[1], AYŞE TUĞBA AKKUŞ[1], GİZEM SARAÇOĞLU[1], MERVE ÇALIŞIR[2], MERVE ÜSTÜNSOY[1], ALEV KESER[1]

[1]ANKARA UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS, [2]ANKARA UNİVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS

This research was conducted to determine frequency of fish oil advertisements in cartoon channels.

The study was conducted on two cartoon films most watched by children according to Children's Media Habits Survey in Turkey. The determined channels were monitored two days on weekdays and two days on weekend between 07.00-24.00.

Total number of advertisements on channels during four day was 3183. 41 (2.7%) of the 1483 advertisements were on weekdays and 35 (2.0%) of the 1700 advertisements published on the weekend were about fish oil. Fish oil advertisements are published most frequently between 12.00-16.00 on weekdays and between 16.00-20.00 on weekends.

According to Turkish Nutrition and Health Research-2010 data, fish oil and omega-3 are the most used nutritional supplements in children between range of 0-11 age. According to the same research data, fish oil at the range of 0-5 age and omega-3 at the range of 6-11 age, are food supplements most affected by media. Furthermore, parents prefer to use these nutritional supplements with their own decisions. However, it should not be forgotten that nutritional supplements do not compensate an adequate and balanced diet. Also unconscious use can cause the omega-6/omega-3 ratio to deteriorate. However, preservation of the omega-6/omega-3 ratio in the diet is important and the impairment of this ratio can lead to problems in brain development, vision, central nervous system and immun system during the growth period. Proper structuring of content of media-advertised advertisements is an important requirement because nowadays, increased use of nutritional supplements by individuals in their own decisions may lead to uncontrolled and unregulated progress of this situation in future.

KEYWORDS: FISH OIL, ADVERTISEMENT, CARTOON CHANNEL, CHILD, NUTRITION

P-02 - TİP 2 DİYABETLİLERİN BESLENME TEDAVİSİNE UYUMU SONUCU BAZI ANTROPOMETRİK VE BİYOKİMYASAL BULGULAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

NAZAL BARDAK[1]

[1]LEFKE AVRUPA ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışmanın amacı tip 2 diyabetli bireylerin beslenme tedavisine uyum sağlaması sonucunda hem antropometrik hem de bazı kan parametlerinde farklılıkları inceleyip yorumlamaktır.

Örneklem seçiminde göz önünde bulunan kriterler 65 yaş altı olmak, kan glukoz profilini, kan lipid profilini düzenleyici ilaç kullanmamak şeklinde tanımlanmış olup araştırma grubu 119 kişiden oluşmaktadır. Antropometrik ölçümlerden elde edilen verilerden beden kitle indeksi (BKİ), vücut ağırlığı, vücut yağ kütlesi ve vücut yağ kütlesi yüzdesi, vücut kas kütlesi ve vücut kas kütlesi yüzdesi, bel çevresi ve kalça çevresi, bel/kalça oranı kullanılırken, biyokimyasal bulgulardan açlık kan şekeri (AKŞ), total kolestrol, trigliserit, insülin direnci, HbA1C kullanılmıştır.

Tip 2 diyabetlilerin beslenme tedavisi verildi ve 2 ay boyunca takip edildi. Bunun sonucunda bazı antropometrik ölçümlerdeve biyokimyasal verilerde farklılık gözlemlenmiş olup istatistiksel açıdam anlamlı bulunmuştur. Beslenmeye uyum sağlanması sonucunda biyokimyasal ve antropometrik ölçümlerinde hedeflenen limitlerde olmasını sağlamaktır. Bunların yanında bireylerin beslenmeye ek olarak olarak egzersiz yapmalarıda hem biyokimyasal hem de antropometrik ölçümlerde daha radikal değişimler olmuştur.

Araştırmanın sonucunda beslenme tedavisine uyum sağlamaları sonucunda başalangıçtaki antropometrik ve biyokimyasal bulgular ile 2 ay sonunda bulgular olması gereken sınırlara yakınlaştırıldığı gözlemlenmiştir. Beslenme tedavisinin ne kadar önem taşıdığı ve etkilediği görülmüştür

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME TEDAVİSİ, TİP 2 DİYABET, BİYOKİMYASAL BULGULAR

P-02 - THE EFFECT OF TYPE 2 DIABETICS COMPLIANCE WITH THE NUTRITION THERAPY ON SOME BIOCHEMICAL EFFECTS ON ANTHROPOMETRIC PARAMETERS

Nazal BARDAK[1]

[1]EUROPEAN UNIVERSITY OF LEFKE

The aim of this study to distinguish the differences in some antropometric and biochemical values of the Type 2 diabetes patients that are regularly obeying their nutrition theraphy.

The study group contains 119 person that aren't over 65 year and not using blood lipid regulator medicine. Body Mass Index (BMI), body weight, body fat percentage, body fat mass, body muscle mass, body muscle mass percentage, waist circumference, waist/hip ratio, fasting blood glucose, total cholesterol level, triglycerid level, insulin resistance and HbA1C values are used.

A nutrition theraphy for 2 months had given to a typer 2 diabetes patients. After a theraphy in some anthropometric and biochemical values, statistically important difference is foun d. As the nutrition theraphy is carried out biochemical and antropometric measures become more closer to the standart limits. Except of nutrition theraphy also exercise is advised to these patients.

At the end of the study, it is very clear that the nutrition theraphy is more important espicially i type 2 diabetes patients.

KEYWORDS: NUTRITION THERAPHY, TYPE 2 DIABETES, BIOCHEMICAL VALUES

P-03 - TIBBİ BESLENME TEDAVİSİ UYGULAYAN OBEZ VE FAZLA KİLOLU KADIN BİREYLERİN ÖĞÜN SAYILARININ AĞIRLIK KAYBI VE VÜCUT KOMPOZİSYONUNA ETKİSİ

YAZGI ÖTÜKEN[1], MÜJGAN ÖZTÜRK ARIKBUKA[1]

[1]DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışma yaşları 19-65 arasında değişen, BKI değerleri ≥27 kg/m² olan, kronik hastalığı olmayan kadınlara uygulanan tıbbi beslenme tedavisinde enerji kısıtlaması ile birlikte, farklı öğün sıklıklarının ağırlık kaybı ve vücut kompozisyonuna etkilerinin gözlemlenmesi amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür

Çalışma 40 gönüllü kadın birey üzerinde 3 ay süreyle uygulanmıştır. Katılımcılar rastgele 20'şer kişilik iki gruba ayrılmıştır. Öğün sayısının bireylerdeki ağırlık kaybına olan etkisinin daha iyi gözlenebilmesi amacıyla BKİ 27 kg/m²'nin üzerinde olan bireyler çalışmaya dahil edilmiş olup, BKİ 27-29.9kg/m²arasında olan bireyler fazla kilolu, BKİ > 30 kg/m² olan bireyler ise obez olarak değerlendirilmiştir. Birinci grup günde 6 öğün, ikinci grup günde 3 öğün olacak şekilde zayıflamaya yönelik program uygulamıştır. Çalışma öncesince katılımcılardan toplanan 3 günlük besin tüketimleri doğrultusunda, tüketilen toplam enerji miktarından 500 kilokalori azaltılarak, zayıflamaya yönelik tıbbi beslenme tedavisi uygulanmıştır. Bireylerin vücut analiz ölçümleri ve antropometrik ölçümleri çalışma başında yapılmış ve 3 ay boyunca her hafta tekrarlanmıştır

Çalışma sonunda her iki gruptaki bireylerin genel özelliklerinin benzer olduğu görülmüştür. Bireylerin antropometrik ölçümleri ve vücut analiz ölçümleri, çalışma öncesi ve çalışma sonrası karşılaştırıldığında vücut ağırlığı (birinci grup -7.56±2.43 kg, ikinci grup -6.97±2.00 kg), BKI (birinci grup -3.16±1.11 kg/², ikinci grup -2.30±1.95 kg/m²), vücut yağ kütlesi (birinci grup -6.53±1.78 kg, ikinci grup -5.51±1.92 kg), yağsız doku kütlesi (birinci grup -1.03±1.88 kg, ikinci grup -1.59±1.72 kg), bel çevresi (birinci grup -7.30±2.15 cm, ikinci grup -6.20±2.33 cm), kalça çevresi (birinci grup -7.90±3.29 cm, ikinci grup -6.45±2.26 cm) ve bel/kalça oranı (birinci grup 0.01±0.03, ikinci grup 0.01±0.02) yönünden gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmadığı ($p>0.05$), ancak birinci grubun (-4.47±1.85 %) vücut yağ yüzdesi değerlerinin ikinci gruba göre (-2.99±2.26 %) istatistiksel olarak anlamlı şekilde azaldığı saptanmıştır ($p<0.05$).

Bu çalışmanın sonuçlarına göre, farklı öğün sıklıklarının ağırlık kaybı üzerine etkisinin olmadığı, ancak vücut yağ yüzdesindeki anlamlı düşüş ve sağlık üzerine olan olumlu etkileri nedeniyle sık aralıklarla beslenmenin daha çok tercih edilebileceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: OBEZİTE, ÖĞÜN SIKLIĞI, VÜCUT AĞIRLIĞI

P-03 - EFFECT OF MEAL FREQUENCY ON WEIGHT LOSS AND BODY COMPOSITION OF OBESE AND OVERWEIGHT WOMEN HAVING MEDICAL NUTRITION THERAPY

YAZGI ÖTÜKEN[1], MÜJGAN ÖZTÜRK ARIKBUKA[1]

[1]EASTERN MEDITERRANEAN UNIVERSITY

This study was conducted and planned with the aim to observe effects of meal frequency and calorie restricted medical nutrition therapy on weight loss and body composition, which was applied to women without any chronic deseases whose ages range between 19-65, with BMI of ≥ 27 kg/m²

The study was practiced with 40 volunteer women for 3 months which were separated randomly in two groups of 20. In order to observe the effect of meal frequency on weight loss better, women with BMI > 27kg/m² were included to the study. Women with BMI 27-29.9kg/m² were defined as overweight, while the ones with BMI >30 kg/m²were defined as obese. First group had 6, second group had 3 meals a day. In order to arrange the medical nutrition therapy for each participant, 3-day food consumption gathered from the participants was used. The personalised medical nutrition therapy was adjusted by reducing 500 kilocalories of the consumed energy which was obtained form the 3 day food consumption data. All participants' body analysis, anthropometric measurements were reviewed at the beginning of the study and repeated every week during 3 months.

At the end of the study, it was seen that the general characteristics of the participants of both groups were same. Anthropometric measurements and body composition analysis of two groups were compared. The difference found between two groups in terms of body weight (first group -7.56±2.43 kg, second group -6.97±2.00 kg), BMI (first group -3.16±1.11 kg/m², second group -2.30±1.95 kg/m²), body fat mass (first group -6.53±1.78 kg/m², second group -5.51±1.92 kg/m²), lean body mass (first group -1.03±1.88 kg, second group -1.59±1.72 kg), waist circumference (first group -7.30±2.15 cm, second grup -6.20±2.33 cm), hip circumference (first grup -7.90±3.29 cm, second group -6.45±2.26 cm) and waist/hip ratio (first grup 0.01±0.03, second grup 0.01±0.02) ($p>0.05$) was not statistically significant. However, it was determined that values of body fat percentage in group one (-4.47±1.85 %) was statistically significantly diminished compared to the second group (-2.99±2.26 %) ($p<0.05$).

Depending on this study, it was specified that different meal frequencies do not affect weight loss. Nevertheless, eating frequently is preferable due to its positive effects on body fat percentage and health.

KEYWORDS: OBESITY , MEAL FREQUENCY,BODY WEIGHT

P-04 - HİPERTANSİYON HASTASI YAŞLI BİREYLERİN DASH DİYETİNE UYUMLARININ KAN BASINCI ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

BİLGİN KARAOSMAN[1], MÜJGAN ÖZTÜRK ARIKBUKA[1]

[1]DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Bu araştırmada, KKTC Sağlık Bakanlığına Bağlı Güzelyurt Sağlık Merkezine kayıtlı 60 yaş ve üzeri hipertansiyon hastası bireylerin beslenme durumlarının saptanarak, DASH diyetine uyumlarının kan basıncı üzerine etkisini değerlendirmek amaçlanmıştır.

Araştırmaya katılan 133 hipertansiyon hastasının, bel çevresi, boy uzunluğu, vücut ağırlığı, sistolik kan basıncı (SKB) ve diyastolik kan basıncı (DKB) ölçülmüştür. Besin tüketim sıklığı, miktarı ve 24 saatlik geriye dönük besin tüketim kayıtları alınarak, yaşlı bireylerin besin ögelerinin yeterliliği Tavsiye Edilen Günlük Besin Alım Miktarı önerilerine göre değerlendirilmiş, ayrıca dört farklı enerjiye (1600, 2000, 2600 ve 3100 kkal) göre DASH skorlaması yapılmıştır. Bireyler skorlamaya göre düşük uyum (< 4.5 puan) ve yüksek uyum (≥ 4.5 puan) gösterenler şeklinde iki gruba ayrılarak karşılaştırma yapılmıştır.

Araştırmanın sonucunda; ortalama DASH skoru değerinin 3.47±0.77 olduğu ve DASH diyetine yüksek uyum gösteren bireylerin oranının % 18.00 olduğu saptanmıştır. DASH diyetine düşük ve yüksek uyum gösteren bireylerin SKB ve DKB değerleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). DASH diyetine yüksek uyum gösteren bireylerin sebze, meyve ve süt grubu besinleri tüketim miktarları diyete düşük uyum gösteren bireylere göre daha yüksek, şeker tüketim miktarları daha düşük bulunmuştur ($p<0.05$). SKB ve DKB ile tüketilen besin grupları arasındaki ilişki incelendiğinde bireylerin SKB değerleri ile tahıl grubu tüketim miktarları arasında pozitif yönlü zayıf bir korelasyon ($r=0.32$; $p<0.05$), DKB değerleri ile et grubu tüketim miktarları arasında ise anlamlı pozitif yönlü zayıf bir korelasyon olduğu saptanmıştır ($r=0.22$; $p<0.05$).

Sonuç olarak, DASH diyetine yüksek ve düşük uyum gösteren bireyler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamış olup, DASH diyetine uyumun düşük olmasının bu sonucun çıkmasına neden olduğu düşünülmektedir. Bireylere eğitim verilerek DASH diyetine uyumlarının arttırılmasının sistolik ve diyastolik kan basıncında farklı etkilere neden olabileceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: YAŞLILIK, HİPERTANSİYON, DASH

P-04 - DETERMINING THE EFFECT OF ADHERENCE TO DASH DIET PLAN ON BLOOD PRESSURE OF ELDERLY HEYPERTENSION PATIENTS

BİLGİN KARAOSMAN[1], MÜJGAN ÖZTÜRK ARIKBUKA[1]

[1]EASTERN MEDITERRANEAN UNIVERSITY

The aim of this study is to assess nutritional status of patients with hypertension aged 60 and over who have medical records in Güzelyurt Public Health Centre, and to evaluate the effects of adherence to DASH diet plan on their blood pressure.

The waist circumference, height, weight and the levels of systolic blood pressure (SBP) and diastolic blood pressure (DBP) of the 133 hypertension patients who participated in this study were measured. Nutritional status of the patients' was evaluated with food frequency questionnaire and 24 hour recall methods. The adequacy of nutrient consumption was evaluated according to the Recommended Daily Allowances and DASH scoring was calculated in line with four different calories(1600, 2000, 2600 ve 3100 kcal). Patients were divided ito two groups according to DASH scoring: Lower concordance (< 4.5 DASH scoring) and higher concordance (> 4.5 DASH scoring)

The results indicated that the mean of DASH score was 3.47±0.77 and the ratio of the patients with higher concordance to DASH diet was 18.00 %. No significant difference was found between the SBP and DBP values of patients with lower or higher concordance with the DASH diet ($p>0.05$). Vegetable, fruit, dairy product consumption of patients in concordance with the DASH diet was higher, while sugar consumption was lower than those with lower concordance with the diet ($p<0.05$). When the correlation between SBP as well as DBP and the food consumed was analyzed, it was found that there was a positive weak correlation ($r=0.32$; $p<0.05$) between the SBP levels and grain consumption, whereas there was a significant positive weak correlation ($r=0.22$; $p<0.05$) between the DBP levels and meat consumption

Lower concordance rate of elderly patients' to DASH diet could be the reason that no significant difference was found between the groups. It is considered that training the patients about DASH diet principles in order to increase the concordance with the DASH diet plan may cause different effects over the systolic and diastolic blood pressure.

KEYWORDS: ELDERLY, HYPERTENSION, DASH

P-05 - SEREBRAL PALSİLİ ÇOCUKLARIN BESİN TÜKETİM SIKLIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

MELDA KANGALGİL[1], AYŞE ÖZFER ÖZÇELİK[2]

[1]KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, [2]ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Bu araştırma; Serebral Palsili çocukların besin tüketim sıklıklarını değerlendirmek amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür.

Araştırmanın örneklemini, Ankara ilinde yaşayan rastgele seçilen Serebral Palsi tanısı almış, 7-17 yaş aralığında olan ve oral beslenebilen 24 erkek ve 16 kız toplam 40 çocuk oluşturmuştur. Araştırma verileri Kasım 2015-Ocak 2016 tarihleri arasında anket formu ile çocukların anne veya babalarından birisiyle yüz yüze görüşülerek toplanmış olup ankete başlamadan önce çocukların velilerinden imzalı onamları alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS istatistik programı kullanılmıştır. Araştırma verileri mutlak ve yüzde (%) değerler ile gösterilmiş, gerekli yerlerde aritmetik ortalamalar ile standart sapma değerleri (X±S) alınmıştır.

Çocukların %60.0'ı erkek ve %40.0'ı kız olup, ortalama yaş 12.3±3.3 yıldır. Serebral Palsili çocuklar motor bozukluğuna göre sınıflandırıldığı zaman, tamamının spastik olduğu belirlenmiştir. Ekstremite tutulumuna göre sınıflandırıldığında ise %42.5'i kuadriplejik, %40.0'ı diplejik ve %17.5'i hemiplejiktir. Çocukların vücut ağırlıkları ve boy uzunluğu ölçümleri kullanılarak Beden Kütle İndeksi (BKİ) persentilleri hesaplanmıştır. Çocukların %30.0'unun aşırı zayıf, %20.0'sinin zayıf, %12.5'inin kilolu ve %2.5'inin obez olduğu bulunurken; sadece %35.0'inin normal BKİ'de oldukları saptanmıştır. Serebral Palsili çocukların %97.5'i ekmeği, %82.5'i meyveyi, %75.0'i peyniri, %60.0'ı zeytini ve bal-pekmezi, %52.5'i yumurtayı, %50.0'si şekeri, %47.5'i diğer sebzeleri, %42.5'i sütü ve yoğurdu, %27.5'i çikolatayı her gün tüketmektedir. Hiç tüketilmediği belirtilenlerde sosis ilk sırada yer almış (%65.0), gazlı içecekler (%55.0), salam (%45.0), şeker (%32.5), sucuk ve hamur tatlıları (%30.0) onu izlemiştir.

Besin çeşitliliğinin sınırlı kalması halinde besin ögesi alımı da kısıtlanacağından beslenme yetersizliği görülebilmektedir. Serebral Palsili çocuklar beslenme yetersizliği açısından risk altında olduğundan besin tüketim kayıtlarıyla takip edilmeli ve ailelere gerekli beslenme eğitimleri verilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: SEREBRAL PALSİ, MALNUTRİSYON, BESİN TÜKETİM SIKLIĞI

P-05 - EVALUATION OF FOOD CONSUMPTION FREQUENCY IN CHILDREN WITH CEREBRAL PALSY

MELDA KANGALGİL[1], AYŞE ÖZFER ÖZÇELİK[2]

[1]KARADENIZ TECHNICAL UNİVERSİTY, [2]ANKARA UNIVERSITY

The research was planned and conducted with the purpose of assessing the food frequency questionnaire in the children with cerebral palsy.

The sample of the study included a total of randomly selected 40 children (24 boys and 16 girls) in the age range of 7-17 years who lived in the province of Ankara and who could feed orally. The survey data were collected by interviewing face to face with one of the children's parents between the dates of November 2015 and January 2016 and their signed consent forms were obtained before starting the study. SPSS (Statistical Package for Social Sciences) is used to assess data. Research data are expressed in absolute and percent (%) values and when needed, arithmetic means and standard deviation values (X±S) are used.

Of the children, 60.0% were boys and 40.0% were girls with the mean age of 12.3±3.3 years. When the children with cerebral palsy were classified according to their motor impairment, they were all determined to be spastic. When classified according to extremity involvement, 42.5% were quadriplegic, 40.0% were diplegic and 17.5% were hemiplegic. The Body Mass Index (BMI) percentiles were calculated using the body weight and height measurements of the children. It was found that 30.0% of the children were extremely underweight, 20.0% were underweight, 12.5% were overweight and 2.5% were obese while only 35.0% of them were found to have normal BMI. Of the children with cerebral palsy, 97.5% consumed bread, 82.5% fruit, 75.0% cheese, 60.0% olive oil and honey-molasses, 52.5% egg, 50.0% sugar, 47.5% other vegetables, 42.5% milk and yogurt, 27.5% chocolate every day. Among those which were stated not to be consumed at all, sausage ranked in the first place (65.0%) and followed by carbonated beverages (55.0%), salami (45.0%), sugar (32.5%), sausage and pastry desserts (30.0%).

If nutrient diversity remains limited, nutritional deficiencies may be seen since nutritional element intake will also be restricted. Since the children with cerebral palsy are at risk for nutritional defficiency, they should be followed up with food consumption records and necessary nutrition trainings should be given to their families.

KEYWORDS: CEREBRAL PALSY, MALNUTRITION, FOOD FREQUENCY QUESTIONNAIRE

P-06 - KTÜ FARABİ HASTANESİ 'NE BAŞVURAN 0-24 AY ARASI BEBEĞİ OLAN ANNELERİN EMZİRME VE BEBEK BESLENMESİ KONUSUNDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİ İLE UYGULAMALARININ BELİRLENMESİ

GÜLŞEN DELİKANLI[1], GÜLDEN PEKCAN[2]

[1]KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, [2]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

KTÜ Farabi Hastanesi'ne başvuran 0-24 aylık bebeği olan annelerin emzirme ve tamamlayıcı beslenme ile ilgili bilgi düzeylerini ve davranışlarını belirlemek, altıncı aydan sonra bebeklerin ve emzikli annelerin beslenme durumlarını saptamak, bilgi ve uygulama farklılıklarına göre öneriler geliştirmektir.Çalışma KTÜ Farabi Hastanesi'ne başvuran, 0-24 ay arası bebeği olan 250 anne ve bebekleri ile yürütülmüştür. Annelerin genel özellikleri, emzirme ve bebek beslenmesi konusundaki bilgi düzeyleri sorgulanmış; çalışma sırasında bebeğini emzirmeye devam eden annelerin ve 6 aydan büyük bebeklerin besin tüketim miktarları ile tüketim sıklıkları belirlenmiştir. Bebeklerin doğumdaki vücut ağırlığı ve boy uzunluğu sorgulanmış; çalışma sırasındaki boy uzunluğu, vücut ağırlığı, baş çevresi ve üst orta kol çevresi infantometre, bebek terazisi ve mezür kullanılarak ölçülmüştür. Ölçümlere göre BKI, yaşa göre boy uzunluğu, vücut ağırlığı gibi oranlar hesaplanmıştır. Tanımlayıcı istatistikler; ortalama, ortanca, standart sapma, standart hata, medyan, alt ve üst değerler verilerek analiz edilmiştir.BEBİS kullanılarak annelerin ve bebeklerin enerji, makro ve mikro besin ögeleri alımları günlük bazında değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler için; sayısal verilerin dağılımına göre ikili grup karşılaştırmalarında "Mann Whitney U Testi", ikiden çok grup karşılaştırmalarında "Kruskal Wallis Testi" ve değişkenlerin alt grupları arasında bağımlılık olup olmadığını ortaya çıkarmak için "Ki-kare Bağımsızlık Testi" kullanılmıştır.Annelerin genel yaş ortalaması 30.6±4.8 yıl, ortalama eğitim süresi 12.5±3.2 yıldır.Annelerin %83.2'sinin aylık geliri asgari ücretin üzerindedir. Doğum öncesi herhangi bir sağlık personelinden bilgi/yardım alan annelerin oranı %81.6 olup; %79.9'u doğumla ilgili ve beslenme konularında, %6.9'u emzirme konusunda yardım/bilgi almıştır. Tüm anneler hastanede doğum yapmış ve %86.4'ü bebeğini doğumdan sonraki ilk 12 saat içinde emzirmiştir. Bebeğini ilk altı ay sadece anne sütü ile besleyen annelerin oranı %46.8'dir. Annelerin %99.6'sı bebek için ideal besinin anne sütü olduğunu, %40.4'ü bebeğin ağladıkça emzirilmesi gerektiğini ve %17.6'sı altıncı aydan sonra tamamlayıcı beslenmeye geçilmesi gerektiğini belirtmiştir.Annelerin emzirmeyi sürdürme düşüncesi yaş gruplarına göre istatistiksel olarak önemli şekilde farklılık göstermekte ve yaş artışı ile birlikte azalmaktadır ($p<0.05$).Eğitim süresi ve gelir miktarı arttıkça annelere göre sadece anne sütü verilmesi gereken süre azalmakta ($p<0.01$) ve emzirmeyi sürdürme süresi düşüncesi artmaktadır ($p<0.05$).İl merkezinde yaşayan anneler bebeklerini daha uzun süre emzirmeyi düşünmektedir ($p<0.01$).Çalışan ve il merkezinde yaşayan annelerin bebeklerinin vücut ağırlığı ve baş çevresi ölçümü önemli şekilde daha fazladır ($p<0.01$).Annelerin özelliklerine göre bebeklerin enerji,protein,CHO ve yağ alımları arasında bir farklılık yoktur($p>0.05$).Ülkemizde ve Trabzon ilinde uygulanan anne sütüne önem verme ve teşvik çalışmaları başarılı olmaktadır.Annelerin çalışmaya başladıktan sonra emzirme sıklığı ve süresinin azalmasından dolayı sütlerinin azalması emzirme süresinde azalmaya neden olmaktadır.Komşuların ve aile büyüklerinin yönlendirmesine bağlı olarak annelerin tamamlayıcı beslenmeye geçiş zamanı ile ilgili bilgilerinin çeliştiği gözlenmiştir.Kadınların eğitim düzeylerinin arttırılması, kurslar ile becerilerinin geliştirilmesi sağlıklı bebekler ve toplum oluşması için önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: BEBEK BESLENMESİ, TAMAMLAYICI BESLENME, ANTROPOMETRİ

P-06 - DETERMINATION OF INFANT NUTRITION KNOWLEDGE AND PRACTICES OF LACTATING WOMEN (0-24 MONTHS POSTPARTUM) ADMITTED TO KTU, FARABI HOSPITAL

GÜLŞEN DELİKANLI[1], GÜLDEN PEKCAN[2]

[1]KARADENIZ TECHNICAL UNIVERSITY, [2]HACETTEPE UNIVERSITY

To determine infant nutrition knowledge and practices of lactating women (0-24 months postpartum) admitted to KTU, Farabi Hospital and the nutritional status of infants and lactating mothers after the sixth month; to develop suggestions according to information and application differences.The study was conducted with 250 mothers admitted to KTU Farabi Hospital and their 0-24 months old infants .The general characteristics, level of knowledge on breastfeeding and infant feeding of mothers were questioned.The food consumption rates and frequencies of mothers who continued to breastfeed their babies during the study and babies older than 6-months were determined.The body weight and lenght of the babies at birth were questioned.Length,body weight, head and upper middle arm circumference of the babies was measured using an infantometer,baby scale and cure.BMI, height and body weight by age were calculated according to measurements.Descriptive statistics analysed by mean, median, standard deviation-error, median, upper-lower values.The purchases of energy, macro and micro nutrients of participants were evaluated on daily basis by using BEBİS.According to the distribution of numerical data "Mann Whitney U Test" in binary group, "Kruskal Wallis Test" in multi-group comparisons and "Chi-square Independence Test" used to find out whether there are dependencies between subgroups of variables.The average age of the mothers is 30.6 ± 4.8 years and the mean duration of education is 12.5 ± 3.2 years. 83.2% of mothers' monthly income is more than the minimum wage. The ratio of mothers who received information from any health personnel before birth was 81.6%; 79.9% of them were related to nursing and nutrition and 6.9% received information about breastfeeding.All deliveries were in the hospital and 86.4% of the babies suckled within the first 12 hours after birth.The proportion of mothers who only breastfed their babies during the first six months is 46.8%. 99.6% of the mothers stated that the ideal food for the baby is breast milk while 40.4% stated baby has to be breastfed when the baby cries and 17.6% of them stated that baby has to be supplemented after six months. Idea for maintaining suckling differ significantly and decreases with age ($p <0.05$).As the duration of education and income increased, the time required for only breastfeeding decreased ($p <0.01$) and the duration of breastfeeding increased ($p <0.05$).Mothers living in the city center think that they should breastfeed their babies longer ($p <0.01$).The body weight and head circumference of the infants of the mothers working and living in the city are significantly higher ($p <0.01$).There is no difference between the energy, protein, CHO and fat intake of infants according to mothers' characteristics ($p> 0.05$).The efforts to give importance and to promote breastmilk are successful in our country and in Trabzon.After mothers start working ,decrease in milk due to the decreased frequency and duration of breastfeeding, leads to a decrease in breastfeeding duration.It's observed that information about the time of starting to complementary feeding is contradicted by the neighbours and elders. Increasing the education level of women, developing courses and skills is important for healthy babies and society.

KEYWORDS: INFANT FEEDING, COMPLEMENTARY FEEDING, ANTROPOMETRY

P-07 - TOPLUM SAĞLIĞI MERKEZİ OBEZİTE DANIŞMANLIK BİRİMİNE MÜRACAAT EDEN KADINLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ: AKSARAY ÖRNEĞİ

MELDA KANGALGİL[1], AYŞENUR ACAR[2], HÜLYA YARDIMCI[3]

[1]KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, [2]AKSARAY TOPLUM SAĞLIĞI MERKEZİ, [3]ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışmada bir toplum sağlığı merkezi bünyesinde diyetisyenler eşliğinde hizmet veren obezite danışmanlık birimine başvuran kadınların demografik özellikleri, antropometrik ölçümleri, fiziksel aktivite düzeyleri ve beslenmeyle ilişkili bazı kan parametrelerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.Araştırma kesitsel tipte olup, Ocak-Mart 2017 tarihleri arasında Aksaray'da bir toplum sağlığı merkezinin obezite danışmanlık birimine başvuran 18-74 yaş arasında 246 kadın ile yapılmıştır. Kadınlara standart olarak geliştirilmiş olan bir form uygulanmıştır. Bu formda demografik özellikler, antropometrik ölçüm olarak boy uzunluğu, vücut ağırlığı ve bel çevresi ölçümleri fiziksel aktivite yapma durumlarının yanı sıra açlık kan glukozu ve toplam kolesterol düzeyini sorgulayan ifadeler yer almaktadır. Boy uzunluğu (m) ve vücut ağırlığı (kg) ölçümleri kullanılarak Beden Kütle İndeksleri (BKİ) hesaplanmıştır. Normal açlık kan şekeri seviyesi <100 mg/dL ve kolesterol seviyesi <200 mg/dL edilmiştir.Kadınların %86.2'si evli, yaş ortalamaları 39.2±11.4 (min: 18 yıl, max: 74 yıl) yıldır. Eğitim düzeyleri sorgulandığında %7.7'sinin okuma yazma bilmediği, %52.0'sinin ilkokul, %14.2'sinin ortaokul, %17.5'inin lise ve %8.5'inin üniversite mezunu olduğu belirlenmiştir. Kadınların ortalama BKİ 33.1±4.8 kg/m2 (min: 21.8 kg/m2, max: 49.2 kg/m2), bel çevresi 98.2±8.3 cm (min: 80 cm, max: 126 cm), bel/boy oranı 0.6±0.1'dir (min: 0.49, max: 0.87). İlk başvuru sırasında hastaların %8.1'i III. derece obez (BKİ: ≥40 kg/m2), %25.6'sı II. derece obez (BKİ: 35.0-39.9 kg/m2), %39.8'i I. derece obez (BKİ: 30.0-34.9 kg/m2), %24.8'i hafif şişman (BKİ: 25.0-29.9 kg/m2) ve %1.6'sı normal (BKİ: <25 kg/m2) vücut ağırlığındadır. Bel çevresi ölçümleri sonucunda %8.1'inin riskli (bel çevresi: 80-88 cm) ve %91.9'unun yüksek (≥ 88 cm) riskli olduğu saptanmıştır. Bel/boy oranları 0.6'dan büyük olanların oranı ise %57.3'tür. Kadınların %28.5'inde (n=70) kendi beyanlarına göre kronik bir hastalık vardır. En sık görülen hastalıklar hipertansiyon (%31.4, n=22), diyabet (%31.4, n=22) ve tiroit hastalıkları (%24.3, n=17) olup; %11.0'inin sürekli kullandığı bir ilaç bulunmaktadır. Birinci dereceden yakınında obez birey olanların oranı %46.3'tür. Düzenli fiziksel aktivite yapanların oranı %25.6'dır. Düzenli fiziksel aktivite yapan kadınların çoğunluğu (%84.1) hafif şiddetli fiziksel aktivite yapmaktadır. Kadınların beden kütle indeksinin eğitim seviyesi ve fiziksel aktivite yapma durumları ile pozitif, yaş ile negatif yönde bir ilişki içerisinde olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Açlık kan şekeri ölçümü yapılan hastaların (n=223) %81.2'sinin (ortalama:94.1±24.3 mg/dL, min:63 mg/dL, max:289 mg/dL) ve kolesterol ölçümü yapılan hastaların (n=234) %40.6'sının normal (ortalama: 193.9±44.1 mg/dL, min: 103 mg/dL, max: 377 mg/dL) düzeylerde olduğu belirlenmiştir.Bu çalışmanın sonucunda, kadınlarda obezite (BKİ≥30 kg/m2) oranı %73.5 olarak bulunmuştur. Yaş, eğitim düzeyi, düzenli fiziksel aktivite yetersizliğinin obezite için risk faktörleri olduğu görülmektedir. Bu nedenle kadınların obezite açısından dikkatle izlenmesi ve obezite oluşumunu önleyici faktörler hakkında bilgilendirilmesi önemlidir. Bunun yanı sıra tıbbi beslenme tedavisi verilen bireylerin düzenli takip edilmesinin vücut ağırlığındaki artışın önlenebilmesinde diğer önemli bir nokta olduğu düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: OBEZİTE, BEDEN KÜTLE İNDEKSİ, TOPLUM SAĞLIĞI MERKEZİ

P-07 - ASSESSMENT OF THE WOMEN WHO WERE ADMITTED TO THE OBESITY CONSULTANCY UNIT OF A COMMUNITY HEALTH CENTER: SAMPLE OF AKSARAY

MELDA KANGALGİL[1], AYŞENUR ACAR[2], HÜLYA YARDIMCI[3]

[1]KARADENIZ TECHNICAL UNIVERSITY, [2]AKSARAY COMMUNITY HEALTH CENTER, [3]ANKARA UNIVERSITY

This study aimed to assess the demographic characteristics, anthropometric measurements, physical activity levels and some blood parameters related to nutrition of the women who were admitted to the obesity consultancy unit serving within a community health center in the accompaniment of dietitians.The study was conducted with 246 women aged between 18-74 in Aksaray between the dates of January and March 2017. A form that was developed standardly was administered to the women. This form included demographic characteristics, height as anthropometric measurement, the measurements of body weight and waist circumference (WC) and status of performing physical activity as well as the statements questioning the level of fasting blood glucose and total cholesterol. Body Mass Indexes (BMI) were calculated using height and body weight measurements. Normal fasting blood glucose level was accepted as <100 mg/dL and cholestero level as <200 mg/dL.The mean age of the women were 39.2±11.4 years and 86.2% of them were married. Education levels were determined that 7.7% were illiterate, 52.0% were primary school, 14.2% were secondary school, 17.5% were high school and 8.5% were university graduates. The mean BMI of the women was 33.1±4.8 kg/m2 (min: 21.8 kg/m2, max: 49.2 kg/m2), their mean waist circumference was 98.2 ± 8.3 cm (min: 80 cm, max: 126 cm) and waist / height ratio was 0.6 ± 0.1 (min: 0.49, max: 0.87). At the first admission, 8.1% of patients were BMI ≥40 kg/m2, 25.6% were BMI:35.0-39.9 kg/m2, 39.8% were obese class I, 24.8% were overweight and 1.6% were normal weight. The measurements of WC indicated that 8.1% of them were at risk (WC:80-88 cm) and 91.9% were at high risk (WC:≥88 cm). The ratio of those with waist/height ratios greater than 0.6 was 57.3%. A chronic disease was present in 28.5% of the women (n=70) according to their declarations. The most common diseases were hypertension (31.4%, n=22), diabetes (31.4%, n=22) and thyroid diseases (24.3%, n=17) and 11.0% were using a medication continuously. The percentage of those who had obese individuals among their first degree relatives was 46.3%. The rate of those performing regular physical activity was 25.6%. İt has been determined that the body mass index of women is positively correlated with educational level and physical activity status, and has a relationship with age and negative ($p<0.05$). The fasting blood glucose levels of 81.2% of the patients (n=223) (mean:94.1±24.3 mg/dL, min:63 mg/dL, max:289 mg/dL) and cholesterol level (n=234) of 40.6% of them were normal (mean:193.9±44.1 mg/dL, min:103 mg/dL, max:377 mg/dL).As a result of this study, the obesity (BMI ≥30kg/m2) rate of females was found to be 73.5%. Age, education level, inadequate regular physical activity are risk factors for obesity. Therefore, it is important to monitor women for obesity carefully and to inform them about the factors that can be preventive in the development of obesity. In addition, regular follow-up of the individuals receiving medical nutrition therapy is considered to be an other important point in preventing the increase in body weight.

KEYWORDS: OBESITY, BODY MASS INDEX, COMMUNITY HEALTH CENTER

P-08 - ÖĞRENCİLERİN MİNERAL YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

MELDA KANGALGİL[1], HÜLYA YARDIMCI[2]

[1]KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, [2]ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Mineraller doğada yaygın olarak bulunan, vücudun büyüme gelişmesi ve sağlıklı bir yaşam sürdürülmesi için besinlerle alınması zorunlu olan besin ögeleridir. Bu çalışmada öğrencilerin tükettikleri besinlerle aldıkları minerallerin, kendi gereksinimlerinin ne kadarını karşıladığı araştırılmıştır.

Araştırmanın örneklemini 240 öğrenci oluşturmuştur. Veriler anket formu ile toplanmıştır. Anket formunda öğrencilerin bazı demografik özellikleri, beslenme alışkanlıkları ve beslenme durumları sorgulanmıştır. Beslenme durumunu değerlendirmesinde; 24 saati hatırlatma yöntemi kullanılarak besin tüketim kayıtları alınmış ve 'BEBİS' programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Mineral alım düzeylerinin yeterliliği, Önerilen Günlük Enerji ve Besin Ögeleri Tüketim Standartları'na göre (Recommended Dietary Allowences: RDA) belirlenmiştir. Bu değerlendirmeye göre %67'nin altı "yetersiz", %67-133 "yeterli" ve %133'ten fazla olanlar aşırı tüketim olarak değerlendirilmektedir. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS istatistik programı kullanılmıştır. Araştırma verileri mutlak ve yüzde (%) değerler ile gösterilmiş, gerekli yerlerde aritmetik ortalamalar ile standart sapma değerleri (X±S) alınmıştır.

Öğrencilerin %42.5'i erkek (n:102) ve %57.5'i kızdır (n:138) ve tamamı 17 yaşındadır. Ortalama günlük öğün sayısı 4.1±1.2'dir. Ana öğünleri her gün yaptığını ifade edenlerin oranı kahvaltı, öğle ve akşam için sırası ile %62.1, %60.4 ve %85.0'tir. Ana öğünleri atladığını belirtenlerin en fazla atlama nedenleri; kahvaltı öğünü için (%44.8) canının istememesi, öğle öğünü için vaktinin olmaması (%33.7) ve akşam öğünü için (%58.3) canının istemesidir. Mineral alımlarında fosfor (%75.3), demir (%68.6), iyot (%90.2), çinko (%85.5) alım düzeylerinin yeterli olduğu saptanmıştır. Sodyumun (%193.2) fazla alındığı, potasyum (%51.8), kalsiyum (%45.8), magnezyum (%53.9) ve flor (%15.7) alım düzeylerinin ise yetersiz olduğu belirlenmiştir.

Bu yaş grubunun büyüme-gelişmesinin devam etmesi nedeni ile özellikle yetersiz düzeyde alınan minerallerin vücuttaki işlevleri göz önünde bulundurulduğunda ortaya çıkan sonuç önemlidir. Beslenme eğitimi çalışmalarında özellikle toplumda yetersizliği yaygın olan mineralleri içeren besinlerin tüketimi konusunda bilgilendirilme yapılması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: MİNERAL, ÖNERİLEN GÜNLÜK ALIM, ÖĞRENCİ

P-08 - EVALUATION OF STUDENTS LEVEL OF MINERAL SUFFICIENCY

MELDA KANGALGİL[1], HÜLYA YARDIMCI[2]

[1]KARADENIZ TECHNICAL UNIVERSITY, [2]ANKARA UNIVERSITY

Minerals are nutritional elements commonly found in nature which are imperative to be taken in conjunction with nutrients for growth and development of the body and for sustaining a healthy life. In this study it is investigated to what extent the minerals that students get with nutrients they consume meet their needs.

The sample of research is composed of 240 students. Date are collected via questionnaires. Some demographic characteristics of students, their nutritional habits and nutritional status are queried in questionnaire. In the assessment of nutritional status, their nutrient consumption is recorded via 24 hour recall method and results are assessed by using 'BEBIS' program. Sufficiency of their mineral intake levels are determined in accordance with Standards of Recommended Daily Allowances of Energy and Nutrients (RDA). According to this assessment below 67% is regarded as "insufficient", between 67 and 133% as "sufficient" and above 133% is "over-consumption". SPSS (Statistical Package for Social Sciences) is used to assess data. Research data are expressed in absolute and percent (%) values and when needed, arithmetic means and standard deviation values (X±S) are used.

42.5% of students are males (n:102) and 57.5% are females (n:138) and all of them are 17 years old. Daily number of average meals is 4.1±1.2. The rates of breakfast, lunch and dinner for students who stated that they have three main meals a day are 62.1%, 60.4% and 85.0% respectively. The ones who skip main meals stated their reasons as not wanting for breakfast (44.8%), not having time for lunch (33.7%) and not wanting for dinner (58.3%). It is determined that sufficient mineral intake for phosphorus is (75.3%), for iron it is (68.6%), for iodine (90.2%) and for zinc (85.5%). It is determined that while sodium intake is excessive (193.2%), potassium (51.8%), calcium (45.8%), magnesium (53.9%) and fluorine (15.7%) intakes are insufficient.

Particularly when the functions of insufficient mineral intake in the body is taken into consideration, the result is important in terms of continuation of growth and development of this age group. It is necessary to inform the community in nourishment training studies with regard to consumption of nutrients containing commonly insufficient minerals.

KEYWORDS: MINERAL, RECOMMENDED DAILY ALLOWANCES, STUDENT

P-09 - HASTANE MUTFAKLARININ HİJYEN YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

AYŞE NUR SONGÜR[1], FUNDA PINAR ÇAKIROĞLU[2]

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [2]ANKARA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Toplu yemek hizmeti veren kurum ve kuruluşlardan özellikle hastanelerde verilen toplu beslenme hizmetlerinin temel amacı; hastayı, tedavisine uygun olarak programlanmış, kaliteli ve güvenli besinlerden oluşan bir beslenme programı ile günlük besinsel gereksinimlerini karşılamak ve sağlığına kavuşturmaktır. Bundan dolayı, hastanelerdeki toplu beslenme hizmetlerinde mutfak hijyeni en çok özen gösterilmesi gereken konulardandır. Mutfakta hijyen sağlanarak gıda kaynaklı hastalıklara neden olabilecek mikroorganizmalar yemek üretimi yapılacak ortamdan uzaklaştırılmış olur. Eğer hijyen koşulları sağlanmazsa gıda zehirlenmeleri oluşur ve ortaya çıkan sağlık problemleri çok ciddi boyutlara varabilir. Bu çalışmanın amacı, Ankara ilinde bulunan beş hastanenin mutfaklarının hijyen açısından değerlendirmesini yapmaktır.Bu çalışmada Ankara ilinde bulunan 5 hastanenin mutfakları ziyaret edilmiş ve araştırıcılar tarafından oluşturulan 'hijyen formu'nda yer alan kriterlere göre mutfakların değerlendirmesi yapılmıştır. Mutfakların hijyen koşulları kişisel hijyen, besin hijyeni ve araç-gereç hijyeni olarak 3 alt başlıkta incelenmiştir. Kişisel hijyende 12, besin hijyeninde 11 ve araç gereç hijyeninde 12 kriter yer almaktadır. Yerine getirilen her bir kriter için 1 puan verilmiştir ve alınabilecek en yüksek puan 35'dir. Hastanelerin kişisel hijyen, besin hijyeni, araç-gereç hijyeni ve toplam hijyen puanları hesaplanmış ve değerlendirme yapılmıştır.Hastane mutfakları kişisel hijyen kriterleri açısından değerlendirildiğinde, en düşük puan 6, en yüksek puan 11 ve ortalama puan 7,8±1,92 olarak belirlenmiştir. Kişisel hijyen kriterleri arasında hastanelerin büyük çoğunluğu "personelin sıvı sabun, kağıt havlu ve dezenfektan kullanması" ve "personelin maske kullanması" kriterini en az yerine getirirken, en çok dikkat edilen kriterin "personelin bone ya da kep kullanması" olduğu saptanmıştır. Hastaneler besin hijyeni bakımından değerlendirildiğinde alınan en düşük puanın 6, en yüksek puanın 9, ortalama puanın 7,0±1,41 olduğu belirlenmiştir. Besin hijyeni kriterleri içerisinde en az uyulan kriter "mutfak-servis alanındaki çöp kutularının her 60 dakikada bir boşaltılması" , en çok uyulanlar ise "işlenecek etlerin soğuk hava deposunda çözdürülmesi" ve "üretilen yiyeceklerden şahit numuneler alınması" olmuştur. Hastane mutfakları araç-gereç hijyeni yönünden incelediğinde en düşük puan 2, en yüksek puan 8 ve ortalama puan 5,8±2,39 olarak bulunmuştur. Mutfaklarda yerine getirilmesine en az dikkat edilen araç-gereç hijyeni kriterleri "tezgahların ilgili renk kodlu bezle silinmesi" ve "bulaşıkhaneye kirli-temiz giriş çıkışların farklı yerlerden yapılması" iken, en çok dikkat edilen "bulaşıkhaneden çıkan bardakların uçları kırıksa ayrılmalı" kriteridir. Sonuçta, hastane mutfaklarının toplam hijyen puanında, en düşük puan 14, en yüksek puan 27 ve ortalama puan 20,6±5,08 olarak saptanmıştır.Çalışmanın sonucunda, hiçbir hastane mutfağının tam puan alamadığı görülmüştür. Özellikle araç-gereç hijyeninden alınan puanların besin hijyeni ve kişisel hijyen puanlarında daha düşük olduğu belirlenmiştir. Hastane mutfaklarında bu konularda acil önlemler alması gerekmektedir. Çünkü hastanelerdeki toplu beslenme hizmetlerini bu hizmeti veren diğer kurumlardan ayıran en önemli özelliği, kar odaklı çalışmaması ve hastanın sağlığına kavuşmasına odaklanmış bir sistemin parçası olmasıdır. Tüketime sunulan yiyeceklerin ve içeceklerin hastaların sağlığı açısından herhangi bir risk taşımaması gerekir. Yiyeceklerin besin hijyeni, kişisel hijyen ve araç-gereç hijyeni kurallarına uyularak hazırlanması esastır ve hastaneler bu konuda mükemmel olmak zorundadır.
ANAHTAR KELİMELER: HİJYEN,HASTANE MUTFAĞI,TOPLU BESLENME HİZMETİ.

P-09 - EVALUATION OF HOSPITAL KITCHEN'S IN TERMS OF HYGIENE

AYŞE NUR SONGÜR[1], FUNDA PINAR ÇAKIROĞLU[2]

[1]ANKARA UNIVERSITY, INSTITUTE OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS, [2]ANKARA UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS

Main aim of institutional food services provided by institutions and organizations providing institutional and industrial food service activities,especially in hospitals;is a nutrition program that is programmed in accordance with the patient's treatment and consists of high quality and safe nutrients,meet daily nutritional needs and rehabilitate health.Therefore,kitchen hygiene is one of issues that need to be shown most attention in institutional food services at hospitals.By providing hygiene in kitchen,microorganisms that can cause foodborne diseases are removed from food production environment.If hygiene conditions are not provided,food poisoning will occur and the resulting health problems are very serious dimensions.Aim of this study is evaluation in terms of hygiene of five hospitals kitchen's in Ankara.In this study,kitchens of five hospitals in Ankara were visited and kitchens were evaluated according to criteria in 'hygiene form' formed by researchers.Hygienic conditions of the kitchens are examined under 3 chapters as personal hygiene,food hygiene and hygiene of the equipments.There are 12 criteria for personal hygiene,11 criteria for food hygiene and 12 criteria for hygiene of equipment.One point is given for each criterion fulfilled and 35 the highest score that can be taken.Personal hygiene,food hygiene,equipment hygiene and total hygiene scores of the hospitals were calculated and evaluated.When hospital kitchens were evaluated in terms of personal hygiene criteria,lowest score was 6,highest score was 11, and average score was 7.8±1.92.Among personal hygiene criteria,while vast majority of hospitals didn't meet criterias of "personnel use liquid soap, paper towels and disinfectants" and "personnel use masks",most-watched criteria was "personnel use bonnet or cap".When hospitals were evaluated for food hygiene,lowest score was 6,highest score was 9,and average score was 7.0±1.41.Among food hygiene criteria,minimum applied criteria was "evacuation of kitchen-service garbage cans every 60 minutes",most applied criterias were "thawing in cold storage of meat to be processed" and "taking replicate sample from produced food".When hospital kitchens examined hygiene of the equipment, lowest score was 2,highest score was 8,and average score was 5.8±2.39.While hygiene criterias for equipments in kithchens which are paid minimal attention were "cleaning of benches with corresponding color-coded cloth" and "dirty-clean inlet and outlet to the scullery from different sections", most-watched criteria was "if the ends of cups from dishwasher are broken,they must be seperated".As a result,lowest score was 14,highest score was 27,and average score was 20.6±5.08 in total hygiene scores of hospital kitchens.As a result of the study,it was seen that none of hospital kitchens received full point.It has been determined that especially points obtained from equipments hygiene are lower than in food hygiene and personal hygiene scores.Hospital kitchens need urgent precautions in these issues.By reason of most important feature that differentiates the hospitals from other institutional food services are that they are part of a system that focuses on the health of the patient and don't work in a profit-oriented manner.Food and beverages served for consumption shouldn't carry any risk for health of patients.Preparation of food should be in compliance with rules of food hygiene,personal hygiene and equipment hygiene and hospitals have to be perfect in this regard.
KEYWORDS: HYGIENE,HOSPITAL KITCHEN,INSTITUTIONAL FOOD SERVICE.

P-10 - BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNDE GASTROİNTESTİNAL SİSTEM ŞİKAYETLERİNİN VE BESLENME DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

PINAR SÖKÜLMEZ KAYA[1], ZEYNEP UZDİL[1]

[1]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Üniversite dönemi, öğrencilerin eğitimleri için büyük emek verdiği yorucu ve bazen stresli bir dönemdir. Bu yorgunluk ve stres durumu bazı olumsuz sonuçlara yol açabilmektedir. Bunlardan birisi gastrointestinal sistemin etkilenmesidir. Gastrointestinal sistem sağlığını etkileyen çeşitli faktörler arasında beslenme önemli bir role sahiptir. Bu çalışma ile beslenme eğitimi alan ve yoğun bir öğrencilik dönemi geçiren beslenme ve diyetetik bölümü öğrencilerinde gastrointestinal sisteme ilişkin şikayet ve hastalıklara beslenme durumunun etkisini değerlendirmek amaçlanmıştır.Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü' nde eğitim alan 18-26 yaş arası 153 öğrenci çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırma verileri 2017 yılı Nisan ayında toplanmıştır. Öğrencilerin genel tanımlayıcı, beslenme ve gastrointestinal sisteme ilişkin bilgileri anket formu aracılığıyla elde edilmiştir. Beslenme durumu; vücut ağırlığı ve boy uzunluğunu içeren antropometrik ölçümler, öğün sayısı ve besin tüketim sıklıklarının sorgulanması ile belirlenmiştir. Gastrointestinal sisteme ilişkin durum 3 bölümde sorgulanmış olup bu bölümler; yemek sonrası şikayetler, genel sağlık şikayetleri ve doktor tarafından tanısı konulmuş hastalık varlığıdır. Verilerin değerlendirilmesi SPSS 21.0 istatistik paket programı kullanılarak yapılmıştır. $p<0.05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.Bu çalışmada 29 erkek (%19), 124 kız (%81) öğrenciye ulaşılmıştır. Öğrencilerin BKİ (beden kütle indeksi) değerleri ortalaması 21.53±3.04 kg/m2 olup %75.2'si normal kiloda, %13.7' si zayıf ve %11.1' i kiloludur. Öğrenciler günlük ortalama 3.24±1.10 öğün, ev dışında toplu beslenme hizmeti veren yerlerde 1.16±0.80 öğün ve evde 2.22±1.18 öğün tüketmektedirler. Öğrencilerin %6' sı (n=9) probiyotik kullanmakta ve probiyotik olarak kefir ve ambalajlı ticari ürünleri tercih etmektedir. Sigara ve alkol kullanma oranları sırası ile %11.8 (n=18) ve %11.1 (n=17) dir. Yemek sonrası gastrointestinal sistem ile ilgili öğrencilerin %75.8' inin (n=116) şikayeti olup sıklıkla şişkinlik, gaz, mide ağrısı, yanma gibi şikayetleri olmaktadır (sırasıyla %41.8, %24.8, %21.6 ve %20.3). Genel olarak gastrointestinal sistemle ilgili öğrencilerin %82.4' ünün (n=126) şikayeti olup en fazla şişkinlik ve gaz görülürken (sırası ile %30.1, %25.5) daha az oranlarda bulantı, mide ağrısı, ekşime, yanma, konstipasyon, yorgunluk, halsizlik gibi şikayetleri olanlar da vardır. Öğrencilerin %17.0' sinin (n=26) tanı almış bir hastalığı olup gastrit, ülser, reflü, hemoroid, ülseratif kolit, spastik kolon bu hastalıklardandır. Doktor tarafından en sık tanı almış hastalığın gastrit (%7.2) olduğu görülmüştür. Öğrencilerin gastrointestinal sistem ile ilgili cerrahi işlem geçirip geçirmediği sorgulanmış ve cerrahi işlem geçiren öğrenci olmadığı, 1 öğrencinin ise düzenli mide koruyucu kullandığı belirlenmiştir. Yemek sonrası ve genel yaşam düzenlerine göre gastrointestinal sisteme ilişkin şikayetlerde; sucuk, fast food besinler, sandviç/tost, kızartma, yağlı besinler, şekerli ve gazlı içecekler, mayonez ve kahve tüketen öğrencilerde tüketmeyenlere göre farklılık vardır ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. BKİ' nin ve sigara ve alkol tüketme durumunun gastrointestinal şikayetler ve hastalıklarla ilişkisi görülmemiştir ($p>0.05$).Her ne kadar beslenme eğitimi alsalar ve beslenmelerine dikkat etseler de bu çalışma kapsamında tanımlanan öğrencilerin büyük çoğunluğunda gastrointestinal sistemle ilişkili şikayetler tespit edilmiştir. Tüketime hazır, yağlı ve işlenmiş besinler ile asitli ve kafein içeriği fazla besin tüketenlerde gastrointestinal sisteme ilişkin şikayetlerde artış saptanmıştır. Yemek sonrası ve genel şikayetlerin çok olmasına rağmen tanı alan az sayıda hastalık vardır. Bu şikayetlerin sadece beslenme alışkanlıklarından mı yoksa stres, yaşam şekli gibi özelliklerden mi etkilendiğini saptamada daha fazla sayıda örneklemde ve içerikte araştırmaya ihtiyaç vardır.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ, BESLENME, GASTROİNTESTİNAL SİSTEM

P-10 - EVALUATION OF GASTROINTESTINAL SYSTEM COMPLAINTS AND NUTRITIONAL STATUS OF NUTRITION AND DIETETICS STUDENTS

PINAR SÖKÜLMEZ KAYA[1], ZEYNEP UZDİL[1]

[1]ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS

The university period is a tiring and sometimes stressful period in which students make great efforts to train. This fatigue and stress situation can lead to some negative consequences. One of them is gastrointestinal system response. Nutrition plays an important role among the various factors affecting the health of the gastrointestinal system. This study aims that determination of effects of nutritional status on problems and diseases about gastrointestinal system on nutrition and dietetics students who have a period of intensive education and receive nutrition training. One hundred and fifty three students between 18-26 years old who students at Nutrition and Dietetics Departmant of Faculty of Health Sciences of Ondokuz Mayıs University were included. The research data were collected in April, 2017. A questionnaire form which containing descriptive information, nutritional status and gastrointestinal system problems, was applied. Nutritional status was evaluated through anthropometric measures which body weight and height, meal numbers and frequency of food consumption. Gastrointestinal system problems was determined in three category which problems after meals, common problems and disease diagnosis by a doctor. Study data was assessed with SPSS 21.0 statistics package programme. $p<0.05$ was considered statistically significant.In this study we evaluated 29 male (19%) and 124 female (81%) students. The mean BMI (body mass index) value of students was 21.53±3.04 kg/m2 and according to BMI classification 75.2% normal, 13.7% underweight and 11.1% overweight. Mean meal number of students was 3.24±1.10 and meal consume out and home was 1.16±0.80 and 2.22±1.18, respectively. Probiotic using was 6% among students and the preference of probiotic kind kefir and packaged product. Using cigarette and alcohol was 11.8% (n=18) and 11.1%(n=17), respectively. After meals 75.8% (n=116) of students have gastrointestinal system problems and most common of them distension, gas, stomache ache and pyrosis, 41.8%, 24.8%, 21.6% and 20.3%, respectively. Common problems about gastrointestinal system was seen 82.4% (n=126) of students and most common of them nausea, stomache ache, souring, pyrosis, constipation, fatigue and weakness. 17.0% of students have disease diagnosis such as gastritis, ulcer, reflux, hemorrhoids, ulcerative colitis, spastic colon and most common of them gastritis (7.2%). Whether the students had undergone surgical procedures related to the gastrointestinal system were evaluated, but none of students have gastrointestinal surgery, only one of them use stomach protector. Meal after problems and common problems were different between students who have consume foods such as sausage, fast food, sandwich / toast, frying, fatty foods, sugary and carbonated beverages, mayonnaise and coffee or not consume, but this associated isn't significant. BMI and cigarette consumption wasn't associated with gastrointestinal problems ($p>0.05$).

Although they take nutrition training and pay attention to their nutrition, in this study most of the students have gastrointestinal problems. Ready to eat, fatty and refined foods consume was associated with gastrointestinal system problems. Although after meals and common problems was seen, disease diagnosis was less. More samples and research are needed to define whether these problems are associated with nutritional status or other factors such as stres or life style conditions.

KEYWORDS: UNİVERSITY STUDENTS, NUTRITION, GASTROINTESTINAL SYSTEM

P-11 - OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA KAZEİNSİZ – GLUTENSİZ DİYETİN HASTALIĞIN SEYRİNE ETKİSİ

HÜMEYRA ÇİĞDEM[1], ERTUĞRUL KIYKIM[2], AYŞE ÇİĞDEM AKTUĞLU ZEYBEK [2], MEHMET ŞERİF CANSEVER[2]

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA TIP FAKÜLTESİ ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI A.B.D. BESLENME VE METABOLİZMA B.D. , İSTANBUL, TÜRKİYE, [2]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA TIP FAKÜLTESİ ÇOCUK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI, BESLENME VE METABOLİZMA BİLİM DALI, İSTANBUL, TÜRKİYE

Otizm yaygın gelişimsel bozukluklar olarak bilinen dört gelişim probleminden biridir. Konjenital olarak beynin ve sinir sisteminin farklı yapısından veya işleyişinden kaynaklandığı kabul edilen nörobiyolojik bir bozukluktur. Genellikle ilk 3 yaşta ortaya çıkar, erkeklerde kızlara oranla daha fazla görülür. Otizme neden olan faktörler tam olarak bilinemezken, genetik ve çevresel faktörlerin hastalığa etkileri üzerine yapılmış çok sayıda çalışma vardır. Otizmde kazeinsiz – glutensiz diyetin bağırsak fonksiyonlarını iyileştirdiği ve bilişsel fonksiyonları geliştirebildiği gözlenmektedir. Bu çalışmada otizm tanısı ile 3 yaşındayken konuşmada güçlük – gerilik şikayetiyle başvuran bir olguda kazeinsiz – glutensiz diyetin etkilerini incelemek amaçlanmıştır.

Otizm nedeniyle 3 yaşından itibaren kliniğimiz tarafından takipli erkek hasta çalışmaya alındı. Hastanın diyeti, biyokimyasal - mikrobiyolojik verileri, antropometrik ölçümleri izlendi. Hastalığın başlangıcındaki veriler ile uzun dönem izlem verileri değerlendirildi.

32 yaşlarında hipotiroidili anne ile sağlıklı babadan zamanında normal doğumla dünyaya gelen hasta 1 aylıkken başını tutmaya başlamış. 6.ayda destekli, 10.ayda desteksiz oturmaya başlamış. 1.5 yaşında içine kapanmaya başlamış, sadece tekli cümlelerle konuşuyor ve ara sıra göz teması kuruyormuş. Ayrıntılı besin tüketimi alınan hastanın süt ürünlerine, bayat ekmeğe, hazır ürünlere düşkünlüğü olduğu görüldü. İdrarda ağır metal (kurşun), bağırsak florasında mantar ve maya hücresi, yapılan gıda duyarlılığı testinde 40 uyuşmayan gıda bulunan hasta 2 yıl sürecek kazeinsiz – glutensiz diyet programına alındı. 1.yılın sonunda diyete tam uyumla algının, konuşmanın, uyku düzeninin daha iyi olduğu, uyuşmayan gıda sayısının 30 a gerilediği görüldü. 2.yılın sonunda hastanın diyete tam uyumla ve özel eğitimle anlamlı cümleler kurduğu, göz teması kurduğu, algısının ve uyku düzeninin çok iyi olduğu görüldü.

Otizmde kazeinsiz – glutensiz diyetin hastanın bağırsak florası, algısı, konuşması, çevreyle uyumu, davranışları açısından iyileştirici etkisi olduğu gözlendi.

ANAHTAR KELİMELER: AĞIR METAL, BAĞIRSAK FLORASI, KAZEİNSİZ – GLUTENSİZ DİYET, OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU

P-11 - THE EFFECT OF GLUTEN/CASEIN-FREE DIET ON THE PROGRESSION OF AUTISM SPECTRUM DISORDER

HÜMEYRA ÇİĞDEM[1], ERTUĞRUL KIYKIM[2], AYŞE ÇİĞDEM AKTUĞLU ZEYBEK [2], MEHMET ŞERİF CANSEVER[2]

[1]ISTANBUL UNIVERSITY CERRAHPASA MEDICAL FACULTY, DIVISION OF NUTRITION AND METABOLISM, ISTANBUL, TURKEY

Autism spectrum disorder (ASD)is one of the four developmental problems known as pervasive developmental disorders. It is a neurobiological disorder considered to be caused congenitally by the different structure or functioning of the brain and nervous system. It usually occurs in the first 3 years in life, more common in males than females. There are many studies on the effects of genetic and environmental factors on the disease, while the factors causing ASD are not fully known. In ASD, it is observed that gluten/casein -free diet improves bowel function and cognitive functions. This study was aimed to investigate the effects of a gluten/casein - free diet in a 3 year old ASD case, applying to the clinicfor speech impediment.

A 3 year old male child with ASD under routine follow up by the clinic wasincluded in the research. The patient's diet, biochemical - microbiological datas and anthropometric measurements were monitored. The initial data of the disease and long-term follow-up datas were compared and evaluated.

The patient was born throughvaginal delivery by a 32 year old femalewith hyperthyroidism. The father was found to have no particular medical history. The child started to lift his head at 1 month, sit with help at 6th month and without help at 10thmonth. When he was 1.5 year old, he started to withdraw himself,speaking single words and making eye-contactonly occasionally.On taking a detailed 24 hours dietary recall, it was observed that the patient had an affinity for dairy products, stale breads and packaged foods. Heavy metal (lead) remnants were detected in his urine. Yeast and fungal cells were found in his intestinal flora. The patient was diagnosed with food intolerance against 40 different food items and was put on a casein free – glüten free diet for two years. After one year of full adaptation to the diet, the patient demonstratedbetter perception andregular sleep pattern. Intolerance against food items were reduced to 30. After two years of full adaptation to the diet, patient was found to be able to compose sentences with special training, make eye contact and develop excellent perception and sleep pattern.

It is observed that the gluten/casein free diet in ASD has a healing effect in terms of the patient's intestinal flora, perception, speech, behaviors, adaptation to the environment.

KEYWORDS: AUTISM SPECTRUM DISORDER, GLUTEN/CASEIN FREE DIET, INTESTINAL FLORA, HEAVY METAL

P-12 - YETİŞKİN BİREYLERDE SÜT TÜKETİMİ İLE GASTROİNTESTİNAL SİSTEM SEMPTOMLARI GÖRÜLME DURUMUNUN ARAŞTIRILMASI

SANİYE BİLİCİ[1], HANDE MORTAŞ[1], BETÜL KOCAADAM[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Sağlığın geliştirilmesinde kemik sağlığı başta olmak üzere önemli işlevleri olan sütün yaşamın her döneminde tüketilmesi gereklidir. Yetişkin bireyleri süt tüketiminden uzaklaştıran faktörlerden birisinin süt tüketiminden sonra şişkinlik, gaz, diyare gibi bazı gastrointestinal semptomlar yaşamaları olarak belirtilmektedir. Bu sebeple bu araştırmada, yetişkin bireylerde süt tüketiminin, üretim teknolojisine göre tercih edilen süt çeşitlerinin, tercih nedenlerinin, tercihlerini etkileyen faktörlerin ve gastrointestinal semptomların görülme durumlarının araştırılması amaçlanmıştır.Bu çalışma rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiş, Ankara'da yaşayan ve yaşları 18-65 arasında değişen 191 erkek ve 647 kadın olmak üzere kronik hastalık tanısı almamış toplam 838 gönüllü yetişkin birey ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya katılan bireylere araştırmacılar tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle bir anket uygulanmıştır. Anket formu; bireylerin genel bilgileri (yaş, genel sağlık durumu, eğitim durumu ve sosyoekonomik), süt tüketimi ve tüketim sonrası yaşanılan semptomlara yönelik sorulardan oluşmuştur. İstatistiksel analizler, veriler parametrik test koşullarını sağladığı için ki-kare ve T test kullanılarak SPSS 22 paket programıyla gerçekleştirilmiştir.Çalışmaya katılan bireylerin %86,9'unu üniversite mezunları oluştururken lise mezunları ile lise altında eğitim düzeyinde olan bireylerin oranları sırasıyla %7,1 ve %6 olarak bulunmuştur. Bireylerin %26,6'sı çok düşük sosyoekonomik düzeye sahip iken %31'i düşük, %22'si normal, %20,7'si ise yüksek sosyoekonomik düzeye sahiptir. Bireylerin %73,5'i süt tükettiğini belirtirken bunların %60,7'si uzun ömürlü süt, %30'u pastörize süt ve %9,3'ü ise sokak sütü tercih ettiğini belirtmiştir. Üniversite, lise ve lise altı eğitim düzeyindeki bireylerin en yüksek oranda uzun ömürlü sütü tercih ettikleri bulunurken (sırasıyla %63,1, %52,1 ve %39,5), eğitim düzeylerine göre bireylerin sokak sütü tüketme sıklıkları sırasıyla %6,3, %33,3 ve %20,9 olarak bulunmuştur ($p<0,05$). Sokak sütü tercih eden bireylerin %26,1'i sokak sütünü daha güvenilir bulduğu, %21,7'si daha ekonomik olduğu , %26,1'i daha sağlıklı olduğunu ve %26,1'i katkısız olduğunu düşündüğü için tükettiğini belirtmiştir. Bireylerin günlük süt tüketim miktarları kadın ve erkeklerde sırasıyla 80,7 ± 87,73 mL ve 91,4 ± 103,48 mL olarak bulunmuştur ($p>0,05$). Süt içtikten sonra kadınlarda ve erkeklerde sırasıyla karın ağrısı görülme sıklığı %26,7 ve %24,1 ($p>0,05$), yanma %13,3 ve %8,9 ($p>0,05$), şişkinlik %41,1 ve %29,8 ($p<0,05$), gaz %44,1 ve %36 ($p<0,05$), ekşime %18,3 ve %16,8 ($p>0,05$), bulantı %15,6 ve %15,2 ($p>0,05$) ve ishal %9,6 ve %13,6 ($p>0,05$) olarak bulunmuştur. Süt tüketiminden sonra görülen semptomların derecesine bakıldığında ise şişkinlik ve gaz şikâyetleri derecesi kadınlarda daha yüksek bulunmuştur ($p<0,05$).Çalışmaya katılan bireylerin süt tüketimlerinin toplumsal tüketim önerilerinin oldukça altında olduğu görülmektedir. Süt tüketen bireylerin ise tüketiminden sonra en çok şikayet ettiği semptomların şişkinlik ile gaz olduğu ve bu şikayetlerin kadınlarda daha yüksek oranda olduğu göz önünde bulundurulduğunda süt tüketemeyen bireylere yönelik diğer süt ürünlerinin tüketimini teşvik edici uygulamaların önemi ortaya çıkmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: SÜT TÜKETİMİ, GASTROİNTESTİNAL SEMPTOMLAR

P-12 - INVESTIGATION OF MILK CONSUMPTION AND GASTROINTESTINAL SYSTEM SYMPTOMS IN ADULTS

SANİYE BİLİCİ[1], HANDE MORTAŞ[1], BETÜL KOCAADAM[1]

[1]GAZI UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS

In this study, it was aimed to investigate the present conditions of milk consumption, adult milk preferences according to production technology, preference factors and gastrointestinal symptoms.This study was carried out with a total of 838 volunteer adults who were randomly sampled, living in Ankara and who had no chronic disease, 191 men and 647 women aged 18-65 years. A questionnaire was conducted by the researchers in face-to-face interviews with the participants in the study. Survey form consists the sections; general information section including questions about the age, general health status, education status and socioeconomic level of the individuals, and the section where the individuals have questions about the milk consumption status and the symptoms. Statistical analyzes were performed with the SPSS 22 packet program using chi-square and T-test as it provides data parametric test conditions.While 86.9% of the individuals participating in the study were university graduates, the proportions of the high school graduates and those under education at high school were found as 7.1% and 6% respectively. 26.6% of the individuals have a very low socioeconomic level whereas 31% are low, 22% are normal and 20.7% have high socioeconomic level. While 73.5% of the individuals stated that they consumed milk, 60.7% of them said that they prefer long-life milk, 30% pasteurized milk and 9.3% prefer street milk. According to the educational levels of the individuals, when the consumption of milk types was examined, it was found that the individuals educated from the university, high school and having lower education levels preferred the long-life milk type (63,1%, 52,1% and 39,5% respectively), and the frequency of Street mlk consumption was found as 6.3%, 33.3% and 20.9%, respectively ($p <0.05$). 26,1% of the individuals choosing the street milk stated that they consume because they thought it to be more reliable, 21,7% thought to be more economical, 26,1% thought to be healthier, and 26,1 thought to be unadulterated. The daily amount of milk consumption of the individuals was found to be 80.7 ± 87.73 mL and 91.4 ± 103.48 mL in males and females, respectively ($p> 0.05$). The incidence of abdominal pain was 26,7% and 24,1% ($p<0,05$), heartburn rates were 13,3% and 8,9% ($p>0,05$), distention rates were 41,1% and 29,8% ($p<0,05$), gas generation rates in the digestive tract were 44,1% and 36% ($p<0,05$), pyrosis rates were 18,3% and 16,8% ($p>0,05$), nausea rates were 15,6% and 15,2% and diarrhea rates were found to be 9,6% and 13,6% ($p>0,05$) in females and males, respectively. The degree of symptoms after milk consumption was higher in women with bulging and gas complaints ($p <0.05$).It has been found that the milk consumption of the individuals participating in the study is well below the public consumption proposals. For milk-consuming individuals, the most common complaints are distention and gas generation rates in the digestive tract and these complaints are seen at a higher rate in women after consumption. The importance of promoting the consumption of other dairy products for individuals who can not consume milk arises.

KEYWORDS: MILK CONSUMPTION, GASTROINTESTINAL SYMPTOMS

P-13 - BARİATRİK CERRAHİ OPERASYONU SONRASI HASTALARIN GENEL SAĞLIK DURUMLARI VE BESLENME DURUMLARININ BELİRLENMESİ

PINAR SÖKÜLMEZ KAYA[1], CANAN ASAL ULUS[1], ZEYNEP UZDİL[1]

[1]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Bu çalışmada obezite nedeniyle bariatrik cerrahi operasyonu geçiren bireylerin operasyon sonrası genel sağlık durumları, beslenme durumları ve bu dönem için beslenme ile ilgili bilgilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmamız Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi' nde bariatrik cerrahi operasyonu geçiren toplam 134 bireye (106 kadın, 28 erkek) yüz yüze görüşme tekniği ile anket formu uygulanarak yapılmıştır. Çalışmaya operasyonun üzerinden 1 ay ile 1 yıl arasında zaman geçmiş olan, araştırmaya katılmayı kabul eden gönüllüler dahil edilmiştir. Verilerin analizi SPSS 20.0 istatistik paket programında değerlendirilmiş; $p<0.05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Çalışmaya katılan bireylerin, yaş otalaması 39.5±15.4 yıldır ve %61.2 (n=82)' si lise ve üzeri eğitim almıştır. Bireylerin %50.7' sinin komorbit bir hastalığı olup bu hastalıkların görülme durumu sırası ile Tip 2 diyabet: %11.9, uyku apnesi: %6.0, kalp damar hastalıkları: %4.5 oranlarındadır ve %28.4' ünde ise bu üç hastalık birlikte bulunmaktadır. Bireylerin operasyon öncesinde zayıflama için yaptıkları uygulamalar şu şekildedir; %26.9' u diyetle birlikte spor, %17.9' u yalnızca diyet, %1.5' i yalnızca spor, %1.5' i akupunktur, %1.5' i zayıflama ilacı kullanmıştır ve %50.7' si ise bu yöntemlerin hepsini birlikte denediğini bildirmiştir. Hastaların %76.1' inin amacı sağlık problemlerinden kurtulmak iken %23.8' i sağlık problemleri yanında görsellik için bu operasyonu olmuşlardır. Operasyon üzerinden 1 yıl geçmiş toplam 28 hastanın %64.3' ü sağlık durumlarının iyi olduğunu değerlendirirken; %35.7' si kötü veya orta olarak belirtmiştir. Operasyon geçiren bireylerin %50.7' si operasyondan sonra diyetisyene yönlendirilmiş, %37.3' ü ise diyetisyen gözetiminde kalmaya devam etmiştir. Bireylerin operasyon sonrasında %70.1' inin günlük en az 1.5 litre sıvı tükettiği; %79.1' inin yiyecekleri ağızda püre haline gelinceye kadar iyi bir şekilde çiğneyerek tükettiği; %77.6' inin sıvı ve katı yiyecekleri aynı anda tüketmediği; %88.1' inin her gün düzenli kahvaltı yaptığı; %80.6' sının operasyon sonrası iştahının iyi olduğu; %65.7' sinin ara öğünlerine dikkat ettiği; %59.7' sinin günlük aldığı protein miktarının yeterli olup olmadığına dikkat ettiği; %35.8' inin taze ekmek pirinç gibi besinleri operasyon sonrası dönemde tükettiği; %16.4' ünün doygunluk hissi oluştuktan sonrada yemek yemeye devam etiği; %46.3' ünün hızlı yemek yediği; %26.9' unun operasyondan sonraki dönemde ara sıra alkol aldığı belirlenmiştir. Araştırmaya katılan bireylerin % 70.9' u operasyon sonrası dönemde yemek sırası veya sonrasında bulantı yaşadığını, % 40.3' ü sık sık kabızlık yaşadığını, % 28.4' ü yemek sonrasında her zaman midesinde ağrı oluştuğunu belirtmiştir. Araştırmaya katılan bireylerden %82.1' i bariatrik cerrahi operasyonunun beklentilerini karşıladığını belirtmiştir.

Bu çalışmaya katılan bireylerin büyük bir kısmı obeziteye bağlı komorbit hastalıkların tedavisine olumlu etkisi olduğu için bariatrik cerrahi operasyonu geçirmiştir. Operasyon sonrası yumuşak kıvamda besin yemek, sıvıları öğünlerde dengeli kullanmak, ara öğün tüketmek, kahvaltıyı düzenli yapmak gibi beslenme uygulamalarını doğru yapsalar da günlük aldığı protein miktarına dikkat edenler tüm bireylerin yarısı kadardır. Katılımcıların yarısının operasyon sonrası diyetisyen gördüğü ve operasyonu takip eden sürede diyetisyen takibine devam edenlerin sayısının az olduğu belirlenmiştir. Bireylerin operasyondan sonra değişen beslenme düzenini öğrenmeleri için gerekli eğitimin ve kişiye özgü tıbbi beslenme tedavilerinin diyetisyen tarafından verilmesi önerilmektedir. Bariatrik cerrahi uygulanan bireylerin yaşam kalitelerinin değerlendirildiği uzun süreli çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: BARİATRİK CERRAHİ, BESLENME BİLGİSİ, DİYETİSYEN

P-13 - DETERMINATION OF GENERAL HEALTH CONDITIONS AND NUTRITIONAL STATUS OF PATIENTS AFTER BARIATRIC SURGERY

PINAR SÖKÜLMEZ KAYA[1], CANAN ASAL ULUS[1], ZEYNEP UZDİL[1]

[1]ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS

In this study it is aimed to investigate that general health conditions, nutritional status and nutrition knowledge of individuals for this period who undergo bariatric surgery due to obesity.

This study was applied to 134 persons (106 female, 28 male) who had bariatric surgery at Health Practice and Research Center of Ondokuz Mayıs University with using questionnaire form way of face to face interview technique. The persons who have 1 month- 1 year after surgery and agree to participate the survey were included to study. Study data was assessed with a SPSS 20.0 statistics package programme; $p<0.05$ was considered statistically significant.

The average age of the participating individuals is 39.5±15.4 year and 61.2% (n=82) of them have at high school and over education. Participants with disease was 50.7% and the appearance of these diseases 11.9% for Type 2 diabetes, 6.0% for sleep apnea, 4.5 % for cardiovascular diseases and these three diseases together among 28.4% of students. Applications of individuals for weight loss before surgery was 26.9% for sport with diet, 17.9% for only diet, 1.5% for only sport, 1.5% for acupuncture, 1.5% for using slimming medicine and 50.7% for all of these methods. The purpose of patients who have operation to get rid of health problems for 76.1% and beside health for visuality for 23.8%. After 1 year from surgery 64.3% of patients assessing their health conditions are good, 35.7% of them assess bad or moderate. After surgery 50.7% of the individuals directed to dietitian and 37.3% of them continued to dietitian following. After surgery the rate of at least 1.5 liters of fluid consume per day, the food is consumed chewing well until it is pureed in the mouth, not consume liquid and solid food at the same time, have a regular breakfast every day, good post-operative appetite, attention to have sneak meal, considers whether the daily amount of protein is sufficient, fresh rice, bread consumed in the post-operative period, after the feeling of saturation continue to eat, eat quickly, occasionally taken alcohol in the period after operation, respectively, 70.1%, 79.1%, 77.6%, 88.1%, 80.6%, 65.7%, 59.7%, 35.8%, 16.4%, 46.3%, 26.9%. During or after surgery 70.9% of individuals have nausea, 40.3% of have frequent constipation, 28.4% of always stomach pain. Met the expectations of bariatric surgery was 82.1%.Most of the individuals participating in this study had undergone bariatric surgery because of its positive effect on the treatment of obesity related comorbid diseases. Although after surgery they eat soft foods, using liquids balanced at meals, consuming snack meal, have regular breakfast, those who pay attention to the amount of protein daily are half of all individuals. It was determined that half of the participants saw a dietician after the operation and number of continue dietitian was low in the period following the operation. For learning the changing diet after surgery, it is recommended that necessary training and individualized treatment of medical nutrition given by dietitian. Long term studies are needed to evaluate the quality of life of individuals who undergo bariatric surgery.

KEYWORDS: BARIATRIC SURGERY, NUTRITION KNOWLEDGE, DIETITIAN

P-14 - HAFİF VE ORTA DERECELİ OBSTRÜKTİF UYKU APNE SENDROMU TANISI ALAN HASTALARA UYGULANAN TIBBİ BESLENME TEDAVİSİNİN ETKİNLİĞİ

MERVE ARIK[1], OKAN GÜRSES[1], MESUT KAYGUSUZ[1], ZEYNEP UÇAR HOŞGÖR[2], ÖZGE KÜÇÜKERDÖNMEZ[1], BURCU ARSLAN[2], AYŞE KATAR[2], RANA NAGİHAN AKDER[1], GÖKÇE GÜNSEL YILDIRIM[2], RECİ MESERİ[1]

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ SBF BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [2]DR. SUAT SEREN GÖĞÜS HASTALIKLARI VE CERRAHİSİ EAH

Girişimsel olarak planlanan bu çalışmanın amacı; obstrüktif uyku apne sendromlu (OSAS) bireylere uygulanan 3 aylık tıbbi beslenme tedavisinin bireylerin yaşam kalitesine, antropometrik ölçümlerine ve apne hipopne indeksine (AHİ) etkisini incelemektir.

Araştırma kapsamına Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Uyku Merkezi'nde hekim tarafından hafif ve orta derece OSAS tanısı konmuş, 18-60 yaş aralığında, 30-40 beden kütle indeksi aralığında, hipertansiyon ve tip 2 diyabet (insülin kullanan tip 2 diyabetli bireyler çalışma dışı bırakılmıştır) dışında ek bir kronik hastalığı olmayan 12 hasta (4 erkek, 8 kadın) dahil edilmiştir. Bireylere demografik özellikleri ve 'SF 36 Yaşam Kalite Düzeyi Ölçeği'ni içeren anket uygulanmıştır. Bireylerin antropometrik ölçümleri (ağırlık, boy, viscan ile bel çevresi, visseral ve abdominal yağlanma) yapılmış ve bireylerin AHİ değerleri için polisomnografi (PSG) yöntemi kullanılmıştır. Bireylerin diyetisyen tarafından planlanmış olan tıbbi beslenme tedavisine 3 ay devam etmesi sonucu aynı işlemler tekrar gerçekleştirilmiştir. Veriler SPSS 15.0 paket programında çözümlenmiştir. Çözümlemede 'Wilcoxon işaretli sıralar testi' kullanılmış, $p<0.05$ anlamlı olarak kabul edilmiştir.

Katılımcıların yaş ortalaması 50.00±7.00 olarak bulunmuştur. Başlangıçta ortalama BKI 33.67±3.32 iken, üç ay sonunda ortalama BKI değeri anlamlı olarak azalmış ve 32.55±4.07 olmuştur ($p=0.028$). Diğer antropometrik ölçümlerdeki değişim istatistiksel olarak anlamlı değildir (bel çevresi için $p=0.061$; boyun çevresi için $p=0.705$; abdominal yağlanma için $p=0.583$; visseral yağlanma için $p=0.695$). 'SF 36 Yaşam Kalite Düzeyi Ölçeği'nin alt birimlerinden sadece 'Enerji/Canlılık/Vitalite' değerinde anlamlı artış ($p=0.041$) söz konusudur. Apne hipopne indeksinde ise anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=0.583$).

Tıbbi beslenme tedavisi OSAS tanılı yetişkin bireylerde istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ağırlık kaybı sağlamıştır. Bu durum OSAS hastalarının yaşam kalitesini arttırabilmektedir. Çalışma süresinin ve örneklem sayısının daha geniş olduğu çalışmalar yapılması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: OBSTÜRKTİF UYKU APNE SENDROMU, TIBBİ BESLENME TEDAVİSİ, APNE HİPOPNE INDEKSİ (AHI)

P-14 - EFFECTIVENESS OF MEDICAL NUTRITIONAL THERAPY ON MILD AND INTERMEDIATE OBSTRUCTIVE SLEEP APNEA SYNDROME PATIENTS

MERVE ARIK[1], OKAN GÜRSES[2], MESUT KAYGUSUZ[1], ZEYNEP UÇAR HOŞGÖR[3], ÖZGE KÜÇÜKERDÖNMEZ[1], BURCU ARSLAN[2], AYŞE KATAR[2], RANA NAGİHAN AKDER[1], GÖKÇE GÜNSEL YILDIRIM[2], RECİ MESERİ[1]

[1]EGE UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPT. OF NUTRITION AND DIETETICS, [2]EGE UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPT. OF NUTRITION AND DIETETIC, [3]DR. SUAT SEREN THORACIC DISEASES AND SURGERY EDUCATION AND RESEARCH HOSPITAL, [1]EGE UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPT. OF NUTRITION AND DIETETIC

The objective of this intervention study was to evaluate the effectiveness of three months of medical nutritional therapy on quality of life (QoL), anthropometric measurements and apnea-hypopnea index (AHI) in obstructive apnea syndrome (OSAS) patients.

In the study 4 male and 8 female in total 12 patients were evaluated. The patients were diagnosed with mild-intermediate OSAS in Dr. Suat Seren Thoracic Diseases and Surgery Education and Research Hospital, aged between 18-60 years of age, BMI in between 30 to 40, having no chronical diseases except hypertension and diabetes mellitus (the ones who are using insulin were excluded). A questionnaire consisted of demographic variables and SF-36 Quality of Life was asked. Weight, height, waist circumference and visceral and abdominal fatness were measured. For AHI values polysomnography (PSG) was used. After the patients continued their medical nutritional therapy planned by the hospital's dietitian, the questionnaire and all the measurements were practiced once more. Data was analyzed via SPSS 15.0. In analyses, Wilcoxon signed rank test was used and $p<0.05$ was deemed significant.

Mean age was found to be 50.00±7.00. Basal mean BMI was 33.67±3.32 and after three months it was decreased to 32.55±4.07 significantly ($p=0.028$), but the other anthropometric measurements didn't change significantly (for waist circumference $p=0.061$, neck circumference $p=0.705$, abdominal fatness $p=0.583$, visceral fatness $p=0.695$). For SF-36 Quality of Life index only energy/vitality subscale increased significantly ($p=0.041$). AHI score didn't change significantly.

As a conclusion, Medical nutritional study decreased mean BMI significantly in mild-intermediate OSAS patients. This situation might increase the quality of life in OSAS patients. Larger studies with longer durations must be conducted in this area.

KEYWORDS: OBSTRUCTIVE SLEEP APNEA SYNDROME, MEDICAL NUTRITIONAL THERAPY, APNEA HYPOPNEA INDEX (AHI)

P-15 - ONKOLOJİ-DAHİLİYE BÖLÜMÜNE YATAN HASTALARIN BESİN TÜKETİM DURUMLARININ SAPTANMASI

ŞENİZ ÖZTÜRK[1]

[1]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ ONKOLOJİ HASTANESİ

Onkoloji dahiliye servisine yatan hastaların besin tüketim durumlarını değerlendirmek.

Bu çalışma mart-nisan 2017 tarihleri arasında, 2 ay boyunca onkoloji-dahiliye servisine yatan 19-86 yaş arası 53 hasta ile yürütülmüştür. Hastaların ilk yattıkları 3 gün için besin tüketim kayıtları alınmış, yaş ve cinsiyetlerine göre enerji ve protein gereksinimleri Türkiye'ye özgü beslenme rehberi esas alınarak hesaplanmıştır. Buna göre üç günlük ortalama tüketimleri ile gereksinimleri karşılaştırılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 21 programı kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan yaş ortalaması 57.1±17.9 olan 53 hastanın %54.7'si (n=29) kadın, %45.3 ü ise erkektir. Kanser tanısına sahip olanların oranı %56.6'dır. Ağırlık ortalaması 73.1±14.6 kg (45-110) iken BKİ ortalaması 27.9 ± 6.3 kg/m2 (17.6-43.5) olarak bulunmuştur. İlk yatışlarında NRS 2002 kullanılarak malnutrisyon riskleri belirlenmiştir. Buna göre NRS 2002 kriterlerinden en az 1 evet yanıtı olanların oranı %39.6 iken, 2 ve 3 evet yanıtlarının oranı sırasıyla %26.4 ve %15.1'dir. Hastalar beslenmeyle ilgili şikayetleri açısından değerlendirildiklerinde; %22 iştahsızlık, %30.2 bulantı, %18.9 oranında tat-koku almada değişiklik ve kabızlık sorunu yaşadıkları belirlenmiştir. Yaş ve cinsiyetlerine göre almaları gereken enerji ve protein miktarlar sırasıyla 1841.4±321.9 kkal ve 68.4±16.7gr 'dır. Enerji ve protein tüketimleri ise 1169.9±395.2 kkal ve 40.0±16.1 gr olarak belirlenmiştir. Tüketimlerinin gereksinimlerini karşılama oranları enerji için ortalama %65.1±22.3 iken, protein için %61.8 ±26.6 olarak hesaplanmıştır.

Hastaneye yatan hastalarda beslenme yetersizliği yüksek oranda görülmektedir ve malnutrisyon tedaviyi olumsuz etkileyen bir durumdur. Dahiliye kronik hastalıkların yoğun görüldüğü ve hastaların uzun süre yattığı bir bölümdür. Hastaların beslenme durumlarının takibi malnutrisyon riski açısından önemlidir. Beslenme yetersizliği; yatan hastaların besin öğesi alımlarının günlük olarak gözlenmesi, hesaplanması ve gerekli görülen durumlarda çabuk müdahalelerin yapılmasıyla önlenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: ONKOLOJİ, DAHİLİYE, BESİN TÜKETİMİ

P-15 - DETERMINATION OF NUTRIENT CONSUMPTION STATUS OF PATIENTS IN THE ONCOLOGY-INTERNAL MEDICINE DEPARTMENT

ŞENİZ ÖZTÜRK[1]

[1]HACETTEPE UNIVERSITY ONCOLOGY HOSPITAL

To evaluate the nutritional status of patients in oncology internal medicine service.

This study was conducted between March and April 2017 with 53 patients aged 19-86 who were admitted to the oncology-internship service for 2 months. Food consumption records for the first 3 days of the patients were taken and energy and protein requirements according to age and gender were calculated on the basis of Turkey's nutrition guidelines. Accordingly, the three-day average consumption and requirements were compared. SPSS 21 program was used in the evaluation of the data.

Of the 53 patients who participated in the study, the mean age was 57.1 ± 17.9, 54.7% (n = 29) were female and 45.3% were male. The percentage of those who have cancer is 56.6%. The mean weight was 73.1 ± 14.6 kg (45-110) while the mean BMI was 27.9 ± 6.3 kg / m2 (17.6-43.5). Malnutrition risks were identified using NRS 2002. According to NRS 2002 , the percentage of "one" yes was 39.6%, "two" and "three" yes were 26.4% and 15.1%, respectively. When patients are evaluated for their complaints about nutrition, 22% loss of appetite, 30.2% nausea, 18.9% change in taste-smell, and constipation problems. The amounts of energy and protein required according to age and gender are 1841.4 ± 321.9 kcal and 68.4 ± 16.7 gr, respectively. Energy and protein consumption were determined as 1169.9 ± 395.2 kcal and 40.0 ± 16.1 gr, respectively. The rates of consumptions were 65.1 ± 22.3% for energy and 61.8 ± 26.6% for protein.

In hospitalized patients, malnutrition is a serious condition that affects their therapy. Internal medicine is a department where chronic diseases are seen intensely and patients are staying for a long time. The nutritional status of the patients is important in terms of malnutrition risk. Nutritional deficiencies can be prevented by observing daily intake of nutrients, calculating for requirements and making quick interventions where necessary.

KEYWORDS: ONCOLOGY, INTERNAL MEDICINE, NUTRITION CONSUMPTION

P-16 - BESLENME VE DİYET POLİKLİNİĞİNE ZAYIFLAMA AMAÇLI BAŞVURAN KADINLARIN PROBİYOTİK ÜRÜNLER HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİ VE PROBİYOTİK ÜRÜNLERİ TÜKETME DURUMLARI

SEMA ÇALAPKORUR[1], TUBA TEKİN[1], ŞEYMA KIRIM1, SEMA ERGÜN[1], AYŞEGÜL GÜNER[1], ASLIHAN BEKDİK[1], ELİF ÇİMEN[1], HATİCE KILINÇ[1]

[1]ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

GİRİŞ: Probiyotikler; bağırsakta mikrobiyal dengenin oluşmasına katkıda bulunan mikroorganizmalar ve onların ürettiği maddeler olarak tanımlanmıştır. İnsan vücudunda yaklaşık 400–500 farklı türde sindirim bölgesine yerleşmiş probiyotik mikroorganizma bulunmaktadır. Yapılan çalışmalar probiyotik bakterilerin; patojenlerin gelişimi ve üremesini engellediğini; diyare, kolon kanseri ve obezite üzerinde olumlu etkisi olduğunu göstermektedir. AMAÇ.: Bu çalışma, Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Beslenme ve Diyet Polikliniğine zayıflama amaçlı ilk kez başvuran 19-64 yaş arası kadınların probiyotik ürünler hakkındaki bilgi düzeylerini ve bu ürünleri tüketim durumlarını saptamak amacıyla planlanıp yürütülmüştür.Bu araştırma; kesitsel ve tanımlayıcı olarak planlanmış, veriler Kasım 2016- Mayıs 2017 tarihleri arasında toplanmış, çalışmaya katılmayı kabul eden 116 kadın ile yürütülmüştür. Çalışmaya katılan kişilerin probiyotikler hakkındaki bilgi düzeyleri ve probiyotik besinleri tüketim durumları hakkında bilgi sahibi olabilmek için ilgili soruları içeren ve araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu yüz yüze görüşme yöntemiyle uygulanmıştır. Araştırma kapsamında katılımcıların boy uzunluğu, vücut ağırlığı, bel, kalça ve boyun çevresi tekniğine uygun şekilde ölçülmüş ve beden kitle indeksi (BKİ) değerleri hesaplanmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 22.0 istatistik paket programı ile analiz edilmiştir.Katılımcıların % 94,8'i probiyotik besin tükettiğini ve bu katılımcıların % 80,9'u probiyotik besinlerden fayda gördüğünü belirtmiştir. Probiyotik besinleri tüketen katılımcıların % 41,9'u sindirim sistemine ve % 24,5'i bağışıklık sistemine probiyotik besinlerin faydalı olduğunu düşündüğü için tükettiğini belirtmiştir. Probiyotik besin tüketmeyen katılımcıların büyük çoğunluğu ise (% 83,3) probiyotik besinleri bilmediği için tüketmediğini belirtmiştir. En fazla tüketilen probiyotik besinlerinin peynir (% 81,0), salamura zeytini (% 79,3) ve yoğurt (% 49,1) olduğu görülmüştür. Boza (% 95,7), kefir (% 86,2), gilaburu suyu (% 76,7), şalgam suyu (% 57,8) ve nar ekşisi (% 36,2) de en az tüketilen probiyotik besinler arasında yer almıştır. Katılımcıların çoğunluğu probiyotik katkılı ürünleri hiç tüketmediğini belirtmiştir. Katılımcıların probiyotikler hakkındaki bilgi düzeyleri incelendiğinde, en yüksek oranda (%87.9) doğru cevaplanan sorunun "Probiyotik besinler sağlığa yararlı mıdır?" olduğu görülmüştür. En az oranda (%36.2) doğru yanıt verilen soru ise '"Probiyotik besinler yüksek sayıda mikroorganizma içerir mi?" olmuştur. Probiyotik besinler hakkındaki bilgi düzeyi ile probiyotik besinleri tüketme durumu arasındaki ilişki değerlendirildiğinde; probiyotik besin bilgi düzeyi arttıkça probiyotik besin tüketiminin azaldığı görülmüştür ($p<0,05$). Ayrıca, probiyotik besinler hakkındaki bilgi düzeyi arttıkça katılımcıların bu besinleri çevresine önerme durumu da azalmıştır ($p<0,05$). Katılımcıların probiyotik besin tüketim durumu ve probiyotik besinler hakkındaki bilgi düzeyi ile antropometrik ölçümleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Yaş ve öğrenim durumunun artmasıyla birlikte probiyotik bilgi düzeyinin arttığı görülmüş fakat bu ilişki anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).Çalışmamızda probiyotik tüketim oranı yüksek bulunmuştur fakat katılımcıların bunu bilinçli bir şekilde yapmadığı görülmüştür. Yani kişiler probiyotiklerin sağlık üzerine olumlu etkisi olduğunu düşünmekte ancak ne için tükettiğini bilmemektedirler. Tüketmeyenlerin yeterli bilgi sahibi olmamaları gerçeğinden yola çıkarak; halkın bu konuda uzman kişilerce bilgilendirilmesiyle bilinç düzeyi arttırılmalı ve yeterli tüketim düzeyine ulaşması sağlanmalıdır. Probiyotik katkılı besinlerin tüketme oranının da çok az olduğu görüldüğü için bilgilendirme yapılması adına televizyon, dergi, gazete, internet gibi yayın organlarıyla tanıtımı gerçekleştirilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: PROBİYOTİK, BESLENME, PROBİYOTİK BESİN

P-16 - THE LEVEL OF INFORMATION ABOUT PROBIOTIC PRODUCTS AND CONSUMPTION STATUS OF PROBIOTIC PRODUCTS OF WOMAN WHO APPLIED TO FEEDING AND DIETING POLYCLINIC FOR WEAKING

SEMA ÇALAPKORUR[1], TUBA TEKİN[1], ŞEYMA KIRIM[1], SEMA ERGÜN[1], AYŞEGÜL GÜNER[1], ASLIHAN BEKDİK[1], ELİF ÇİMEN[1], HATİCE KILINÇ[1]

[1]ERCIYES UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS

OBJECTIVE: This study was planned and conducted to determine the level of knowledge about probiotic products and the consumption status of these products for women aged 19-64 who applied for the first time to weaken the Erciyes University Medical Faculty Hospital Nutrition and Diet Polyclinic.METHOD: This study is a cross-sectional and descriptive study. Data were collected between November 2016 and May 2017. The study was conducted with 116 women who agreed to participate. Questionnaires were conducted to include information on the level of knowledge about probiotics and the consumption status of probiotic foods. Participants were measured for body height, body weight, waist, hip and neck circumference and body mass index (BMI) values were calculated. The data were analyzed by SPSS 22.0 statistical package program.RESULTS: 94.8% of the participants consumed probiotic nutrients and 80.9% of those participants benefited from probiotic nutrients. 41.9% of the participants who consumed probiotic foods the probiotic foods were beneficial to the digestive system and thought 24.5% of the participants that consumed the probiotic foods were beneficial to the immune system. The great majority of participants did not consume probiotic food (83.3%) because they did not know probiotic foods. Cheese (81.0%), salted olives (79.3%) and yoghurt (49.1%) were the most consumed probiotic foods. Among the least consumed probiotic foods were boza (95,7%), kefir (86,2%), gilaburu water (76,7%), turnip juice (57,8%) and pomegranate sour (36,2% It has received. The majority of participants stated that they never consumed probiotic additives. When participants' knowledge levels of probiotics were examined, it was seen that the problem answered correctly at the highest rate (87.9%) was "Probiotic foods useful for health". The correct answer at least (36.2%) is the question: "Do probiotic foods contain high numbers of microorganisms?" When the relationship between the level of knowledge about probiotic foods and the consumption of probiotic foods is evaluated, As the level of probiotic nutritional knowledge increased, the consumption of probiotic nutrients decreased ($p <0.05$). In addition, as the level of knowledge about probiotic foods increased, participants were also less likely to recommend these foods ($p <0.05$). There was no significant relationship between the level of knowledge about the probiotic foods and the anthropometric measurements of the participants ($p> 0.05$). There was no significant relationship between the presence of probiotic food consumption and anthropometric measurements of participants ($p> 0.05$). With increasing age and education status, the level of probiotic knowledge increased but this relation was not significant ($p> 0.05$).CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS: Our study found that the rate of probiotic consumption was high, but participants did not do it consciously. So people think that probiotics have a positive effect on health, but they do not know what they consume. The level of consciousness should be increased and the level of adequate consumption should be ensured by informing the public about this issue. As the consumption rate of probiotic supplemented foods is seen to be very low, it should be advertised with media such as television, magazine, newspaper, internet in order to inform.

KEYWORDS: PROBIOTIC, NUTRITION, PROBIOTIC NUTRIENTS

P-17 - ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNDE AKDENİZ DİYETİNE UYUMUN OBEZİTE İLE İLİŞKİSİ

YASER ÜZÜN[1], MİNE ALTUNAY[1], CİHAT YAZARKAN[1], ZELİHA ÖZTİTİZ[1], ÖZGE KÜÇÜKERDÖNMEZ[1], RANA NAGİHAN AKDER[1], RECİ MESERİ[1]

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ SBF BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Araştırmanın amacı ortaokul öğrencilerinde Akdeniz diyetine uyumun şişmanlık ile ilişkisini saptamaktır.

İzmir İli'ndeki ilçeler arasından kura ile Buça İlçesi belirlenmiş, Buca İlçesi'nde bulunan 32 adet ortaokul içerisinden ise yine kura ile Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu seçilerek çalışma yürütülmüştür. Kesitsel olarak planlanan çalışmanın evrenini okuldaki 6. Ve 7. Sınıfa devam etmekte olan 260 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya 8. Sınıf öğrencilerin dahil edilmeme sebebi; sınav stresinin beslenme davranışını etkiliyor olması iken 5. Sınıf öğrencilerin dahil edilmeme sebebi ise ergenlik dönemine henüz geçiş sağlamamış olmalarıdır. Örneklem seçilmemiş, evrenin tamamına ulaşılmak hedeflenmiştir. Çocuklara sosyodemografik özelliklerinin yanı sıra 'Akdeniz Diyetine Uyum Ölçeği (KIDMED)'ni içeren anket form uygulanmıştır. Ayrıca antropometrik ölçümler (Boy, Ağırlık, Bel çevresi, Üst Orta Kol Çevresi) araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Veriler SPSS 15.0 paket programı ile çözümlenmiş, $p<0.05$ anlamlı olarak kabul edilmiştir. Verilerin istatistiğinde bağımsız gruplarda t testi kullanılmıştır.

Kız öğrencilerin (n= 131) %40.5'inin, erkek öğrencilerin (n=121) %43.8'inin yaşa göre beden kütle indeksi (BKİ) persentil değeri 85 ve üstündedir. Öğrencilerin %49.2'sinin Akdeniz diyetine uyumları iyi, %45.2'sinin orta, %5.6'sının ise kötü olduğu bulunmuştur. KIDMED skorlarına göre Akdeniz diyetine uyumu iyi olan kız öğrencilerin bel çevresi ($p=0.027$), bel / boy oranları $p=0.002$), üst orta kol çevresi ($p=0.033$) ve beden kütle indeksi ($p=0.043$) anlamlı olarak Akdeniz diyetine uyumları orta veya kötü olan bireylerden düşük bulunmuştur. Erkek öğrencilerde ise antropometrik ölçüm ile Akdeniz diyetine uyum arasında anlamlı bir fark gözlenememiştir.

Akdeniz diyetine uyumun arttırılması ile obeziteye yakalanma riskinin azaltılabileceği düşünülmektedir. Bu alanda yapılacak daha geniş kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır.

ANAHTAR KELİMELER: AKDENİZ DİYETİNE UYUM, ŞİŞMANLIK, ÖĞRENCİ

P-17 - ASSOCIATION BETWEEN ADHERENCE TO MEDITERRANEAN DIET AND OBESITY AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS

YASER ÜZÜN[1], MİNE ALTUNAY[1], CİHAT YAZARKAN[1], ZELİHA ÖZTİTİZ[1], ÖZGE KÜÇÜKERDÖNMEZ[1], RANA NAGİHAN AKDER[1], RECİ MESERİ[1]

[1]EGE UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPT. OF NUTRITION AND DIETETICS

The objective of this study was to evaluate the association between adherence to Mediterranean diet and obesity among high school students.

Among İzmir's district's, Buca was randomly chosen. Within Buca district there were 32 high schools, in which Mehmet Emin Yurdakul high school was randomly chosen. In this cross-sectional study, 6th and 7th-grade students (n=260) were recruited. 5th graders were not included because they were prepubescent and 8th graders were not included due to the probability of high finishing exam stress affecting their nutrition habits. It was aimed to reach the whole study group, thus no study sample was determined. A questionnaire consisted of socio-demographic variables and adherence to Mediterranean Diet – KIDMED were asked. Moreover, anthropometric measurements such as weight, height, waist and mid-upper arm circumference (MUAC) were measured by the researchers. Data was analyzed via SPSS 15.0 and $p<0.05$ was considered significant. In the analyses, student t-test was used.

Among girls 40.5% (n=311) and among boys 43.8% (n=121) were overweight or obese according to BMI percentiles (BMI>85th percentile). Among the students, 49.2% had a nice adherence to Mediterranean Diet whereas 45.2% had intermediate and 5.6% had poor adherence. According to KIDMED scores, girls who were concordant to the diet had lower waist circumference ($p=0.027$), waist/height ratio ($p=0.002$), MUAC ($p=0.033$) and BMI ($p=0.043$). There were no significant differences in boys.

In conclusion, adherence to Mediterranean Diet might lower obesity risk. Further studies are needed on this topic.

KEYWORDS: ADHERENCE TO MEDITERRANEAN DIET, OBESITY, STUDENT

P-18 - BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN BESİN TÜKETİM ÖRÜNTÜLERİ İLE BKİ'LERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

FATMA HACET[1], GÜLŞEN ÖZDURAN[1], MÜJGAN KUŞİ[1]

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışmanın amacı, Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik bölümü öğrencilerinin besin tüketim örüntüleri ile beden kütle indeksleri (BKİ) arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir.

Bu çalışmaya, Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik bölümü öğrencileri içerisinden randomize olarak seçilen 96 birey katılmıştır. Çalışmaya katılan bireylerin sosyo - demografik özellikleri "Teke Tek Görüşme Yolu ile Bilgi Toplama" yöntemi ile anket formu kullanılarak, antropometrik ölçümleri esnemeyen mezura ile taşınabilir tartı kullanılarak ve besin tüketim örüntülerinin değerlendirilmesi "3 Günlük Geriye Dönük Besin Tüketim Kaydı" alınarak saptanmıştır. BKİ değerleri WHO'nun 19 yaş ve bireyler için olan sınıflandırmasına göre gruplandırılmıştır.Tüketilen besinlerin ortalama enerji ve besin ögesi değerleri Beslenme Bilgi Sistemi 7,2 (BEBİS 7,2) öğrenci versiyonu kullanılarak hesaplanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde ise SPSS İstatistik Paket Programı kullanılmış ve önemlilik düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %79.2'si kız, %20.8'i erkekti. BKİ sınıflaması değerlerine bakıldığında öğrencilerin %14.6'sının zayıf, %74.0'ının normal, %9.4'ünün hafif şişman ve %2.1'inin obez olduğu görülmüştür. Cinsiyetler arasındaki BKİ sınıflaması değerleri farkı istatistiksel açıdan önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). Bireylerin cinsiyete göre enerji ve besin öğeleri alımlarının DRI'ya göre yeterlilik düzeylerine bakıldığında öğrencilerin %61.5'inin yetersiz düzeyde enerji, %51.0'ının yeterli düzeyde karbonhidrat, %65.6'sının yetersiz düzeyde posa ve %56.3'nün yeterli düzeyde protein aldıkları saptanmıştır. Vitamin ve mineral alımlarına bakıldığında öğrencilerin %79.2'sinin yetersiz düzeyde kalsiyum, %74.0'ının yetersiz düzeyde demir, %51.0'ının yeterli düzeyde A vitamini %38.5'inin yeterli düzeyde C vitamini, %71.9'unun yetersiz düzeyde tiamin ve %64.6'sının yeterli düzeyde riboflavin aldığı saptanmıştır. Cinsiyetler arasındaki enerji ve besin öğeleri alımları farkı istatistiksel açıdan önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). Öğrencilerin kalsiyum ve protein alımları ile BKİ'leri arasındaki fark önemli bulunmuştur ($p<0.05$).Bu çalışmanın sonucunda enerji ve karbonhidrat alımları ile BKİ arasında ilişki bulunamamışken protein ve kalsiyum alımları ile BKİ arasında önemli bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). Kalsiyum, serbest yağ asitleri ile bağlanarak çözünmez kalsiyum sabunları oluşturabilmekte ve fekal yağ asidi atımının artmasına neden olabilmektedir. Vücutta depolanan yağ miktarının azalmasıyla da kişilerin vücut ağırlıklarının korunması sağlanabilmektedir. Üniversite öğrencilerinin besin tüketim örüntüleri ile BKİ'leri arasındaki ilişkiyi belirleyen bu çalışmayı çeşitli yönlerden destekleyecek ve eksik yönlerini tamamlayacak, daha büyük evrenlerde, yeni, benzer araştırma ve çalışmalar planlanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME, BESİN ÖĞESİ, BKİ

P-18 - THE RELATIONSHIP BETWEEN NUTRIENT CONSUMPTION PATTERNS AND BMIS OF THE STUDENTS OF NUTRITION AND DIETETICS DEPARTMENT OF NEAR EAST UNIVERSITY

FATMA HACET[1], GÜLŞEN ÖZDURAN[1], MÜJGAN KUŞİ[1]

[1]NEAR EAST UNIVERSITY

The purpose of this study is to evaluate the relationship between food consumption patterns and the Body Mass Indexes (BMIs) of the students of the Department of Nutrition and Dietetics of the Faculty of Health Sciences of the Near East University.96 individuals who were randomly selected from the students of the Department of Nutrition and Dietetics of the Faculty of Health Sciences of Near East University were participated in this study. The socio - demographic characteristics of the participating individuals were determined by using questionnaire form which was personal interviewing method as a data collection, inflexible tape and portable weight measure were used to determine anthropometric measurements, food consumption patterns were recorded by using "3 day food intake report". The BMI values were grouped according to the classification of WHO for individuals aged 19 years. The average energy and nutrient values of the consumed foods were calculated using the Student Nutrition Information System 7.2 (BEBİS 7,2) student version. In the analysis of the obtained data, the SPSS Statistical Package Program 18.0 was used and the significance level was accepted as 0.05.79.2% of the students who participated in the study were female and 20.8% were male. According to the BMI classification values, 14.6% of the students were found to be underweight, 74.0% normal, 9.4% overweight, and 2.1% obese. The difference of BMI classification values between genders was statistically insignificant ($p> 0.05$). When the sufficiency levels of energy and nutrient intake according to the gender were examined, it was determined that 61.5% of the students had inadequate energy, 51.0% had sufficient carbonhydrate, 65.6% had inadequate pulp and 56.3% had enough protein. According to vitamin and mineral intake, 79.2% of the students had inadequate calcium, 74.0% had inadequate iron, 51.0% had adequate vitamin A, 38.5% had sufficient vitamin C, 71.9% had inadequate tiamin and 64.6% has been determined as a sufficient level of obtaining riboflavin. The difference in energy and nutrient intake among genders was statistically insignificant ($p> 0.05$). The difference between the intake of calcium and protein and the BMI of the students was found to be significant ($p<0.05$).As a result of this study, there was no relationship between energy and carbohydrate intake and BMI ($p>0.05$), whereas there was a significant correlation between protein and calcium intake and BMI ($p <0.05$). Calcium can bind with free fatty acids to form insoluble calcium soaps and cause fecal fatty acid uptake. By reducing the amount of fat stored in the body, it is possible to maintain the body weights of people. Similar, new research and studies determining the relationship between food consumption patterns and BMIs of university students should be planned in larger universes that will support this study in various aspects and complete its missing aspects.

KEYWORDS: NUTRITION, NUTRIENT INTAKE, BMI

P-19 - KADINLARDA ORTOREKSİYA NERVOZA BELİRTİLERİ, YEME TUTUM VE DAVRANIŞLARI, OBSESİF KOMPULSİF BELİRTİLERİ VE VÜCUT KOMPOZİSYONLARININ İNCELENMESİ

GÜLŞEN ÖZDURAN[1], MÜJGAN KUŞİ[1], FATMA HACET[1]

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

Çalışmalara göre kadınlar, sporcular, diyetisyenler, tıp fakültesi öğrencileri, anksiyetesi olan bireyler, obsesif kompulsif bireyler ve beden imajına aşırı önem veren bireylerde ortoreksiya nervoza belirtilerine daha sık görülmektedir. Bu çalışmada, 20 yaş ve üstü kadınların ortoreksiya nervosa belirtileri, yeme tutum ve davranışları, obsesif kompulsif belirtileri ve vücut kompozisyonu arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmaya, İvedik – Ankara, Belmek kursundaki 20 yaş ve üstü kadınlar içerisinden randomize olarak seçilmiş 149 birey katılmıştır. Bireylerin genel özellikleri için anket formu, ortoreksiya nervosa belirtileri için Ortoreksiya Nervoza Değerlendirme Ölçeği (ORTO – 15), yeme tutum ve davranışları için Yeme Tutum Testi – 40 (YTT – 40), obsesif kompulsif bozukluklarının belirlenmesi için Maudsley Obsesif Kompulsif Soru Listesi (MOKSL) uygulanmış ve antropometrik ölçümleri alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS Windows 18.0 kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan kadınların yaş ortalaması 48,0±10,8'dir. Beden kütle indeksi (BKİ) sınıflaması değerlerine bakıldığında öğrencilerin %32.2'sinin normal, %39.6'sının hafif şişman ve %28.2'sinin obez olduğu saptanmıştır. ORTO – 15 puanları ile YTT – 40 puanları arasındaki fark önemli bulunmuştur ($p<0.001$). ORTO – 15 puanları ile MOKSL puanları arasındaki fark önemli bulunurken ($p<0.001$) ORTO – 15 puanları ile BKİ'leri arasındaki fark önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$). YTT – 40 puanları ile BKİ'leri arasındaki fark ise önemli bulunmuştur ($p<0.05$).

Ortoreksiya nervosa belirtileri arttıkça yeme davranış bozukluğu riski ve obsesif kompulsif belirtileri artmaktadır. Ortorektik bireylerde sağlıklı beslenme takıntısına bağlı olarak obsesif davranışlar göstermektedir. Zayıflığa önem verilmesine bağlı olarakta diyeti kısıtlayıcı eğilimler göstermekte ve yeme bozukluklarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Kadınlara yeterli ve dengeli beslenme ile ilgili eğitimler verilmeli ve bilinçlendirilmeleri sağlanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: ORTO – 15, YTT – 40, OBSESİF, BKİ

P-19 - INVESTIGATION OF ORTHOREXIC NERVOSA SYMPTOMS, EATING ATTITUDES AND BEHAVIORS, OBSESSIVE-COMPULSIVE SYMPTOMS AND BODY COMPOSITION IN WOMEN

GÜLŞEN ÖZDURAN[1], MÜJGAN KUŞİ[1], FATMA HACET[1]

[1]NEAR EAST UNIVERSITY

According to the studies, orthorexia nervosa symptoms are more requently seen in women, athletes, dietitians, medical students, individuals with anxiety, obsessive compulsive individuals and individuals who give importance to body image. The purpose of this study is to evaluate the relationship between orthorexic nervosa symptoms, eating attitudes and behaviors, obsessive-compulsive symptoms and body composition in women aged 20 years and over.

149 individuals who were randomly andomly selected from women aged 20 years and over in the İvedik - Ankara, Belmek course were participated in the this study. The general information of the participating individuals were determined by using questionnaire. The general information of the participating individuals were determined by using questionnaire. Orthodox Nervosa Evaluation Scale (ORTO - 15) for orthorexic nervosa symptoms, Eating Attitude Test - 40 (YTT - 40) for eating attitudes and behaviors, Maudsley Obsessive Compulsive Inventory (MOCI) for obsessive compulsive disorders were used. Anthropometric measurements were recorded. In the analysis of the obtained data, the SPSS Statistical Package Program 18.0 was used.

The average age of women participating in the study is 48.0 ± 10.8. According to the Body Mass Index (BMI) classification values, 32.2% of the women were found to be normal, 39.6% overweight, and 28.2% obese. The difference between ORTO – 15 scores and EAT – 40 scores was found to be significant ($p<0.001$). The difference between ORTO – 15 scores and MOCI scores was found to be significant ($p <0.001$), but the difference between ORTO – 15 scores and BMI was not significant ($p> 0.05$). Also, the difference between YTT - 40 scores and BMI was found significant ($p <0.05$).

As orthorexia nervosa symptoms increases, eating attitudes and behaviors and obsessive compulsive symptoms increases with statistical significance. Orthorexic individuals show obsessive behavior due to obsession with healthy nutrition. Depending on the importance of underweight, the diet shows restrictive tendencies and causes eating disorders. Women should be provided with adequate and balanced nutrition training and awareness raising.

KEYWORDS: ORTO – 15, YTT – 40, OBSESSIVE, BMI

P-20 - YEMEKHANESİ OLAN VE OLMAYAN OKULLARDA ÖĞRENİM GÖREN LİSE ÖĞRENCİLERİNDE OBEZİTE GÖRÜLME SIKLIĞININ VE BESLENME ALIŞKANLIKLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

CANSU PEKCAN AYDIN [1], GÜLAY KOÇOĞLU [1]

[1]CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

Obezite prevalansı tüm dünyada artmaktadır. Beslenme ortamı, okul çocuklarında obeziteye neden olan başlıca faktörlerden biridir. Bu araştırmanın amacı öğrencilerin obezite sıklıklarını ve beslenme alışkanlıklarını okullarındaki yemekhanenin varlığına göre karşılaştırmaktır.

Bu araştırma, Sivas'ta bulunan 1057 lise öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ve beslenme alışkanlıklarına ilişkin veriler anket formuyla belirlenmiştir. Öğrencilerin vücut ağırlığı ve boy uzunluğu araştırmacı tarafından ölçülmüş ve BKI değerleri hesaplanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 56.5 'i kız, % 43.5' i erkek olup 14-17 yaş arasındadır. BKI (DSÖ) sınıflamasına göre, % 7.7'si obez, % 17.2'si aşırı kilolu, % 1.3'ü ise düşük kilolu bulunmuştur. Obezite prevelansı erkeklerde kızlara göre anlamlı derecede yüksektir(% 10.4 / % 5.5, p <0.05). Okullarda yemekhane varlığı yönünden öğrenciler arasında obezite ve aşırı kilolu olgularda anlamlı farklılık yoktur (p> 0.05). Öğrencilerin % 27.1 'i öğün atlamakta,% 16.0' ü kahvaltı yapmamaktadır. Bir gün boyunca hiç su içmeyenlerin oranı % 5.9'dur. Öğrencilerin yarısından fazlası (% 55.4) günde üç öğün; % 19,9 iki öğün yemek yemektedir. Yukarıdaki bulgular açısından gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır (p> 0.05). En çok atlanan öğünler sırasıyla kahvaltı (% 46.7), öğle yemeği (%15.9) ve akşam yemeği (% 11.3) şeklindedir. Yemekhanesi olmayan okullardaki öğrenciler arasında öğle yemeğini atlama oranı anlamlı olarak yüksek bulunmuştur (p <0.05). Ancak, okullarında bir yemekhane olmasına rağmen, öğrencilerin çoğu kantin, restoran veya başka yerlerde öğle yemeği yemektedir. Bunun yanı sıra, öğrencilerin % 57,6'sı düzenli fiziksel aktivite yapmamaktadır ve % 46,8'i günde 3 saat veya daha fazla süre ile TV ve/veya bilgisayar başında zaman geçirmektedir.

Okullarda yemekhane varlığı yönünden öğrenciler arasında obez ve aşırı kilolu olma açısından önemli bir farklılık olmamasına rağmen, yemekhanesi olmayan okullara devam eden öğrencilerde öğle yemeğini atlama oranı daha yüksek bulunmuştur ve bu öğrenciler daha fazla oranda fast-food yiyecek tüketmektedir. Bu nedenle, okullarda sağlıklı beslenme ortamı oluşturulması yararlı olacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: OBEZİTE, BESLENME ALIŞKANLIKLARI, ADÖLESAN, BKI, YİYECEK TÜKETİM SIKLIĞI

P-20 - COMPARISON OF SCHOOLS WITH OR WITHOUT DINING ROOM IN RESPECT TO OBESITY AND NUTRITIONAL HABITS OF THE STUDENTS

CANSU PEKCAN AYDIN [1], GÜLAY KOÇOĞLU [1]

[1]CUMHURIYET UNIVERSITY

The prevalence of obesity is increasing all over the world. The nutritional environment is one of the major factors that leads to obesity in school children. The aim of this study to find out obesity frequencies and nutritional habits of the students with respect to the presence of dining room in their schools.

The study was conducted on 1057 high school students in Sivas-Turkey. The data on socio-demographic characteristics and nutritional habits of the students were determined through a questionnaire form. Weight and height of the students were measured by the researcher and BMI values were calculated.

56.5% of students were female, 43.5% were male and aged 14-17 years. According to BMI (WHO) classification, 7.7% of the students were found obese, whilst 17.2% were overweight and 1.3% were underweight. Obesity prevalence was significantly higher between boys than girls (10.4% /5.5%, p<0.05). There was no significant difference in obesity and overweight frequencies among the students in respect to the presence of dining room in their schools (p>0.05). 27.1% of the students skipped meals, 16.0% didn't have breakfast. 5.9% didn't drink any water during the day. More than half of the students (55.4%) ate three meals a day, eating two meals a day was 19.9%. There were no significant difference between the groups in terms of the above findings(p>0.05). Most skipped meal were breakfast (46.7%), lunch 15.9, dinner 11.3%. Among the students at the schools without dining room, percentage of skipping lunch meal was found significantly higher (p<0.05). But, although there was a dinning room in their school, most of the students were having lunch at canteen, restaurant or other places. Besides that, 57.6% of the students didn't have regular physical activity, 46.8 of them watching TV and/or computer three hours or more a day.

Although there was no significant difference in obesity and overweight frequencies among the students in respect to the presence of dining room in the schools, students who attend in schools without dinning room were much more skipping lunch and consuming fast-food meals. So, establishing healthy nutrition environment in schools will be beneficial for students.

KEYWORDS: OBESITY, NUTRITIONAL HABITS, ADOLESCENT, BMI, FOOD CONSUMPTION FREQUENCY

P-21 - BİYOELEKTRİK İMPEDANS ANALİZİ VE TAHMİN ETME DENKLEMLERİYLE HESAPLANAN BAZAL METABOLİZMA HIZLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

MÜGE YILMAZ[1], MELİHA ÇAVDAR[1]

[1]ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Bazal metabolizma; insanın yaşamını sürdürebilmesi için vücudunda gerçekleşmesi gereken temel fonksiyonlardır. Bazal metabolizma hızı (BMH); Vücudun belirli bir sürede bazal metabolizma için kullandığı enerji miktarıdır. BMH; bireyin yaş, cinsiyet, vücut yapısı ve kompozisyonuna göre, günlük harcadığı toplam enerjisinin % 45-70 arasında değişen en büyük bölümünü oluşturur ve bireylerin enerji gereksinmesinin saptanmasında başlangıç noktasıdır. BMH'nı belirlemek için bazı prediktif (tahmin) denklemler geliştirilmiştir. Prediktif denklemlerin kullanımı, doğru olarak uygulandığında BMH saptamada geçerli olabilen, basit, hızlı ve maliyetsiz yöntemlerdir. BMH'nın ölçülmesinde kullanılan yöntemlerden biri olan biyoelektrik empedans analiz (BIA) ile vücut yağ oranını ve yağsız vücut kütlesini saptarken aynı zamanda indirekt olarak BMH da saptanmaktadır. BIA yöntemiyle çalışan cihazlar yağsız vücut kütlesini veya boy, ağırlık, cinsiyet ve yaşı temel alarak geliştirilen denklemleri kullanarak BMH'nı saptamaktadır. BIA yöntemiyle ölçümler yapmak, kullanım kolaylığı, hızlı ve nispeten ucuz olması nedeniyle tercih edilmektedir. Literatürde farklı gruplarda BMH saptanmasında kullanılan yöntemlerin sonuçlarının karşılaştırıldığı araştırmalara ulaşılmaktadır. Bu araştırma; normal Beden kütle İndeksi (BKİ) aralığındaki (18.5-24.9 kg/m2), 18-25 yaş arasındaki, kız öğrencilerde BIA yöntemiyle ölçülen bazal BMH'nı, prediktif denklemler ile hesaplanan BMH ile karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır.Kesitsel olarak yapılan bu araştırma, Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde 2016-2017 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 204 kız öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Öğrencilere araştırma hakkında bilgi verilip yazılı onayları alınmıştır. Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan Etik Kurul kararı alınmıştır. Araştırmaya katılan bireylerin BİA yöntemini temel alan cihazla, ölçüm için gerekli koşullar sağlanarak ve WHO, Schofield, Harris-Benedict, Owen, Henry ve Rees denklemleri ile BMH değerleri saptanmıştır. BİA ile ölçülen BMH doğru ölçüm olarak kabul edilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğunu incelemek için Shapiro Wilk testi kullanılmıştır. BİA ve her denklemle saptanan BMH ortancalarının karşılaştırılması Wilcoxon testiyle, ölçümle ve denklemlerle edilen BMH değerleri arasındaki korelasyon Sperman testiyle analiz edilmiştir. $p<0.05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Denklemle hesaplanan BMH, BİA yöntemiyle ölçülen BMH'nın ±%5'ine (%95-%105) karşılık geliyorsa doğru tahmin olarak kabul edilip %95'in altı eksik tahmin, %105'in üstü fazla tahmin olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca her denklem için doğru tahmin etme % 100 alınarak ortalama hata oranı [bias (min-max)] hesaplanmıştır.Bireylerin yaş ortalaması 21.3± 1.7 yıl, ağırlık ortalaması 55.5± 6.2 kg ve BKİ değerleri ortalaması 21.3± 1.7 kg/m2'dir. BİA yöntemi ile ölçülen BMH ortancasıyla (1308.5 min-max: 1159-1601) her prediktif denklemle hesaplanan BMH ortanca değerleri arasında istatistiksel olarak önemli fark bulunmuştur ($p<0.001$). Denklemlerin BMH'nı doğru tahmin etme oranı sırasıyla; Schofield (%89.7), WHO (%88.7), Henry ve Rees (%81.4), Harris-Benedict (%41.7), Owen (%3.9)'dır. Denklemler arasında fazla tahmin etme oranı en yüksek Harris-Benedict (%55.4), eksik tahmin etme oranı en yüksek Owen (%96.1) denklemindedir. Ortalama hata oranı en az sırasıyla WHO (%-0.53 min-max: %-14.6-+%9.6) ve Schofield denklemidir (%-1 min-max: %-15-+%9.1). BMH'nı belirlemede tüm denklemlerin BİA yöntemiyle pozitif yönde yüksek düzeyde korelasyon sağladığı saptanmıştır ($p<0.001$).Normal ağırlıktaki genç kadınlarda BİA yöntemiyle saptanan BMH'na en yakın sonuç veren prediktif denklemlerin WHO ve Schofield olduğu sonucuna varılmıştır. Günümüzde BMH saptanmasında indrekt kalorimetre kullanımı yaygınlaşmaktadır ve altın standart olarak kabul edilmektedir. Aynı grupta indirekt kalorimetrenin kullanılarak farklı denklemlerin BMH saptamada karşılaştırılmaları yapılması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: BAZAL METABOLİZMA HIZI, BİYOELEKTRİK EMPEDANS ANALİZİ, PREDİKTİF (TAHMİN) DENKLEMLER

P-21 - COMPARISON OF BASIC METABOLISM EXPECTATIONS COMPARED BY BIOELECTRIC IMPEDANCE ANALYSIS AND ESTIMATING EQUATIONS

MÜGE YILMAZ[1], MELİHA ÇAVDAR[1]

[1]ERCIYES UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES

Basal metabolism; are the basic functions that must be occured in the body in order for a person to survive. Basal metabolic rate (BMR); the amount of energy the body uses for its basal metabolism in a given period of time. Some predictive equations have been developed to determine BMR. The bioelectrical impedance analysis (BIA), which is one of the methods used in the measurement of BMR, detects body fat ratio and lean body mass, while BMR is also detected indirectly. BIA-based devices detect BMR using lean body mass or equations developed on the basis of height, weight, sex, age.The aim of this study was to compare baseline BMR measured by BIA method with BMR calculated by predictive equations in girls between 18-25 years of age in the normal Body Mass Index (BMI) range (18.5-24.9 kg/m2).This cross-sectional study was conducted on 204 female students studying at Erciyes University School of Health Sciences in the 2016-2017 academic year. The students were informed about the research, written approval was obtained. Erciyes University Faculty of Medicine Ethics Committee has received a decision of the Ethics Committee. WHO, Schofield, Harris-Benedict, Owen, Henry and Rees equations and BMR values were determined with the conditions based on the BIA method for the subjects participating in the study. BMR measured by the BIA was accepted as the correct measurement. If the BMR calculated by the equation corresponds to ± 5% (95% -105%) of the BMR measured by the BIA method, it is regarded as a correct estimate, it is considered as underestimation of 95% and overestimation of 105%. In addition, the average error rate is calculated by taking the correct estimate 100% for each equation.The mean age of the individuals was 21.3 ± 1.7 years, the mean weight was 55.5 ± 6.2 kg and the mean BMI was 21.3 ± 1.7 kg / m2. A statistically significant difference was found between the BMR median values measured with the BIA method (1308.5 min-max: 1159-1601) and the BMR median values calculated with each predictive equation ($p <0.001$). The correct estimate of the BMR of the equations is respectively; Schofield (89.7%), WHO (88.7%), Henry and Rees (81.4%), Harris-Benedict (41.7%) and Owen (3.9%). Harris-Benedict (55.4%) has the highest prediction rate among the equations, Owen (96.1%) has the lowest prediction rate. The mean error rate is at least the following WHO (% -0.53 min-max:% -14.6- + 9.6%), Schofield equation (-1% min-max:% -15- + 9.1%). It was found that all equations for determining BMR were highly correlated with the BIA method ($p <0.001$).

In young women of normal weight, WHO, Schofield were the predictive equations with the closest conclusions to BMR, which were determined by the BIA method.At the present time, the use of indirect calorimetry in the detection of BMR is widespread and accepted as the gold standard. In the same group, indirect calorimetry can be used to compare different equations in BMR detection.

KEYWORDS: BASAL METABOLIC RATE, BIOELECTRICAL IMPEDANCE ANALYSIS, PREDICTIVE EQUATIONS

P-22 - TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE PROBİYOTİK FARKINDALIK VE BİLGİ DÜZEYİ

BETÜL GENÇ[1], ÖZLEM YILMAZ[1], A.HİLAL BATI[1]

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ

Son yıllarda yapılan çeşitli bilimsel çalışmalar, probiyotiklerin bağırsak mikrobiyotasını dengeleyerek sağlığımızı olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Bağırsak florasının bozulmasının, Parkinson hastalığı, obezite, diyabet, hipertansiyon, otizm, inflamatuar bağırsak hastalıkları, depresyon, gibi birçok hastalığa yol açtığı öne sürülmektedir. Bu çalışma, Tıp Fakültesi öğrencilerinin probiyotiklerle ilgili farkındalık ve bilgi düzeylerini saptamak amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, 2017 Mart-Mayıs tarihlerinde, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi 4. sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. EÜTF 4. Sınıfındaki 367 öğrenciden çalışmaya katılmayı kabul eden 52 kız, 63 erkek toplam 116 öğrenci araştırma grubunu oluşturmuştur. Veri kaynağı olarak kullanılan anket formunda öğrencilerin demografik özellikleri ile probiyotiklerin tanımı, kullanımı ve hastalıklarla ilişkisine yönelik sorular yer almaktadır.

Probiyotiğin tanımına yönelik soruda başarı % 51,7 ±0,5 iken probiyotik içeren besinler hakkında bilgi sahibi olanlar %47,4 ± 0,5 olarak saptanmıştır. Probiyotik tüketenlerin oranı %72,4 ±0,5 dir, bunların % 82,1 ±0,4 si yarar gördüğünü belirtmiştir. Probiyotiklerle ilgili bilgiyi, %47,4 ±0,5 oranı ile en fazla internet aracılığıyla edinmişledir. Bunu %36,2 ± 0,5 ile yazılı/görsel medya izlemiştir. Hastalıklarla ilişkisi konusunda öğrenciler, probiyotiklerin özellikle ishaller (%56,5 ±0.5) ve inflamatuar bağırsak hastalıklarında (%50.4 ± 0,5) etkili olduğunu düşünmektedir. Probiyotiklerle ilgili genel bilgi düzeylerinin yetersiz düzeyde (%46,6 ±0,7) olduğu saptanmıştır. Genel bilgi düzeyinin cinsiyete göre farklılık gösterdiği, kız öğrencilerin bilgi düzeyinin erkek öğrencilerden daha iyi olduğu görülmüştür(X2: 9.246, p=0.010). Kız öğrencilerin probiyotiklerin tanımına ilişkin bilgisinin erkeklerden daha fazla olduğu (X2: 9.731, p=0.002) belirlenmiştir. Bilgi düzeyinin (X2: 6.743, p=0.150) ve probiyotik tüketiminin (X2: 0.713, p=0.700) bireylerin ekonomik gelir düzeylerinden bağımsız olduğu saptanmıştır.

Bu çalışmada öğrencilerin probiyotikler konusunda yeterince bilgi sahibi olmadığı anlaşılmaktadır. Genel bilgi düzeyi cinsiyete göre farklılık göstermekte ve kız öğrencilerin erkek öğrencilere kıyasla daha bilgili olduğu görülmektedir. Kız öğrencilerin, probiyotiklerin tanımını daha iyi yapabildikleri saptanmıştır. Genel bilgi düzeyi ve probiyotik tüketimi ile ekonomik gelir düzeyi arasında ilişki saptanmamıştır. Sağlık eğitimini en üst düzeyde alan Tıp Fakültesi öğrencilerinin probiyotikler konusundaki bilgilerinin yetersiz düzeyde olduğu, öğrenilen bilgilerin de çoğunlukla bilimsel literatürden edinilmediği sonucuna varılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: PROBİYOTİK, FARKINDALIK, BİLGİ DÜZEYİ, TIP FAKÜLTESİ

P-22 - PROBIOTIC AWARENESS AND KNOWLEDGE LEVELS OF MEDICAL FACULTY STUDENTS

BETÜL GENÇ[1], ÖZLEM YILMAZ[1], A.HİLAL BATI[1]

[1]EGE UNIVERSITY

Several scientific studies conducted recently showed that probiotics affect our health positively by balancing intestinal microbiota. It is suggested that impairment of intestinal flora leads to many diseases such as Parkinson's disease, obesity, diabetes, hypertension, autism, inflammatory bowel diseases, depression. This study was conducted to determine the level of awareness and knowledge of probiotics by the students of the Faculty of Medicine.

Material and Method: This research was carried out on the 4th grade Faculty of Medicine students of Ege University during March-May 2017. A total of 116 students out of 367, 52 female and 63 male who were in the 4th grade at EUFM, who agreed to participate in the study, constituted the study group. In the questionnaire form used as source of information, there were questions about the demographic characteristics of students and the definition and consumption of probiotics and their relation with the diseases.

The success rate in the question on the description of the probiotics was determined to be 51.7 ± 0.5%, while the knowledge of probiotic-containing foods was 47.4 ± 0.5%. The proportion of probiotic consumers is 72.4 ± 0.5%, of whom 82.1 ± 0.4% said to benefit from it. Knowledge on probiotics was obtained at most via the internet at the rate of 47,4 ± 0.5%. This was followed by written / visual media with 36.2 ± 0.5%. In relation to diseases, students think probiotics are particularly effective in diarrhea (56.5 ± 0.5%) and inflammatory bowel diseases (50.4 ± 0.5%). The general knowledge about probiotics was determined to be inadequate (46.6 ± 0.7%). The level of general knowledge differs according to gender,the level of knowledge of female students was found to be better than male students (X2: 9.246, p=0.010). Female students were found to have more information about the definition of probiotics than men (X2: 9.731, p = 0.002). Knowledge level (X2: 6.743, p=0.150) and probiotic consumption (X2: 0.713, p=0.700) were found to be independent of economic income levels of individuals.

In this study, it was understood that students do not have enough knowledge about probiotics. The level of general knowledge differs according to gender and it is seen that female students are more knowledgeable than men. Female students were found to have more information about the definition of probiotics than men. No correlation was found among general knowledge level, probiotic consumption and economic income level. It was understood that the knowledge of probiotics of medical school students, who have the highest level of health education, is inadequate and the gained information is mostly not obtained from scientific literature.

KEYWORDS: PROBIOTIC, AWARENESS, KNOWLEDGE LEVEL, MEDICAL FACULTY

P-23 - SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN YEME TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

SEVİL KARAHAN YILMAZ[1], GÜNAY ESKİCİ[1], HİLAL BETÜL ALTINTAŞ[2], ECE YALÇIN[3]

[1]ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ, [2]GAZİ ÜNİVERSİTESİ, [3]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Sağlık Yüksekokulunda okuyan öğrencilerin yeme tutum davranışlarının değerlendirilmesidir.

Araştırmaya Erzincan Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik (204) ile Beslenme ve Diyetetik (82) Bölümünde öğrenim gören toplam 286 öğrenci katılmıştır. Öğrencilere; sosyo-demografik özellikleri, beslenme alışkanlıkları, vücut ağırlığı ve boy uzunluğu ölçümlerine yönelik sorular içeren bir anket, Yeme Tutum Testi (YTT-40) ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği (SYBDÖ) uygulanmıştır. Beden Kütle İndeksi (BKİ), Dünya Sağlık Örgütü referanslarına göre değerlendirilmiştir. Verilerin istatistiksel analizinde SPSS 17.0 programı kullanılarak aritmetik ortalama, frekans dağılımı, bağımsız örneklem T testi, One-way Anova ve Pearson korelasyon analizi yapılmıştır.

Öğrencilerin %71.7'si kadın, %28.3'ü erkektir. BKİ değerlendirmesine göre, % 78.0'i ideal vücut ağırlığında, % 9.8'i zayıf, % 11.5'i hafif şişman ve % 0.7'si şişmandır. Öğrencilerin %44.4'ü vücut ağırlığından memnun olduklarını ifade ederken, memnun olmayan öğrencilerin (n=97) %72.2'si kilo vermek, %27.8'i kilo almak istediğini belirtmiştir. Öğrencilerin YTT-40 puan ortalaması 16.3±8.2 ve YTT-40 puanı ≥30 olanların prevalansı %5.6 bulunmuştur. YTT-40 puanı; kadınlarda, Hemşirelik Bölümü öğrencilerinde, herhangi bir hastalık tanısı konulanlarda, diyet uygulayanlarda (hastalığa özgü diyet, zayıflama diyeti), devlet yurdunda kalanlarda ve BKİ'ye göre zayıf sınıflamasına girenlerde (p=0.012) daha yüksek bulunmuştur. Toplam SYBDÖ puan ortalamasının orta düzeyde (120.1±18.6) bulunmuştur. Yeme tutum testi toplam puanı ile toplam SYBDÖ (r=0.184; p=0.002), SYBDÖ alt ölçeklerinden sağlık sorumluluğu (r=0.222; p=0.000), egzersiz (r=0.118; p=0.047) beslenme (r=0.161; p=0.006) ve stres yönetimi (r=0.186; p=0.002) puanları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

YTT-40 puanı ≥30 olanların prevalansının yüksek olmadığı (%5.6) ve gruplar arasında sadece BKİ sınıflamasına göre zayıf olanlarda puan yüksekliğinin anlamlı olduğu belirlenmiştir. YTT-40 puanı arttıkça toplam SYBDÖ puanında anlamlı artış olduğu tespit edilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME, YTT-40, SAĞLIK, YEME TUTUM TESTİ

P-23 - ASSESMENT OF EATING ATTITUDE STUDENTS IN SCHOOL OF HEALTH

SEVİL KARAHAN YILMAZ[1], GÜNAY ESKİCİ[1], HİLAL BETÜL ALTINTAŞ[2], ECE YALÇIN[3]

[1]ERZINCAN UNIVERSITY, [2]GAZI UNIVERSITY, [3]HACETTEPE UNIVERSITY

Assessment of eating attitude behaviors of the students studying at the School of Health

A total of 286 students studying in the Department of Nursing and Department Nutrition and Dietetics at Erzincan University School of Health (82) were participated in the research. Students were applied the questionnaire including socio-demographic characteristics, eating habits, weight and height, Eating Attitudes Test (EAT-40) and Healthy Life Style Behaviour Scale (HLSBS).The Body Mass Index (BMI) was assessed according to World Health Organization references.The data was evaluated by SPSS 17 statistics programme. In the analysis of the data; arithmetic mean, frequency distribution, independent sample T-test, One-way Anova and Pearson correlation were used

In this study, 71.7% of the students are female, 28.3% are male. According to the BMI assesment, 78.0% is in normal weight, 9.8% is underweight, 11.5% is overweight and 0.7% is obese. While 44.4% of the students stated that they are satisfied with body weight, dissatisfied students (n=97) stated that 72.2% wanted to lose weight and 27.8% wanted to gain weight. The mean of the EAT-40 score was 16.3±8.2 and the prevalence of the students with EAT-40 score ≥30 was 5.6%. EAT-40 score were determined to be higher in female, the Nursing Department student, those are diagnosed with any disease, those are following diets (specific diet for disease, diet for weight loss), those are staying at dormitory and those are underweight according to BMI (p=0.012). The mean of the total scores HLSBS was found to be moderate (120.1±18.6). A significant positive correlation was found between the total scores of Eating attitude test (r=0.184, p=0.002) and total scores of HLSBS, subscale of HLSBS are health responsibility (r=0.222, p=0.000), exercise (r=0.118; p=0.047), nutrition (r=0.161; p=0.006) and stress management (r=0.186; p=0.002) scores.

It was determined that the prevalence of EAT-40 score ≥30 was not high (5.6%), and that the score of the groups was significant only in those who were underweight according to BMI classification. As the YTT-40 score increased, it was found that there was a significant increase in the total HLSBS score.

KEYWORDS: NUTRITION, EAT-40, HEALTH, EATING ATTITUDE TEST

P-24 - İNSÜLİN DİRENCİ VARLIĞININ ÇEŞİTLİ PARAMETRELER ÜZERİNE ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

MEHTAP ÜNLÜ SÖĞÜT[1], AYBİKE GİZEM KAYACAN[1], NESLİHAN SÜRMELİ[2], ELANUR YILMAZ[3]

[1]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ, [2]YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, [3]BÜYÜK ANADOLU HASTANESİ

İnsülin direnci birçok insanda görülebilen bir sağlık sorunudur. İnsülin direncinin aterojenik hastalıklar, koroner kalp hastalıkları, obezite ve tip 2 diyabet gelişimi ile ilişkisi olduğu bilinmektedir. Ayrıca insülin direnci insan hayatını büyük ölçüde tehdit eden metabolik sendromun belirteçlerinden biridir. İnsülin direncinin biyokimyasal belirteçlerle olan ilişkisi göz önüne alınarak; bu çalışmada, Kasım 2016 – Nisan 2017 tarihleri arasında Samsun Büyük Anadolu Hastanesi Beslenme ve Diyet Polikliniği'ne başvuran hastalar insülin direnci tespit edilen ve insülin direnci tespit edilmeyen olarak iki gruba ayrılarak; bu grupların biyokimyasal bulgularının (açlık plazma glukozu [APG], HbA1c, insülin, trigliserid, kolesterol, AST, ALT, B12 vitamini), hemogram sonuçlarının ve vücut analizi verilerinin (ağırlık, boy, beden kütle indeksi [BKI], vücut yağ yüzdesi, vücut yağ kütlesi, abdominal yağ yüzdesi, abdominal yağ kütlesi) karşılaştırılması amaçlanmıştır.Çalışmada yaş ortalaması 39 olan, 82 kadın 38 erkek olmak üzere toplamda 120 hastanın açlık plazma glukozu ile insülin değerlerinin çarpılıp 405'e bölünmesi ile Homeostatic Model Assesment – Insulin Resistance (HOMA-IR) değerleri hesaplanmıştır. Çalışma kapsamında değerlendirilen hastalarda insülin direnci hesaplaması için, referans değeri olarak HOMA-IR değerinin ≥ 2.5 olması kullanılmıştır. 56 hastada insülin direnci tespit edilirken 64 hastada tespit edilmemiştir. İstatistiksel analizlerde SPSS programının 24.0 sürümü kullanılmıştır. İkili karşılaştırmalarda bağımsız t-testi kullanılmıştır. Ayrıca HOMA-IR değeri için korelasyon analizi uygulanmıştır.Çalışmada yaş ortalaması 39 olan, 82 kadın 38 erkek olmak üzere toplamda 120 hastanın açlık plazma glukozu ile insülin değerlerinin çarpılıp 405'e bölünmesi ile Homeostatic Model Assesment – Insulin Resistance (HOMA-IR) değerleri hesaplanmıştır. Çalışma kapsamında değerlendirilen hastalarda insülin direnci hesaplaması için, referans değeri olarak HOMA-IR değerinin ≥ 2.5 olması kullanılmıştır. Buna göre; insülin direnci tespit edilen grupta biyokimyasal değerlerden APG (p=0,006), HbA1c (p=0,04), insülin (p<0,001), trigliserid (p=0,008), ALT (p=0,002) insülin direnci tespit edilmeyen gruba göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Hemogram sonuçlarında iki grup arasında anlamlı bir farklılık belirlenememiştir. Vücut analizi verilerinin sonuçlarına bakıldığında, insülin direnci olan grubun ağırlık (p=0,001), beden kütle indeksi (BKİ) (P=0,016) ve vücut yağ kütlesi (p=0,44) anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. HOMA-IR değeri ile olan korelasyonlara bakıldığında ise, biyokimyasal bulgularda HOMA-IR değeri ile yaş ve AST arasında pozitif güçlü; HOMA-IR değeri ile APG, HbA1C, insülin, ALT arasında pozitif çok güçlü, hemogram sonuçlarında HOMA-IR değeri ile PLT ve PCT arasında negatif güçlü; vücut analizi sonuçlarında ise HOMA-IR değeri ile BKI arasında pozitif güçlü; ağırlık ve abdominal yağ kütlesi arasında pozitif çok güçlü korelasyon gözlemlenmiştir.Sonuç olarak, çalışma kapsamında değerlendirilen hastalarda insülin direnci tespit edilen grupta tespit edilmeyen gruba göre APG, HbA1c, insülin, trigliserid ve ALT değerleri anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. İki grup arasında kolesterol, AST, B12 ve hemogram sonuçları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. İnsülin direnci tespit edilen grubun ağırlığı, beden kütle indeksi ve vücut yağ kütlesi anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Ancak bu iki grup arasında boy, vücut yağ yüzdesi, abdominal yağ kütlesi ve abdominal yağ kütlesi açısından anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Çıkan bu sonuçlar daha önce yapılan çalışmaların bazılarıyla uyum gösterirken bazılarıyla göstermemektedir. Çalışma sonuçlarımız insülin direnci tespitinin önemini vurgular nitelikte olup, daha geniş populasyon ve farklı hastalıklarla ilişki kurulabilecek çalışmalar planlanmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: İNSÜLİN DİRENCİ, HBA1C, BKI

P-24 - ASSESSMENT OF THE EFFECTS OF INSULIN RESISTANCE EXISTENCE ON VARIOUS PARAMETERS

MEHTAP ÜNLÜ SÖĞÜT[1], AYBİKE GİZEM KAYACAN[1], NESLİHAN SÜRMELİ[2], ELANUR YILMAZ[3]

[1]ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY, [2]YUZUNCU YIL UNIVERSITY, [3]BUYUK ANADOLU HOSPITAL

Insulin resistance is a health problem that can be seen in many people. Insulin resistance is known to be associated with atherogenic diseases, coronary heart disease, obesity and type 2 diabetes. In addition, insulin resistance is one of the markers of metabolic syndrome, which is a major threat to human life. Considering the relation of insulin resistance with biochemical markers; in this study, patients who applied to Samsun Büyük Anadolu Hospital, Nutrition and Diet Policlinic between November 2016 and April 2017 were divided into two groups as patients who have insulin resistance and patients who don't have insulin resistance. Biochemical findings of these two groups (fasting plasma glucose [FPG], HbA1c, insulin, triglyceride, cholesterol, AST, ALT), hemogram results and body analysis data (weight, height, body mass index [BMI], percentage of body fat, body fat mass, abdominal fat percentage, abdominal fat mass) were compared.The values of Homeostatic Model Assesment - Insulin Resistance (HOMA-IR) were calculated by multiplying fasting plasma glucose and insulin values and dividing the result by 405 in a total of 120 patients (82 women and 38 men) with a mean age of 39. For the calculation of insulin resistance in the study subjects, HOMA-IR value ≥ 2.5 was used as the reference value. Insulin resistance was detected in 56 patients but it wasn't detected in 64 patients. Statistical analyzes were performed using 24.0 version of SPSS software. Independent t-test was used in binary comparisons. Also correlation analysis was used for the HOMA-IR value.According to this, FPG (p=0,006), HbA1c (p=0,04), insulin (p<0,001), tryglicerids (p=0,08), ALT (p=0,002) was found to be significantly higher in the group with insulin resistance. There was no significant difference in hemogram results between the two groups. When looked at body analysis data, weight (p=0.001), body mass index (BMI) (p=0,016) and body fat mass (p=0,44) were found to be significantly higher in the group with insulin resistance. When the correlations with the HOMA-IR value are considered; in biochemical findings, HOMA-IR value was positively correlated with age and AST; HOMA-IR value correlated positively between APG, HbA1C, insulin, ALT; in hemogram results; HOMA-IR value negatively correlated with PLT and PCT; and in body analysis datas, HOMA-IR value positively correlated with BMI and a very strong positive correlation between HOMA-IR value and weight and abdominal fat mass was observed.As a result, APG, HbA1c, insulin, triglyceride and ALT values were found to be significantly higher than the group with insulin resistance. There was no significant difference between cholesterol, AST, B12 and hemogram results between two groups. The group with insulin resistance detected significantly higher body mass index and body fat mass. However, there was no significant difference in height, body fat percentage, abdominal fat mass and abdominal fat mass between these two groups. These results show compliance with some previous studies but not with all of them. Our study results emphasize the importance of detecting insulin resistance, and studies are being planned to establish relationships with larger populations and different diseases. **KEYWORDS:** INSULIN RESISTANCE, HBA1C, BMI

P-25 - OBEZİTE İLE D VİTAMİNİ SEVİYESİ VE İLİŞKİLİ PARAMETRELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

MEHTAP ÜNLÜ SÖĞÜT[1], NESLİHAN SÜRMELİ[2], AYBİKE GİZEM KAYACAN[1]

[1]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, [2]VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU

Türkiye bol güneş ışığına sahip coğrafi bir konumda olmasına rağmen, D vitamini eksikliği ülkemizde önemli bir sorun olmaya devam etmektedir. Vitamin yetersizliğinin en sık nedenleri arasında yetersiz D vitamini alımı, kısıtlı güneş ışığına maruz kalma ile deri ve böbrekte yetersiz sentezi yer alır. D vitamini eksikliğinin glukoz toleransında bozulma, insülin direnci, obezite, erken başlangıçlı Tip 2 Diyabet ve koroner kalp hastalığı ile ilişkili olduğu, bunun yanı sıra Tip 1 Diyabet, romatoid artrit ve multipl skleroz gibi otoimmün hastalıklar, pek çok kanser tipi, şizofreni ve kan basıncı yüksekliği gelişmesini ise önlediğine dair araştırmalar yayınlanmıştır. D vitaminin diğer biyokimyasal belirteçlerle olan ilgisi son dönemde çok çalışılmış ve geliştirilmeye ihtiyaç duymaktadır. Bu bilgiler ışığında çalışmamızda, Kasım 2016 - Nisan 2017 tarihleri arasında Samsun Büyük Anadolu Hastanesi Beslenme ve Diyet Polikliniği'ne başvuran hastaların, D vitamini seviyelerine göre biyokimyasal bulguları (açlık plazma glukozu [APG], HbA1c, insülin, trigliserid, kolesterol, AST, ALT, B12 vitamini), hemogram sonuçları ve vücut analizi verilerinin (ağırlık, boy, beden kütle indeksi [BKI], vücut yağ yüzdesi, vücut yağ kütlesi, abdominal yağ yüzdesi, abdominal yağ kütlesi) karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Çalışmada yaş ortalaması 42 olan, 55 kadın 25 erkek olmak üzere toplamda 80 hastanın D vitamini ve diğer kan bulguları alınmış ve değerlendirilmiştir. D vitamini seviyelerini laboratuvar referans aralığına göre 'eksik', 'yetersiz' ve 'yeterli' olarak gruplandırılmıştır. BKİ ≥ 30 olan hastalar obez olarak sınıflandırılmıştır. SPSS (24) paket programı ile Ki-Kare testi, One-way ANOVA ve korelasyon analizleri kullanılmıştır.

D vitamini seviyesi eksik olan grupta, yeterli ve yetersiz olan gruplara göre BKİ (p= 0,001) , vücut yağ yüzdesi (p=0,000) , vücut yağ kütlesi (p=0,000), abdominal yağ yüzdesi (p=0,021) ve abdominal yağ kütlesi (p=0,019) anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. BKİ ≥ 30 olan hastalar obez olarak gruplandırılmış ve D vitamini seviyesi obez olan grupta obez olmayan gruba göre anlamlı olarak daha düşük bulunmuştur (p=0,009). D vitamini seviyesi yetersiz olan grupta yeterli olan gruba göre hematokrit (HCT) ve bazofil (BAS) seviyeleri yüksek bulunmuştur. D vitamini seviyesi yaş ile güçlü pozitif, BKİ, vücut yağ yüzdesi ve abdominal yağ kütlesi ile güçlü negatif, total vücut yağ kütlesi ile de çok güçlü negatif korelasyon göstermiştir.

Sonuç olarak, çalışmaya katılan hastalarda D vitamini seviyesi ile BKİ, vücut yağ yüzdesi, vücut yağ kütlesi, abdominal yağ yüzdesi ve abdominal yağ kütlesi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. D vitamini seviyesi azaldıkça bu değerlerde artış gözlenmiştir. D vitamini seviyesi obez olan grupta obez olmayan gruba göre daha düşük bulunmuştur. D Vitamini seviyeleri ile açlık kan glikozu, HbA1C, insülin, HOMA, trigliserid, kolesterol, AST, ALT ve B12 arasında herhangi bir ilişki bulunamamıştır. D vitamini seviyeleri HCT ve BAS ile ilişkili bulunmuştur. D vitamini seviyesi azaldıkça HCT ve BAS seviyeleri artmıştır. Çalışmada D vitamini diğer biyokimyasal bulgularla ilişkili bulunmuş olup; sonuçların D vitamini yetersizliğinin ve ilişkili hastalıkların önlenmesi için alınması gereken tedbirler konusunda yol gösterici olabileceği düşünülmektedir. Bu durumun kısıtlı güneş ışığına maruz kalma ve diyetsel faktörlerle ilişkili olacağı düşünülerek, kişilere diyetsel destek önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: OBEZİTE, D VİTAMİNİ, ABDOMİNAL YAĞLANMA, BKİ

P-25 - THE RELATIONSHIP BETWEEN OBESITY AND VITAMIN D LEVEL AND EVALUATION OF RELATED PARAMETERS

MEHTAP ÜNLÜ SÖĞÜT[1], NESLİHAN SÜRMELİ[2], AYBİKE GİZEM KAYACAN[1]

[1]ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES, [2]VAN YUZUNCU YIL UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCE

Although Turkey is in a geographical position with plenty of sunlight, lack of vitamin D remains a major problem. The most common causes of vitamin deficiency include insufficient intake of vitamin D, limited exposure to sunlight, and inadequate synthesis of the skin and kidney. Vitamin D deficiency is associated with impaired glucose tolerance, insulin resistance, obesity, early onset Type 2 diabetes and coronary heart disease. Interest of vitamin D with other biochemical markers has recently been studied and needs to be improved. In the light of this informations, in our study, patients admitted to the Samsun Büyük Anadolu Hospital Nutrition and Diet Policlinic between November 2016 and April 2017 were evaluated for their biochemical findings (fasting plasma glucose [FPG], HbA1c, insulin, triglyceride, cholesterol, AST, ALT, B12 vitamins), hemogram results, and body analysis data (weight, height, body mass index [BMI], body fat percentage, body fat mass, abdominal fat mass, abdominal fat mass).

A total of 80 patients with a mean age of 42, 55 females and 25 males were included in the study and their vitamin D and other blood findings were collected and evaluated. D vitamine levels were classified as 'incomplete', 'insufficient' and 'sufficient' according to the laboratory reference interval. Patients with BMI ≥ 30 were classified as obese. Chi-square test, One-way ANOVA and correlation analysis were used with SPSS (24) package program.

In the group with deficient vitamin D level BMI (p=0,001), body fat percentage (p=0,000), body fat mass (p=0,000), abdominal fat percentage (p=0,021), and abdominal fat mass (P=0,019) were found to be significantly higher than groups with insufficient and adequate vitamin D level. Level of vitamin D was significantly lower in the obese group compared to the non-obese group (p = 0.009). Hematocrit (HCT) and basophil (BAS) levels were found to be high in the group with insufficient vitamin D level. Vitamin D level showed strong positive correlation with age; strong negative correlation with BMI, body fat percentage and abdominal fat mass, and very strong negative correlation with total body fat mass.

As a result, there was a statistically significant relationship between D vitamin level and BMI, body fat percentage, body fat mass, abdominal fat percentage and abdominal fat mass in the patients participating in the study. As the level of vitamin D decreased, these values increased. D vitamin levels were found to be lower in the obese group than in the non-obese group. There was no relationship between vitamin D levels and fasting blood glucose, HbA1C, insulin, HOMA, triglyceride, cholesterol, AST, ALT and B12. Vitamin D levels have been associated with HCT and BAS. As the level of vitamin D decreased, the levels of HCT and BAS increased. Vitamin D in study was associated with other biochemical findings; it is thought that the results may guide for precautions to be taken to prevent the insufficiency of vitamin D and the related diseases. Given that this situation is associated with limited sunlight exposure and dietary factors, dietary support may be offered to individuals,. **KEYWORDS:** OBESITY, VITAMIN D, ABDOMINAL FAT, BMI

P-26 - 40-64 YAŞ ARASI YETİŞKİNLERDE FONKSİYONEL BESİN OLARAK FERMENTE SÜT ÜRÜNLERİNİN TÜKETİLME VE KULLANILMA DURUMU

NAZLI NUR ASLAN[1], MELDA KANGALGİL[2], HÜLYA YARDIMCI[1]

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ, [2]KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Günümüzde sağlıklı beslenme bilincinin artması, bireylerin fonksiyonel besinlere yönelmesine neden olmuştur. Fonksiyonel besinler günlük hayatta diyetin bir parçası olarak tüketilen geleneksel bir besinin temel işlevleri dışında kronik hastalık riskini azaltan veya fizyolojik faydalar sağlayan besinler olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışma, 40-64 yaş arası yetişkinlerin fonksiyonel besin kavramını bilme ve fonksiyonel besin olarak fermente süt ürünlerini tüketme durumunun belirlenmesi amacıyla planlanmış ve uygulanmıştır.

Bu araştırmaya, Ankara, İzmir, Konya illerinde yaşayan 40-64 yaş aralığında (ortalama yaş 46.0±5.5 yıl) en az lise mezunu olan ve çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden sağlıklı 186 birey (88 erkek ve 98 kadın) dâhil edilmiştir. Bireylere ilişkin demografik özellikler, fermente süt ürünlerinin (kefir, prebiyotik ve probiyotik yoğurt, light süt ve meyveli yoğurt) tüketim ve kullanılma durumunun sorgulandığı anket formu uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 21.0 paket programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler; ortalama ve standart hata kullanılarak analiz edilmiştir. Nitel verilerin hesaplanmasında Ki-kare testi ($\chi 2$) kullanılmıştır.

Bireylerin %77.4'ü 40-50 yaş, %22.6'sı 51-64 yaş aralığındadır. Eğitim düzeyine göre bireylerin büyük çoğunluğu (%66.7) üniversite, %33.3'ü lise mezunudur. Fonksiyonel besin kavramını duyanların oranı %34.4 olup, %63.4'ü fonksiyonel besinleri sağlığa yararlı besin olarak tanımlamıştır. Katılımcıların %32.8'i fonksiyonel besin tüketmektedir. Çalışmaya katılan bireylerin %73.1'i fermente süt ürünlerini tüketmekte ve tüketenlerin çoğunluğu ara sıra tükettiğini ifade etmiştir. Yaş gruplarına göre fermente süt ürünlerinden prebiyotik-probiyotik yoğurt ve meyveli yoğurt kullanma durumu istatiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<.05$). Fermente süt ürünlerinden olan kefir, prebiyotik-probiyotik yoğurt, light süt ve meyveli yoğurdun fonksiyonel besin olduğunu bilenlerin oranı sırasıyla %64.0, %56.5, %37.1 ve %37.1'dir. Yaş grupları ile kefir ve prebiyotik-probiyotik yoğurdu fonksiyonel besin olarak bilme durumu arasında önemlilik vardır ($p<.05$).

Fonksiyonel besin olan fermente süt ürünleri tüketilmektedir. Ancak bu besinlerin kullanımının sıklığı ve tüketim miktarlarının artırılması konusunda bireylerde farkındalık oluşturulmalıdır. Sağlıklı beslenmenin içinde fonksiyonel besinlerin alımı, bu tür besinlerin yanlış ve/veya aşırı kullanılmasının önlenmesine yönelik tüketicilere bilgilendirme yapılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: FERMENTE SÜT ÜRÜNLERİ, FONKSİYONEL BESİN, YETİŞKİN

P-26 - CONSUMPTION AND UTILIZATION OF FERMENTE DAIRY PRODUCTS AS FUNCTIONAL FOOD IN ADULTS BETWEEN 40-64 YEARS

NAZLI NUR ASLAN[1], MELDA KANGALGİL[2], HÜLYA YARDIMCI[1]

[1]ANKARA UNIVERSITY, [2]KARADENIZ TECHNICAL UNIVERSITY

Nowadays, increasing awareness of healthy nutrition has led individuals to head to functional foods. Functional foods are defined as nutrients that reduce the risk of chronic illness or provide physiological benefits other than the basic functions of a traditional food consumed as part of the diet in daily life. This study was planned to determine the functional food definition and determine the consumption and use of fermented dairy products as functional nutrients in adults aged 40-64 years.

This study included 186 healthy individuals (88 males, 98 females) who live in Ankara, Izmir, Konya, at least high school graduates between 40-64 years of age (mean age 46.0±5.5 years) and who voluntarily agreed to participate in the study. A questionnaire form was applied to question the consumption and utilization status of fermented dairy products (kefir, prebiotic and probiotic yoghurt, light milk and fruity yoghurt) for the demographic characteristics of the individual. All statistical analyses were conducted using the Statistical Package for Social Science (SPSS version 21 for Windows, Chicago, IL). Descriptive statistics were analyzed using mean and standard error. Chi-square test ($\chi 2$) was used for the calculation of qualitative data.

77.4% of the individuals are in the age range of 40-50 years and 22.6% are in the age range of 51-64 years. According to the level of education, most of the individuals (66.7%) are university, 33.3% are high school graduates. Those who hearing the functional food term were 34.4% and 63.4% defined functional foods as beneficial food for health. 32.8% of the participants consume functional foods. Of the individuals participating in the study, 73.1% consume fermented dairy products, and it is stated that they consume most of the consumed occasionally. According to age groups, the use of prebiotic-probiotic yoghurt and fruity yoghurt from fermented dairy products was statistically significant ($p<0.05$). Of the fermente dairy milk products, kefir, prebiotic-probiotic yoghurt, light milk and fruity yoghurt are known functional foods respectively 64.0%, 56.5%, 37.1% ve 37.1%. There is an important relationship between age groups and knowledge of kefir and prebiotic-probiotic yogurt as functional food ($p<0.05$).

Fermented milk products, which are functional foods, are being consumed. However, individuals should gain awareness about the frequency of consumption and to increase the consumption of these foods. Individuals should be informed about functional food intake and its benefits at a healthy dietary and prevention of excessive or inaccurate consumption.

KEYWORDS: FERMENTE MILK PRODUCTS, FUNCTIONAL FOOD, ADULTS

P-27 - STRES, DUYGUSAL İŞTAHI ETKİLER Mİ? BİR PİLOT ÇALIŞMA

ÖZGE İPEK[1], BETÜL ÜNER[2], BANU BAYAR[1]

[1]MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ, [2]BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Çalışmamızın amacı çeşitli stresörlere maruz kalan öğrencilerin, stresle başa çıkma tarzlarının duygusal iştah durumlarını nasıl etkilediğini araştırmaktır.

Çalışmaya fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümünde okuyan 35 gönüllü öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin stresle mücadele stilini değerlendirmek için Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği (SBÇTÖ) kullanılmıştır. 30 maddeden ve 5 alt gruptan oluşan bu ölçek, Şahin ve Durak tarafından 2005 yılında Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek, iki ana stresle başa çıkma tarzını ölçmektedir. Bunlar "Probleme yönelik/aktif" ve "Duygulara yönelik/pasif" tarzlardır. Herhangi bir alt gruba ait puanın yüksekliği, kişinin o tarzı daha çok kullandığını göstermektedir. Duygusal yemek yemenin değerlendirilmesinde 22 maddeden oluşan Duygusal İştah Anketi (DİA) kullanılmıştır. DİA'da katılımcılar her bir maddedeki ifadelerin iştahlarını etkileme düzeyini daha az (1-4), aynı (5) ve daha fazla (6-9) şeklinde puanlamaktadır. Duygusal yemek yemenin varlığı olumsuz/olumlu duygularda (14 madde) ve olumsuz/olumlu durumlarda (8 madde) ile değerlendirilmektedir. Anketin Türkçe geçerlik ve güvenirliği Demirel ve ark tarafından 2014 yılında yapılmıştır.Çalışmaya 23'ü kız 12'si erkek olmak üzere 35 gönüllü öğrenci katılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 18.50±3.78'dir. DİA sonuçlarına göre öğrenciler yalnız, üzgün ve sıkılmış olduklarında daha az yemek yerken; iyi haberler aldıktan sonra daha çok yemek yediklerini belirtmiştir. SBÇTÖ alt gruplarından "iyimser yaklaşım" en sık tercih edilen yöntem olmuştur. Öğrencilerin SBÇTÖ alt ölçeklerinden aldıkları puanların cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı bulunmuştur. SBÇTÖ ile DİA alt grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki gözlenmiştir ($p<0.05$). SBÇTÖ alt gruplarından "kendine güvenli yaklaşım"ı tercih eden bireylerin yeme davranışlarının daha az değiştiği, "sosyal destek arama" yöntemini seçen bireylerin yeme davranışlarının durum ve olaylar karşısında daha fazla değiştiği gözlenmiştir.

İnsanın yeme davranışının, duygusal durumundaki değişimlerden oldukça etkilendiği kabul gören bir görüştür. Stres faktörü yeme davranışının değişiminde benzer şekilde önemli bir etkendir. Stresle başa çıkmada asıl hedef stres yaratan faktörün fark edilmesi, değerlendirilmesi, bireyin olumlu davranışsal değişimi seçmesi gibi bilişsel ve davranışsal stratejileri barındırır. Bu davranışsal yanıtı oluşturmada ise yeme tutumunun kontrol altına alınması önemli rol oynar.

ANAHTAR KELİMELER: STRES, DUYGUSAL İŞTAH, ÖĞRENCİ

P-27 - DOES STRESS INFLUENCE OF EMOTIONAL APPETITE? A PILOT STUDY

ÖZGE İPEK[1], BETÜL ÜNER[2], BANU BAYAR[1]

[1]MUGLA SITKI KOCMAN UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES DEPARTMENT OF PHYSIOTHERAPY AND REHABILITATION, [2]BAHCESEHİR UNIVERSİTY INSTITUTE OF HEALTH SCIENCES DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS

The aim of our study is to investigate how students' who are exposed to various stressors affect their emotional appetite by their ways of coping with stress.

Thirty-five volunteer students who study in department of physiotherapy and rehabilitation participated in the study. Stress Coping Styles Scale (SCSS) was used to assess students' style of struggle against stress. This scale which is consisting of 30 items and 5 sub-groups was adapted to Turkish language by Sahin and Durak in 2005. The scale measures the two main stress coping styles. These are "Problem oriented / active" and "Emotional / passive" styles. The higher the score of any subgroup was indicated the more the person uses that style. The higher score of any subgroup shows the person uses that style frequently. Emotional Appetite Questionnaire (EAQ) which is consisting of 22 items, was used to evaluate emotional eating. In the EAQ, participants score less (1-4), the same (5) and more (6-9) to affect their appetite in each item. The presence of emotional eating is assessed with negative / positive emotions (14 items) and negative / positive situations (8 items). EAQ was translated into Turkish by Demirel et al. in 2014.

35 volunteer students (23 female and 12 male) participated in the study. The average age of the students who participating in the study is 18.50 ± 3.78. According to the results of the EAQ, the students stated that they eat less when they are only, sad and squeezed. On the contrary, they said they more eat after they received good news. The "optimistic approach" was the most frequently used method among the SCSS subgroups. The scores obtained by the students from SCSS subscales were not significantly different by gender. There was a statistically significant relationship between SCSS and EAQ subgroups ($p <0.05$). It has been showed that the individuals' who choose the "self-confident approach" from the SCSS subgroups eating behaviours changed less and the individuals' who choose "social support seeking" method eating behaviours changed more in the face of the situations and events.

It is an accepted view that human eating behaviour is highly influenced by changes in the emotional state. The stress which is a factor similarly significant in the change of eating behaviour. The main target in coping with stress is cognitive and behavioural strategies such as recognizing and evaluating the stressor factor, selecting the positive behavioural change of the individual. Controlling the eating habits plays an important role in creating this behavioural response.

KEYWORDS: STRESS, EMOTIONAL APPETITE, STUDENT

P-28 - ÖĞRENCİLERİN YEME TUTUMLARININ İNCELENMESİ

BETÜL ÜNER[1], ÖZGE İPEK[2], BANU BAYAR[3]

[1]BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [2]MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ, [3]MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ

Çalışmamız üniversite öğrencilerinin yeme tutumlarını değerlendirmek amacıyla planlanmıştır.

Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü ve Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü öğrencilerinin katıldığı, öğrencilerin yeme tutumlarının incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışma kesitsel tipte bir çalımadır. Çalışmaya gönüllü 154 öğrenci katılmıştır. Çalışmanın evreni Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik ve Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümleri öğrencileridir. Bu çalışmada evrene ulaşılması hedeflenmiştir. Veriler anket formu kullanılarak, Mayıs - 2017 ile Haziran 2017 tarihleri arasında, öğrencilerle yüz yüze görüşülerek toplanmıştır Öğrencilere araştırmacılar tarafından hazırlanan sosyodemografik bilgilerinin sorgulandığı anket formu ve yeme tutumlarının değerlendirildiği "Yeme Tutumu Testi (YTT)" uygulanmıştır. YTT 40 maddeden oluşan likert tipte bir ankettir. Anketin Türkçe adaptasyonu 1989 yılında Savaşır ve Erol tarafından yapılmıştır. Çalışmada elde edilen bulguların istatistiksel analizinde SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 programı kullanılarak Mann Whitney U ve ki kare ile istatistiksel olarak değerlendirilmiş, güven aralığı %95 ve istatistik önem düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.

Çalışmaya %41.6(n=64)'i erkek, %58.4(n=90)'ü kız öğrenci olmak üzere 154 gönüllü öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin yaş ortalaması 21.55±2.06 yıldır. Öğrencilerin %44.1(n=68)'i Beslenme ve Diyetetik Bölümünde, %55.9 (n=86)'u Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümünde okumaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %39(n=60)'u 3.sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin ekonomik durumları incelendiğinde %36.4(n=56)'ünün 500-1000 TL arasında aylık gelire sahip olduğu görülmüştür. Öğrencilerin YTT puan ortalaması 37.45±9.3'tür. Öğrencilerin cinsiyetleri ve YTT puanı arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır ($p>0.05$). Benzer şekilde öğrencilerin okudukları bölüm ve YTT puanları arasında anlamlı ilişki yoktur ($p>0.05$).

Tanımlayıcı tipte yapılan bu çalışmada öğrencilerin yeme tutumları incelenmiştir. YTT puan ortalaması ışığında çalışmaya katılan öğrencilerin yeme tutumlarının "normal" olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Literatürde yeme tutumunun çeşitli faktörlerden etkilendiğini bildiren çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmadan yola çıkarak üniversite öğrencilerinin yaşam tarzlarındaki değişikliklerin yeme tutumlarını nasıl etkilediğine dair detaylı araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: YEME TUTUMU, YTT, ÖĞRENCİ

P-28 - INVESTIGATION OF EATING ATTITUDES OF STUDENTS

BETÜL ÜNER[1], ÖZGE İPEK[2], BANU BAYAR[3]

[1]BAHCESEHIR UNIVERSITY INSTITUTE OF HEALTH SCIENCES NUTRITION AND DIETETICS, [2]MUGLA SITKI KOCMAN UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES DEPARTMENT OF PHYSIOTHERAPY AND REHABILITATION

Our study was planned to evaluate the eating attitudes of university students.

This cross-sectional study was conducted in order to examine the eating attitudes of the students attended by the Department of Nutrition and Dietetics and Physiotherapy and Rehabilitation Department of Health Sciences Faculty. 154 university students participated in our study by voluntarily . Target population of the study is the students of the Department of Nutrition and Dietetics and Physiotherapy and Rehabilitation of the Faculty of Health Sciences. This study aimed to reach the target population. The data were collected by face to face interviews with students between May-2017 and June 2017 using a questionnaire. Questionnaire which was questioned socio-demographic information prepared by researchers and "Eating Attitudes Test" (EAT), which eating attitudes was evaluated, were applied to the students. EAT is a likert-type questionnaire that is composed of 40 items. The EAT was translated into Turkish by Savaşır and Erol in 1989. Statistical analysis was performed with Mann Whitney U and Chi square using statistical package for social sciences (SPSS) for Windows 22.0 program. The confidence interval was 95% and the statistical significance was accepted as 0.05.

154 volunteer students which 64 of students are male and the rest of students are female participated in our study. The mean age of the students is 21.55 ± 2.06 years. 44.1%(n=68) of the students' study in department of nutrition and dietetics, 55.9%(n=86) of the students' study in department of physiotherapy and rehabilitation. 39% of the students participated in our study are at 3rd class. When the economic situation of the students was examined, it was determined that the monthly incomes of 36.4% of students were between 500-1000 TL. The EAT score mean of the students is 37.45 ± 9.3. There was no significant relationship between gender and EAT score of students ($p> 0.05$). Furthermore, similar results were obtained between the students' department and the EAT scores ($p> 0.05$).

In this descriptive study, eating attitudes of students were examined. It was reached that the eating attitudes of students participated in present study according to EAT point mean were "normal". There are many studies in the literature reported that eating attitude is influenced by various factors. Finally, there is a need detailed studies how university students' lifestyle changes influence their eating attitudes.

KEYWORDS: EATING ATTITUDE, EAT, STUDENT

P-29 - TİP I HİPERLİPİDEMİ OLGU SUNUMU

HÜMEYRA ÇİĞDEM[1], ERTUĞRUL KIYKIM[1], AYŞE ÇİĞDEM AKTUĞLU ZEYBEK [1], MEHMET ŞERİF CANSEVER[1]

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA TIP FAKÜLTESİ ÇOCUK SAĞLIĞI ANA BİLİM DALI, BESLENME VE METABOLİZMA BİLİM DALI, İSTANBUL, TÜRKİYE

Tip I Hiperlipidemi çok nadir görülen bir metabolik bozukluktur. Genellikle hipertrigliseridemi veya kombine hiperlipidemi tablosu içinde görülür. Lipoprotein lipaz eksikliği veya Apolipo-protein C-II eksikliği gibi metabolik bozukluklarda da görülür. Bu çalışmada Tip I Hiperlipidemili bir olguda diyet tedavisinin hastalığın seyrine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Aralarında 1.derece kuzen evliliği olan sağlıklı anne ve babadan 38.gestasyonel haftada c/s ile 2960 gram doğan 1 aylık erkek hasta postnatal 1.haftada başlayan sarılık şikayetiyle 16 günlükken dış merkeze başvurmuş. Hastadan alınan kan örneğinin lipemik olması üzerine Trigliserid (TG) düzeyi 29700 mg/dL saptanmış. 11 gün yenidoğan yoğun bakım ünitesinde izlenen hastaya %20 yağ (%100 MCT oil) ve 130 kcal/kg/gün enerji içeren diyet tedavisi uygulanmış. 12.gün TG düzeyi 1010 mg/dL'ye gerileyen hasta tedavisinin düzenlenmesi ve takibinin devamı için tarafımıza yönlendirilmiş.

Yapılan tetkiklerde TG: 1275 mg/dL, HDL: 16 mg/dL, LDL: 31 mg/dL, total kolesterol (TK): 165 mg/dL saptanan hastanın diyeti 130 kcal/kg/gün enerji ve %20 yağ (%75 MCT oil)'lı olacak şekilde yağ içermeyen özel mama ve ceviz yağı desteğiyle düzenlendi. Her ay düzenli olarak takip edilen hastanın genel durumu iyi, gelişimi normal aralıklarda seyrediyor. MCT oil'i alamadığı zamanlarda TG ve TK düzeyi yükselen hastanın diyeti gözden geçiriliyor ve gerekli düzenlemeler yapılıyor. 6 aylık olduğunda akranları gibi tamamlayıcı beslenmeye geçen hasta, şu anda 11 aylık ve yetişkin tipi besleniyor. En son yapılan tetkiklerinde TG: 1140 mg/dL, HDL: 11 mg/dL, LDL: 30 mg/dL, TK: 132 mg/dL saptanan hastaya 125 kcal/kg/gün enerji ve %20 yağ (%100 MCT oil) içeren diyet düzenlendi.

Tip 1 Hiperlipidemide MCT kullanımının kan yağları üzerinde olumlu etki gösterdiği, bununla birlikte hastanın yaşam kalitesini etkilemediği, hastalar tarafından kolay tüketilebildiği gözlendi.

ANAHTAR KELİMELER: AİLEVİ HİPERLİPİDEMİ, CEVİZ YAĞI, MCT OİL, ŞİLOMİKRONEMİDE BESLENME, TRİGLİSERİD YÜKSEKLİĞİ

P-29 - TYPE-I HYPERLIPIDEMIA: A CASE REPORT

HÜMEYRA ÇİĞDEM[1], ERTUĞRUL KIYKIM[1], AYŞE ÇİĞDEM AKTUĞLU ZEYBEK [1], MEHMET ŞERİF CANSEVER[1]

[1]ISTANBUL UNIVERSITY CERRAHPASA MEDICAL FACULTY, DIVISION OF NUTRITION AND METABOLISM, ISTANBUL, TURKEY

Type I hyperlipidemia is a very rare metabolic disorder. It is usually seen with hypertriglyceridemia or combined hyperlipidemia, but also with metabolic disorders such as lipoprotein lipase deficiency or Apolipoprotein C-II deficiency. In this study, we aimed to investigate the effect of dietary therapy on the disease progression in a Type I hyperlipidemic case.

The male patient diagnosed with type 1 hyperlipidemia under routine follow-up by the clinic from 1 month old was included into the study. The patient's diet, biochemical - microbiological datas and anthropometric measurements were monitored. The initial data of the disease and long-term follow-up datas were compared and evaluated. 1 month old patient (birth weight: 2960 grams) of consanguineous marriage born through cesarean delivery at 38th gestational week admitted to the hospital for jaundice complaint, when he was 16 days old. The patient' triglyceride (TG) level was 29700 mg / dL because his blood sample was lipemic. He followed in neonatal intensive care unit for 11 days was given a diet including 20% fat (100% MCT oil) and 130 kcal / kg / day energy. On the 12th day, patient was referred to our clinic because of threapy regulation and follow-up has TG level declining to 1010 mg / dL.

Patient whose blood values were TG 1275 mg / dL, HDL 16 mg / dL, LDL 31 mg / dL, total cholesterol (TK) 165 mg / dL was given a re-arranged diet including 30 kcal / kg / day in energy and 20% fat (75% MCT oil).The general condition of the patient followed regularly every month is good. Now, 11 month old patient started to complementary feeding at 9 month old can eat 'adult food'. When, he cant get MCT oil, his TG and TK level increase so his diet re-arrange every time. The last examination of the patient investigated TG: 1140 mg/dL, HDL: 11 mg/dL, LDL: 30 mg/dL, TK: 132 mg/dL and his diet re-arranged including 125 kcal / kg / day energy and 20% fat (100% MCT oil).

It is observed that the use of MCT oil has a positive effect on blood lipid profile in Type 1 Hyperlipidemia, and can be easily consumed by the patients. Also, it does not affect patient' life quality negatively.

KEYWORDS: FAMILIAL HYPERLIPIDEMIA, HIGH TRIGLYCERIDE, MCT OIL, NUTRITION IN CHYLOMICRONEMIA, WALNUT OIL

P-30 - OBEZ BİR BEREYDE BESLENME EĞİTİMİNİN KRONİK HASTALIKLARIN ÖNLENMESİNDE VE TEDAVİSİNDEKİ ETKİSİ

SIDIKA ÜNAL[1], HACER ÇABUK GÜLLÜOĞLU[1], ARZU DÜRÜMOĞLU ÖZKAN[1]

[1]GAZİEMİR NEVVAR SALİH İŞGÖREN DEVLET HASTANESİ

Vücut ağırlık kaybı epidemik sorun haline gelen obezite ve obezite ile ilişkili morbidite ve mortalitenin azaltılmasında önemli bir role sahiptir. Vücut ağırlığının 6 aylık dönemde %10'luk azalması obezitenin yol açtığı sağlık sorunlarının önlenmesinde etkilidir. Diyet tedavisi, fiziksel aktivite ve beslenme eğitimi sonucu oluşan davranış değişikliği, bireylerin ideal vücut ağırlıklarına ulaşmalarının yanı sıra obezite ile ilişkili hastalıkları da önlemektedir. Gestasyonel diyabet gebelik sırasında başlamış veya ilk defa gebelikte fark edilmiş değişik derecelerdeki karbonhidrat intoleransı olarak tanımlanmaktadır. Diyet tedavisi ve fiziksel aktivite obezitenin tedavisinde etkili olduğu kadar gestasyonel diyabet yönetiminde de etkilidir. Buradan yola çıkarak diyet tedavisi ve beslenme eğitiminin hem obezite hem de gestasyonel diyabet üzerine etkisini gösteren bir vaka bildirilmiştir.

29 yaşında herhangi bir kronik hastalığı olmayan kadın hasta 31.08.2015 tarihinde kilo vermek amacıyla Dahiliye Polikliniği'ne başvurmuştur. Rutin kontrollerinde "Bozulmuş Açlık Glukozu" (AKŞ: 108 mg/dl, HbA1c:% 5.9) tespit edilen hasta 01.09.2015 tarihinde Diyet Polikliniği'ne yönlendirilmiştir. Diyet Polikliniği'mizde antropometrik ölçümleri ve beslenme öyküsü alınmıştır. Vücut ağırlığı 98.5 kg, boy uzunluğu 172 cm ve beden kütle indeksi (BKİ) 33.3 kg/m2 olan hastanın günlük enerji gereksinimi 2245 kal/gün olarak hesaplanmıştır. Hastanın labaoratuar bulguları, beslenme öyküsü ve yaşam tarzı göz önünde bulundurularak hastaya beslenme eğitimi verilmiş ve besin tüketimlerini günlük kaydetmesi istenmiştir. Hastaya ayrıca fiziksel aktivite olarak haftada 3 gün 50 dk tempolu yürüyüş önerilmiş ve ayda 1 kez Diyet Polikliniği'ne besin tüketim kayıtları ile birlikte kontrole gelmesi istenmiştir. On ay düzenli olarak kontrollere gelen hastanın besin tüketimlerinde beslenme ile ilgili hataları tespit edilmiş, beslenme eğitimi tekrarlanmış ve haftada ortalama 2 kg vücut ağırlık kaybı olduğundan hastanın on ay süresince diyet enerjisi hiç azaltılmamıştır. 28.07.2016 tarihinde laboratuar bulgularının AKŞ: 100 mg/dl, HbA1c: %5.8 ve antropometrik ölçümlerinden vücut ağırlığının 78 kg, BKİ'nin 26.4 kg/m2 olduğu belirlenmiştir. bu tarihten itibaren sekiz ay kontrole gelmeyen ve bu süreçte gebe kalan hasta 31.03.2017 tarihinde Kadın Doğum Polikiği'nden gestasyonel diyabet tanısı almıştır. Hastaya sabah-öğle-akşam 2 Ü novarapid, gece 2 Ü levemir tedavisi verilerek diyet tedavisinin planlanması için tekrardan Diyet Polikliniği'ne yönlendirilmiştir. 29 hafta 5 günlük gebe olan hastamızın vücut ağırlığının 89.6 kg olduğu belirlenerek hastamıza 2500 kalorilik beslenme tedavisi planlanmıştır. 26.04.2017 tarihinde (33 hafta, 4 gün) 89.6 kg, 12.05.2017 tahinde (36 hafta) 90.4 kg olduğu ve kan şekerlerinin regüle olduğu belirlenmiştir. 05.06.2017 (39 hafta, 2 gün) tarihinde 91.5 kg olan hastamız normal doğum ile 3500 gr olan sağlıklı bir bebek dünyaya getirmiştir.Vakamızda da görüldüğü üzere vücut ağırlık kaybındaki %20'lik kayıp obeziteye bağlı gelişen glukoz intoleransının önlenmesinde; bireye özgü planlanmış diyet tedavisi ve beslenme eğitiminin de gestasyonel ağırlık artışı ve gestasyonel diyabet tedavisinde etkin olduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME EĞİTİMİ, GESTASYONEL DİYABET, OBEZİTE

P-30 - EFFECT OF NUTRITION EDUCATION FOR AN OBESE INDIVIDUAL ON PREVENTION AND TREATMENT OF CHRONIC DISEASES

SIDIKA ÜNAL[1], HACER ÇABUK GÜLLÜOĞLU[1], ARZU DÜRÜMOĞLU ÖZKAN[1]

[1]GAZIEMIR NEVVAR SALIH ISGOREN STATE HOSPITAL

Body weight loss has a crucial role in reducing obesity and obesity-associated morbidity and mortality. 10% decrease in body weight in a 6-month term is effective in preventing the health problems caused by obesity. Behavioral change as a result of diet therapy, physical activity and nutrition education both helps individuals reach their ideal body weight and prevents obesity-related diseases. Gestational diabetes (GD) is defined as differentiating degrees of carbohydrate intolerance which starts during the pregnancy or is detected for the first time in pregnancy. Diet therapy and physical activity are not only effective in the treatment of obesity but also the management of gestational diabetics. A case has been reported which shows the effect of diet therapy and nutrition education on both obesity and gestational diabetics.A 29-year-old female patient with no chronic diseases applied to Internal Diseases Polyclinic in order to lose weight on 31August 2015. After "Impaired Fasting Glucose" (FBG: 108 mg/dl, HbA1c:% 5.9) had been detected in her routine controls, she was directed to Diet Polyclinic on 1 September 2015. Her anthropometric measures and nutrition history were noted in our Diet Polyclinic. Daily energy need was calculated as 2245 cal/day for the patient with body weight of 98.5 kg, height of 172 cm and BMI of 33.3 kg/m2. Nutrition education was provided for the patient considering her laboratory findings, history of nutrition and life style, and she was asked to record her daily food consumption. Furthermore, she was recommended 50-minute brisk walking 3 days a week as a physical activity and asked to come to the Diet Polyclinic once a month for control with her consumption records. In the ten-month process of regular controls, the patient's errors about nutrition were observed in her food consumption. As a result, her nutrition education was repeated and her diet energy was never reduced during the ten-month period due to 2 kg body weight loss a week in average. On 28July 2016, laboratory findings were observed as FBG:100mg/dl, HbA1c: %5.8, body weight: 78kg and BMI: 26.4kg/m2. The patient had not visited the polyclinic for eight months after this date. She became pregnant in this period and was diagnosed with gestational diabetics by Gynecology Polyclinic on 31 March 2017. The patient was led to the Diet Polyclinic again to plan her diet therapy after she was given 2 U novarapid at morning-noon-evening and 2 U levemir at night. Body weight of the patient, who was 29 weeks+5 days pregnant, was detected as 89.6 and 2500-calory nutrition therapy was planned for her. It was observed that she weighed 89.6 kg on 33 weeks+4 days and 90.4 kg on 36 weeks. In addition, her blood glucose was regular. Our patient weighing 91.5kg on 39 weeks+2 days gave birth to a 3500-g healthy baby through normal delivery.In our case, 20% loss in body weight is efficient in preventing obesity-related glucose intolerance while diet therapy planned exclusively to the individual and nutrition education are effective in the treatment of gestational weight increase and GD.

KEYWORDS: GESTATIONAL DIABETES, NUTRITION EDUCATION, OBESITY

P-31 - BEDEN KÜTLE İNDEKSİ FARKLI BİREYLERDE ÖĞÜN ATLAMA DURUMU, KAHVALTI YAPMA ALIŞKANLIĞI VE BESİN ÖGESİ ALIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

TUBA YALÇIN[1], AYHAN AL[2], NESLİŞAH RAKICIOĞLU[1]

[1]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, [2]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK MERKEZİ, BEYTEPE

Beden kütle indeksi (BKİ) farklı bireylerin kahvaltı yapma alışkanlığı, öğün sayısı, besin ögesi alımlarını belirlemek ve aralarındaki ilişkinin değerlendirilmesidir.

Çalışma, Ankara ilinde yaşayan, 19-35 yaş arası 30 sağlıklı birey ile yürütülmüştür. Bireyler BKİ'lerine göre normal (BKİ=18.5-24.9 kg/m^2, n=15) ve hafif şişman (BKİ=25.0-29.9 kg/m^2, n=15) olarak 2 gruba ayrılmıştır. Bireylere ilişkin demografik bilgiler, beslenme alışkanlıkları ve antropometrik ölçümler araştırmacı tarafından yüz yüze görüşülerek alınmıştır. Bireylerin enerji ve besin ögesi alımlarının hesaplanmasında BEBİS (Beslenme Bilgi Sistemi) 6.1, verilerin analizinde ise SPSS 15.0 istatistik paket programı kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan erkeklerin %72.7'si, kadınların ise %36.8'inin BKİ değeri 25.0-29.9 kg/m2 arasındadır. Beden kütle indeksi değeri 25 kg/m^2 ve üzerinde olan bireylerin %53.3'ünün, BKİ değeri 25 kg/m^2'nin altında olan bireylerin ise % 33.3'ünün günde 3 öğünden az beslendiği saptanmıştır. Öğün atlayan bireylerin sıklıkla atladıkları öğünler; BKİ'i değeri düşük bireylerde sabah kahvaltısı, BKİ değeri yüksek bireylerde ise sabah kahvaltısının (%75) yanısıra öğle öğünüdür (%25). Günlük enerji ve B12 vitamini alımının gereksinmeyi karşılama yüzdesi BKİ değeri yüksek olan grupta, anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Ancak, protein, posa, A, E, C, B1, B2, B6 vitaminleri ve folik asitin gereksinmeyi karşılama yüzdelerinde BKİ grupları arasında anlamlı fark gözlenmemiştir ($p>0.05$).

Bu çalışmada öğün sayısı ve BKİ arasında anlamlı ilişki bulunmamasına rağmen; BKİ değeri yüksek olan grupta günlük tüketilen öğün sayısının daha az olduğu görülmüştür. Her iki grupta da en çok atlanan öğün sabah kahvaltısıdır. Yeterli-dengeli beslenme ve vücut ağırlığı kontrolünün sağlanmasında, öğün sayısının artırılmasına ve güne sabah kahvaltısı ile başlanmasına dikkat edilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: BEDEN KÜTLE İNDEKSİ, ÖĞÜN SAYISI, KAHVALTI ALIŞKANLIĞI

P-31 - THE EVALUATION OF MEAL SKIPPING, BREAKFAST HABITS AND NUTRIENT INTAKES IN ADULTS WITH DIFFERENT BODY MASS INDEXES

TUBA YALÇIN[1], AYHAN AL[2], NESLİŞAH RAKICIOĞLU[1]

[1]HACETTEPE UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, [2]HACETTEPE UNIVERSITY HEALTH CENTER OF BEYTEPE CAMPUS

To determine the number of meals, habits of breakfast, nutrient intake of individuals with different body mass indexes and evaluation of the relationship between of them.

The study was conducted with 30 healthy individuals aged between 19-35 years old who lived in Ankara. Subjects were divided into two groups according to their BMI as normal group (BMI=18.5-24.9 kg/m^2, n=15) and overweight group (BMI=25.0-29.9 kg/m^2, n=15). Demographic data, nutritional habits and anthropometric measurements were collected with interview face-to-face by the researcher. BEBIS 6.1 was used for the assessment of energy and other nutrients intake and SPSS 15.0 statistical package program was used to analyze data.

The percentages of BMI value between 25.0-29.9 kg/m^2 were found 36.8% in women and 72.7% in men. It was determined that 53.3% of the individuals with BMI 25 kg/m^2 and above; also 33.3% of the subjects with a BMI is below 25 were fed less than 3 meals a day. While breakfast was frequently skipped by adults with low BMI; breakfast (75%) and lunch (25%) were skipped by high BMI group. The percentages of meeting daily recommendations for energy and vitamin B12 were significantly higher at high BMI group ($p<0.05$). However, there was no significant differences found between the BMI groups according to the percentages of protein, fiber, vitamin A, E, C, B1, B2, B6 and folic acid requirements ($p>0.05$).

Although there was no significant correlation between the number of meal and BMI; it was observed that the number of daily consumed meals was lower in the group with high BMI, in this study. The most skipped meal was breakfast in both groups. Increasing the number of meals and to start a day with breakfast should be taken for healthy nutrition and weight management.

KEYWORDS: BODY MASS INDEX, NUMBER OF MEALS, BREAKFAST HABITS

P-32 - HİPERTANSİYON VE DİYABETLİ BİR HASTADA TOTAL GASTREKTOMİ VE BESLENME TEDAVİSİ

ONUR ÇIRAK[1], NURCAN YABANCI AYHAN[1]

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ SBF BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Mide kanserinin tedavisinde kullanılan en yaygın yöntem gastrektomidir. Gastrektomi sonrasında görülen dumping sendromu, bağırsak düzensizliği, reaktif hipoglisemi gibi sorunlar beslenme durumunu etkilerken, beslenme durumu da bu tür komplikasyonların oluşmasını etkiler.

Halsizlik, yorgunluk ve karın ağrısı ile Kardiyoloji polikliniğine gelen 65 yaşında, 160 cm uzunluğunda ve 61,5 kg olan, önceden diyabet ve hipertansiyon tanısı alan erkek hasta endoskopi yapılmak üzere Gastroenteroloji kliniğine sevk edilmiştir. Yapılan endoskopi sonucu mide adenom kanseri tanısı konan hasta tedavi amaçlı Genel Cerrahi Kliniğine yatırılarak total gastrektomi yapılmıştır.

HASTANIN BESLENMESİ Subjektif Global Değerlendirme ve Nutrisyonel Risk Tarama-2002 ile beslenme durumu değerlendirilen hastanın her iki değerlendirme sonucunda da malnutrisyon riski altında olduğu belirlenmiştir. Hasta operasyon sonrasında yoğun bakımda kaldığı sürede parenteral olarak beslenmiştir. Operasyon sonrasında 3 gün boyunca yoğun bakımda kalan hastaya, 4. gün sulu diyetle oral beslenmeye başlanmış, 5. gün yarı katı diyete geçilmiştir. Hasta yoğun bakımdan çıktıktan sonra yavaş yavaş katı diyete geçilmiştir. Oral beslenmeye geçilmesiyle birlikte hastanın serum total protein ve albümin düzeylerinde yükselme gözlenmiştir. Hastanın günlük enerji gereksinmesi 1823 kkal olarak belirlenmiş olmasına rağmen, katı diyete geçildikten sonra besin tüketim durumu takip edilen ve değerlendirilen hastanın günlük ortalama enerji alımının 1148,3 kkal (gereksinimin %62,98) olduğu saptanmıştır. Hastaya uygun beslenme planı verilerek taburcu edilmiş ve bir ay sonra kontrole çağırılmıştır.

Bu vakada mide kanserine hipertansiyon ve diyabetin eşlik etmesi hastada malnutrisyon riski arttırmaktadır. Gastrektomi sonrası hastanın besin tüketiminde belirgin şekilde azalma nedeniyle enerji ve besin ögeleri alımı da azalmaktadır. Bu nedenle malnutrisyon riskinin azaltılması için mide kanseri olan hastalarda özellikle eşlik eden diğer kronik hastalıklarda göz önüne alınarak beslenme planı uzun dönemli olarak planlanmalı ve hastanın malnutrisyon riski altında olduğu göz önünde bulundurularak gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: HİPERTANSİYON, DİYABET, TOTAL GASTREKTOMİ, BESLENME TEDAVİSİ

P-32 - TOTAL GASTRECTOMY AND NUTRITION TREATMENT IN HYPERTENSION AND DIABETIC PATIENTS

ONUR ÇIRAK[1], NURCAN YABANCI AYHAN[1]

[1]ANKARA UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES DEPT. OF NUTRITION AND DIETETICS

The most common method used in the treatment of gastric cancer is gastrectomy. Problems such as dumping syndrome, intestinal irregularity and reactive hypoglycemia after gastrectomy affect nutritional status, while nutritional status affects the occurrence of such complications.

A 160 cm in height and 61.5 kg in weight 65-year-old male who had been diagnosed with diabetes and hypertension, was admitted to the Gastroenterology Clinic for endoscopy with a diagnosis of fatigue and abdominal pain. The endoscopist was admitted to General Surgery Clinic for gastrointestinal adenocarcinoma, and total gastrectomy was performed.

In the Subjective Global Assessment and Nutritional Risk Screening-2002, the nutritional status of the evaluated patient was found to be under the risk of malnutrition in both assessments. The patient was fed parenterally during intensive care after the operation. The patient who was in intensive care unit for 3 days after the operation started oral feeding on the 4th day of the liquid diet, and half-solid diet on the 5th day. After the patient was discharged from the intensive care unit, the patient gradually passed to a solid diet. With oral feeding, the patient's serum total protein and albumin levels were elevated. Although the daily energy requirement of the patient was determined as 1823 kcal, the food consumption and nutritional status was monitored after the solid diet and the daily average energy intake of the patient was found to be 1148.3 kcal (62.98% of the requirement). The patient was given a proper diet plan and was discharged and called for control a month later.

In this case, hypertension and diabetes accompanied gastric cancer increase malnutrition risk in the patient. There was a reduction in energy and nutrient intake due to a significant reduction in the patient's food consumption after gastrectomy. Therefore, in order to reduce the risk of malnutrition, the diet should be planned on a long-term basis considering the other chronic diseases, especially those accompanying gastric cancer, and necessary arrangements should be made considering that the patient is at risk of malnutrition.

KEYWORDS: HYPERTENSION, DIABETES MELLITUS, TOTAL GASTRECTOMY, NUTRITION TREATMENT

P-33 - ETANOL-UYARIMLI SIÇAN AKUT MİDE ÜLSER MODELİNDE ST. JOHNS WORTH VE ZEYTİNYAĞININ APOPTOZİS İLİŞKİLİ PROTEİNLERİN İFADESİNE ETKİSİ

İHSAN KARABOĞA[1], AYSEL SAHIN KAYA[2], MEHMET AKİF OVALI[3]

[1]NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK YÜKSEKOKULU, ACİL YARDIM VE AFET YÖNETİMİ BÖLÜMÜ, [2]NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK YÜKSEKOKULU, BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [3]CANAKKALE ONSEKİZ MART UNİVERSİTESİ, TIP FAKÜLTESİ, FİZYOLOJİ BÖLÜMÜ

Gastrik ülser, koruyucu ve agresif faktörler arasındaki dengesizliğin neden olduğu en yaygın gastrointestinal bozukluklardan biridir. Gastrik ülser, gelişmiş ülkelerde en sık görülen gastrointestinal bozukluk olarak kabul edilmektedir ve dünya çapında ilerleyici bir sağlık sorunu haline gelmiştir. Ülserler genelde mide mukozasında bazı inflamatuar mediyatörlerle ilişkili yaralanmalarla başlar ve mukozanın harabiyeti ile sonuçlanır. Önceki çalışmalar, hücre apoptozisi ve hücre proliferasyonu arasındaki dengenin gastrik mukoza bütünlüğünün korunması için büyük önem taşıdığını ileri sürmüştür. Bu çalışmada, etanol kaynaklı sıçan ülser modelinde zeytin yağı ve St. Johns Wort uygulamasının apoptoz ile ilişkili protein bcl-2 ve kaspaz-3 ifadeleri üzerindeki etkileri araştırılmıştır.

Bu çalışmada 40 erkek Wistar albino sıçan kullanıldı. Gastrik ülser, intragastrik absolü etanol (>%99.5, 1 mL) instilasyonu ile indüklendi. Sıçanlar rasgele dört gruba ayrıldı. Grup I (Kontrol, n = 10), Grup II (Etanol, n = 10,1 mL etanol, oral 90 dakika), Grup III (Zeytinyağı + etanol, 1 mL zeytinyağı, 120 dakika, 1 mL etanol, 90 dk), Grup IV (St. Johns Wort + etanol, 1 mL St. Johns Worth, 120 dk, 1 mL etanol, 90 dk). Mukozal Kaspaz-3 (Anti-Caspase-3 antibody (ab13847)) ve Bcl-2 (Anti-Bcl-2 antibody (ab59348)) ekspresyonları immunoperoksidaz kompleks yöntemi ile belirlendi. Caspase-3 ve Bcl-2 boyamaları, Olympus CX-20 ışık mikroskopisi ve Görüntü analiz yazılımı (Kameram II, Argenit, İstanbul) olarak değerlendirildi.

İmmunohistokimyasal sonuçlar ethanol uygulamasının mide mukozasında apoptotik yolakları aktive ettiğini göstermiştir. Etanol uygulaması yapılan II. Grupta mide mukozasında Gurup III ve Grup IV' e kıyasla azalmış anti-apoptotik Bcl-2 ekspresyonu izlenmiştir. Ayrıca, II. Grupta, Grup III ve Grup IV'e kıyasla artmış Kaspaz-3 aktivasyonu gözlenmiştir.

Zeytinyağı ve St. Johns Worth Wort ön-tedavisi gastrik mukozada anti-apoptotic Bcl-2 iafdesini artırması ve Kaspaz-3 aktivitasini azaltması yoluyla mide koruyucu etkiye sahiptir. Farklı bilimsel metodlar kullanılarak yapılacak ileri çalışmalar bu ajanların ülser iyileşmesi konusundaki rollerinin anlaşılmasına ışık tutacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: ST. JOHNS WORT, BAX, BCL-2, CASPASE-3, APOPTOZİS, PEPTİK ÜLSER

P-33 - THE EFFECT OF JOHN'S WORT AND OLIVE OIL ON APOPTOSIS RELATED PROTEINS IN ETHANOL-INDUCED ACUTE GATRIC ULCER MODEL IN RATS

İHSAN KARABOĞA[1], AYSEL SAHIN KAYA[2], MEHMET AKİF OVALI[3]

[1]NAMIK KEMAL UNIVERSITY, SCHOOL OF HEALTH, DEPARTMENT OF EMERGENCY AND DISASTER MANAGEMENT, [2]NAMIK KEMAL UNIVERSITY, SCHOOL OF HEALTH, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS, [3]CANAKKALE ONSEKIZ MART UNIVERSITY, FACULTY OF MEDICINE, DEPARTMENT OF PHYSIOLOGY

Gastric ulcers are one of the most common gastrointestinal disorders caused by an imbalance between defensive and aggressive factors. It is considered the most prevalent gastrointestinal disorder in developed countries and has turned out to be a progressive worldwide health issue. Ulcers usually begin with injuries to the gastric mucosa, which are associated with certain inflammatory mediators and result in mucosal injury. Previous studies have suggested that the balance between cell apoptosis and cell proliferation is of great importance for maintaining gastric mucosa integrity. In this study, the effects of olive oil and St. Johns wort on apoptosis-related proteins bcl-2 and caspase-3 expressions in the ethanol-induced rat ulcer model were investigated.

Forty male Wistar albino rats were used in this study. Gastric ulcers were induced by intragastric instillation of absolute ethanol (>%99.5,1mL). Rats were divided four group, randomly. Group I (Control, n=10), Group II (Ethanol, n=10, 1 mL ethanol, orally, 90 min), Group III (Olive oil + ethanol, 1 mL olive oil, 120 min; 1 mL ethanol, 90 min, orally) Group IV (st. johns worth + ethanol, 1 mL St. Johns Wort, 120 min; 1 mL ethanol, 90 min, orally). Mucosal Caspase-3 (Anti-Caspase-3 antibody (ab13847)) and Bcl-2 (Anti-Bcl-2 antibody (ab59348)) expressions were evaluated by immunoperoxidase complex method. Caspase-3 and Bcl-2 expessions were assessed Olympus CX-20 light microscopy and Image analysis software (Kameram II, Argenit, İstanbul).

Immunohistochemical results show that ethanol administration lead to activaton of apoptotic pathways in gastric mucosa. In the Group II exhibit decreased anti-apoptotic Bcl-2 expression in gastric mucosa compared to group III and IV. Also, Enhanced Caspase-3 activation was observed in ethanol- induced gastric mucosa (group II) compared to Group III and IV.

Pre-treatment of Olive oil and St. Johns wort has a gastroprotective effect by enhance expression of anti-apoptotic Bcl-2 expression and decrease caspase-3 activation in gastric mucosa. Further studies using different scientific methods will open up these agents to their role in ulcer healing.

KEYWORDS: ST. JOHNS WORT, BAX, BCL-2, CASPASE-3, APOPTOSIS, PEPTIC ULCER

P-34 - GEBE KADINLARIN İYOT BİLGİ DÜZEYİNİN SAPTANMASI

NAZLI NUR ASLAN[1], AYŞE ÖZFER ÖZÇELİK[1]

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Gebe kadınların iyotun besin kaynakları ve vücuttaki önemi ile ilgili bilgi eksikliği iyot eksikliği için önemli bir risk faktörüdür. Bu çalışmanın amacı gebe kadınların iyot ile ilgili bilgilerini değerlendirmektir.

Çalışma Trabzon'da bir hastanenin Kadın Hastalıkları ve Doğum polikliniğine başvuran 19-45 yaş arası 150 gebe kadın ile yürütülmüştür. Araştırma verileri anket formu ile yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. İyot bilgilerini saptamak için gebelere iyot ile ilgili 23 soru/ifade yöneltilmiştir. İfadelere doğru cevap verenlerin puanı bir, yanlış veya bilmiyorum cevaplarını verenlerin puanı ise sıfır olarak değerlendirilmiştir. Bütün ifadelere/sorulara doğru cevap verildiğinde alınması gereken toplam puan 23,0'tür. Verilerin istatistiksel değerlendirmesinde Statistical Program for Social Sciences (SPSS) paket programı kullanılarak; ortalama, standart sapma ve yüzde değerleri verilmiştir. Gebelerin beslenme bilgilerini değerlendirmek için yaşa ve eğitim durumuna göre Independent t test kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan gebelerin ortalama yaşı 28,6±5,8 yıl, kadınların %64,7'si 19-30, %35,3'ü 31-45 yaş grubundadır. Gebelerin %19,3'ü ilkokul, %25,4'ü ortaokul, %31,3'ü lise ve dengi, %24,0'ü yüksekokul/üniversite mezunu olduğunu beyan etmişlerdir. Genel örneklemde ortalama bilgi puanı 8,5±4,5 olarak belirlenmiştir. Yaş gruplarına göre değerlendirildiği zaman ortalama bilgi puanı 19-30 yaş gebe kadınlarda 8,6±4,5, 31-45 yaş kadınlarda 8,3±4,7'dir. Ortalama bilgi puanı bakımından iki grup arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Kadınların öğrenim durumları arttıkça iyot ile ilgili bilgi puanlarının da arttığı gözlenmiş, gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,001$). İlkokul mezunları ile lise ve üniversite mezunu olan gebe kadınların ortalama bilgi puanları arasındaki farkların istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır ($p<0,01$).

Gebelerde iyotun önemi ve en önemli besin kaynakları ile ilgili bilgi eksikliğinin olduğu belirlenmiştir. Sağlık Bakanlığı'nın birinci basamakta sağlık hizmeti veren kurumlarında, özellikle prenatal dönem de dâhil olmak üzere, halkı bilinçlendirme ve değerlendirme çalışmalarında konuya yönelik eğitimlerin programlara eklenmesi ve eğitimin devamlılığının sağlanması yararlı olabilir. Kitle iletişim araçlarıyla tüm halk özellikle de gebeler iyot eksikliğinin olumsuz sonuçları hakkında bilgilendirilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: GEBE KADIN, İYOT, BİLGİ

P-34 - DETERMINING IODINE KNOWLEDGE LEVEL IN PREGNANT WOMEN

NAZLI NUR ASLAN[1], AYŞE ÖZFER ÖZÇELİK[1]

[1]ANKARA UNIVERSITY

Lack of knowledge about nutrient sources of iodine and its value in human body is a critical risk factor for iodine deficiency in pregnant women. This study aims to evaluate iodine knowledge in pregnant women.

The study was carried out with 150 pregnant women aged between 19 and 45 who consulted the Obstetrics and Gynecology clinic of a hospital in Trabzon province. The data of the study were collected through face-to-face interviews using a questionnaire. The pregnant women responded to 23 questions / statements about iodine so that their knowledge on iodine could be determined. Each correct response was graded as 1, while incorrect or 'I don't know' responses were graded as zero. Total score that can be obtained when all questions / statements are responded correctly is 23.0. The Statistical Program for Social Sciences (SPSS) software package was used for the statistical analysis of the data, and mean, standard deviation, and percentage values were employed. Age and education status-based independent T-test was used to assess nutritional knowledge of pregnant women.

The mean age of the subjects participating in the study was 28.6 ± 5.8. 64.7% of the participants were in 19-30 age group, and 35.3% were in 31-45 age group. According to the statements of the subjects, 19.3% of them were primary school, 25.4% were secondary school, 31.3% were high school and equivalent school, and 24.0% were college/university graduates. The mean knowledge score in the general sample was found to be 8.5 ± 4.5. When assessed according to age groups, the mean knowledge score was 8.6 ± 4.5 for pregnant women aged between 19 and 30, and 8.3 ± 4.7 for the group aged between 31 and 45. No statistically significant difference was found between the two groups with regard to mean knowledge score ($p>0.05$). As the education status of the women increased, their knowledge scores about iodine was observed to increase as well, and the difference between the groups was found to be statistically significant ($p<0.001$). In addition, the differences between mean knowledge scores of primary school and high school graduates, and university graduates were found to be statistically significant ($p<0.01$).

It was determined that there was a lack of knowledge about the importance of iodine and the most critical nutrient sources in pregnant women. It may be beneficial to provide training programs for raising awareness and evaluation of the public, including particularly the prenatal period, in the primary health care institutions of the ministry of health, and ensure the sustainability of the training. The whole population, particularly the pregnant women, should be informed through mass media about the negative consequences of iodine deficiency.

KEYWORDS: PREGNANT WOMEN, IODINE, KNOWLEDGE

P-35 - FARKLI KURUMLARIN MUTFAK PLANLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

AYŞE NUR SONGÜR[1], FUNDA PINAR ÇAKIROĞLU[2]

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ, BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [2]ANKARA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Mutfak; hangi tür işletme olursa olsun (turizm işletmeleri, kamu kuruluşları, ticari işletmeler vb.) müşterilerin veya personelin tüketmesi için yiyecek ve içeceklerin hazırlandığı ortamdır. Toplu beslenme yapılan kuruluşlarda mutfak planlaması, işlerin beklenen kalite ve hızla yürütülebilmesinde büyük önem taşır. Önemli olan ve uyulması gereken, temel kuralları ve kurallı ilerleme prensibini dikkate alarak mutfağın en iyi şekilde planlanmasıdır. Malzemelerin alındığı bir alanın olması, her bir malzemenin özelliğine uygun depoların bulunması, üretim alanının ayrılması ve her bir gıda maddesinin hazırlığının farklı bölümlerde yapılması, hazırlık bölümlerinin pişirme alanına yakın olması ve pişirme işleminden sonra servis alanının planlanması işlerin yapılış sırasına da uyar. İyi planlanan bir mutfakta işler iyi bir şekilde yürürken en üst düzeyde de hijyen sağlanmış olur. Bu çalışmanın amacı, iş akış planına göre farklı kurumların mutfak planlarının değerlendirilmesidir.

Ankara'da bulunan üç kurumun mutfakları ziyaret edilmiş, mutfak planları incelenmiş ve fotoğraflar çekilerek değerlendirme yapılmıştır.

Mutfaklarda planlanma sırasında 'Kurallı İlerleme Prensibi' uygulanmış. Fakat kurumların mutfak büyüklükleri ve mutfak bölümleri farklılık göstermektedir. Kurumların malzeme kabul alanlarına girişlerin (garajdan direk giriş, rampa yardımı, kapıdan direk giriş), depo ayrımlarının (süt, et, yağ-salça-makarna vb., kuru bakliyat ,kuru gıda kahvaltı deposu vb.), üretim alanlarına girişlerin farklı şekillerde olduğu (hijyen paspasından geçilen giriş, sensörlü kapılarla giriş, görevlilerin kart okutarak girebileceği giriş), ayrıca malzeme kabul alanında iş bitiminde sadece bir kurumda temizlik yapıldığı, hazırlık bölümlerinin (sebze, et vb.) yarım veya tam duvarlarla ayrıldığı veya tüm bölümlerin ayrı planlanıp sensörlü kapılarla ayrıldığı, pişirme bölümlerinin ortada ya da hazırlık bölümlerinin karşısında planlandığı, bulaşık yıkamak için ayrılan alanların farklı büyüklüklerde (küçük ya da büyük alanlar) olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak, kurumların mutfak planlarında farklılıklar görülse de hepsinde mutfağın planlanmasında kurallı ilerleme prensibine uyulmuştur. Fakat diğer alanlarda çeşitli farklılıklar görülmektedir. Bu farklılıkların büyük ölçüde kurumlarda mutfak planlamanın öneminin iyi bilinmiyor olmasından ve kurumun bütçesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Mutfak planlamada mutlaka mutfak çalışanlarıyla işbirliği yapılması gereklidir.

ANAHTAR KELİMELER: MUTFAK, PLANLAMA, TOPLU BESLENME SİSTEMLERİ

P-35 - EVALUATION OF KITCHEN PLANS OF DIFFERENT INSTITUTIONS

AYŞE NUR SONGÜR[1], FUNDA PINAR ÇAKIROĞLU[2]

[1]ANKARA UNIVERSITY, GRADUATE SCHOOL OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS, [2]ANKARA UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCE, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS

Kitchen is a place where food and beverages are prepared to be consumed by customers or personnel in any institutions (tourism, public and commercial organizations). Kitchen planning is of great importance in mass feeding organizations for carry out the works at the expected quality and speed. What is important and what needs to be complied with is to plan the kitchen in the best way, taking into account basic principles and principle of regular progress. Having an area where materials, having warehouses in accordance with the characteristics of each material, separation of production area and preparation of each food item in different sections, preparation areas are close to the cooking area and planning of service area after cooking process are also compatible with kitchen work order. In a well-planned kitchen, things work well and hygiene is ensured at the highest level.

Three institutions were visited in Ankara, kitchen plans were examined, photos were taken and evaluation was done.

"Principle of regular progress" were implemented during planning in kitchens. However, sizes and parts of the kitchens were different. Entrance to material acceptance areas (direct access from garage, ramp assistance, direct entry from door), separation of storages (milk, meat, oil-gravy-pasta, dry legumes, dry food, breakfast, etc.), entrance to production areas (entrance through the hygiene mat, entrance with sensor doors, staff input can enter by card) of the institutions were different forms. Also, it was seen that only one institution was cleaned at the end of work in the field of material acceptance areas, preparation sections (vegetables, meats, etc.) were separated by half or full walls or all sections were separated by sensor doors, baking section were in the middle or in front of the preparation sections, separated areas for dishwashing were different sizes (small or large areas).

In conclusion, although there are differences in the kitchen plans of the institutions, the principle of regular progress is being followed in the planning of kitchen. However, there are various differences in other areas. It is thought that these differences are largely due to not knowing importance of kitchen planning and budget of institutions. It is necessary to cooperate with kitchen staff in kitchen planning.

KEYWORDS: KITCHEN, PLANNING, MASS FEEDING SYSTEMS.

P-36 - YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN TİP 2 DİYABET RİSKLERİNİN TARANMASI VE BESLENME ALIŞKANLIKLARININ BELİRLENMESİ

CANGÜL TUNCAY[1], SEVİNÇ YÜCECAN[1]

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışmanın amacı, Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilerinin 10 yıllık Tip 2 Diyabet riskinin ve beslenme alışkanlıklarının değerlendirilmesidir.

Bu çalışmaya, Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü öğrencileri içerisinden randomize olarakseçilen 49 birey katılmıştır.Araştırmada, bireylere Tip 2 diyabet riskine yönelik ‘’FINDRISC’’ anket formu uygulanmış, bazı antropometrik ölçümler ve bireylerin 24 saatlik besin tüketimleri alınmıştır.BKİ değerleri WHO’nun sınıflandırmasına göre gruplandırılmıştır.Tüketilen besinlerin ortalama enerji ve besin ögesi değerleri Beslenme Bilgi Sistemi (BEBİS) 7,2 öğrenci versiyonu kullanılarak hesaplanmıştır. Elde edilen verilerin analizindeSPSS 21 İstatistik Paket Programı kullanılmış ve önemlilik düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %65.3’ükız, %34.7’sierkektir.BKİ sınıflaması değerlerine bakıldığında bireylerin %10.2’si zayıf, %67.3’ü normal, %20.4’ü hafif şişman ve %2.0’sinin şişman sınıfında olduğu saptanmıştır.Öğrencilerin, 10 yıllık Tip 2 diyabet riski %67.3’ünün düşük ve %30.6’sının ise hafif riskte olduğu görülmüştür. BKİ sınıflaması ile diyabet risk puanı arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Fiziksel aktivite durumlarına bakıldığında öğrencilerin %46.9’u fiziksel aktivite yaparken %53.1’i fiziksel aktivite yapmamaktadır. Fiziksel aktivite durumları ile diyabet risk puanı arasında da anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$).Beslenme alışkanlıklarına bakıldığında öğrencilerin %53.1’inin kahvaltı öğününü atladığı ve %75.5’inin ara öğün yapmadığı gözlemlenmiştir. Besin öğeleri ve Tip 2 DM riski arasındaki ilişkiye bakıldığında magnezyum alımı ile Tip 2 DM riski arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($p<0.05$).

Bu çalışmanın sonucunda, BKİ ve fiziksel aktivite durumu ile diyabet riski arasında ilişki olduğu görülmüştür. Enerji ve karbonhidrat alımları ile Tip 2 DM riski arasında ilişki bulunamamışken magnezyum alımları ile Tip 2 DM riski arasında önemli bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$).Magnezyum eksikliğine bağlı olarak hipoglisemi ve insülin direnci sıklıkla görülmekte, bununla birlikte Tip 2 DM riski artmaktadır. Üniversite öğrencilerinin Tip 2 DM risklerini belirleyen bu çalışmayı çeşitli yönlerden destekleyecek, daha büyük örneklem veya evrende, yeni, benzer araştırma ve çalışmalar planlanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME, TİP 2 DM, BKİ

P-36 - SCREENING TYPE 2 DIABETES RISKS AND DETERMINING NUTRITION HABITS OF THE STUDENTS FROM NURSING DEPARTMENT IN NEAR EAST UNIVERSITY

CANGÜL TUNCAY[1], SEVİNÇ YÜCECAN[1]

[1]NEAR EAST UNIVERSITY

The aim of this study is to evaluate the type 2 diabetes risk and nutrition habits for 10 years of the students from the Near East University Health Sciences Faculty in Nursing Department.

49 individuals who were randomly selected from the students of the Department of Nursing of the Faculty of Health Sciences of Near East University were participated in this study. In the study, for type 2 diabetes risk 'FINDRISC' survey forms were applied to individuals, some anthropometric measurements and 24-hour food consumption of individuals has been taken. The BMI values were grouped according to the classification of WHO. The average energy and nutrient values of the consumed foods were calculated using the Student Nutrition Information System (BEBIS) 7.2 student version. In the analysis of the obtained data, the SPSS Statistical Package Program 21 was used and the significance level was accepted as 0.05.

65.3% of the students who participated in the study were female and 34.7% were male. According to the BMI classification values, 10.2% of the students were found to be underweight, 67.3% normal, 20.4% overweight, and 2.0% obese. Students were found to have a 10-year risk of Type 2 diabetes, 67.3% of whom were low and 30.6% were at low risk. The difference between BMI and 10 year risk of diabetes of the students was found to be significant ($p<0.05$). When physical activity states are examined, 46.9% of students do physical activity while 53.1% do not. There was also a significant correlation between physical activity status and diabetes risk score ($p <0.05$). According to students’ eating habits, 53.1% of the students had missed breakfast and 75.5% did not eat snack meal. When the relationship between food items and Type 2 DM risk was examined, it was found that there was a significant correlation between magnesium intake and Type 2 DM risk ($p <0.05$).

As a result of this study,BMI and physical activity status were found to be associated with diabetes risk. There was no correlation between energy and carbohydrate intake and Type 2 DM risk, but a significant relationship was found between magnesium intake and Type 2 DM risk ($p <0.05$). Hypoglycaemia and insulin resistance are frequently seen due to magnesium deficiency, with the risk of Type 2 DM increasing. We should support this study, which determines the type 2 DM risks of university students, in various ways, and new, similar researches and studies should be planned in larger sample or stage.

KEYWORDS: NUTRITION, TYPE 2 DM, BMI

P-37 - GASTROİNTESTİNAL SİSTEM KANSERİ TANISI ALAN VE ALMAYAN BİREYLERDE TANI ÖNCESİ BESLENME ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ

ÖZLEM PÖLENT[1], HAFİZE ÖZTÜRK CAN[2]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ, [2]EGE ÜNİVERSİTESİ

Araştırma 19-64 yaş arasındaki GİS kanseri tanısı alan ve almayan bireylerin tanı öncesi beslenme alışkanlıklarını belirlemek ve beslenme alışkanlıklarının farklı olup olmadığını saptamak amacıyla yapılmıştır.

Gözlemsel vaka kontrol tipinde planlanan çalışma; Şubat-Nisan 2014 tarihleri arasında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tülay Aktaş Onkoloji Hastanesi Ayaktan Kemoterapi Ünitesi ile KBB ve Dermatoloji Kliniklerine başvuran, araştırma kriterlerine uyan ve yazılı onamları alınan (75 vaka-75 kontrol) bireylerle yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tülay Aktaş Onkoloji Hastanesi Ayaktan Kemoterapi Ünitesi'ne kemoterapiye gelen, en fazla 2 yıl önce tanı almış, 19 – 64 yaş aralığındaki GİS kanserli hastalar; kontrol grubunu ise Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi KBB ve Dermatoloji kliniklerine başvuran, yaş ve cinsiyet bakımından benzer özellik gösteren ve kesinlikle hiçbir türde kanser tanısı almamış bireyler oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, literatür bilgileri doğrultusunda araştırmacı tarafından hazırlanmış anket formu ile bireylerle yüz yüze görüşme tekniği uygulanarak toplanmıştır. Üç bölümden oluşan anket formunda; birinci bölüm, demografik verilere ilişkin 9 soru, ikinci bölüm, beslenme alışkanlıklarına yönelik 29 soru, üçüncü bölüm 33 adet besinin hangi sıklık ve miktarda tüketildiğinin sorgulanmasını içermektedir. Çalışma grubunun verileri kemoterapi sırasında, kontrol grubunun verileri klinik muayeneye gelindiğinde toplanmıştır. Çalışma grubunun verileri tanı öncesi beslenme alışkanlıklarını sorgulama amacıyla anımsamaya dayalı olarak toplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizi SPSS 16.0 programı ile yapılmıştır. Araştırma Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu izni ile gerçekleştirilmiştir.Araştırma çalışma ve kontrol grubunda 41'er erkek ve 34'er kadın ile toplam 150 kişi üzerinde yürütülmüştür. Çalışma grubunun yaş ortalaması 52.74±10.2 yıl, kontrol grubunun ise 53.26±10.3 yıldır. Grupların cinsiyet, eğitim, çalışma ve medeni durumu gibi özellikleri benzer bulunmuştur ($p>0.05$). Bireylerde kabızlık varlığı çalışma grubunda (%60.4), kontrol grubundan (%39.6) yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Bireylerin beslenme alışkanlıkları incelendiğinde haftada en az bir kez fast-food tüketimi çalışma grubunda (%73.9) kontrol grubundan (%26.1) yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Bireylerin çeşitli besinleri tüketim miktarları incelendiğinde bulgur, makarna, tavuk ve sıvı yağ tüketimi çalışma grubunda kontrol grubundan düşük, sakatat tüketimi ise yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Özellikle ekmek tüketimi incelendiğinde tam tahıllı ekmek tüketimi beyaz ekmek tüketimine göre kontrol grubunda (%59.0, %46.5) çalışma grubundan (%41.0, %53.5) daha yüksektir ($p<0.05$). Bireylerin besin tüketim alışkanlıkları sorgulanırken çalışma grubu verilerinin anımsamaya dayalı olması araştırmanın kısıtlılığındandır.

Kişinin yaşam şekli ve beslenme alışkanlıkları tüm yaşamı gibi GİS kanserleri dahil potansiyel hastalık risklerini etkilemektedir. Bu çalışma da bu görüşü destekler niteliktedir. Kanserden korunmada beslenme alışkanlıklarının öneminin daha fazla vurgulanması ve bağlantılı kanser risklerinin azaltılması üzerinde durulması son derece önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: GASTROİNTESTİNAL SİSTEM, KANSER, BESLENME ALIŞKANLIKLARI, YAŞAM ŞEKLİ

P-37 - GASTROINTESTINAL SYSTEM CANCER INVESTIGATION OF PRE-DIAGNOSED NUTRITION HABITS IN DIAGNOSIS AND NON-BREAKING INDIVIDUALS

ÖZLEM PÖLENT[1], HAFİZE ÖZTÜRK CAN[2]

[1]GAZI UNIVERSITY, [2]EGE UNIVERSITY

The study was carried out to determine the dietary habits of persons who did or did not have GIS carcinoma between19-64 years of age and to determine whether dietary habits differed.

This study, planned the type of observational case–control and was conducted the persons who administered with the Department of Remote Chemotherapy in Ege University Medical Faculty Tülay Aktaş Oncology Hospital and the ENT and Dermatology Clinics, who were admitted to the study criteria and received their written approval, between February and April2014(75 cases-75 controls). The study group of the study was Ege University Medical Faculty Tülay Aktaş Oncology Hospital Patients with GIS carcinoma who were diagnosed up to 2 years ago and who were diagnosed as chemotherapy in the Remotely Chemotherapy Unit and who were between 19 and 64 years old; the control group constitutes individuals who have applied to Ege University Medical Faculty Hospital ENT and Dermatology clinics and have similar characteristics in terms of age and gender and have never received any kind of cancer diagnosis. The data of the study were collected by using a face-to-face interview technique with a questionnaire form prepared by the researcher in accordance with the literature information. The questionnaire form consisting of three sections; the first part contains 9 questions about the demographic data, the second part, the 29 questions about the eating habits, and the third chapter the question of the frequency and amount of food consumed. The data of the study group were collected during chemotherapy when the data of the control group reached the clinical examination. The data of the study group were collected based on recall for pre-diagnosis feeding habits. Statistical analysis of the data was performed with theSPSS16.0 program. The research was conducted with permission from Ege University Medical Faculty Clinical Research Ethics Committee.

The study was conducted on a total of 150people(41men-34women) in the study and control group. The average age of the study group was52.74±10.2 years and the control group was53.26±10.3 years. The gender, education, working and marital status of the groups were similar($p>0.05$). In individuals, constipation was found higher in the study group(60.4%) than in the control group(39.6%)($p<0.05$). Fast food consumption was found to be higher in the study group(73.9%) than in the control group(26.1%) at least once a week when the individual's eating habits were examined($p<0.05$). When the consumption amounts of various foods of individuals were examined, consumption of bulgur, pasta, poultry and oil was lower but consumption of offal was higher than control group in study group($p<0.05$). Especially when bread consumption was examined, the consumption of whole grain bread was higher in the control group(59.0%,46.5%) than the white bread consumption(41.0%,53.5%)($p<0.05$). When individuals' food consumption habits are questioned, the fact that study group data is based on recollection is a limitation of research.

The life style and dietary habits of the person affects the risk of potential diseases including GIS cancers, like all life. This study supports this view. It is extremely important to emphasize the importance of eating habits in cancer prevention and to reduce the risk of associated cancer.

KEYWORDS: GASTROINTESTINAL SYSTEM, CANCER, NUTRITIONAL HABITS, LIFE STYLE

P-38 - BARİATRİK CERRAHİ SONRASI HASTA İZLEMİ VE BESLENME EĞİTİMİNİN VÜCUT AĞIRLIĞI KORUNMASINDAKİ ETKİSİ

SIDIKA ÜNAL[1], HACER ÇABUK GÜLLÜOĞLU[1], ARZU ÖZKAN DÜRÜMOĞLU[2]

[1]GAZİEMİR NEVVAR SALİH İŞGÖREN DEVLET HST, [2]GAZİEMİR NEVVAR SALİH İŞGÖREN DEVLET HASTANESİ

Bariatrik cerrahi vücut ağırlığı denetimini sağlayan etkili bir yöntemdir. Bariatrik cerrahi, hastaların iştahını azaltarak; yiyeceklerin tadını değiştirerek, enerji harcamasını arttırarak; dumping, steatore, kusma vb. istenmeyen durumların oluşmasını önleyerek, duodenumdan besin ögelerinin emilimlerini azaltarak kilo vermelerine neden olurlar. Ameliyat sonrası doku iyileşmesinin ve aşırı vücut ağırlığı kaybı sırasında yağsız kas kütlesinin korunmasının desteklenmesi için beslenme desteğinin, eğitiminin ve takibinin önemi artmaktadır. Bu araştırmada, sleeve gastrektomi sonrası beslenme eğitimi verilen ve düzenli takip edilen 3 olgu, Beden Kütle İndeksi değişimleri (BKİ: kg/m2) ve biyokimyasal bulgular açısından izleme alınmıştır.

Sleeve gastrektomi ameliyatı olmuş, ameliyat sonrası üçüncü ayında hastanemize başvuran 3 kadın olgunun yaş ve öğrenim düzeyi sırasıyla 47 (lise), 40 (üniversite) ve 42 (lise) dir. İlk başvuruda olguların rutin biyokimyasal parametreleri incelenmiş, herhangi bir patolojik bulguya rastlanmamıştır. Kronik hastalıkları olmayan ve biyokimyasal bulguları referans aralığında olan olgular operasyon sonrası 18 ay süreyle diyet ve dahiliye polikliniki tarafından izlenmiştir. Bu süreçte, dahiliye polikliniğine üç ayda 1, diyet polikliniğine aylık periyotlar halinde çağrılmış ve her olgu en az 1 kez psikolog görüşmesi almıştır. Aynı zamanda bu zaman diliminde B12, kalsiyum, demir ve vitamin D desteğiyle izlenmiştir.18. aydan sonra diyetisyen takibini bırakan olgular operasyon sonrası 3. yıllarında tekrardan diyet polikliniği takibine gelmişlerdir. Olguların preop ve postop BKİ değerleri aşagıda gösterilmiştir

Olgu1: Pre-op BKI(kğ/m2):45,8 Post-op3. ay BKI(kğ/m2):35,4 Post-op6.ay BKI(kğ/m2):30 Post-op12.ayBKI(kğ/m2):29 post-op18.ay BKI(kğ/m2):28,8 Post-op 36.ayBKI(kğ/m2).32,4 Olgu2. : Pre-op BKI(kğ/m2):46,1 Post-op3. ay BKI(kğ/m2):36,2 Post-op6.ay BKI(kğ/m2):33,4 Post-op12.ayBKI(kğ/m2):29,4 post-op18.ay BKI(kğ/m2):27,2 Post-op 36.ayBKI(kğ/m2).21,6 Olgu3: Pre-op BKI(kğ/m2):36,3 Post-op3. ay BKI(kğ/m2):31,1 Post-op6.ay BKI(kğ/m2):27,6 Post-op12.ayBKI(kğ/m2):26,4 post-op18.ay BKI(kğ/m2):25,3Post-op 36.ayBKI(kğ/m2).31,1

Yapılan araştırmalarda cerrahi sonrası seçilen besinlerin; reflü ve dumping sendromunu azaltacak, erken doygunluk ve ağırlık kaybını sağlayacak, kaybedilen ağırlığın geri kazanımını engelleyecek şekilde olmasının gerektiği belirtilmektedir . Operasyon sonrası Amerikan Metabolik ve Bariatri Cerrahi Derneği (ASMBS) önerileri dikkate alınarak farmakolojik ve tıbbi beslenme tedavisi planlanmalıdır. Operasyon sonrası vitamin ve mineral suplementasyonu önemlidir. Günlük sıvı tüketimi, tüketilen besinlerin yapısının uygunluğu, besin intoleransı belirtilerinin değerlendirilmesi diyette belirlenen aşamalara uyarak ilerleme, diyetteki kaçakların tespiti ve önlenmesi uzun süreli beden ağırlığının kaybı için Bariatrik cerrahi sonrası kişiye özel tıbbi beslenme tedavisinin düzenlenmesi ve düzenli takibinin yapılması, bütüncül bir perioperatif bakım ile egzersiz beslenmenin yaşam şekli haline getirilmesi vücut ağırlığı denetimi ve hastaların yaşam kalitesinin arttırılmasında oldukça önemlidir. Bariatrik cerrahinin uzun süreli ve başarılı bir sonuç vermesi, hastanın ömür boyu beslenme ve yaşam tarzı değişikliklerine bağlıdır. İki vakamızda da görüldüğü üzere bariatrik cerrahi ekibinin önemli bir üyesi olan diyetisyen takibinin bırakılması bireyin vücut ağırlığında artış ile sonuçlanmıştır. Düzenli diyetisyen takibi ve beslenme eğitimi sonucu bireyde davranış değişikliğinin geliştirilmesi bireyin ağırlık kaybının devamına ve ideal vücut ağırlığının korunmasında etkili olacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: BARİATRİK CERRAHİ, BESLENME EĞİTİMİ, OBESİTE, SLEEVE GASTREKTOMİ

P-38 - THE IMPORTANCE OF THE INDIVIDUAL PATIENT FOLLOW-UP AND DIETARY EDUCATION IN WEIGHT PROTECTING AFTER BARIATRIC SURGERY

SIDIKA ÜNAL[1], HACER ÇABUK GÜLLÜOĞLU[1], ARZU ÖZKAN DÜRÜMOĞLU[2]

[1]GAZIEMIR NEVVAR SALIH ISGOREN STATE HOSPITAL, [2] GAZIEMIR NEVVAR SALIH ISGOREN STATE HOSPITAL

Bariatric surgery is an effective method of controlling body weight.The importance of nutritional support, education, and follow-up has been heightened in order to support post-operative tissue healing and the preservation of lean muscle mass during extreme body weight loss In this research three patients', who had been through nutrition education and sleeve gastrectomy, body mass index changes (BMI: kg / m2) and biochemical findings were examined.

Three female cases whoapplied to our hospital after 3 monthsof their sleeve gastrectomy operationare in the ages of 47(high school graduated),40 (university graduated) and42(high school graduated).Our patient whohave not chronic disease and any pathologial findings in their chem and hemogram findings had been followed up with replecment B12, calcium, iron and vitamin D supplements during 18 month after their operations. In this process, the internal medicine polyclinic was called to the diet polyclinic in every three months and monthly, and each case received a psychologist interview at least once. At that time, B12 was monitored with the support of calcium, iron and vitamin D. After the 18th month, the cases that stopped dietitian followups came back to the diet policlinic in 36th month after the operation. Shows the preop and postop BMI values of the cases.

PATİENT1: Pre-op BKI(kg/m^2):45,8 Post-op 3. month BKI(kg/m^2):35,4 Post-op 6.month BKI(kg/m^2):30 Post-op12.monthBKI(kg/m^2):29 post-op18.month BKI(kg/m^2):28,8 Post-op 36.monthBKI(kg/m^2).32,4 PATİENT2: Pre-op BKI(kg/m^2):46,1 Post-op3. month BKI(kg/m^2):36,2 Post-op6.month BKI(kg/m^2):33,4 Post-op12.month BKI(kg/m^2):29,4 post-op18.month BKI(kg/m^2):27,2 Post-op 36.month BKI(kg/m^2).21,6 PATİENT3 : Pre-op BKI(kg/m^2):36,3 Post-op3. month BKI(kg/m^2):31,1 Post-op 6.month BKI(kg/m^2):27,6 Post-op12.month BKI(kg/m^2):26,4 post-op18.month BKI(kg/m^2):25,3Post-op 36.month BKI(kg/m^2).31,1It is stated in the studies that the selected foods after surgery will reduce reflux and dumping syndrome, cause early saturation and weight loss, and prevent regaining the lost weight. Pharmacological and medical nutrition therapy should be planned considering the American Society of Metabolic and Bariatric Surgery (ASMBS) after the operation. Vitamin and mineral supplementation is important after the operation. Daily fluid consumption, suitability of the structure of the consumed foods, evaluation of food intolerance symptoms, progression in accordance with the determined steps in the diet, detection and prevention of dietary leakage are necessary for the loss of long-term body weight. Regulation and regular follow-up of the patient-specific medical nutrition treatment after bariatric surgery, lifestyle integration of the exercise nutrition with a holistic perioperative care is crucial in increasing the quality of life of the patients and the body weight control. A long-term and successful outcome of bariatric surgeon Life-style nutrition and lifestyle changes. As seen in both our cases, leaving a follow-up dietician, an important member of the bariatric surgery team, resulted in an increase in the body weight of the individual. Improving behavioral change in a regular dietician following and nutrition training individual will be effective in maintaining the weight loss of the individual and maintaining the ideal body weight.

KEYWORDS: BARIATRIC SURGERY, NUTRITION EDUCATION, OBESITY, SLEEVE GASTRECTOMY

P-39 - GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ'NDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN ALGISI DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

HİLAL YILDIRAN[1], CÜNEYD ALPEREN MAKAS[1], ŞULE ORAN[1], HAVVA LALE[1], NİHAL MEMİŞ[1], MUKADDES BURCU MERMERCİ[1], İZZET ÜLKER[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Bu araştırma Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin beden algısı durumlarını incelemek amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür.

Araştırmaya gönüllü olarak katılan bireylere ilişkin veriler yüz yüze görüşülerek doldurulan anket formu ile elde edilmiştir. Katılımcıların genel bilgiler, sağlık bilgileri, beden algısı ve beslenme alışkanlıkları sorgulanmış ve vücut ağırlıkları ve boy uzunluğu ölçümleri beyana dayalı olarak alınmıştır.

Araştırmaya %30.8'i erkek (n:136) ve %69.2'si kadın (n:306) olmak üzere, toplam 442 öğrenci katılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaşı 17-36 yıl (ortalama yaş 21.2±1.79 yıl) arasında değişmektedir. olarak hesaplanmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %36.7'si Besleme ve Diyetetik bölümü öğrencisi, %30.1'i Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü öğrencisi, %33.3'si Hemşirelik bölümü öğrencisidir. Çalışmaya katılan erkek bireylerin ortalama beden kütle indeksi (BKİ) 23.7±3.03 kg/m² , kadın bireylerin ise 21.9±2.95 kg/m² olarak saptanmıştır. Buna göre; BKİ sınıflaması normal olan bireylerin %52.1'i kendisini normal beden imajına sahip, %30.6'sı kendisini zayıf beden imajına sahip, %17.0'si kendisini hafif şişman beden imajına sahip; BKİ sınıflaması zayıf olan bireylerin %30.3'ü kendisini normal beden imajına sahip, %66.7'si kendisini zayıf beden imajına sahip, %3.0'ü kendisini hafif şişman beden imajına sahip; BKİ sınıflaması hafif şişman olan bireylerin %51.5'i kendisini normal beden imajına sahip, %19.7'si zayıf beden imajına sahip ve %28.8'i kendisini hafif şişman beden imajına sahip; BKİ sınıflaması şişman olan bireylerin %15.4'ü kendisini normal beden imajına sahip, %15.4'ü kendisini zayıf beden imajına sahip, %46.2'si kendisini hafif şişman beden imajına sahip ve %23.1'i kendisini şişman beden imajına sahip olarak değerlendirmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde bireylerin %49.3'ü kendisini normal, %31.2'si zayıf, %18.6'sı hafif şişman ve %0.9'u da şişman beden imajına sahip olarak değerlendirmektedir.

Çalışma sonunda sağlık alanında eğitim gören üniversite öğrencilerinin beden algılarının sahip oldukları gerçek vücut bileşimlerini tam olarak yansıtmayabileceği görülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ, BEDEN ALGISI, BEDEN KÜTLE İNDEKSİ

P-39 - EVALUATION OF BODY PERCEPTION SITUATIONS OF THE STUDENTS AT GAZI UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES

HİLAL YILDIRAN[1], CÜNEYD ALPEREN MAKAS[1], ŞULE ORAN[1], HAVVA LALE[1], NİHAL MEMİŞ[1], MUKADDES BURCU MERMERCİ[1], İZZET ÜLKER[1]

[1]GAZİ UNIVERSITY

This study was planned and conducted in order to examine the physical perception of university students at Gazi University Faculty of Health Sciences.

The data about the volunteers participating in the study were obtained by questionnaire filled in face to face. Participants' general informations, health informations, body sensation and eating habits were questioned and body weight and height were taken based on the statement.

A total of 442 students, 30.8% male (n: 136) and 69.2% female (n: 306) participated in this study. The age of participants in the study ranged from 17 to 36 years (mean age 21.2 ± 1.79 years). 36.7% of the participants the study were in the Nutrition and Dietetics Department, 30.1% in the Physiotherapy and Rehabilitation Department and 33.3% in the Nursing Department. The mean body mass index (BMI) of the male subjects in the study was 23.7 ± 3.03 kg / m² and the female subjects were 21.9 ± 2.95 kg / m². According to this; 52.1% of the individuals with normal BMI classification had themselves a normal body image, 30.6% had a weak body image, 17.0% had a slightly fat body image, 30.3% of individuals with a poor BMI classification have a normal body image, 66.7% have a weak body image, 3.0% have a slightly fat body image, 51.5% of individuals with a BMI classification of mildly obese have a normal body image, 19.7% have a weak body image and 28.8% have a slightly fat body image; 15.4% of the BMI classification obese individuals had a normal body image, 15.4% had a weak body image, 46.2% had a slightly fat body image and 23.1% had a fat body image. When evaluated in generally, 49.3% of the subjects regard themselves as having normal, 31.2% weak, 18.6% mildly obese and 0.9% having fat body image.

At the end of the study, it was observed that university students who are studying in the field of health can not fully reflect the real body composition that body senses have.

KEYWORDS: UNIVERSITY STUDENTS, BODY PERCEPTION, BODY MASS INDEX

P-40 - AKUT PANKREATİTTE BESLENME TEDAVİSİ: OLGU SUNUMU

İZZET ÜLKER[1], HİLAL YILDIRAN[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Akut pankreatit (AP); karın ağrısıyla başlayan ve genellikle pankreasın inflamatuar hastalığı sonucu kan ve idrarda pankreas enzimlerinin yüksekliği ile birlikte seyreden akut bir tablodur. AP tanısı alan hastaların nerdeyse tamamında karın ağrısı görülürken yaklaşık %90'nın da ise bulantı ve kusma görülmektedir. Akut pankreatitte ayrıca beslenme yetersizlikleri oluşabilme ve hastalık prognozunu olumsuz etkilemektedir. American College of Gastroenterology (ACG) tarafından 2013 yılında yayınlanan kılavuzda hafif akut pankreatitli hastalarda oral beslenmeye geçilirken bulantı-kusma ve ağrının olmaması durumunda düşük yağ içeren, yumuşak besinler önerilmektedir. Bu çalışmada akut pankreatitli bir bireyin beslenmesi açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gazi Üniversitesi Hastanesi Gastroentroloji Servisi'ne 14/03/2017 tarihinde yatışı yapılan olgu 54 yaşında, 70 kg vücut ağırlığı ve 175 cm boy uzunluğuna sahip erkek bireydir. On yıldır hipertansiyon, koroner arter hastalığı olan hastada 1 aydır artan letarjik durum, bacaklarda ödem, iştahta azalma, idrar miktarında azalma mevcuttur.

Hastanın eş zamanlı olarak amilaz (198 U/L) ve lipaz (103 U/L) değerlerinin çok yüksek olması nedeniyle akut pankreatit tanısı almıştır. Görüşmelerde bireyin hastalık öncesi besin tüketiminde herhangi bir sorun olmadığı belirlenmiştir. Hasta hastaneye başvurmadan 3 gün önce karın ağrısı ve şişkinlik şikayetleri özellikle de yemekten sonra yakınmaların şiddetlenmesine bağlı besin tüketim sıklıkları ve miktarının azaldığını bildirilmiştir. Hastaneye yatışını takiben 5 gün boyunca oral alımı kapalı olan hasta sadece intravenöz dekstroz ile takip edilmiştir. Beş günün sonunda oral alımı açılmış ve 2400 kkal'lik 58 g proteinli diyet uygulaması gereken hastaya ilk aşamada 1700 kalorilik (24,2 kkal/kg) 58 gram (0,82 g/kg) proteinli diyet uygulanmaya başlamıştır. Hastanede uygulanan diyete uyumsuz olduğu saptanan hastanın besin tüketim kayıtları alınmış ve BEBIS programında değerlendirilmiştir. Bireyin besin tüketimleri beş günlük enerji ortalaması yaklaşık 470 kkal ve vücut ağırlığına başına 0,5 g protein olduğu saptanmıştır. Hastaneye ilk başvurduğunda 72 kg vücut ağırlığına sahip olan birey besin tüketimlerinin azalmasına bağlı 10 günlük sürede toplam 2 kg vücut ağırlık kaybı yaşamıştır. Şu anda ki 22,8 kg/m2 BKİ'ne sahip olan hastanın besin tüketimlerinin son derece düşük olması nedeniyle beslenme durumunun hızla kötüye gideceği göz önünde bulundurulduğunda hastanın beslenme desteğine gerek duyabileceği sonucuna varılmıştır.

Akut pankreatitli hastalarda günlük enerji ve proteinin yeterli düzeyde alınması katabolik sürecin oldukça hızlandığı bu dönemde hastalık prognozu üstünde büyük role sahiptir.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME TEDAVİSİ, AKUT PANKREATİT

P-40 - ACUTE PANCREATITIS NUTRITIONAL THERAPY: CASE REPORT

İZZET ÜLKER[1], HİLAL YILDIRAN[1]

[1]GAZI UNIVERSITY

Acute pancreatitis (AP); an acute situation that starts with abdominal pain and usually accompanies the height of the pancreatic enzymes in the blood and urine after the inflammatory disease of the pancreas. Abdominal pain is seen in almost all patients with AP, while nausea and vomiting occur in about 90% of patients. Acute pancreatitis can also lead to nutritional deficiencies and this affects the prognosis of the disease negatively. The guidelines, published by the American College of Gastroenterology (ACG) in 2013, recommend soft foods containing low-fat when nausea-vomiting and pain do not occur while oral feeding is started in patients with mild acute pancreatitis. In this study, it was aimed to evaluate the nutritional status of an individual with acute pancreatitis.

Gazi University Hospital Gastroenterology Service was applied to the hospital on 14.03.2017. The case is a 54 year old male with a body weight of 70 kg and a height of 175 cm. In a patient with hypertension, coronary artery disease for a decade, there was a lethargic condition that increased for 1 month, edema in the legs, decrease in appetite, decrease in the amount of urine.

Because creatinine (7 mg / dL) and BUN (180 mg / dL) were high, hypovolemic was considered to be acute renal failure and hemodialysis was taken once. Acute pancreatitis was diagnosed because the patient's concurrent amylase (198 U / L) and lipase (103 U / L) values were too high. In the interviews, it was determined that the patient had no problems in pre-disease nutrition consumption. It has been reported that there are complaints of abdominal pain and bloating 3 days before the patient admits to the hospital, especially the frequency and amount of food consumption decreased due to exacerbation of complaints after eating. Oral intake was stoped for 5 days following admission to the hospital. The patient was followed up with intravenous dextrose only during this period. At the end of five days, oral intake was opened and the patient, who had a diet of 58 g protein with 2400 kcal, started to administer a protein diet of 58 grams (0.82 g / kg) at 1700 calories (24.2 kcal / kg). The patient's food consumption records found to be incompatible with the diet administered in hospital were evaluated and taken BEBIS program. The food consumption of the individual was found to be about 470 kcal per day and 0.5 g protein per body weight. When applied to the hospital, he had a body weight of 72 kg. A total loss of 2 kg body weight over a 10-day period due to decreased the patient food consumption. Considering that the nutritional requirements of the current 22.8 kg / m2 BMI are so low that the nutritional situation will rapidly deteriorate, the result is that the patient may need nutritional support.Adequate intake of daily energy and protein in patients with acute pancreatitis has a major role in disease prognosis in this period when the catabolic process is highly accelerated.

KEYWORDS: NUTRITIONAL THERAPY, ACUTE PANCREATITIS

P-41 - ÜLSERATİF KOLİT HASTALARININ TANI ÖNCESİ VE SONRASI BESİN TÜKETİM SIKLIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

İZZET ÜLKER[1], GAMZE AKBULUT[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Ülseratif kolit (ÜK) hastalığında sindirim sisteminin sadece kalın bağırsak kısmında tutulum olur. Hastalık oluşumunu tetikleyen çevresel faktörlerden olan beslenme alışkanlıkları hastalığın gelişiminde ve seyrinde önemli etkenlerden birisidir. Özellikle yağ miktarı yüksek diyetler, kızartılmış besinler, rafine karbonhidratlar ve hayvansal besinlerin aşırı miktarlarda tüketimi hastalığın görülme riskini artırmaktadır. Ancak posa içeriği yüksek besinler ve yeterli sebze-meyve tüketimi hastalığın görülme riskini azaltmaktadır. Tüketilen besin ve diyet türünün hastalığın seyrine olan etkisinden dolayı tanı öncesi ve sonrası hastaların besin tercihlerinde değişiklikler görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, ülseratif kolit hastalarının tanı öncesi ve sonrası besin tercihlerinde değişiklik olup olmadığını görmektir. Çalışma Şubat-Temmuz 2016 tarihleri arasında Gazi Üniversitesi Gastroenteroloji kliniğinde yürütülmüş olup, çalışmaya 44 remisyon dönemindeki ülseratif kolit hastası dahil edilmiştir. Veriler bireylerle yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Besin tüketim sıklığı formu kullanılmıştır. Çalışmaya katılan bireylerin %38,6'sı kadın, %61,4'ü erkektir. Tanı öncesi erkek bireylerin %18,5'i sütü hiç tüketmiyorken, tanı sonrası bu düzey %63,0'a çıkmıştır. Tanı öncesi her gün yoğurt tüketiminin %51,9, haftada 3-5 kez tüketimin ise %37,0 olduğu bulunmuştur. Tanı sonrası her gün yoğurt tüketenlerin oranı %48,1, haftada 3-5 kez tüketenlerin oranı ise %29,6'dır. Tanı öncesinde tüm bireylerin yoğurt tüketimi varken, tanı sonrası bireylerin %7,4'ü yoğurt tüketmemeye başlamıştır. Kurubaklagilleri haftada 1-2 kez tüketenlerin oranı %81,5 iken, tanı sonrası bu oran %59,3'e düşmüştür. Kadınlarda tanı öncesi hiç süt tüketmeyenler %11,8 iken, tanı sonrası bu durumun %76,5'e yükseldiği görülmüştür. Tanı öncesi koyu yeşil yapraklı sebze tüketmeyenlerin oranının %5,9, tanı sonrasında ise %29,5 olduğu bulunmuştur. Beyaz ekmeği tanı öncesinde tüm bireyler tüketirken, tanı sonrasında bireylerin %58,8'inin tüketmediği görülmüştür. Tanı öncesi bireylerin %64,7'si hazır meyve suyu tüketmiyorken; tanı sonrası %94,1'inin tüketmediği görülmüştür. Kadınların tanı öncesi %35,3'ünün, tanı sonrasında ise %64,7'sinin gazlı içecekleri hiç tüketmediği bulunmuştur. Hamur kızartması tüketmeyenlerin oranı tanı öncesi %17,6'iken; tanı sonrası bu değer %47,1'dır. Literatürde ülseratif kolit hastalarının tanı öncesi ve tanı sonrası besin tüketim sıklığını değerlendiren herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Ülseratif kolit hastalarında tanı öncesi tercih edilen besinler, tanı sonrası tercih edilen besinlerden farklılık göstermektedir. Bireyler özellikle atak döneminde gazlı içecekler, koyu yeşil yapraklı sebzeler, kurubaklagiller ve süt gibi kendilerine sıkıntı yaşatan besinleri remisyon döneminde de tüketimlerinden kaçınmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: ÜLSERATİF KOLİT, BESİN TÜKETİMİ

P-41 - EVALUATION OF FREQUENCY OF DIETARY CONSUMPTION BEFORE AND AFTER DIAGNOSIS OF ULCERATIVE COLITIS PATIENTS

İZZET ÜLKER[1], GAMZE AKBULUT[1]

[1]GAZI UNIVERSITY

In ulcerative colitis, involvement becomes only on colon of the gastrointestinal tract. Nutritional habits, which are environmental factors that trigger illness formation, are one of the important factors in the development and course of the disease. particularly, the amount of high fat diets, fried foods, excessive amounts of refined carbohydrates and consumption of animal foods increases the risk of disease incidence. However, high fiber content of nutrients and adequate consumption of fruits and vegetables reduces the risk of disease incidence. Changes in nutrient preferences of patients before and after diagnosis are seen due to the effect of consumed nutrients and diets on the susceptibility of the disease. The aim of this study was to examine whether changes in food preferences before and after the diagnosis of ulcerative colitis patients.

The study was conducted between February and July 2016 at Gazi University Clinic of Gastroenterology, and 44 patients with ulcerative colitis in remission were included in the study. The data are collected by face-to-face interview method. Food consumption frequency form is used.

38.6% of individuals participating in the study were female and 61.4% of that were male. While 18.5% of male participating before diagnosis had never consumed milk, this level increased to 63.0% after diagnosis. Before diagnosis, consumption of yoghurt was 51.9% and consumption of 3-5 times a week was 37.0%. The rate of yoghurt consumption is 48,1% and the rate of consuming 3-5 times a week is 29,6% every day after diagnosis. While yogurt consumption of all individuals had before the diagnosis, 7.4% of individuals diagnosed later began to consume yogurt. While the rate of those who consume 1-2 times a week is 81.5%, this rate has decreased to 59.3% after diagnosis. Women who consume no milk before diagnosis, while 11.8% were found to rise to 76.5% after diagnosis of this condition. The prevalence of dark green leafy vegetables before diagnosis was found to be 5.9% and 29.5% after diagnosis. It was seen that 58.8% of the individuals did not consume white bread after the diagnosis, while all the consumers consumed it before the diagnosis. 64.7% of pre-diagnosis individuals did not consume ready-made fruit juice, 94.1% of them did not consume after diagnosis. It was found that 35.3% of the women before diagnosis and 64.7% after diagnosis did not consume carbonated drinks at all. The ratio of those who did not consume dough fries was 17.6% before diagnosis; This value is 47.1% after diagnosis. In the literature, there are no studies evaluating pre-diagnosis and post-diagnosis food consumption frequency of ulcerative colitis patients.

The preferred foods before the diagnosis in ulcerative colitis patients differ from the preferred foods after diagnosis. Individuals should avoid their consumption during the remission period, especially during the epidemic period, such as carbonated beverages, dark green leafy vegetables, legumes and milk that cause them distress.

KEYWORDS: ULCERATIVE COLITIS, FOOD CONSUMPTION

P-42 - ÜLSERATİF KOLİT HASTALARININ BESLENME DURUMLARI VE YAŞAM KALİTELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İZZET ÜLKER[1], GAMZE AKBULUT[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ

İnflamatuvar bağırsak hastalığı, genetik etkenler ile birlikte çeşitli çevresel koşulların da etkisiyle şiddetli immün yanıtla ortaya çıkan ve nedeni kesin olarak bilinmeyen, kronik seyirli inflamatuvar bir hastalıktır. Ülseratif kolit (ÜK) hastalığında sindirim sisteminin sadece kalın bağırsak kısmında tutulum olur. Ülseratif kolit hastalarının beslenme durumu gelişen komplikasyonlardan dolayı kötüleşmekte ve yaşam kaliteleri de azalmaktadır. Şiddetli ağrı, kronik diyare ve gelişen korkular yaşam kalitesini ve beslenme durumunu olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çalışmada, ülseratif kolit hastalarının beslenme durumları ve yaşam kalitesinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmaya 44 remisyon dönemindeki ülseratif kolit hastası dâhil edilmiştir.

Erkeklerin diyetle ortalama 1705,6±576,33 kkal, kadınların ise 1741,8±394,16 kkal enerji aldıkları saptanmıştır. Karbonhidrat alım miktarları erkek bireylerde 190,1±90,89 g/gün, kadın bireylerde ise 204,5±55,47 g/gün olarak bulunmuştur. Protein alım miktarları erkeklerde 62,9±20,10 g/gün, kadınlarda ise 57,1±12,03 g/gün'dür. Erkek bireylerin DRI'ya göre %77,8'inin yetersiz düzeyde, %22,2'sinin ise yeterli düzeyde enerji aldığı görülmüştür. Erkek bireylerin diyetle %55,6'sının fazla karbonhidrat, %63'ünün ise yeterli düzeyde protein aldığı bulunmuştur. Kadın bireylerin diyetle %47,1'inin yetersiz karbonhidrat, %52.9'unun da yeterli düzeyde protein aldığı gösterilmiştir. Erkekler için fiziksel fonksiyon puan ortalaması 75±23,45, kadınlar için 79,0±30,94 bulunmuştur. Erkek katılımcıların fiziksel rol güçlüğü ortalama 32,4±22,12, kadınların ise 39,8±18,02 bulunmuştur. Genel sağlık algısı skorları erkek bireyler için ortalama 59,7±18,91, kadın bireyler için ise 62,0±22,96'dır. Yapılan bu çalışmada, yaşam kalitesi alt boyut puanları, Türk toplumu için saptanan referans puanlara göre düşük bulunmuştur. Bu durumun temel sebeplerinden biri, katılımcıların sağlık durumu olabilmektedir. Bununla birlikte hastaların tekrar atak dönemine geçecekleri korkusu da yaşamlarını olumsuz etkilemektedir.

Yeterli ve dengeli beslenme sağlığın temelidir. Bazı besinler belirli besin öğelerinden zenginken bazıları yetersiz içerebilmektedir. Dolayısıyla sağlıklı olan tüm besin öğelerinin vücuda alınabilmesi için besin çeşitliliğinin sağlanması ve her besin grubundaki besinlerin aynı öğünde birlikte tüketilmesi gereklidir. Bireyin beslenme durumunun saptanması, besin öğeleri gereksinmesinin ne ölçüde karşılandığının bir göstergesidir. Besin öğeleri alımı ile besin öğeleri gereksinmesi arasındaki dengenin sağlanması optimal sağlık için önem taşımaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: ÜLSERATİF KOLİT, BESLENME, YAŞAM KALİTESİ

P-42 - EVALUATION OF NUTRITIONAL STATUS AND QUALITY OF LIFE IN ULCERATIVE COLITIS PATIENTS

İZZET ÜLKER[1], GAMZE AKBULUT[1]

[1]GAZI UNIVERSITY

Inflammatory bowel disease is a chronic inflammatory disease of unknown origin, manifested by a severe immune response due to genetic factors and various environmental conditions. In ulcerative colitis, involvement becomes only on colon of the gastrointestinal tract. The nutritional status of patients with ulcerative colitis worsens due to developing complications and the quality of life is also decreasing. Severe pain, chronic diarrhea and fears are affecting quality of life and nutritional status negatively. In this study, nutritional status and quality of life of ulcerative colitis patients were aimed.

Patients with ulcerative colitis at the time of remission 44 were included in the study.

It was found that males received an average of 1705,6 ± 576,33 kcal and females received an average of 1741,8 ± 394,16 kcal energy from the diet. Carbohydrate intake was 190.1 ± 90.89 g / day for male subjects and 204.5 ± 55.47 g / day for female subjects. Protein intake is 62.9 ± 20.10 g / day for males and 57.1 ± 12.03 g / day for females. According to DRI, 77.8% of males had insufficient energy and 22.2% of them had enough energy. Of the male subjects, 55.6% of the diets were found to have more carbohydrates and 63% had enough protein. It was shown that 47.1% of the female subjects were inadequate carbohydrates and 52.9% of the subjects had enough protein. The mean physical function score for males was 75 ± 23.45 and for males was 79.0 ± 30.94. The physical role role of male participants was found to be 32.4 ± 22.12 in average and 39.8 ± 18.02 in women. The general health perception scores were 59.7 ± 18.91 for male subjects and 62.0 ± 22.96 for female subjects. In this study, the quality of life subscale scores were found to be lower than the reference scores determined for the Turkish population. One of the main reasons for this situation is the health status of the participants. However, the fear that the patients will go back to the episode also affects their lives negatively.

Sufficient and balanced nutrition is the basis of health. Some foods are rich in certain nutrients and others are inadequate. Therefore, in order for all healthy food items to be taken into the body, nutrient diversification must be ensured and the nutrients in each food group must be consumed at the same time. The identification of the nutritional status of an individual is an indication of the extent to which the nutritional requirements are met. Providing balance between nutrient intake and nutrient requirements is important for optimal health.

KEYWORDS: ULCERATIVE COLITIS, NUTRITION, QUALITY OF LIFE

P-43 - YETİŞKİN KADINLARIN TEK BAŞINA DİYET TEDAVİSİ VE DİYETLE BİRLİKTE AKUPUNKTUR UYGULAMASI SÜRESİNCE ÖĞÜN TÜKETİMLERİ, ENERJİ ALIMLARI VE DİYETSEL GEÇMİŞLERİ

ÇİLER ÖZENİR[1], EMİNE AKSOYDAN[2]

[1]KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [2]BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Bu çalışma, 'sadece diyetle zayıflamak isteyen' ve 'diyetle beraber akupunktur yöntemiyle zayıflamak isteyen' yetişkin kadınların öğün tüketimlerinin, enerji alımlarının ve daha önce diyet yapıp yapmama durumlarının saptanması amacıyla yapılmıştır.Ankara'da özel bir üniversite hastanesinin diyet polikliniğine 2010 yılı içinde zayıflamak için başvurmuş olan toplam 1187 kişinin dosyalarından çalışma kriterlerine uygun olan (yetişkin kadın ve herhangi bir sistemik hastalığı olmayan) 130 kadının ve aynı hastanenin akupunktur ünitesine 2010 yılında başvuran 98 kişinin dosyalarından da kriterlere uygun olan 53 yetişkin kadının dosyası olmak üzere toplamda 183 kadına ait dosyanın verileri incelenmiştir. Dosyalardan bireylerin öğün tüketimleri, enerji alımları ve daha önce diyet yapıp yapmama durumlarına ilişkin bilgiler kaydedilmiştir.Bireylerin yaş ortalamaları 44.7±11.1 yıldır. Sadece diyet uygulayan 130 kadının başlangıç beden kütle indeksi (BKİ) ortalaması 30.11±4.67 kg/m2 iken diyetle beraber akupunktur uygulanan 53 kadının başlangıç BKİ ortalaması 30.90±5.92 kg/m2'dir. Sadece diyet yapanların başlangıç ana öğün sayısı 2.68±0.46, diyetle beraber akupunktur uygulananların başlangıç ana öğün sayısı 2.66±0.47'dir. Diyet polikliniğine başvurmalarından bir ay sonrasında her iki grupta da ana öğün sayısı üçe çıkmıştır. Başlangıçta her iki grupta da en sık atlanan öğle öğünüdür. Sadece diyet yapanların başlangıç ara öğün sayısı ortalaması 2.06±0.91, diyetle beraber akupunktur uygulananların 1.82±0.85 iken bir ay sonrasında her iki grupta da ara öğün sayısı üçe çıkmıştır. Sadece diyet yapanlar ortalama 1533.84±121.71 kalorilik diyeti yaklaşık 3.5 ay, diyetle beraber akupunktur uygulananlar ortalama 1524.52±141.29 kalorilik diyeti yaklaşık 1.5 ay uygulamışlardır. Polikliniğe başvuru tarihinden bir ay sonra sadece diyet yapanlar 1,92±1,63 kg, diyetle beraber akupunktur uygulananlar 2,26±2,83 kg ağırlık kaybetmişlerdir. Her iki grubun ağırlık kayıpları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Sadece diyet yapanların %30'u, diyetle beraber akupunktur uygulananların %45.3'ü daha önce de diyet uygulama hikayesine sahiptir. Sadece diyet veya diyetle beraber akupunktur uygulanma durumu ile daha önce diyet yapma hikayesine sahip olma arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p<0.05$). Sadece diyet yapanlar, daha önceki diyet uygulaması ile yaklaşık 10 aylık bir süreçte 12.44±8.07 kg vermişler, daha sonra ise 10.30±5.87 kg ağırlık kazanımları olmuştur. Diyetle beraber akupunktur uygulananların %45.3'ü daha önceki diyet uygulaması ile 5 aylık bir süreçte 9.0±6.71 kg vermişler, daha sonra 11.0±5.35 kg ağırlık kazanımları olmuştur. Tek başına diyet tedavisi ve diyetle birlikte akupunktur uygulaması süresince öğün tüketimi ve enerji alımı açısından gruplar arası fark saptanmamıştır ($p>0.05$).Obezite tedavisinde diyet müdahalesinin öğün tüketimini iyileştirdiği, akupunkturla destek uygulanmasına kıyasla tek başına diyetin daha uzun süre devam edebildiği görülmüştür. Akupunkturun sadece diyete kıyasla enerji alımını azaltmadığı, fazladan ağırlık kaybına neden olmadığı saptanmıştır. Bu nedenle sağlıklı beslenme alışkanlıkları yaşam tarzı haline getirilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: AKUPUNKTUR, DİYET, BESLENME, ÖĞÜN TÜKETİMİ, ENERJİ ALIMI

P-43 - ALONE DIET THERAPY OF ADULT WOMEN AND APPLICATIONS OF ACUPUNCTURE WITH TOGETHER DIET AND DURING THEIR IMPLEMENTATION TO SHOW UP DIET MEAL CONSUMPTIONS, ENERGY INTAKES AND DIETARY BACKGROUNDS

ÇİLER ÖZENİR[1], EMİNE AKSOYDAN[2]

[1]KIRIKKALE UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, NUTRITION AND DIETETICS DEPARTMENT, [2]BASKENT UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, NUTRITION AND DIETETICS DEPARTMENT

This study was carried out only for adult women who want to lose weight with the diet and by acupuncture during the implementation to search out their diet meal consumptions, energy intakes and dietary backgrounds besides, in order to emerge if they went on a diet or not before.Totally 1187 people applied for a diet polyclinic in a private university hospital in Ankara in 2010 to lose weight among them 130 women (adult women and no any systematic illness) whose studying criterias are suitable were chosen besides totally 130 women applied to the acupuncture clinic of the same hospital in 2010 and among these people 53 women were chosen which their criterias are available and totally 183 women's files and their data were analysed. After studying their files their meal consumptions, energy intakes and besides if they went on a diet or not before were recorded.The average of the individuals ages is 44.7±11.1 years. While only 130 women (who applicated diet)'s initial bodies mass indexes are 30.11±4.67 kg/m2 the 53 women's who applied acupuncture with diet, initial bodies mass indexes are about 30.90±5.92 kg/m2. The number of starting main meals which only women applied diet is 2.66±0.47. One month after applying to the diet polyclinic, the number of main meals came up three each in both groups. At the beginning lunch meal was the most frequently skipped in both groups. The average number of starting meals for those who applied only diet is 2.06±0.91. The average number of starting meals for those who have acupuncture with diet is 1.82±0.85 but after one month the number of starting meals came up three. The average 1533.84±121.71 calories diet for those who only applied diet is about 3.5 months. The average 1524.52±141.29 calorie diet for those who applied acupuncture with diet is about 1.5 months. One month after applying to the diet polyclinic those who applied only diet lost 1.92±1.63 kg weights but those who applied acupuncture with diet lost 2.26±2.83 kg weights. There was no statistically significant difference between weight loss in the both groups($p>0.05$). Thirty percent of those who applied only diet, %45.3 of those who applied acupuncture with diet have diet story in the past years. There is a statistical and meaningful relationship between acupuncture application with diet or only diet and those who have had previous history of dieting ($p<0.05$). Only those who applied diet with the previous diet lost about 12.44±8.07 kg in a period of about 10 months. After a while they put on 10.30±5.87 kg weights. %45.3 of those who applied acupuncture with diet lost 90±6.71 kg in a 5-month period because of their previous diet. After a while they put on 11.0±5.35 kg weights.It has been observed that dietary intervention improves meal consumption in obesity treatment and can be maintained for a long time on a diet alone compared to acupuncture supplementation. Acupuncture was found to not only reduce energy intake, but also cause no additional weight loss compared to the standard.

KEYWORDS: ACUPUNCTURE, DIET, NUTRITION, MEAL CONSUMPTIONS, ENERGY INTAKES

P-44 - İZMİR'DEKİ İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN AŞIRI KİLOLULUK VE OBEZİTE SIKLIĞI

İLKER ADIGÜZEL[1], A.EVRİM VURAN BÖLÜKBAŞI[1], ECE ÖZKAN[1], MAHFUZ AYDOĞAN[1], ŞEYMA AKSOY[1], İZZET AK[1], MUSTAFA KIRLANGIÇ[1]

[1]İZMİR HALK SAĞLIĞI MÜDÜRLÜĞÜ

İzmir'de okuyan ilkokul birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin aşırı kiloluluk ve obezite sıklığını belirlemektir.

Araştırma kesitsel tiptedir. Veriler 2016-2017 öğrenim yılı içerisinde toplanmıştır. İzmir'deki her ilçeden beş okul rastgele seçilmiştir. Tüm okulları Halk Sağlığı Müdürlüğü araştırma ekibi yerinde üç kez ziyaret etmiştir. Öğrencilere sağlıklı ve doğru beslenme ile velilere sağlıklı beslenme ve sağlıklı yemek pişirme eğitimleri verilmiştir. Öncesinde velilere yönelik bilgilendirilmiş onam formu teslim edilmiştir. Yapılan üç ölçümden son ölçüm değerlendirilmiştir. Üçüncü ölçümü eksik olan öğrencilerin ikinci, ikinci ölçümü eksik olan öğrencilerin birinci ölçümü değerlendirmeye alınmıştır. Üç ölçümü de olmayan öğrenciler dahil edilmemiştir. Yaş (ay), cinsiyet ve boy – kilo ölçümü verileri toplanmıştır. BKİ grupları DSÖ'nün Z skorları değerlerine göre belirlenmiştir.

Toplam 7989 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin %48,3'ü kızdır. Yaş ortalaması 91,62±6,17 aydır. Ölçümler toplam 30 ilçeden 144 okulda yapılmıştır. Öğrencilerin %58,4'ü merkez ilçede yaşamaktadır. Öğrencilerin %0,2'si çok zayıf, %1,3'ü zayıf, %67,4'ü normal, %17,1'i aşırı kilolu ve %14,1'i obezdir. BKİ durumunda "çok zayıf, zayıf ve normal" ve "aşırı kilolu ve obez" şeklinde iki grup oluşturulmuştur. Cinsiyet ile BKİ durumları karşılaştırıldığında erkekler kızlara göre anlamlı bir şekilde daha fazla aşırı kilolu ve obezdir (sırasıyla %33,1, %29,0, p<0,0005). Merkez-perifer ilçe durumu ile BKİ durumu karşılaştırıldığında merkez ilçede yaşayan öğrenciler perifer ilçede yaşayan öğrencilere göre anlamlı bir şekilde aşırı kilolu ve obezdir (sırasıyla %32,4, %29,3, p=0,003).

Öğrencilerin %17,1'i aşırı kilolu ve %14,1'i obezdir. Erkekler kızlara göre, merkez ilçelerde yaşayanlar perifer ilçelerde yaşayanlara göre anlamlı bir şekilde aşırı kilolu ve obezdir.

ANAHTAR KELİMELER: İLKOKUL, ÖĞRENCİ, AŞIRI KİLOLULUK, OBEZİTE

P-44 - THE PREVALENCE OF OVERWEIGHT AND OBESITY IN PRIMARY SCHOOL CHILDREN IN IZMIR

İLKER ADIGÜZEL[1], A.EVRİM VURAN BÖLÜKBAŞI[1], ECE ÖZKAN[1], MAHFUZ AYDOĞAN[1], ŞEYMA AKSOY[1], İZZET AK[1], MUSTAFA KIRLANGIÇ[1]

[1]IZMIR DIRECTORY OF PUBLIC HEALTH

To determine the prevalence of over-weightiness and obesity of the first and the second grade students in Izmir.

The study is cross-sectional. Data has been collected during 2016-2017 education period. From each one of the districts in Izmir, five schools have been chosen randomly. Public Health Directorate research team has visited all of the schools three times during the abovementioned time period. Healthy diet education has been given to the students, as healthy diet and healthy cooking educations have been given to the parents. Before that, informed consent forms have been handed out to the parents. Three measurements have been completed and the last measurement has been taken into consideration. The second measurements of the students have been evaluated if the students' third measurements are missing and the first measurements of the students have been evaluated if the students' second measurements are missing. The students whose all three of the measurement are missing have not been included in the evaluation. Age (month), gender and height-weight measurements have been collected. BMI groups have been determined according to the values of WHO.

Total 7989 students have participated. 48,3 % of the students is girls. Average age is 91,62 ± 6,17 months. Measurements have been done in 144 schools within 30 districts. 58,4 % of the students lives in the central district. Of the students, 0,2 % is very thin, 1,3 % is thin, 67,4 % is normal weight, 17,1 % is over-weight, and 14,1 % is obese. Taking BMI into consideration, two groups have been created: "very thin, thin, and normal" and "over-weight and obese". As the gender and BMI differences have been compared, it has been seen that boys are significantly more over-weight and obese than girls (in order of 33,1 %, 29,0 %, p<0,0005). As the central-peripheral districts and BMI differences have been compared, it has been seen that the students living in the central district are significantly more over-weight and obese than the students living in peripheral districts (in order of 32,4 %, 29,3 %, p=0,003).

Of the students, 17,1 % is over-weight and 14,1 % is obese. Boys compared to girls, students living in the central district compared to ones living in peripheral districts are significantly more over-weight and obese.

KEYWORDS: PRIMARY SCHOOL, STUDENT, OVERWEIGHT , OBESITY

P-45 - KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARI VE BESİN TÜKETİM SIKLIKLARININ BELİRLENMESİ

BİRİZ ÇAKIR[1], FATMA NİŞANCI KILINÇ[1], Halil DAŞGIN[1], MERVE EKİCİ[1], ÇİLER ÖZENİR[1]

[1]KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışma Kırıkkale Üniversitesi öğrencilerinin beslenme alışkanlıkları ve besin tüketim sıklıklarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışma 2013-2016 yılları arasında yapılmış olup 1082 öğrenciye ulaşılmıştır. Çalışmaya katılacak öğrenci sayısının belirlenmesinde çok aşamalı tabakalı, kotalı örnekleme yöntemi kullanılmış ve çalışmaya katılmaya gönüllü öğrenciler, ilgili bölümün kotası tamamlanıncaya kadar çalışmaya alınmıştır. Çalışmada öğrencilerin demografik bilgileri ile besin tüketim durumlarını belirlemek amacıyla besin tüketim sıklığı formu içeren anket kullanılmıştır. Besin tüketim sıklığı formunda yiyecek ve içeceklerin sıklıkları (her gün, haftada 1-2 kez, haftada 3-4 kez, haftada 5-6 kez, 15 günde bir, ayda bir ve hiç) değerlendirilmiştir. Bu çalışma Kırıkkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (BAP No:2013/50) desteği ile yürütülmüş proje kapsamında gerçekleştirilmiştir. İstatistiksel hesaplamalar için SPSS Statistics 21.0 ve MS-Excel 2007 programları kullanılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %62.4'ü kız, %37.6'sı erkektir. Öğrencilerin %39.2'si yurtta, %30.1'i arkadaşı ile evde, %24.7'si ise ailesi ile birlikte evde kalmaktadır. Öğrencilerin %45.2'inin aylık geliri 300-499 TL olup, bu öğrencilerin %60.8'inin beslenmeleri için harcadığı aylık para miktarı 200 TL'nin altındadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %69.1'inin tanısı konulmuş bir hastalığı bulunmamaktadır. Öğrencilerin %50.5'i her gün kahvaltı yaptığını, %66.7'si öğün atladığını belirtmiştir. En sık atlanılan öğünlerin sabah kahvaltısı (%49.2) ile öğlen öğünü (%36.4) olduğu görülmüştür. Öğrencilerin %91.8'i hiçbir vitamin-mineral desteği almadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %76.7'si hiç sigara içmemiş ve %87'si hiç alkol almamıştır. Besin tüketim sıklıkları incelendiğinde öğrencilerin %9.0'unun sütü, %19.7'sinin yoğurt, ayran ve kefiri, %40.1'inin ise peyniri her gün tükettikleri görülmüştür. Öğrencilerin sadece %3.3'ünün kırmızı eti, %5.9'unun beyaz eti, %13'ünün yumurtayı her gün, %37.4'ünün ise kurubaklagili ve %12.7'sinin balığı haftada 1-2 kez tükettiği belirlenmiştir. Sebze-meyve tüketimi incelendiğinde öğrencilerin %6.1'inin yeşil yapraklı sebzeleri, %6.4'ünün diğer renk sebzeleri, %11'inin taze meyveyi, %4.9'unun kuru meyveyi her gün tükettikleri görülmüştür. Öğrencilerin %53.9'u her gün beyaz ekmek tüketirken %32.7'si kepekli, çavdar, yulaf ve tam tahıllı ekmek türlerini hiç tüketmemektedir. Öğrencilerin %44.5'i her gün şeker tükettiğini belirtirken %11.3'ü hiç tüketmediğini, %29.0'u her gün çikolata ve çikolatalı besinler tüketirken %3.1'inin hiç tüketmediği görülmüştür. Öğrencilerin %33.2'si bisküvi, kek, gofret vb. atıştırmalık besinleri, %12.7'si simit, poğaça, böreği, %9.4'ü tost, sandviç ve hamburgeri her gün tükettiklerini belirtmiştir. İçecek tüketimlerine bakıldığında öğrencilerin %15.6'sı gazlı/kolalı içecekleri, %11.4'ü hazır meyve suyunu her gün içmektedir. Öğrencilerin %58.4'ü enerji içeceklerini hiç tüketmezken %10.5'i ayda bir kez tükettiğini belirtmiştir. Öğrencilerin %15.0'i kahveyi, %62.5'i ise çayı her gün içmektedir. Çalışmada öğrencilerin büyük çoğunluğunun sağlıklı beslenme için her gün tüketilmesi önerilen süt, yumurta-et, meyve-sebzeler ile haftada 1-2 kez tüketilmesi önerilen balık ve kurubaklagilleri önerilen sıklıkta tüketmedikleri; buna karşın beyaz ekmek, şeker, çikolata, atıştırmalık besin tüketim sıklıklarının yüksek olduğu, sıcak içecek olarak çayı tercih ettikleri görülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ, BESLENME ALIŞKANLIKLARI, BESİN TÜKETİM SIKLIĞI

P-45 - DETERMINATION OF THE NUTRITION HABITS AND FOOD CONSUMPTION FREQUENCIES OF THE STUDENTS OF KIRIKKALE UNIVERSITY

BİRİZ ÇAKIR[1], FATMA NİŞANCI KILINÇ[1], HALİL DAŞGIN[1], MERVE EKİCİ[1], ÇİLER ÖZENİR[1]

[1]KIRIKKALE UNIVERSITY

This study was carried out to determine the nutrition habits and food consumption frequencies of Kırıkkale University's students.The study was conducted between 2013-2016 and 1082 students were reached. To determine the number of students, multi-stage stratified quota sampling method was used and volunteers were taken until related department's quota was completed. In the study, a questionnaire containing food frequency questionnaire (FFQ) was used to determine students' demographic information and food consumption status. In FFQ, the consumption frequencies of foods and drinks (daily, 1-2 times a week, 3-4 times a week, 5-6 times a week, every 15 days, once a month and never) was evaluated. This study was carried out within the scope of the project implemented with the support of Kırıkkale University Scientific Research Projects Coordination Unit (BAP No: 2013/50). SPSS 21.0 and MS-Excel 2007 were used for statistical calculations.62.4% of the participants in the study were female and 37.6% were male. 39.2% of the students stayed in the dormitory, 30.1% stayed at home with their friends and 24.7% with their families. The monthly income of 45.2% of the students was 300-499 TL and the monthly amount of money spent for feeding 60.8% of these students was less than 200 TL. 69.1% of the students didn't have a diagnosed disease.50.5% of the students stated that they had breakfast every day, 66.7% missed meals. Breakfast (49.2%) and lunch (36.4%) were the most skipped meals. 91.8% of the students didn't intake any vitamin-mineral supplements. 76.7% of them never smoked and 87% didn't take any alcohol. It was seen that 9.0% of the students consumed milk, 19.7% of them consumed yogurt-ayran-kefir and 40.1% consumed cheese every day. It was determined that only 3.3% of the students consumed red meat, 5.9% white meat, 13% eggs every day, 37.4% of them consumed legume and 12.7% consumed fish 1-2 times a week. When vegetable-fruit consumption was examined, 6.1% of the students consumed green leafy vegetables, 6.4% were other colour vegetables, 11% of fresh fruit and 4.9% of dried fruit consumed daily. While 53.9% of the students consumed white bread every day, 32.7% never consumed whole wheat,rye,oats and whole grain breads. While 44.5% of the students consumed sugar every day, 11.3% never consumed it, 29.0% consumed chocolate and chocolate foods daily and 3.1% never consumed it. 33.2% of the students consumed snack-foods, 12.7% bagel, pastry, 9.4% toast, sandwich and hamburger were consumed every day. Regarding beverage consumption, 15.6% of students drink fizzy/cola drinks and 11.4% drink ready-made fruit juice every day. While 58.4% of them never consumed, 10.5% of them consumed energy drinks once a month. 15.0% of the students drink coffee, 62.5% drink tea every day.Most of the students were recommended to consume milk, eggs, meat, fruits and vegetables every day for healthy nutrition; fish and legumes recommended to be consumed 1-2 times a week weren't consumed as often as recommended; On the other hand, white bread, sugar, chocolate, snack-foods had a high frequency of consumption and tea was preferred as a hot drink.

KEYWORDS: UNIVERSITY STUDENTS, NUTRITION HABITS, FOOD CONSUMPTION FREQUENCY

P-46 - İRRİTABL BAĞIRSAK SENDROMLU HASTALARDA BESLENME DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

BİRSEN YILMAZ[1], GAMZE AKBULUT[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ

İrritabl bağırsak sendromu (İBS) bilinen organik bir nedene bağlı olmaksızın kronik tekrarlayan karın ağrısı ve bağırsak alışkanlıklarında değişiklik ile karakterize fonksiyonel bir hastalıktır. Stres durumunda sıklıkla karşılaşılan bir hastalık olan İBS, mortalite ve morbiditeyi etkilememekle birlikte yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir. İrritabl bağırsak sendromu gibi gastrointestinal sistem hastalıklarında yeterli ve dengeli beslenmeyi sağlamasının yanında yaşam kalitesinin artırılması açısından tıbbi beslenme tedavisinin önemi büyüktür. Bu bağlamda, son yıllarda İBS'nin tıbbi beslenme tedavisinde düşük FODMAP içerikli diyet uygulanmaktadır. Bu çalışma, yetişkin irritabl bağırsak sendromlu hastalarda beslenme durumunun değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Çalışmaya hekim tarafından İBS tanısı konulmuş, 20-55 yaş arası 70 birey (18 erkek, 52 kadın) katılmıştır. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından "anket yöntemi" kullanılarak, hastalarla yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Hastaların günlük enerji ve besin ögesi alımları, 3 günlük besin tüketim kayıt yöntemi kullanılarak saptanmıştır.

Hastaların yaş ortalaması 37,8±10,03 yıl olarak saptanmıştır. Çalışmaya katılan bireylerin İBS alt tiplerine göre dağılımları; %40,0'ı İBS-M, %37,1 İBS-K ve %22,9 İBS-D şeklindedir. Araştırmaya katılan erkek hastaların BKİ değerleri 27,1±2,97 kg/m2; kadın hastaların BKİ değerleri de ortalama olarak 26,6±5,81 kg/m2 olarak hesaplanmıştır. Erkek bireylerin yarısının (%50,0), kadın bireylerin ise %36,5'inin enerji alımı yeterlidir. Erkeklerin %72,2'sinin karbonhidrat alım düzeyi fazla iken, kadınların %50,0'ının alım düzeyi yeterlidir. Enerji, protein, karbonhidrat, doymuş yağ, karoten, B1 vitamini, B2 vitamini, B6 vitamini, B12 vitamini, toplam folik asit, sodyum, potasyum, kalsiyum, magnezyum, fosfor, demir ve bakır miktarları cinsiyetlere göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermektedir ($p<0,05$).

Genel olarak bakıldığında İBS'li hastaların enerji ve besin öğesi alımları sağlıklı popülasyon ile benzerdir. Hastalara beslenme eğitimi verilirken, iyi bir öykü alınmalı, semptomları artıran besinler diyetten çıkarılmalı/miktarı ayarlanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: İRRİTABL BAĞIRSAK SENDROMU, BESLENME, GASTROİNTESTİNAL SİSTEM

P-46 - EVALUATION OF NUTRITIONAL STATUS IN PATIENTS WITH IRRITABLE BOWEL SYNDROME

BİRSEN YILMAZ[1], GAMZE AKBULUT[1]

[1]GAZI UNIVERSITY

Irritable bowel syndrome (IBS) is a functional disorder characterized by chronic recurrent abdominal pain and alteration of intestinal habits regardless of known organic cause. IBS, which is a frequently encountered disease in the case of stress, does not affect mortality and morbidity but adversely affects quality of life. In addition to providing adequate and balanced nutrition in diseases of the gastrointestinal tract, such as irritable bowel syndrome, the importance of medical nutrition therapy in terms of increasing quality of life is great. In this regard, a low FODMAP diet is applied in the medical nutrition therapy of IBS in recent years.This study was conducted to evaluate nutritional status in patients with IBS.

Seventy individuals (18 males, 52 females) between 20-55 years of age were included in the study. The research data were gathered by the researcher using face-to-face interviews with the patients using the "survey method". Patients' daily energy and nutrient intake was determined using a 3-day dietary recording method.

The mean age of the patients was 37,8±10,03 years. Distribution of the individuals participating in the study according to IBS subtypes is as follows; 40.0% are in İBS-M, 37.1% in İBS-K and 22.9% in İBS-D. Mean body mass index (BMI) of male patients participating in the study were 27,1±2,97 kg/m2, while mean BMI of female patients were calculated as 26.6±5.81 kg/m2.Half of the male individuals (50.0%) and 36.5% of the female individuals received enough energy. While 72.2% of males have a higher level of carbohydrate intake, 50.0% of females have enough intake level. The intake of energy, protein, carbohydrate, saturated fat, carotene, vitamin B1, vitamin B2 , vitamin B6, vitamin B12, folic acid, sodium, potassium, calcium, magnesium, phosphorus, iron and copper showed statistically significant differences according to gender ($p<0,05$).

All in all, energy and nutrient intake of IBS patients is similar to healthy populations. When receiving nutritional education, a good history should be taken and nutrients that increase symptoms should be removed from the diet or adjusted to diet.

KEYWORDS: IRRITABLE BOWEL SYNDROME, NUTRITION, GASTROINTESTINAL SYSTEM

P-47 - İRRİTABL BAĞIRSAK SENDROMLU HASTALARDA SİTOFOBİ VE GASTROİNTESTİNAL SİSTEM SEMPTOMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

BİRSEN YILMAZ[1], GAMZE AKBULUT[1]

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ

İrritabl bağırsak sendromu, herhangi bir organik neden olmaksızın, bağırsak alışkanlıklarında değişiklik (konstipasyon/diyare), karın ağrısı, dispeptik yakınmalar (gaz, şişkinlik, geğirti) gibi alt ve üst gastrointestinal semptomlar ile karakterize etiyolojisi tam olarak bilinmeyen kronik bir fonksiyonel bağırsak hastalığıdır. İBS'li hastaların enerji ve besin öğesi alımları sağlıklı bireyler ile benzer olsa da birçoğu, hastalık semptomlarını artıracağını düşündüğü için bazı besinleri tüketmekten kaçınmaktadırlar. Bu çalışma, yetişkin irritabl bağırsak sendromlu hastalarda sitofobi ve gastrointestinal sistem semptomlarının değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Çalışmaya hekim tarafından İBS tanısı konulmuş, 20-55 yaş arası 70 birey (18 erkek, 52 kadın) katılmıştır. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından "anket yöntemi" kullanılarak, hastalarla yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Gastrointestinal semptomların değerlendirilmesinde "Gastrointestinal Semptom Derecelendirme Ölçeği (GSDÖ)" kullanılmıştır.

Çalışmanın sonucunda, bireylerin İBS alt gruplarına göre dağılımlarına bakıldığında, İBS-K ve İBS-M alt tipleri yaklaşık aynı orandayken (sırasıyla %37,1 ve %40,0), İBS-D alt tip oranının ise %22,9 olduğu görülmüştür. Sitofobiye (besin tüketme korkusu) neden olan besinler incelendiğinde; hastaların %85,7'sinde sitofobi olduğu, erkeklerde bu oranın %66,7, kadınlarda ise daha yüksek olduğu (%92,3) saptanmıştır. Erkeklerde en fazla acı besinler (%38,9), çiğ sebze-meyveler (%27,8) ve kuru baklagiller (%27,8) sitofobiye neden olurken; kadınlarda en fazla çiğ sebze-meyveler (%38,5), acı besinler (%32,7), kuru baklagiller (%26,9) ile süt ve süt ürünleri (%25,0) neden olmaktadır. Ayrıca hastalara semptomlarını azalttığını düşündüğü besinler sorulmuştur. Hastaların %37,1'i bu soruyu evet şeklinde yanıtlamıştır. Semptomları azalttığı düşünülen besinler incelendiğinde; her iki cinsiyette de en yüksek oranda kuru kayısının bulunduğu (erkeklerde %16,7, kadınlarda %11,5) saptanmıştır. Diğer besinler tüm bireyler için sırasıyla şu şekildedir; yoğurt %8,6; süt %7,1; zeytinyağı %4,3; elma %2,9; kuru erik %2,9; kuru incir, pırasa, karpuz ve patates %1,4'tür.Çalışmaya katılan hastaların cinsiyete göre GSDÖ alt ölçeği olan karın ağrısından aldıkları puanlar açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($Z=-2,771$; $p<0,05$). Kadınların karın ağrısı semptomları, erkek bireylerden daha şiddetlidir. Cinsiyete göre GSDÖ'nün diğer alt ölçekleri değerlendirildiğinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmamıştır ($p>0,05$).İBS hastalarının beslenme alışkanlıkları ve buna bağlı semptomları değişiklik gösterebilmektedir. Bu nedenle toplum bazlı daha fazla araştırmaya gereksinim vardır.

ANAHTAR KELİMELER: IRRITABL BAĞIRSAK SENDROMU, GASTROİNTESTİNAL SİSTEM, SİTOFOBİ

P-47 - EVALUATION OF SITOPHOBIA AND GASTROINTESTINAL SYSTEM SYMPTOMS IN IRRITABLE BOWEL SYNDROME PATIENTS

BİRSEN YILMAZ[1], GAMZE AKBULUT[1]

[1]GAZI UNIVERSITY

Irritable bowel syndrome (IBS) is a chronic functional bowel disease with no known etiology, characterized by lower and upper gastrointestinal symptoms such as changes in bowel habits (constipation/diarrhea), abdominal pain, dispeptic complaints (gas, bloating, mist). Although IBS patients' energy and nutrient intake is similar to healthy individuals, many are reluctant to consume some foods because they think it will increase their symptoms. This study was conducted to evaluate sitophobia (fear of food phobia) and the symptoms of gastrointestinal system in patients with IBS.

Seventy individuals (18 males, 52 females) between 20-55 years of age were included in the study. The research data were gathered by the researcher using face-to-face interviews with the patients using the "survey method". The "Gastrointestinal Symptom Rating Scale" (GSRS) was used to assess the gastrointestinal symptoms.

As a result of the study, the distributions of the patients according to IBS subgroups are as follows; the proportion of İBS-K and İBS-M subtypes are approximately the same (37,1% and 40,0% respectively) and the ratio of İBS-D subtype is 22,9%. When foods causing sitophobia are examined; it was found that 85.7% of the patients had sitophobia, this ratio was 66.7% for males and 92.3% for females. While hot foods (38.9%), raw vegetables (27.8%) and legumes (27.8%) caused cytophobia in males; raw vegetables and fruits (38,5%), hot foods (32,7%), legumes (26,9%) and dairy products (25,0%) are the most common among the women. In addition to that, they were asked about foods that they thought would reduce their symptoms. 37.1% of the patients answered this question as yes. When the foods that are thought to reduce symptoms are examined; dried apricots were found to be highest in both genders (16,7% in males and 11,5% in females, respectively). Other foods for all individuals are as follows; yoghurt 8.6%; milk 7,1%; olive oil 4,3%; apple 2.9%; dried plum 2.9%; dried fig, leek, watermelon and potato are 1.4%. According to the gender, there was a statistically significant difference in terms of the scores of the abdominal pain, it is a subscale of GSRS ($Z=-2,771$; $p<0,05$). Abdominal pain of women's are more severe than male subjects. No statistically significant differences were found when the other subscales of GSRS were evaluated according to gender ($p>0,05$).

IBS patients' dietary habits and related symptoms may be different from each other. For this reason, more community-based research is needed.

KEYWORDS: IRRITABLE BOWEL SYNDROME, GASTROINTESTINAL SYSTEM, SITOPHOBIA

P-48 - ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN AİLELERİNİN BESLENME BİLGİ DÜZEYLERİ, TUTUM VE DAVRANIŞLARI

BİRİZ ÇAKIR[1], FATMA NİŞANCI KILINÇ[1], MERVE SAKIOĞLU[1], ÇİLER ÖZENİR[1], SEVİNÇ EŞER[1]

[1]KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışma özel gereksinimli bireylerin beslenmesinde önemli etkiye sahip olan ailelerinin beslenme bilgi düzeyleri ile tutum ve davranışlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Bu çalışma, Kırıkkale il merkezinde bulunan 8 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde 2015-2016 yılları arasında yürütülmüş tanımlayıcı bir çalışmadır. Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine devam eden özel gereksinimli bireylerin aileleri çalışma hakkında bilgilendirilmiş ve çalışmaya katılmayı kabul eden 410 veli çalışma kapsamına alınmıştır. Özel gereksinimli bireylerin ailelerinin demografik bilgileri ve beslenme bilgi düzeyleri, tutum ve davranışları araştırmacılar tarafından hazırlanan soruları içeren anket formu yüz yüze uygulanarak sorgulanmıştır. Bilgi düzeyinin belirlenmesinde yeterli ve dengeli beslenme ile ilgili sorulara verilen yanıtlar değerlendirilmiştir. Çalışma, Kırıkkale Valiliği koordinasyonunda, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelliler Destek Programı (EDES) tarafından desteklenen proje kapsamında yürütülmüştür.

Çalışmaya katılan velilerin %83'ünün özel gereksinimli bireyin annesi, %4.9'unun babası, %2.7'sinin ise kardeşi olduğu görülmüştür. Özel gereksinimli bireylerin annelerinin yaş ortancası 38.0 (ÇAG=14.0) babalarının yaş ortancası ise 41.0 (ÇAG=14.0)'dır. Velilerin eğitim durumları incelendiğinde annelerinin %50.6'sının ilkokul, %22.7'sinin lise ve dengi okul mezunu olduğu, babaların ise %31.4'ünün ilkokul, %39.4'ünün lise ve dengi okul mezunu olduğu görülmüştür. Özel gereksinimli bireylerin annelerinin %94.4'ü ev hanımı, %2.0'si memur, %1.2'si işçi, babalarının ise %31.4'ü işçi, %25.9'u serbest meslek sahibi, %12.2'si memurdur. Ailelerin %28.6'sının aylık gelirinin 1000 TL den daha az, %47.7'sinin ise 1000-2000 TL arasında olduğu görülmüştür. Bireylerde var olan engel türü sorgulandığında zihinsel engelliliğin %62.2 ile ilk sırada yer aldığı, bunu sırasıyla bedensel engellilik (%25.9), işitme engelliliği (%7.6) ve görme engelliliğinin (%5.1) izlediği görülmüş olup bireylerde birden fazla engellilik durumu da bulunmaktadır. Aileler, özel gereksinimli bireylerin %32.8'inin sıklıkla, %16.9'unun ise bazen beslenme sırasında sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Ailelerin %55'i çocuklarının yeterli ve dengeli beslendiklerini düşünmekte olup, %56.8'i yeterli ve dengeli beslenme konusundaki bilgi düzeylerini orta, %31.5'i iyi, %11.7'si kötü olduğunu beyan etmişlerdir.Ailelerin %24.9'u sokak sütü, %74'ü iyotlu tuz kullanmakta olup, %13.5'i tuzu açıkta tezgah üzerinde sakladıklarını belirtmişlerdir. Ailelerin %64.3'ü evde meyve suyu hazırlarken meyveyi sıkar sıkmaz tüketmekte, %22.8'i ise hazır meyve suyu tüketmektedir.Ailelerin %22.3'ü sebzeleri hazırlarken önce ayıkladıklarını, sonra doğradıklarını, doğradıktan sonra yıkadıklarını, %64.4'ü sebzeleri yağda kavurarak pişirdiklerini, %70.7'si ise makarnayı haşlama suyunu dökerek pişirdiklerini beyan etmişlerdir. Ailelerin kurubaklagilleri pişirme yöntemi sorgulandığında %54.2'si "suda ıslatırım, ıslatma suyunu dökerim, haşlarım, haşlama suyunu dökerim, pişiririm" şeklinde yanıtlamışlardır. Ailelerin %72.1'i dondurulmuş besinleri mutfak tezgahı, kalorifer, soba vb. üzerinde çözdürürken, %27.9'u buzdolabının alt rafında çözdürmektedir.En çok tercih edilen yağ türünün %74.1 ile ayçiçeği ve mısırözü gibi bitkisel sıvı yağlar olduğu görülmüştür. Ayrıca ailelerin %47.6'sı kızartma yaparken yağı bir kez kullandıklarını beyan etmişlerdir.

Özel gereksinimli bireylerin beslenmelerinde önemli etkiye sahip olan ailelerinin yeterli ve dengeli beslenme konusunda bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu, eğitim programları düzenlenerek ailelerin özellikle besinleri satın alma, hazırlama ve pişirme yöntemleri konusunda bilgilendirilmeleri gerektiği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREY, BESLENME BİLGİ DÜZEYİ, BESLENME, BESİN HAZIRLAMA, PİŞİRME YÖNTEMİ

P-48 - NUTRITION KNOWLEDGE LEVELS, ATTITUDES AND BEHAVIORS OF SPECIAL NEEDS INDIVIDUALS' FAMILIES

BİRİZ ÇAKIR[1], FATMA NİŞANCI KILINÇ[1], MERVE SAKIOĞLU[1], ÇİLER ÖZENİR[1], SEVİNÇ EŞER[1]

[1]KIRIKKALE UNIVERSITY

This study was conducted to determine nutrition knowledge levels, attitudes and behaviors of families with significant influence on nutrition of special needs individuals (SNI).

This study is a descriptive study conducted in 2015-2016 at 8 special education and rehabilitation centers (SERC) in Kırıkkale. Families of SNI attending SERC were informed about the study and 410 parents who agreed to participate in the study were included. Demographic information and nutrition knowledge levels, attitudes and behaviors of the families were questioned by questionnaire containing questions prepared by researchers. Responses to questions about adequate and balanced nutrition at the level of knowledge were assessed. The study was carried out within the scope of project implemented with the coordination of Kırıkkale Governorship and support of The Ministry of Family and Social Policies, Disabilities Support Program (EDES).In the study, 83% of parents were mothers of the SNI, 4.9% were fathers and 2.7% were siblings.The age of mothers of SNI was 38.0 (IQR=14.0) and fathers' was 41.0 (IQR=14.0) and 50.6% of SNI's mothers were primary school, 22.7% of them had high-school graduates, 31.4% of their fathers were primary school graduates and 39.4% of them graduated from high-school. While 94.4% of mothers of SNI were housewives, 2.0% officers, 1.2% workers, 31.4% of fathers were workers, 25.9% self-employed and 12.2% officers. It was seen that 28.6% of the families had a monthly income of less than 1000 TL and 47.7% of them had a monthly income of 1000-2000 TL. Mental disability ranked first with 62.2% followed by physical disability (25.9%), hearing impairement (7.6%) and visual impairment (5.1%) and more than one disability in the individuals. The parents stated that 32.8% of the SNI had "often" and 16.9% of them had "sometimes" had problems while eating. 55% of families thought that their children had adequate and balanced diet, 56.8% stated that the knowledge level about adequate and balanced nutrition was moderate, 31.5% good and 11.7% bad. 24.9% of families used street milk, 74% used iodized salt and 13.5% kept the salt on the counter. While 64.3% of families consumed fresh-squeezed fruit juice at home, 22.8% consumed the ready-made fruit juice. When 22.3% of families were preparing vegetables, they declared they first sorted vegetables out, then chopped and washed, 64.4% of families roasted vegetables with vegetable oil, 70.7% cooked pasta by draining in colander. When asked how to cook legumes, 54.2% of families answered as "first soaking the beans overnight, then pouring its water, boiling it, pouring it's boiling water and cook".While 72.1% of families thawed frozen foods on the kitchen counter, radiator, stove, etc., 27.9% were thawed them on the bottom shelf of the refrigerator. The most preferred type of oil was vegetable oil such as sunflower and corn oil with 74.1%. Besides, 47.6% of families used oil once while frying.It is thought that families who have significant influence on the nutrition of SNI had inadequate knowledge level about adequate and balanced nutrition, education programs should be organized to inform families particularly about the methods of buying, preparing and cooking foods.

KEYWORDS: SPECIAL NEEDS INDIVIDUALS, NUTRITION KNOWLEDGE LEVELS, NUTRITION, FOOD PREPARATION, COOKING METHOD

P-49 - KUZEY KIBRIS 23 NİSAN İLKOKULU ÖĞRENCİLERİNDE MALNUTRİSYON DURUMUNUN SAPTANMASI

SABİHA GÖKÇEN ZEYBEK[1], TAYGUN DAYI[1], HANDE ARSLAN[1]

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

Bu araştırmanın amacı 23 Nisan İlkokulu'nda okuyan öğrencilerinin vücut ağırlığı, boy uzunluğu, bel çevresi, bel / boy uzunluğu oranı ve beden kütle indeksi ölçümlerinin belirlenerek malnutrisyon ve obezite durumunun değerlendirilmesidir. Elde edilen bu veriler doğrultusunda malnutrisyon ve obezitenin görülme sıklığının belirlenerek var olan sağlık sorununun önlenmesine ve tedavi edilmesine yönelik beslenme planlarının geliştirilmesi hedeflenmektedir. Kesitsel ve tanımlayıcı olan bu çalışma 23 Nisan İlkokulu'ndaki evreni temsil yeteneği olan 279 öğrenci ile yürütülmüştür. Öğrenciler ile ilgili genel bilgilerin ve antropometrik ölçümlerinin sorgulandığı bir araştırma formu oluşturulmuş ve Ocak 2017 – Mart 2017 tarihleri arasında öğrencilerin antropometrik ölçüm bilgileri ve genel bilgilerini oluşturan anket formu bireyler ile yüz yüze konuşma tekniği ile toplanmıştır. Öğrencilerin boy uzunluğu ve bel çevresi esnemeyen mezür, vücut ağırlığı ise 0.1 kg hassasiyetli taşınabilir elektronik tartı ile ölçülmüştür. Beden Kütle İndeksi (BKİ) ve boy uzunluğu/bel çevresi oranı saptanan veriler doğrultusunda elde hesaplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde WHO-anthro plus ve SPSS-21 istatistik paket programı kullanılmıştır. Bu çalışma %52'si erkek ve %48'i kız öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin %20.4'ü birinci, %19'u ikinci, %20.1'i üçüncü, %19'u dördüncü ve %21.5'i 5. sınıftaki öğrencileri oluşturmaktaydı. Bireylerin ortalama boy uzunluğu 1.31 ± 0.97 m, vücut ağırlığı 32.9 ± 9.27 kg, bel çevresi 62.2 ± 9.40 cm, BKİ 18.8 ± 3.53 kg/m2 ve bel çevresi/boy uzunluğu oranı ise 0.47 ± 0.61 cm'dir. Boy uzunluğu persentillere göre değerlendirildiği zaman %6.5'i bodur, %15.4'ü kısa, %67.7'si normal, %7.2'si uzun ve %3.2'si çok uzun sınıflamasına girmektedir. Çalışma kapsamına alınan öğrencilerin BKI persentil sınıflamaları incelendiği zaman %51.6'sının normal, %29.4'ünün şişman, %14'ünün hafif şişman, %2.9'unun zayıf ve %2.2'sinin malnutrisyonlu olduğu saptanmıştır. Erkek öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%49) normal BKI sınıflamasında bulunurken bu oranı şişman (%31), hafif şişman %13,8) ve yetersiz beslenme (%3,4) takip etmektedir. Kız öğrencilerde ise bu oranlar sırası ile %54.5, %27.6, %14.2, %0.7'dir. Elde edilen bu sonuçlar incelendiği zaman malnutrisyon görülme sıklığı kız öğrencilere (%0.7) göre erkeklerde (%7) daha fazla görüldüğü belirlenmiştir. Her iki cinsiyette ise obez ve hafif şişman öğrenci sayısı önemsenecek düzeydedir. Öğrencilerin bel/boy uzunluğu oranlarına göre dağılımları incelendiği zaman %63.8'inin uygun bel/boy uzunluğu oranına sahip olduğu saptanmıştır. Bu oranı takiben öğrencilerin %25.4'dünde kilo kontrolünü sağlayarak ideal ağırlığa düşürülmesi için çocuk izlenmeli ve eylem planı düşünülmelidir. Çocukların %4.7'sinde ideal ağırlığa düşürülmesi için eylem planına geçilmeli ve %6.1'inde ise kilo kontrolüne dikkat edilmeli ve ideal ağırlığa çıkarılması gerektiği saptanmıştır. Kız ve erkek öğrencilerin bel/boy uzunluğu oranları karşılaştırıldığı zaman kategoriler arasında istatistiksel açıdan farklılıklar bulunmuştur (p=0,015) (eyleme geç kategorisi (>0.6), erkekler: %69.2, kızlarda: %30.8; dikkat edilmesi gereken kategori (<0.4), erkekler: %17.6, kızlarda: %82,4)Bu araştırmanın sonucunda yaşa göre BKİ değerlerine göre bireylerin %29.4'ü obez ve %2.2'si malnutrisyonludur. Bel/boy oranına göre %25.4'ünün kilo kontrolünü sağlayarak ideal ağırlığa düşürülmesi ve %6.1'inin kilo kontrolünde dikkat edilmeli ve ideal ağırlığa çıkarılması gerektiği belirlenmiştir. Sonuç olarak çalışma grubundaki çocuklarda obezitenin malnutrisyona göre daha ciddi bir sağlık sorunu olduğu saptanmıştır. Bu sonuca yönelik olarak başta obezitenin önlenmesine ve tedavi edilmesine yönelik beslenme planlarının geliştirilmesi ve malnutrisyonu olan çocukların ideal kiloya ulaştırılarak bu sayının artmasının engellenmesi hedeflenmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: MALNUTRİSYON, ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLER, ÇOCUK BESLENMESİ, OBEZİTE

P-49 - DETERMINATION OF MALNUTRITION STATUS AT 23 NISAN PRIMARY SCHOOL IN NORTH CYPRUS

SABİHA GÖKÇEN ZEYBEK[1], TAYGUN DAYI[1], HANDE ARSLAN[1]

[1]NEAR EAST UNİVERSİTY

The aim of this study is to determine body weight, height, waist circumference, waist/height ratio and body mass index and then assesment of malnutrition and obesity at 23 Nisan Primary School in North Cyprus . Obesity and malnutrition frequency will be define according to these parameters and develop nutrition and treatment plans for the current health problem.This is a cross-section and descriptive study. Population of this study was 279 primary students and it represents universe. Researchers created a survey form which determine anthropometric measurements and general informations of students and obtained all information in a face to face conservation from January 2017 to March 2017. Students' height and waist circumference measured by folding rule and their weight measured by electronic weighing machine which has 0.1 kg sensivity. Body Mass Index (BMI) and rate of waist/height calculated by researches. We used WHO-anthro plus and SPPS-21 to evaluate datas.This study were completed with %52 male, %48 female students. %20.4 of students were in first class, %19 second, %20.1 third, %19 fourth and %21.5 fifth class. The mean weight of children was 32.9 ± 9.27 kg, height was 1.31 ± 0.97 m, body mass indices was 18.8 ± 3.53 kg/m2 and rate of waist/height was 0.47 ± 0.61 cm. When the height is evaluated according to the percentiles %6.5 was scrub, %15.4 short, %67.7 normal, %7.7 tall and %3.2 very tall. When the BMI pecentiles of students who are included in the study were evaluated %51.6 was normal, %29.4 obese, %14.0 overweight, %2.9 thin and %2.2 malnutrition. According to determined results most of males were normal (%49) and followed by %31 was obese, %13.8 overweight, %3.4 malnutrition. These classification were respectively %54.5, %27.6, %14.2 and %0.7 for females. Rate of the malnutrition in males (%7) higher than females (%0.2). Number of obese and overweight students were found significant in both of gender. When analyzed the rate of the waist/height was found %63,8 normal. Following this parameter %25,4 of children was should be monitoring and make nutrition plans for reduce the body weight and nutrition plan should be started in order to reduce the weight to %4,7 of children. The other result is %6,1 of children was should be attention to weight control and must be delivered to ideal weight. When males and females waist/ height ratio compare there were significant statistical differences between the categories (P=0,015) (category of go into action(>0.6), males: %69,2, females: %30,8; category of attention(<0.4): males: %17,6, females: %82,4).As a result of this research BMI pecentiles of students were determined %29.4 was obese and %2.2 was malnutrition. İn addition of this result %25,4 of children was should be monitoring and make nutrition plans for reduce the body weight and is %6,1 of children was should be attention to weight control and must be delivered to ideal weight. Finaly we found obesity was more important health problem than malnutrition for these children so the next step is develop nutrition and treatment plans for the these health problems. **KEYWORDS:** MALNUTRITION, ANTHROPOMETRIC MEASURMENTS, CHILD NUTRITION, OBESITY

P-50 - KKTC'DEKİ HASTANELERİN KURUM MUTFAKLARINDA ÇALIŞAN PERSONELİN HİJYEN ALGI ÖLÇEĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

FATMA HACET[1], YASEMİN BEYHAN[2], SERDAR SUSEVER[1]

[1]YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ, [2]HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışma Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) Toplu Beslenme Hizmeti (TBH) veren hastanelerin kurum mutfaklarında çalışan personelin hijyen sanitasyon konularındaki bilgi düzeylerini saptamak, mutfak personeline verilen hijyen/sanitasyon eğitimiyle personelin bu konudaki bilgi düzeylerinde meydana gelebilecek değişikliklerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu çalışma 2 Ağustos-31 Ekim tarihleri arasında KKTC'de TBH veren hastanelerin kurum mutfaklarında çalışan 48 personel üzerinde yürütülmüştür. Mutfakta çalışan personele verilmek üzere hijyen ve sanitasyon eğitim programı hazırlanmıştır. Bu eğitime Lefkoşa'da TBH veren hastane mutfağından 37 personel, Gazimağusa'da TBH veren hastanenin mutfağından 8 personel, Güzelyurt bölgesinde TBH veren hastane mutfağından ise 3 kişi katılmıştır. Verilen eğitimden önce ve sonra 'Hijyen Algı Ölçeği' uygulanmış aradaki fark ise SPSS 18 istatistiksel paket programı ile analiz edilmiştir. Çalışmaya katılan personelin %72,9'unu kadınlar, %27,1'ini erkekler oluştururken cinsiyetlerine göre eğitim öncesi ve sonrasında aldıkları hijyen puanlarının değerlendirilmesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Peronelin eğitim düzeylerine göre %64,6'sı ortaokul ve üstü eğitime sahip iken %35,4'ü ilkokul ve altı eğitim düzeyindedir. Eğitim düzeylerinin oluşturduğu gruplar arasında eğitim öncesi ve sonrası aldıkları hijyen puanlarındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Kurum mutfaklarında görev alan personelin %70,8'inin hizmet içi eğitim aldığı, bu eğitimi ise %50'sinin diyetisyenden, %35,4'ünün gıda mühendisi'nden, %14,6'sının ise besin hijyen eğitimcisinden aldığı saptanmıştır. Personelin daha önce hizmet içi eğitim alıp almama durumlarına göre eğitim öncesi ve sonrasında aldıkları hijyen puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemiştir. Personelin eğitim öncesi ölçek sorularına verdikleri yanıtlardan elde edilen hijyen puanı 147,5 olurken, eğitim sonrası alınan puan 160,5 olarak saptanmıştır ve eğitim öncesi alınan puana göre (147,5) önemli düzeyde ($p<0,05$) anlamlı bir fark bulunmuştur. Çalışanların eğitim öncesi ve eğitim sonrası aldıkları hijyen puanlarının ilişki katsayısına (korelasyon) bakıldığında personele verilen eğitimin hijyen puanları üzerinde önemli bir artış sağladığı ve bu artışa paralel olarak ise aralarında pozitif yönde anlamlı (korelasyon) bir ilişki olduğu görülmüştür.Toplu Beslenme Sistemlerinin karmaşık yapısından dolayı hijyen ve sanitasyonunun sağlanamaması durumunda toplum sağlığı açısından önemli riskler oluşturmaktadır. Bu nedenden dolayı hijyen ve sanitasyon kavramlarının çok iyi bir şekilde bilinip kötü sonuçlarla karşılaşılmadan önce gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Bu alanda görev alan kişilere düzenli aralıklarla hijyen ve sanitasyon konularından oluşan hizmet içi eğitim verilmeli ve bu eğitimin sürekliliği sağlanmalıdır. TBH veren kurumlarda mutlaka diyetisyen, gıda mühendisi ve besin hijyen eğitimcisine görev verilmelidir ve çalışan personelin gerekli sağlık kontrollerinin belirli aralıklarla (3 ayda 1) yapılması gerektiği önerilmelidir. Bu tür eğitimler bir halk sağlığı sorunu politikası olarak besimsenmeli ve hayata geçirilmelidir. Yetkili mercilerin de etkin denetim yapmaları sağlanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: HİJYEN/SANİTASYON, PERSONEL EĞİTİMİ, TOPLU BESLENME SİSTEMLERİ

P-50 - EVALUATION OF TRNC HOSPITALS' KITCHEN PERSONNEL WITH HYGIENE PERCEPTION SCALE

FATMA HACET[1], YASEMİN BEYHAN[2], SERDAR SUSEVER[1]

[1]NEAR EAST UNIVERSITY, [2]HASAN KALYONCU UNIVERSITY

This research had been conducted to find out about the hygiene/sanitation knowledge levels of the staff working in the kitchens, serving food service systems. The research also aimed to assess the difference in knowledge after providing training to the kitchen staff. This study was carried out on 48 staff working in institutions kitchens of TBH hospitals in TRNC between 2 August and 31 October. A hygiene and sanitation training program had been prepared to be given to staff, working in the kitchen. This training was attended by 37 staff from TBH hospitals in Nicosia, 8 staff from the kitchen of TBH hospitals in Gazimağusa and 3 staff from hospital kitchens in Güzelyurt. 'Hygiene Perception Scale' was applied before and after the training and the difference was analyzed with SPSS 18 statistical package program. While 72.9% of the personnel participating in the study were female and 27.1% were male, there was no statistically significant difference ($p>0,05$) in the evaluation of the hygiene scores they had before and after the training according to their gender. 64.6% of the personnel have education at secondary and higher education level whereas 35.4% are at primary and lower education level. The difference in hygiene scores between pre-training and post-training groups was statistically significant ($p<0,05$). It has been determined that 70,8% of the personnel employed in institutional kitchens receive in-service training, 50% of them are from dietitians, 35,4% from food engineers and 14,6% from food hygiene educators. There was no statistically significant difference ($p>0,05$) between the hygiene scores before and after training, according to whether the staff had previously received in-service training. While the hygiene score obtained from the answers given by the staff to pre-training scale questions was 147,5, the post-training score was found to be 160,5 and a significant difference (147,5) was found at the significant level ($p<0,05$). When the correlation coefficient of the hygiene scores of the employees before and after the training was taken into consideration, it was found that the training given to the staff provided a significant increase in the hygiene scores and in parallel with this increase, there was a positive correlation between them. If hygiene and sanitation can not be ensured due to the complex nature of mass feeding systems, it poses significant risks to society health. For this reason, necessary precautions must be taken before the concepts of hygiene and sanitation are faced with bad results. In-service training consisting of hygiene and sanitation subjects should be given regularly to the people working in this area and the continuity of this training should be provided. Institutions providing mass nutrition services should be assigned to dietitian, food engineer and nutrition hygiene educator and it is suggested that the necessary health checks of the working personnel should be done at certain intervals (1 every 3 months). Such trainings should be nurtured and misunderstood as a public health problem policy. Competent authorities should also ensure effective supervision.

KEYWORDS: HYGIENE/SANITATION, STAFF EDUCATION, FOOD SERVICES SYSTEMS

P-51 - ÇALIŞANLARDA İŞ STRES DÜZEYİNİN BAZI ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLER ÜZERİNE ETKİSİ

KADRİYE TOPRAK[1], İNCİ TÜRKOĞLU[2], MEHMET FİSUNOĞLU[2], EMİNE AKAL YILDIZ[3]

[1]SBÜ HAYDARPAŞA NUMUNE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ, [2]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [3]DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Bu araştırmada orta ve yüksek stres düzeyi saptanan erkek ve kadınlarda stres düzeylerinin, bireylerin antropometrik ölçümleri üzerine etkilerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın örneklemini, bir medya kuruluşunda çalışan, orta veya yüksek strese sahip 128 kişidir (44 erkek, 84 kadın). Bireyler çalışmaya dahil edilmeden önce stres düzeyleri iş stres ölçeği ile saptanmıştır. Bireylerin genel bilgileri için bir anket uygulanmış, antropometrik ölçümleri uygun yöntemlerle ölçülüp, anket formuna kaydedilmiştir.

Her iki cinsiyet grubunda da orta stres düzeyine sahip bireylerin ağırlık, BKİ, bel çevresi, kalça çevresi ölçümleri ve bel kalça oranı, yüksek stres düzeyi saptanan gruptan daha yüksek olarak bulunmuştur ($p>0.05$). Bireylerin iş stres ölçeği puanları artıkça, antropometrik ölçüm verilerinin azaldığı saptanmıştır. Kadınlarda bel-kalça oranı ve bel çevresi ölçümleri ile iş stres ölçeği arasında istatistiksel açıdan anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki saptanırken ($p<0.05$), diğer bireylerde saptanan negatif yönlü ilişki önemsiz bulunmuştur ($p>0.05$).

Bu çalışmadan, iş stresi düzeyinin, bireylerin bazı antropometrik ölçümlerine etkisinin olabileceği yönünde sonuçlar elde edilmiştir. İş stresinin, bireylerin beslenme alışkanlıkları ve aktivite düzeyine etki ederek vücut kompozisyonlarına olumsuz etki edeceği unutulmamalıdır. Çalışan bireylerin sağlığının korunması ve yükseltilmesi açısından iş stresi ve beslenme alışkanlıkları ile ilgili çalışmaların sayısı arttırılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME, STRES, İŞ STRESİ, İŞ SAĞLIĞI

P-51 - THE EFFECT OF JOB STRESS LEVELS ON SOME ANTHROPOMETRIC MEASUREMENTS IN EMPLOYEES

KADRİYE TOPRAK[1], İNCİ TÜRKOĞLU[2], MEHMET FİSUNOĞLU[2], EMİNE AKAL YILDIZ[3]

[1]SBU HAYDARPAŞA NUMUNE TRAINING AND RESEARCH HOSPITAL, [2]HACETTEPE UNIVERSITY NUTRITION AND DIETETICS DEPARTMENT, [3]EASTERN MEDITERRANEAN UNIVERSITY NUTRITION AND DIETETICS DEPARTMENT

In this study, it was aimed to evaluate the effects of stress levels on some anthropometric measurements of individuals who have moderate and high stress levels in men and women.

The sample of the study consists of 128 volunteer participants (44 males, 84 females) with a moderate or high stress levels, working in a media institution. The stress levels were determined by the Work Stress Scale before the individuals were included in the study. A questionnaire form was conducted for the general information of the individuals, the anthropometric measurements were measured with appropriate methods and recorded in the questionnaire form.

İn both gender groups, weight, BMI, waist circumference, hip circumference measurements and waist hip ratio of the subjects with moderate stress level were found higher than the group with high stress level ($p> 0.05$). İt was determined that, as the scores of the individuals' job stress score increased, the anthropometric measurements decreased. In females, it was found a statistically significant and negative directional correlation between waist hip ratio and waist circumference measurements and work stress score ($p <0.05$), while no significant correlation between was found other individuals' anthropometric measurements and work stress score ($p> 0.05$).

In this study, it has been found that the level of work stress may have an effect on some anthropometric measurements of individuals. It should not be forgotten that work stress will have adverse effects on body composition by influencing individuals' nutritional attitudes and activity levels. The number of work-related stress and nutritional habits surveys should be increased in terms of protecting and promoting the health of working individuals.

KEYWORDS: NUTRITION, STRESS, WORK STRESS, OCCUPATIONAL HEALTH

P-52 - ÇALIŞAN BİREYLERİN YAŞADIĞI STRESİN GASTROİNTESTİNAL SİSTEM (GIS) RAHATSIZLIKLARI İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

KADRİYE TOPRAK[1], İNCİ TÜRKOĞLU[2], MEHMET FİSUNOĞLU[2], EMİNE AKAL YILDIZ[3]

[1]SBÜ HAYDARPAŞA NUMUNE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ, [2]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [3]DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Bu araştırma, çalışan bireylerin iş yerinde yaşadığı stresin GIS hastalıkları üzerindeki etkilerini değerlendirme amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür.

Araştırma bir kamu kurumunda çalışan 19-65 yaş arası 150 katılımcı ile yürütülmüştür. Araştırma verileri yüz yüze anket yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu ankette bireylerin hekim tarafından tanı konulan herhangi bir GIS hastalığı varlığı ve stres durumunda bireylerde görülen mide rahatsızlıkları sorgulanmıştır. Bununla birlikte bireylerin stres durumlarını değerlendirme amacıyla İş Stres Ölçeği kullanılmış, elde edilen ölçek puanları ile bireylerin stres durumunda yaşadığı GIS rahatsızlıkları arasında değerlendirmeler yapılmıştır.

Araştırmaya katılan ve doktor tarafından tanı almış herhangi bir GIS rahatsızlığı bulunan bireylerin stres puanları, GIS hastalığı görülmeyen bireylere göre yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Katılımcıların %25,3'ü stres durumunda GIS ile ilgili rahatsızlık yaşadığını bildirmiştir. Stres durumunda hazımsızlık ve mide ağrısı yaşayan bireylerin stres puanı diğer bireylere göre yüksek bulunmuştur ve hazımsızlık yaşayan bireyler ile diğer bireyler arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).

Çalışan bireyler iş stresine bağlı çeşitli hastalıklar yaşamaktadırlar. Buna bağlı olarak bireylerin beslenme ile ilintili hastalıklar konusunda daha duyarlı olabilecekleri aşikârdır. Bireylerin GIS hastalıklarından korunmada ve eğer hastalık ortaya çıkmışsa tedavi edici beslenme düzeni hakkında eğitilmeleri ile konu hakkında farkındalıklarının arttırılması gerekmektedir. Dolayısıyla bu konuları içeren daha fazla çalışmanın literatüre eklenmesine ihtiyaç vardır.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME, STRES, İŞ STRESİ, GIS HASTALIKLARI

P-52 - A STUDY ON EVALUATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN WORKING INDIVIDUALS' STRESS AND GASTROINTESTINAL SYSTEM (GIS) DISEASES

KADRİYE TOPRAK[1], İNCİ TÜRKOĞLU[2], MEHMET FİSUNOĞLU[2], EMİNE AKAL YILDIZ[3]

[1]SBU HAYDARPAŞA NUMUNE TRAINING AND RESEARCH HOSPITAL, [2]HACETTEPE UNIVERSITY NUTRITION AND DIETETICS DEPARTMENT, [3]EASTERN MEDITERRENEAN UNIVERSITY NUTRITION AND DIETETICS DEPARTMENT

This research was conducted to evaluate the effects of working individuals' stress at work on GIS disorders.

The study was conducted with 150 participants, aged between 19-65, working in a public institution. Survey data were collected using a questionnare form with face-to-face survey method. In this questionnaire, each paticipants were questioned the presence of any GIS disease that was diagnosed by the doctor and any GIS disorders in the case of work stress. In addition, Job Stress Scale was used to evaluate the stress condition of the individuals, and obtained scale scores were used to evaluate the GIS disturbances experienced by individuals in stress situations.

İn this study it was found that, the stress scores of individuals with any GIS disorder, diagnosed by the doctor were higher than those without GIS disease ($p <0.05$). 25.3% of the participants reported that they were experiencing GIS related diseases in stress conditions. The stress score of the individuals who experienced dyspepsia and stomachache in stress condition was found higher than the other individuals and the difference between the individuals with dyspepsia and the other individuals was statistically significant ($p <0.05$).

Employees experiences a variety of diseases related to work stress. As a result, it is obvious that individuals may be more sensitive to nutritional diseases. Individuals need to be more aware of GIS disease prevention and, if the disease has occurred, they need to be educated about the therapeutic nutritional status. Therefore, more researchs on this issue need to be added to literature.

KEYWORDS: NUTRITION, STRESS, JOB STRESS, GIS DISORDERS

P-53 - İŞ STRESİNİN BİREYLERİN BESLENME DURUMLARINI ETKİLEME ŞEKLİ VE BİREYLERİN STRES DURUMUNDAKİ BESİN TERCİHLERİ

KADRİYE TOPRAK[1], İNCİ TÜRKOĞLU[2], MEHMET FİSUNOĞLU[2], EMİNE AKAL YILDIZ[3]

[1]SBU HAYDARPAŞA NUMUNE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ, [2]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [3]DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Bu çalışma bir medya kuruluşunda çalışan bireylerin beslenme durumlarının iş stresinden etkilenme şekillerini değerlendirme ve bireylerin iş stres durumunda daha çok tercih ettiği besinleri saptama amacıyla yürütülmüştür.

Araştırmaya İstanbul Türkiye Radyo Televizyonu Genel Müdürlüğü'nde çalışan ve yaşları 19-65 arasında değişen 59'u erkek, 91'i kadın toplam 150 gönüllü birey katılmıştır. Bireylerin genel bilgileri, beslenme durumlarının iş stresinden etkilenme şekli ve stres durumunda tercih ettikleri besinler anket yöntemi ile sorgulanarak kaydedilmiştir. Bunun yanı sıra bireylerin iş stres durumlarını ölçme amacıyla Stres Kaynağı Ölçeği kullanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre bireylerin %65.3'ü beslenme durumlarının iş stresinden etkilendiğini belirtirken, iş stres puanı yüksek olan bireylerin beslenme durumlarının iş yerinde yaşadıkları stresten, iş stres puanı düşük olan bireylere göre daha fazla etkilendiği saptanmıştır ($p<0.05$). Stres durumunda "daha az yeme" en çok saptanan etkilenme şekli olarak belirlenmiştir. Bireylerin %54.6'sı stres durumunda daha az yediğini belirtirken; daha çok yeme eğilimde olan bireyler katılımcıların %28.9'unu oluşturmaktadır. Bireylerin stres durumunda en çok tercih ettiği besinlerin başında kek, pasta, çikolata gibi atıştırmalık grubu (%44.7) gelmektedir. Tercih edilen bu besin grubundan sonra bireylerin stres durumunda en çok tükettikleri diğer besinler ise sırası ile çay (%36.7), kahve (%32) ve kuruyemiş (%24) olarak saptanmıştır.

Stresli çalışma hayatına sahip bireylerin beslenme alışkanlıkları ve besin tercihleri işten kaynaklanan çeşitli stres faktörlerinden olumsuz etkilenmektedir. Stres seviyesi yüksek bir mesleğe sahip olan bireylerin, beslenme ve stres durumları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi, yanlış beslenmeden kaynaklanan hastalıkların önlenmesinde ve bireylere çalışma yaşamında sağlıklı beslenme alışkanlıkları kazandırılmasında yararlı olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME, STRES, BESİN SEÇİMİ, İŞ STRESİ

P-53 - THE EFFECTS OF JOB STRESS TO NUTRİTİONAL STATUS AND İNDİVİDUAL FOOD PREFERANCES ON STRESS CONDİTİON.

Kadriye TOPRAK[1], İnci TÜRKOĞLU[2], Mehmet FİSUNOĞLU[2], Emine AKAL YILDIZ[3]

[1]SBU. HAYDARPAŞA NUMUNE TRAİNİNG AND RESEARCH HOSPİTAL, [2]HACETTEPE UNİVERSİTY NUTRİTİON AND DİETETİCS DEPARTMENT, [3]EASTERN MEDİTERRANEAN UNİVERSİTY NUTRİTİON AND DİETETİCS DEPARTMENT

This study was conducted to evaluate the effects of nutrition status on job stress in individuals working on a media institution and to determine nutrients that individuals prefer more in the work stress condition.

A total of 150 individuals (59 males and 91 females), with ages between 19 and 65, working in the Istanbul General Directorate of Radio and Television,partcipated in the research. The general information of the individuals, the nutritional status of the subjects affected by the work stress and the food they preferred in the case of work stress were determined and recorded with the questionnaire method. In addition, Stress Source Scale was used to measure job stress situations of individuals.

According to the research results, 65.3% of the individuals stated that their nutritional status was affected by job stress. It is determined that nutritional status of the individuals with higher job stress scores were more affected than those who had less job stress score at work ($p<0.05$). In the case of stress, "less eating" was the most determined affection type. 54.6% of the individuals stated that they ate less in case of stress; While those who tend to eat more constitute 28.9% of the participants. The most preferred foods for individuals in the case of stress were cakes, pastries, chocolate snacks (44.7%). After this preferred food group, the other nutrients consumed by the individuals during stress were tea (36.7%), coffee (32%) and dried nuts (24%) respectively.

Nutritional habits and nutritional preferances of individuals with stressful working lives are affected negatively by various stress factors resulting from work. Evaluation of the relationship between nutrition and stress status of individuals who have high stress level job, may be useful in preventing diseases caused by poor diet habits and in providing healthy eating habits to individuals in working life.

KEYWORDS: NUTRİTİON, STRESS, FOOD CHOİCE, WORK STRESS

P-54 - HİPERTANSİYON HASTALARINDA BİTKİSEL ÜRÜN KULLANIM DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZGE KÜÇÜKERDÖNMEZ[1], BÜŞRA TERZİ[2], GAMZE UNCU[2], YELDA ERGÜL[2], YASEMİN GÖKCAN[2], EZGİ BELLİKCİ KOYU[3], FÜGEN BAYRAK[4], SONER DUMAN[4]

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [2] EGE ÜNİVERSİTESİ İZMİR ATATÜRK SAĞLIK YÜKSEKOKULU BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [3]İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [4]EGE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ İÇ HASTALIKLARI ANABİLİM DALI

Bu çalışmanın amacı, hipertansiyon hastalarında bitkisel ürün kullanım sıklığını belirlemek ve ürünlerin nasıl kullanıldığını incelemektir.

Araştırmaya Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne başvuran hastalardan hipertansiyonu olan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan bireyler dahil edilmiştir. Araştırmaya katılan bireylerin sosyo-demografik özellikleri, tıbbi öyküleri, antropometrik ölçümleri ve bitkisel ürün kullanımına yönelik uygulamaları yüz yüze görüşme yöntemiyle sorgulanıp kaydedilmiştir. Verilerin istatistiksel değerlendirmeleri için SPSS 21 paket programı kullanılmıştır.

Araştırmaya toplam 289 birey katılmıştır (E:%31.8, K:%68.2). Bireylerin yaş ortalamaları 57.3±14.2 yıl, beden kütle indeksi ortalamaları ise 28.9±6.12 kg/m2'dir. Bireylerin, %52.6'sı bitkisel ürünlere sıcak baktığını, %21.5'i ürünlere kesinlikle karşı olduğunu, %26'sı ise konuya ilişkin fikrinin olmadığını belirtmiştir. Bu araştırmada, hipertansiyonun kontrolü için bitkisel ürünleri tercih edenlerin oranı %8.7 (n= 25) olarak belirlenmiştir. Cinsiyete ya da medeni duruma göre bitkisel ürün kullanımı arasında fark yoktur (p>0.05). Buna karşın, eğitim durumu bitkisel ürün kullanımı ile ilişkili bulunmuş; eğitim düzeyi ortaokul ve üzeri olanlarda ilkokul ve altı olanlara göre bitkisel ürün kullanımın daha yüksek olduğu saptanmıştır (p=0.08). Ayrıca, bitkisel ürün kullananların yaş ortalamasının daha düşük olduğu saptanmıştır (p=0.03). Kullanılan ürünler incelendiğinde, limon, çörek otu ve kuru incir başta olmak üzere toplam 20 farklı bitkinin kullanıldığı saptanmıştır. Bitkisel ürün kullanan bireylerin %80'i bitkisel ürünleri ilaçları ile birlikte kullanırken, %20'si ilaçlarının yerine kullanmıştır. Ürünlerin çoğunluğu besinlerle birlikte (%56) ya da kaynatılarak (%28) tüketilmiştir. Bitkisel ürün kullananların %56'sı ürünleri her gün, %32'si ise haftada 3-4 gün kullandıklarını belirtmiştir. Bireylerin büyük bir kısmı (%72), gazete/televizyon ya da komşu/tanıdık önerisi ile ürüne başlamışlardır. Ürünlerin %60'ı marketten, %20'si ise aktardan satın alınarak kullanılmıştır. Ürünle ilgili araştırma yapanların oranı ise %20 olarak belirlenmiştir. Bireylerin %60'ı kullandıkları ürün hakkında doktoruna bilgi verdiklerini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan bireylerin çoğunluğu (%67.5) bitkilerin zararlı olabileceğini ve ilaçları ile etkileşebileceğini (%58.5) bildirmiştir. Ayrıca, %57.4'ü de bitkisel ürünlerle ilgili sağlık profesyonellerinden bilgi almak istediğini ifade etmiştir.

Bu çalışmada, hipertansiyonu olan hastalarda bitkisel ürün kullanım yüzdesi, literatürdeki diğer çalışma göre daha düşük bulunmuştur. Ayrıca, bitkisel ürünlerin olası zararları ve ilaç etkileşimleri konusunda da katılımcıların çoğunluğunun bilinçli olduğu saptanmıştır. Bununla birlikte, bireylerin çoğunluğunun bitkisel ürünlerin etkin ve güvenilir kullanımı konusunda sağlık profesyonellerinden bilgi almak istemesi, sağlık profesyonellerinin bu alandaki bilgi ve becerilerini arttırarak konuya ilişkin danışmanlık vermesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: BİTKİSEL ÜRÜNLER, TAMAMLAYICI TEDAVİ, HİPERTANSİYON

P-54 - EVALUATION OF HERBAL PRODUCT USE AMONG HYPERTENSIVE PATIENTS

ÖZGE KÜÇÜKERDÖNMEZ[1], BÜŞRA TERZİ[2], GAMZE UNCU[2], YELDA ERGÜL[2], YASEMİN GÖKCAN[2], EZGİ BELLİKCİ KOYU[3], FÜGEN BAYRAK[4], SONER DUMAN[4]

[1]EGE UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS, [2]EGE UNIVERSITY, IZMIR ATATURK HIGH SCHOOL OF HEALTH, DEPARTMENT OF NURTIRION AND DIETETICS, [4]IZMIR KATIP CELEBI UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS, [5]EGE UNIVERSITY, FACULTY OF MEDICINE, DEPARTMENT OF INTERNAL DISEASES

The aim of this study is to determine the prevalence of herbal product use in hypertensive patients and examine the usage pattern of these products

Among individuals who applied to Ege University Faculty of Medicine Hospital, patients with hypertension and volunteered for participating to the research were included in study. Socio-demographic status, medical history, anthropometric measurements and applications related with the herbal product usage were recorded with face to face interviews. The IBM SPSS version 21 software package program was used for statistical analysis.A total of 289 individuals participated in the study (M: %31.8, F: %68.2). The mean age of the individuals was 57.3±14.2 years and the mean body mass index was 28.9±6.12 kg /m2. Among participants, 52.6% had a positive opinion about herbal products, 21.5% were strictly against and 26% had no idea about these products. In this study, the percentage of participants using herbal products to control hypertension was determined as %8.7 (n= 25). There were no statistically significant difference between the use of herbal products and gender or marital status (p> 0.05). However, the educational status was related to the usage of herbal products. The use of herbal products was found to be higher in participants with educational level of middle school or above than primary and lower (p = 0.08). Besides, it was found that the average age was lower in herbal products users (p=0.03). When the reported products were examined, it was determined that a total of 20 different plants were used, mainly lemon, black cumin and dried fig. While 80% of herbal product users continued to take their medications with the herbals, 20% of them used herbals instead of their medications. Most of the products were consumed with foods (%56) or as a decoction (%28). 56% of the herbal product users stated that they used products every day and 32% use 3-4 days per week. Majority of the participants (72%) started to use products with the advice of newspaper/television or acquaintance. 60% of the products were purchased from the market and 20% were purchased from herbalists. The percentage of participants who make a research related with the product which they used was determined as 20%. 60% of the individuals stated that they informed their doctor about products they were using. The majority of the participants reported that herbs might be harmful (%67.5) and might interact with their medications (%58.5). In addition, 57.4% of participants stated that they would like to receive information from health professionals related to the herbal products.

In this study, the prevalence of herbal product usage was found lower when compared to other studies in literature. It has also been determined that the majority of participants are conscious about the possible harms and drug interactions of herbal products. Additionally, the majority of individuals desire to get information from health professionals about the effective and reliable use of herbal products. Therefore it may be suggested that, health professionals should provide counselling on this issue by increasing their knowledge and skills in this area.

KEYWORDS: HERBAL PRODUCTS, COMPLEMENTARY THERAPY, HYPERTENSION

P-55 - BÖBREK HASTALARINDA BİTKİSEL ÜRÜN KULLANIM DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZGE KÜÇÜKERDÖNMEZ[1], BÜŞRA TERZİ[2], GAMZE UNCU[2], YELDA ERGÜL[2], YASEMİN GÖKCAN[2], EZGİ BELLİKCİ KOYU[3], FÜGEN BAYRAK[4], SONER DUMAN[4]

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [2]EGE ÜNİVERSİTESİ İZMİR ATATÜRK SAĞLIK YÜKSEKOKULU BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [3]İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [4]EGE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ İÇ HASTALIKLARI ANABİLİM DALI

Bu çalışmanın amacı, böbrek hastalarında bitkisel ürün kullanım sıklığını belirlemek ve ürünlerin nasıl kullanıldığını incelemektir

Araştırmaya Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne başvuran hastalardan tanı almış böbrek rahatsızlığı olan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan bireyler dahil edilmiştir. Araştırmaya katılan bireylerin sosyo-demografik özellikleri, tıbbi öyküleri, antropometrik ölçümleri ve bitkisel ürün kullanımına yönelik uygulamaları yüz yüze görüşme yöntemiyle sorgulanıp kaydedilmiştir. Verilerin istatistiksel değerlendirmeleri için SPSS 21 paket programı kullanılmıştır.

Araştırmaya toplam 270 birey katılmıştır (E:%41.9, K:%58.1). Bireylerin yaş ortalamaları 50.4±15.6 yıl ve beden kütle indeksi (BKİ) ortalamaları 26.4±5.6 kg/m2'dir. Bireylerin, %14.1'i böbrek hastalıkları ile ilişkili olarak bitkisel ürün kullandıklarını belirtmişlerdir. Bitkisel ürün kullanma durumu yaş, cinsiyet, eğitim durumu ya da medeni durum ile ilişkili bulunmamıştır ($p>0.05$). Bitkisel ürün kullananların BKİ ortalamalarının kullanmayanlara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p=0.032$). Bitkisel ürün kullananların %31.6'sı karışım ürünler kullanmış olup, bunu maydanoz (%26.3) ve avakado yaprağı (%10.5) takip etmiştir. Kullanılan ürünlerin %55.4'ünün kaynatılarak hazırlandığı ve ürünlerin çoğunluğunun her gün (%44.6) ya da hafta da 3-4 kez (%23.2) kullanıldığı belirlenmiştir. Kullanılan bitkilerin %57.1'sine komşu ya da tanıdık önerisi ile başlanmış olup, sadece %7.2'sine bir sağlık profesyonelinin önerisi ile başlanmıştır. Ayrıca, kullanılan ürünlerin büyük çoğunluğunun (%67.9) doktorlar ile paylaşılmadığı saptanmış ve ürünlerin %55.4'ünün hiçbir araştırma yapılmadan kullanılmaya başlandığı belirlenmiştir.

Böbrek hastalarında bitkisel ürün kullanımının değerlendirildiği bu çalışmada, bireylerin çoğunlukla sağlık profesyonellerine bilgi vermeden ve araştırma yapmadan ürünleri kullandığı tespit edilmiştir. Elde edilen bu bulgular, tıbbi bitkilerin etkin ve güvenilir kullanımı konusunda sağlık profesyonellerin daha çok rol alması gerektiğine işaret etmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: BİTKİSEL ÜRÜNLER, TAMAMLAYICI TEDAVİ, BÖBREK HASTALIKLARI

P-55 - EVALUATION OF HERBAL PRODUCT USE IN PATIENTS WITH KIDNEY DISEASES

ÖZGE KÜÇÜKERDÖNMEZ[1], BÜŞRA TERZİ[2], GAMZE UNCU[2], YELDA ERGÜL[2], YASEMİN GÖKCAN[2], EZGİ BELLİKCİ KOYU[3], FÜGEN BAYRAK[4], SONER DUMAN[4]

EGE UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS, [2]EGE UNIVERSITY, IZMIR ATATURK HIGHSCHOOL OF HEALTH, DEPARTMENT OF NURTIRION AND DIETETICS, [3]IZMIR KATIP CELEBI UNIVERSITY, FACULTY OF HEALTH SCIENCES, DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS

The aim of this study is to determine the prevalence of herbal product use in patients with kidney diseases and examine the usage pattern of these products

Among individuals who applied to Ege University Faculty of Medicine Hospital, patients with kidney diseases and volunteered for participating in the research were included in the study. Socio-demographic status, medical history, anthropometric measurements and applications related with the herbal product usage were recorded with face to face interviews. The IBM SPSS version 21 software package program was used for the statistical analysis.

A total of 270 individual participated to the study (M: %41.9, F: %58.1). The mean age of the individuals was 50.4±15.6 years and the mean body mass index (BMI) was 26.4±5.6 kg /m2. Among participants, 14.1% of them stated that they used herbal products against kidney diseases. There were no statistically significant difference between the use of herbal products and age, gender, educational level or marital status ($p> 0.05$). It was found that the average BMI was higher in herbal product users compared to non users ($p=0.032$). Mixtures were the most commonly used products which was preferred by 31.6% of the herbal product users, followed by parsley (26.3%) and avocado leaf (10.5%). It was determined that 55.4% of the products used as decoction and the majority of the products were used daily (44.6%) or 3-4 times (23.2%) per week. While 57.1% of the products were used based on an advice of an acquaintance, only 7.2% were used based on an advice of a health professional. Besides, majority of the products (67.9%) were not shared with doctors and 55.4% of products were started to use without any research.

In this study it has been found that patients with kidney diseases often use herbal products without informing health professionals and seeking information. These findings indicate that health professionals should take a greater role in effective and reliable use of medicinal plants.

KEYWORDS: HERBAL PRDOUCTS, COMPLEMENTARY THERAPY, KIDNEY DISEASES

P-56 - SAMSUN İLİ BAFRA İLÇESİNDE ANAOKULUNA GİDEN 3-5 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN MALNÜTRİSYON DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

ŞENAY MANGIR[1], ÖZLEM YAŞAR[2]

[1]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [2]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DİL VE KONUŞMA TERAPİSTLİĞİ BÖLÜMÜ

Bu çalışma, Bafra Samsun ilinde 3-5 yaş arasındaki çocuklarda malnütrisyon durumunun değerlendirilmesi için hazırlanmıştır.

Çalışmaya 166 kız 188 erkek, toplam 354 çocuk alınmıştır. Çalışmanın verilerini toplamak için "Anket Formu" ve "Waterlow ve Gomez Değerlendirme Formu" kullanılmıştır. Anket genel bilgi ve yeme alışkanlıkları olarak iki bölümden oluşmaktadır. Araştırma verilerinin analizinde Statistical Package For The Social Science (SPSS 21.0) programı kullanılmıştır. Çocukların ortalama doğum ağırlığı 3301,77±594,52 g, ortalama ağırlığı 19,70±4 kg, ortalama boyu 110,45±8,14 cm, ortalama BKİ değeri 16,15±2,93 kg/m² dir. Çocukların doğum şekline bakıldığında; %65,5 'inin sezeryan doğumla, % 34,5'inin normal doğumla dünyaya geldiği tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan çocukların %94,4'ünün anne sütü aldığı, %5,6'sının ise hiç anne sütü almadığı tespit edilmiştir. Çalışmaya dahil edilen çocukların yaşa göre ağırlık sınıflamasına göre; %89,5'inin normal, %9,3'ünün hafif malnütrisyonlu ve %1,1'inin orta malnütrisyonlu olduğu saptanmıştır. Yaşa göre boy sınıflamasına göre; %90,7'sinin normal, %6,2'sinin hafif malnütrisyonlu, %2'sinin orta derece malnütrisyonlu ve %1,1'inin ağır malnütrisyonlu olduğu saptanmıştır. Boya göre ağırlık sınıflamasına bakıldığında; %82,5'inin normal, %13,3'ünün hafif malnütrisyonlu, %3,4'ünün orta derece malnütrisyonlu ve %0,8'inin ağır malnütrisyonlu olduğu saptanmıştır. Beden kütle indeksi (BKİ) sınıflandırmasına göre kızların %15'inin çok zayıf, %11'inin zayıf, %55'inin normal, %10'unun kilolu, %9'unun obez olduğu; erkeklerin %11'inin çok zayıf, %8'inin zayıf, %48'inin normal, %14'ünün kilolu, %19'unun obez olduğu saptanmıştır. Cinsiyet ile BKİ arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p=0,038). BKİ ile aylık gelir arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p=0,035). Çocukların yeme alışkanlıklarına bakıldığında, %5,9'u kahvaltı yapmamakta, %10,2'si öğle yemeği yememekte, %4,5'i ise akşam yemeği yememektedir.%18,4'ü kuşluk öğünü tüketirken, %69,5'i ikindi ara öğününü ve %45,2'si gece ara öğünü tüketmektedir. BKİ'ye göre malnütrisyon saptanan çocukların süt tüketim oranlarına bakıldığında %8,9'unun her öğün, %35,4'ünün her gün süt tükettiği ve %6,3'ünün de hiç süt tüketmediği saptanmıştır. %48,1'i her gün yumurta yerken, %3,8'i ise hiç yumurta tüketmemektedir. %62'si her gün taze meyve tüketmektedir. Çocukların ailelerine gönderilen anketlerde "Sizce çocuğunuz yeterli ve dengeli besleniyor mu?" sorusuna yer verilmiştir. Ailelerin %59,3 ü "evet", %35,3'ü "hayır" ve %5,4'ü "bir fikrim yok" cevabını vermiştir.Bu araştırmanın sonuçlarına göre, daha geniş popülasyonlarla boylamsal çalışmalar, çocukların malnütrisyon durumlarını ve ülkemizdeki genel eğilimi belirlememize yardımcı olacaktır. Bu çalışmaya göre, beslenme yetersizliklerini önlemek için, çocukların büyüme ve gelişmelerini düzenli aralıklarla takip edilmelidir. Ebeveynlerin sağlıklı beslenme konusunda eğitilmesi çocuk sağlığı üzerinde bir etkisi olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: MALNÜTRİSYON, OBEZİTE, OKUL ÖNCESİ, GOMEZ, WATERLOW

P-56 - EVALUATION OF MALNUTRITION STATUS OF 3-5 YEAR OLD KINDERGARTEN CHILDREN IN SAMSUN BAFRA PROVINCE

ŞENAY MANGIR[1], ÖZLEM YAŞAR[2]

[1]ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY HEALTH SCIENCES FACULTY NUTRITION AND DIETETICS DEPARTMENT, [2]ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY HEALTH SCIENCES FACULTY SPEECH AND LANGUAGE THERAPY DEPARTMENT

This study is aimed to describe the malnutrition status of kindergarten children aged between 3-5 years old in Samsun, Bafra.166 female and 188 male, totally 354 children, were included in the study. "Questionnaire Form" and "Waterlow and Gomez Evaluation Form" is used for gathering the data of the study. The questionnaire consists of two parts; general information and eating habits. Statistical Package For The Social Science (SPSS 21.0) program is used in the analysis of the research data. In the results of the study, the average birth weight of the children is 3301,77 ± 594,52 kg. The average weight is 19,70 ± 4 kg, the average height 110,45 ± 8,14 cm and the average BMI value is 16,15 ± 2,93 kg/ m². It was determined that 65.5% of the children were born with cesarean birth and 34.5% were born normally. It was found that 94.4% of the children were fed with breast milk and 5.6% of them did not. According to weight for age (Gomez) classification; 89,5% of the children were found to be normal, 9,3% of them were mildly and 1,1% of them were moderately malnourished. According to height for age (Waterlow) classification; 90.7% were normal, 6.2% were mildly, 2% were moderately and 1.1% were severely malnourished. According to weight for height (Waterlow) classification; 82.5% were normal, 13.3% were mildly, 3.4% were moderately and 0.8% were severely malnourished. According to the BMI classification of the girls, 55% were found normal, 15% were very weak, 11% were weak,, 10% were overweight and 9% were obese. BMI classification of the boys, 11% were very weak, 8% were weak, 48% were normal, 14% were overweight and 19% were obese. There was a significant relationship between gender and BMI (p = 0.038). There was a significant relationship between BMI and salary (p = 0.035). General information and the eating habits of the children are 5.9% of them do not eat breakfast, 10.2% do not eat lunch, and 4.5% do not eat dinner. 18.4% of children consumed the morning snacks, 69.5% consumed the mid day snacks and 45.2% consumed the night snacks. When the milk consumption rates of children who determined malnutrition according to BMI were examined; 8.9% of them drink milk every meal, 35.4% drink milk every day and 6.3% did not consume any milk. 48.1% of the children eat eggs every day, 3.8% of them do not eggs. 62% of the children consume fresh fruit every day. We asked to the family members of the children that if they feed their child adequately and balancedly. 59.3% of the answers were "yes", 35.3% were "no" and 5.4% were "no idea".Due to the results of this research, longitudinal studies with wider populations will help us to determine the malnutrition status of the children and the general trend in our country. In this study, children should be followed up for growth at regular intervals to prevent nutritional deficiencies. Educating parents about nutritional effects could have an impact on children's health.

KEYWORDS: MALNUTRITION, OBESITY, PRESCHOOL, GOMEZ, WATERLOW

P-57 - YETİŞKİN BİREYLERDE ORTOREKSİYA NERVOZA GÖRÜLME SIKLIĞININ BELİRLENMESİ

MERVE KÖKSAL[1], ŞENAY MANGIR[2], MELİS İĞLİ YILMAZ[3]

[1]SAMSUN KADIN DOĞUM VE ÇOCUK HASTALIKLARI HASTANESİ BESLENME VE DİYET BİRİMİ, [2]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ BESLENME VE DİYET BÖLÜMÜ, [3]OKAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Bu çalışma yetişkin bireylerde Ortoreksiya Nervoza görülme sıklığının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya Bayburt ilinde yaşayan 40 kadın, 152 erkek olmak üzere toplam 192 kamu personeli dahil edilmiştir. Bireylere beslenme alışkanlıkları, demografik özellikler, antropometrik ölçümler ve ORTO- 15 ölçeğini içeren anket uygulanmıştır. ORTO-15 ölçeğinin istatistiksel analizi için yaptığımız puanlamada maddelerden 2, 5, 8 ve 9. maddeler (3, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15 maddelerinin) tersine puanlanmaktadır. Ölçeğin kritik maddeleri 3, 5, 6, 7, 11, 13 ve 1'dir. Ölçekte, bireylerin kendilerini ne sıklıkla maddelerde tarif edildiği şekilde hissettiklerini "her zaman", "sık sık", "bazen" ve "hiçbir zaman" seçeneklerinden birini işaretleyerek belirtmeleri istenmiştir. Her madde en çok 1, 2, 3 ve 4 puandan biriyle derecelendirilmiştir. Maddeler, bireylerin seçme, satın alma, hazırlama ve kendilerinin sağlıklı olarak nitelendirdikleri besinleri tüketme konularındaki obsesif davranışlarını araştırmaktadır. Ortoreksiya için ayırt edici kriter olan cevaplara "1", normal yeme davranışı eğilimi gösteren cevaplara "4" puanı verilmiştir. Ölçekten en az 15, en fazla 60 puan alınabilmektedir. Sağlıklı yeme takıntısı olanlar (ortorektikler) anlaşıldığı üzere bu ölçekten daha düşük puan almaktadırlar. Kırılım puanı 33 olarak alınır. 33 ve altında puan alanlar daha yüksek ortorektik eğilim gösteren kişilerdir. Verilerin istatistiksel değerlendirilmesinde Statistical Package For The Social Science (SPSS 21.0) programı kullanılmıştır. Çalışmaya dahil edilen bireylerin BKİ sınıflamasına göre; %0,5'inin zayıf, %38'inin normal, %45,3'ünün hafif şişman ve %16,1'inin şişman olduğu saptanmıştır. ORTO-15 ölçeği sonucuna göre bireylerin %35,4'ünde (n=68) ortorektik eğilim saptanmıştır. Ortoreksiya nervoza görülen bireylerin BKİ'ne bakıldığında %1,5'inin zayıf, %36,8'inin normal, %47,1'inin hafif şişman, %14,7'sinin şişman olduğu saptanmıştır. Ortoreksiya nervoza ile BKİ arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (p=0,557). Fiziksel aktivite yapma durumu ile ortoreksiya nervoza arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (p=0,393). Ortoreksiya nervoza görülen bireylerin beslenme bilgilerine ulaşmak için kullandıkları kitle iletişim araçlarına bakıldığında gazete-dergi kullananlar %4,4 (n=3), internet kullananlar %69,1 (n=47), TV kullananlar %33,8 (n=23) olarak belirlenmiştir. Ortoreksiya nervoza görülen bireylerin %48,5'i (n=33) yeterli ve dengeli beslendiğini düşünmekte, %20,6'sı (n=14) düşünmemekte ve %30,9'u da (n=21) bazen yeterli ve dengeli beslendiğini düşünmektedir. ON ile bireylerin yeterli ve dengeli beslenmeleri hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir ilişki saptanamamıştır (p=0,874).Çalışmamızda ORTO-15 sonuçları ile beslenme durumu ve antropometrik ölçümler arasında bir ilişki saptanmamış olsa da; örneklem grubunda ortorektik eğilimin önemli ölçüde yüksek olduğu belirlenmiştir. Ortoreksiya son yıllarda beslenmeyi önemli ölçüde etkileyen değişkenler arasında yer almaktadır. Doğru ve sağlıklı beslenme konusunda toplumun bilinçlendirilmesinde uzman kişiler tarafından doğru bilgilendirmenin yapılması büyük önem taşımaktadır. Ancak bu konuda etkili olan kişilerin konuşmalarında sağlıklı olmak kadar bunun bir takıntıya dönüşmemesinin de önemi konusunda dikkatli olmaları gerekmektedir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre, daha geniş popülasyonlarla geneli yansıtan çalışmalar, toplumun ortoreksiya nervoza durumunu ve ülkemizdeki genel eğilimi belirlememize yardımcı olacaktır. **ANAHTAR KELİMELER:** ORTOREKSİYA NERVOZA, BESLENME, OBEZİTE, BKİ

P-57 - DETERMINATION OF ORTHOREXIA NERVOSA FREQUENCY IN ADULTS

MERVE KÖKSAL[1], ŞENAY MANGIR[2], MELİS İĞLİ YILMAZ[3]

[1]SAMSUN MATERNITY AND CHILD DISEASES HOSPITAL NUTRITION AND DIET UNIT, [2]ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY HEALTH SCIENCE FACULTY NUTRITION AND DIETETIC DEPARTMENT, [3]OKAN UNIVERSITY INSTITUTE OF HEALTH SCIENCES NUTRITION AND DIETETICS DEPARTMENT

This study was designed to determine the frequency of Orthorexia Nervosa (ON) in adults. A total of 192 people, including 40 female and 152 male civil servants living in Bayburt province, were included in the survey. A questionnaire including nutritional habits, demographic characteristics, anthropometric measures and ORTO-15 measures were administered to the individuals. For the statistical analysis of ORTO-15 scale; Points 2, 5, 8 and 9 are scored reversely. Critical items of the scale are 3, 5, 6, 7, 11, 13 and 1. In the scale, it is desirable to indicate how often individuals feel how they are described in the materials by marking them as "always", "frequently", "sometimes" and "never". Each item is rated at 1, 2, 3 and 4 points at most. Items investigates the obsessive behavior of individuals in selecting, purchasing, preparing and consuming nutrients that they consider themselves healthy. The answers that are discriminating for orthorexia are given a score of "1". Responses indicating normal eating behavior were given a score of "4". At least 15 points and at most 60 points can be taken from the scale. Those who have healthy eating obsessions (orthorectics) score lower than this scale. The break point is taken as 33. Those who score 33 and lower are those with a higher orthorectic tendency. The Statistical Package For The Social Science (SPSS 21.0) program was used for statistical evaluation of the data.According to the BMI classification of the individuals included in the study; 0.5% were weak, 38% were normal, 45.3% were overweight and 16.1% were obese. According to the ORTO-15 scale result, 35.4% (n = 68) of the individuals had orthorectic tendency. When the BKI of the individuals with ON was examined, it was found that 1.5% were weak, 36.8% were normal, 47.1% were overweight and 14.7% were obese. There was no significant relationship between ON and BMI (p = 0.557). There was no significant relationship between physical activity status and orthorexia nervosa (p = 0.393). When the mass media used to reach the nutrition information of the individuals with orthorexia nervosa were examined; 4.4% (n = 3) of them were using newspaper and magazines, 69.1% (n = 47) of the internet users and TV users was 33.8% (n = 23). 48.5% of the individuals who have ON think that they are fed adequately and balanced. Although there was no relationship between ORTO-15 results and nutritional status and anthropometric measurements in our study, The orthorectic tendency in the sample group was found to be significantly higher. Orthorexia is one of the most important variables affecting nutrition in recent years. For the awareness of the society about correct and healthy nutrition; It is very important for the experts to provide correct information. However, in order not to cause this obsession, it is necessary for the experts to approach the issue carefully. According to the results of this research, studies with larger populations will help you determine the state of the ON of the population and the overall trend in our country.

KEYWORDS: ORTHOREXIA NERVOZA, NUTRITION, OBESITY, BMI

P-58 - BESLENME EĞİTİMİ ALAN VE ALMAYAN ÖĞRENCİLERİN BESİN BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN VE VÜCUT KOMPOZİSYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

DUYGU BEŞOLUK[1], MERVE YURT[1]

[1]DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Bu çalışma beslenme eğitimi alan ve almayan öğrencilerin besin bağımlılık düzeylerini ve vücut kompozisyonu ile ilişkisini belirlemek amacıyla yürütülmüştür.

Çalışmaya Kasım 2016-Nisan 2017 tarihleri arasında yaş ortalaması 22.2± 2.3 olan 60 öğrenci (30 erkek, 30 kadın) katılmıştır. Katılımcıların sosyo demografik özellikleri ve beslenme durumları yüz yüze görüşme yöntemi ile sorgulanmış ve besin tüketim sıklığı anketi uygulanmıştır. Diyetin enerji ve besin ögeleri içeriğinin analizi BEBİS (Beslenme Bilgi Sistemi) kullanılarak yapılmıştır. Ayrıca besin bağımlılıklarının değerlendirilmesi için Yale Besin Bağımlılığı Ölçeği (YBBÖ) uygulanmıştır. Vücut bileşim analizi TANİTA MC 980 cihazı ile yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 18.0 paket programıyla analiz edilmiştir. Normal dağılım göstermeyen sayısal verilerde korelasyonun değerlendirilmesi için Pearson korelasyon testi ve gruplar arası ortalamaların karşılaştırılması için Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Beslenme eğitimi alan ve almayan öğrencilerin YBBÖ puan ortalamaları sırasıyla 2.60±1.98 ve 6.73±4.43 olarak bulunmuştur ($p<0.01$). Beslenme eğitimi alan ve almayan erkek öğrencilerin YBBÖ puan ortalamaları sırasıyla 3.33±2.3 ve 5.53±3.8 olarak bulunmuştur ($p>0.05$). Beslenme eğitimi alan ve almayan kadın öğrencilerin YBBÖ puan ortalamaları ise sırasıyla 1.86± 1.4 ve 7.9± 4.8 olarak belirlenmiştir ($p<0.05$). Bireylerin karbonhidrat ($r=0.50$) ve yağ ($r=0.49$) tüketimlerinin artışı ile YBBÖ puanı arasında orta düzeyde pozitif, protein ($r=0.27$) tüketimi ile zayıf düzeyde pozitif bir ilişki belirlenmiştir ($p<0.05$). Öğrencilerin poğaça ($r=0.50$), kurabiye/kek ($r=0.49$), börek ($r=0.42$), hamburger ($r=0.62$), pizza($r=0.50$) ve patates kızartması ($r=0.43$) tüketimleri ile YBBÖ puanı arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişki bulunmaktadır ($p<0.05$). Beslenme eğitimi alan bireylerin %50'si çikolataya, %26.7'si cipse, %23.3'ü patates kızarmasına ve dondurmaya bağımlılık benzeri yeme davranışı gösterirken beslenme eğitimi almayanların ise %40'ı hamburgere ve çikolataya, %36.7'si cips, gazlı içecek ve patates kızartmasına, %30'u pizzaya ve %23.3'ü dondurmaya bağımlılık benzeri yeme davranışı göstermektedir. Bireylerin vücut yağ oranı ile ($r=0.26$) ile YBBÖ arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki bulunmuştur.

Beslenme eğitimi alan öğrencilerin besinlere karşı bağımlılık benzeri davranış gösterme düzeyleri çok daha düşük bulunmuştur. Öğrencilerin genellikle yağ ve karbonhidrat içeriği yüksek olan besinlere karşı bağımlılık göstermeleri, vücut yağ oranlarının artmasına neden olabilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: BESİN BAĞIMLILIĞI

P-58 - ASSESMENT OF FOOD ADDICTION LEVEL AND BODY COMPOSITION OF DIETETIC STUDENTS COMPARED TO NON DIETETIC STUDENTS

DUYGU BEŞOLUK[1], MERVE YURT[1]

[1]EASTERN MEDITERRANEAN UNIVERSITY

This research has been conducted in order to determining the relation between food dependence levels and body compositions of dietetics and non-dietetics students regarding nutrition.

Total 60 students (30 women, 30 men) between 22.2± 2.3 age average were participated to the research from November 2016 to April 2017. Face to face meeting method was used to examining participant's socio demographic features and nutritional status and food consumption frequency questionnaire (FFQ) was carried during intervention. The energy and nutrients of diet was analysed with BEBIS food analysing program (Nutrition Information System). Furthermore, Yale Food Addiction Scale (YFAS) was applied on behalf of evaluating the food dependency. TANITA MC 980 was utilized for analysing the body composition. Obtained data were analysed with SPSS 18.0 statistical package. Pearson correlation test was operated for abnormal distribution data evaluation and Mann Whitney U test was applied for inter-group average comparison.

The YFAS point average of dietetics and non-dietetics students were identified as 2.60±1.98 and 6.73±4.43 respectively ($p<0.01$). The YFAS point average of dietetics and non-dietetics male students were identified as 3.33±2.3 and 5.53±3.8 respectively ($p>0.05$). The YFAS point average of dietetics and non-dietetics female students were determined as 1.86± 1.4 and 7.9± 4.8 respectively ($p>0.05$). There is a moderate positive correlation between individual's carbohydrates ($r=0.50$) and fat ($r=0.49$) intake and YFAS point and a weak positive correlation between protein intake ($r=0.27$) ($p<0.05$). Moreover, the moderate positive correlation was detected between YFAS point pastry ($r=0.50$), cookies/cakes ($r=0.49$), pie ($r=0.42$), burger ($r=0.62$), pizza ($r=0.50$) and French fries ($r=0.43$) consumption ($p<0.05$). The dietetics students showed an addiction tendency to 50% chocolate, 26.7% crisps, 23.3% French fries and ice-cream, on the other hand, non-dietetic students were more likely to addicted to 40% burger and chocolate, %36.7 crisps, fizzy drinks and French fries, 30% pizza and %23.3 ice-creams. Lastly, the weak positive correlation between individuals body fat ratio ($r=0.26$) and YFAS point was defined.

The addiction behaviours of dietetic students' of nutrition have specified slightly. Student's fat and carbohydrates food consumption dependence may cause to increasing their body fat ratio.

KEYWORDS: FOOD ADDICTION

P-59 - PEDİATRİK YANIK VE TIBBİ BESLENME TEDAVİSİ: VAKA SUNUMU

ONUR ÇIRAK[1], MERYEM ELİF ÖZTÜRK[1], NÜKET ÜNSAL[2], NURCAN YABANCI AYHAN[1]

[1]ANKARA ÜNİVERSİTESİ SBF BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, [2]ANKARA GÜLHANE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ

Yanıkta tıbbi beslenme tedavisi özellikle pediatride tedavinin seyrini ve çocukların büyüme ve gelişmesini etkilemektedir.

On yedi aylık 80 cm boyunda ve 14 kg ağırlığında olan erkek çocuk, üzerine çaydanlığın devrilmesi ile oluşan yanık nedeni ile hastaneye gelmiştir. İki kez kalbi duran çocuk entübe ve resüste edilmiş ve trekostomi açılmış, ileri tetkik ve tedavi amaçlı pediatri kliniğine yatırılmıştır. Çocuğun %20 oranında yanık olduğu belirlenmiştir.

Çocuk ilk 1,5 ay sadece anne sütü, daha sonra 6. aya kadar anne sütü ve mama almış, altıncı aydan sonra da ek besine geçmiştir. Çocukta malnutrisyon semptomları gözlenmiştir. Kliniğe yatırılan çocuğun nazogastrik (NG) ve paranteral beslenme ile beslenmesi uygun görülmüştür. Çocuğun enerji gereksinmesi hastada sepsis olması nedeniyle %20 arttırılarak hesaplanmış ve protein gereksinimi 3 g/kg/gün olarak belirlenmiştir. NG beslenmenin başlangıcından sonra rezidünün fazla olması nedeniyle beslenmeye ara verilerek birkaç gün sadece parenteral, daha sonra tekrar NG beslenme başlanmıştır. Çocuğun durumu ve kan bulguları düzeldikten sonra oral beslenmeye geçilmiştir.

Bu vakanın pediatrik olması, yanık sonrasında oral beslenmeyi ciddi ölçüde etkilemiştir. Çocuğun düzenli olarak kontrolü ve özellikle fazla rezidü gibi beslenme ile ilgili görülen sorunların hemen farkına varılıp gerekli müdahalelerin yapılması çocuğun beslenme durumunu ve tedavi sürecini iyileştirmiştir. Hastaneye 14 kg ile yatan çocuk ağırlık kaybı yaşamadan taburcu edilmiştir. Özel gereksinimi olan çocuk hastaların beslenme durumlarının diyetisyen tarafından izlenmesi ve uygun tıbbi beslenme tedavisinin verilmesi, hastalığın seyrini ve tedavi süreçlerini olumlu olarak etkilemektedir.

ANAHTAR KELİMELER: PEDİATRİ, YANIK, TIBBİ BESLENME TEDAVİSİ

P-59 - PEDIATRIC BURN AND MEDICAL NUTRITION TREATMENT: CASE REPORT

ONUR ÇIRAK[1], MERYEM ELİF ÖZTÜRK[1], NÜKET ÜNSAL[2], NURCAN YABANCI AYHAN[1]

[1]ANKARA UNIVERSITY FACULTY OF HEALTH SCIENCES DEPT. OF NUTRITION AND DIETETICS, [2]ANKARA GULHANE EDUCATION AND RESEARCH HOSPITAL

Medical nutrition therapy, especially on the pediatric burnt, affects the course of pediatric treatment and the growth and development of children.

Seventeen months old, 80 cm height and 14 kg weight boy, came to the hospital because of the burn caused by overturning of the teapot. Child's heart stopped twice and later child was intubated and resuscitated and tracheostomy was opened. Child sent to pediatrics clinic for advanced examination and treatment. It has been determined that the child is burned by 20%.

The child received only breast milk for one and a half month and breast milk and formula until 6th month, and after the sixth months, the child passed on complementary nutrition. Malnutrition symptoms were observed in the child. The child admitted to the clinic and was recommended to be fed with nasogastric (NG) and parenteral nutrition. The energy requirement of the child was calculated and increased by %20 considering the risk of sepsis and the protein requirement was determined as 3 g/kg/day. Due to the excess of NG after the beginning of the feeding, the feeding was interrupted and child fed by parenteral feeding only a few days and NG feeding were started again. After the child's condition and blood findings were corrected, oral feeding was started.

The fact that this case is pediatric has seriously affected oral feeding after burns. Regular control of the child and immediate awareness of the problems associated with nutrition, especially excess NG, and the necessary interventions have improved the child's nutritional status and treatment process. The child was discharged from the hospital without weight loss at 14 kg. Monitoring of the nutritional status of children with special needs and giving proper medical nutrition treatment by dietician affects the course of the disease and treatment processes positively.

KEYWORDS: PEDIATRICS, BURN, MEDICAL NUTRITION TREATMENT

P-60 - KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN KIRMIZI ET VE ET ÜRÜNLERİ TÜKETİM SIKLIĞI VE BİLGİ DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Sümeyra Sultan TİSKE İNAN[1]

[1]KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ, MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ, GIDA MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

Kırmızı et; elzem amino asit ve yağ asidi, mineral (Fe, Zn, P, Mg) ve vitamin (B1, B6, B12, Folik asit) içeriğinden dolayı yeterli ve dengeli beslenme açısından oldukça önemlidir. Türkiye'de 2015 yılında kırmızı et tüketiminin birey başına yılda ortalama 14,7 kg olduğu belirtilmektedir. Kırmızı et tüketimini etkileyen faktörler arasında; dışarıda yenilen öğün sayısındaki artış, eğitim ve gelir düzeyi, coğrafi bölge, fiyat, sağlık kaygısı, ürünün kalitesi olarak belirtilmektedir. Tüketicilerin önerilen düzeyde kırmızı et tüketiminin sağlanmasında; tüketim eğilimlerinin ve bunu etkileyen faktörlerin belirlenmesi, farkındalık oluşturulması açısından önem arz etmektedir. Bu araştırmada Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin kırmızı et ve et ürünleri tüketim sıklığı ve bilgi düzeylerini etkileyen ölçütlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma 2016-2017 öğretim yılı içerisinde Karaman'da bulunan 18 yaş ve üzeri üniversite öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Çalışmaya %65'i kız ve %35'i erkek olmak üzere 600 kişi katılmıştır. Araştırma verileri, hazırlanan anket formu aracığılıyla araştırmacılar tarafından yüz yüze görüşme yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Anket formunda tüketicilerin demografik özellikleri, kırmızı et ve et ürünleri tüketim sıklıkları, bilgi düzeyleri ve satın alırken önem verdikleri etmenleri belirlemeye yönelik sorular yer almıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, SPSS 13.0 programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin toplam %79.5'i lisans eğitimi düzeyine sahiptir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %57.3'ü 21-23 yaş arasında olup %34.5'i 18-20 yaş, %8.2'i 24< yaş grubundadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %65.3'ü yaş ortalaması 21-23 arasında olan kız öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %65.2'sinin aile birey sayısı 4-5 kişiden oluşmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre KMU öğrencilerinin %5.8'inin kırmızı et ve et ürünlerini hiç satın almadıkları belirlenmiştir. Ayrıca kuşbaşı(%62,2) ve kıyma(%47,8) tüketimlerinin azaldığı tespit edilmiştir. Kırmızı et ürünleri arasında öğrencilerin en sık satın aldıkları ürünlerin başında döner kebap(%67) ve köfte (%46,5)'nin geldiği belirlenmiştir. Katılımcıların kırmızı et ve et ürünleri hakkında son altı ay içerisinde bilgi aldıkları kaynakların başında televizyon, radyo ve internet haberleri (%59,5) gelmektedir. Katılımcıların kırmızı et ve et ürünlerinin satın alma tercihlerini etkileyen en önemli faktörlerin başında ürünün tazeliği(%41) gelmekte olup bunu sırasıyla ürünün yağ içeriği(%30,3) ile ürünün ambalajlı olup olmaması(%29) durumları izlemektedir. Ayrıca ürünün satış koşullarının hijyenik ve sağlıklı olma(%46,6) durumlarının etkili olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, KMU öğrencilerinin genellikle çeşitli kurum/kuruluşların yurtlarında konaklamalarından dolayı kırmızı et ve et ürünleri kullanılarak yemek pişirme imkanlarının kısıtlı olmasından ötürü daha ziyade tüketime hazır olarak üretilen et ürünlerini (köfte, döner kebap) tüketmeyi tercih ettikleri belirlenmiştir. Tüketicilerin kırmızı et ve et ürünlerine ilişkin bilgi düzeylerinin orta seviyede olduğu belirlenmiştir. Sağlıklı ve güvenilir kırmızı et ve et ürünlerinin tüketimi konusunda ilgili paydaşların işbirliği içinde olmaları, tüketicilerin bilinçlendirilmesine katkıda bulunabilir.

ANAHTAR KELİMELER: BİLGİ DÜZEYİ, ET, ET ÜRÜNLERİ, KARAMAN, TÜKETİM

P-60 - INVESTIGATION OF STUDENTS' MEAT AND MEAT PRODUCTS CONSUMPTION FREQUENCY AND KNOWLEDGE LEVELS AT THE KARAMANOĞLU MEHMETBEY UNIVERSITY

SÜMEYRA SULTAN TİSKE İNAN[1]

[1]UNIVERSITY OF KARAMANOGLU MEHMETBEY, FACULTY OF ENGINEERING, DEPARTMENT OF FOOD ENGINEERING

Meat contains a wide range of important dietary source of proteins and essential nutrients. which provide a positive effect on human growth and development. Per capita consumption of red meat and meat products has determined average 14.7 kg in 2015 in Turkey. This study was carried out to determine the consumption frequencies and knowledge of product related to the red meat and meat products among the Karamanoğlu Mehmetbey Unıversity' Students.This study was done on university students who were eighteen years of age and older in Karaman during 2016-2017 academic year. Six hundred people (35% men, 65% women) were participated to this study. Survey data were collected through face-to-face interview method by the first author using questionnaire form which they prepared reviewing the earlier studies. The survey instrument consisted of a questionnaire containing closed end questions with answering categories based on preliminary literature review. Simple instructions explaining the purpose of the study were printed on the front of the questionnaire. In the questionnaire, there were questions to determine demographic characteristics of the consumers, meat and meat products consumption frequencies, level of knowledge taken into consideration when purchasing meat and meat products.79.5% of the total participants were undergraduated and 34.5% were males, 46.3% were females; of the students participating in the study have a bachelor's degree. 57.3% of the students were between the ages of 21-23, 34.5% were between the ages of 18-20 and 8.2% were in the age group of <24. 65.3% of the students were females whose age average were between 21-23. 65.2% of the students had family members of 4-5 persons. According to the results, 5.8% of the KMU students never bought red meat and meat products. In addition, it had been found that consumption of meat (62.2%) and minced meat (47.8%) decreased. The most frequently purchased red meat products were determined doner kebab (67%) and meatballs (46.5%). Television, radio and internet news (59.5%) came to the top of the sources where participants got information about red meat and meat products in the last six months. Among the most important factors affecting the purchasing preferences of the participants were freshness of the product (41%) followed by fat content (30,3%) and absence of the packing material (29%). The hygienic and healthy product sales conditions were very important for the paticipants (46.6%).

According to the results, it was determined that the KMU students mostly prefer to consume meat products (meatballs, doner kebab) which are produced as ready-to-eat, because of the limited availability of cooking of red meat and meat meals due to their accommodation in various hostels. Knowledge levels of meat products were determined at the middle level. The cooperation of all stakeholders on increasing the level of knowledge, purchasing behaviors and quality expectations concerning meat and meat products is considered to be useful.

KEYWORDS: CONSUMPTION, KARAMAN, KNOWLEDGE, MEAT, MEAT PRODUCTS

P-61 - İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ BESLENME VE DİYETETİK 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARI VE FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYLERİNİN SAPTANMASI

MERVE PEHLİVAN[1], İNDRANİ KALKAN[1], SERAP ANDAÇ ÖZTÜRK[1], GÜLGÜN ERSOY[1]

[1]İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ, İSTANBUL, TÜRKİYE

Beslenme ve aktif yaşam; sağlığın korunması, obezite ve kronik hastalıkların önlenmesinde doğumdan itibaren yaşamın vazgeçilmez bir parçasıdır. Günümüz yaşam biçimi değişikliklerine, beslenme ve aktif yaşam konularındaki bilgi ve olanakların yeterli olarak kullanılmamasına bağlı olarak üniversiteli öğrenciler, sağlıksız beslenme alışkanlıkları ve inaktif yaşam sürdürmektedir. Bu çalışma; beslenme ve fiziksel aktivite konusunda daha duyarlı oldukları düşüncesi ile Beslenme ve Diyetetik bölümü öğrencilerinin beslenme alışkanlıkları ve fiziksel aktivite düzeylerini saptamayı amaçlamıştır.

İstanbul Aydın Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik bölümü 1. Sınıfında öğrenim gören 51 kız öğrenci çalışmaya alınmıştır. Öğrencilerin beslenme alışkanlıkları ve fiziksel aktivite düzeyleri, anket yöntemiyle sorgulanmış ve bel çevresi ölçümü, vücut ağırlığı, boy uzunluğu ölçümleri Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) standartlarına göre değerlendirilmiştir. Verilerin istatistiksel açıdan değerlendirilmesinde; ortalama (standart sapma), yüzde, sıklık ve ki-kare testi kullanılmıştır. Yaş ortalamaları 19.12 (±1.0) olan öğrencilerin, Beden Kütle İndeksi (BKİ) ve bel çevresi ortalamaları sırasıyla; 20.64 kg/m2 (±2.6) ve 71.56 (±6) cm'dir. BKİ sınıflamasına göre öğrencilerin; %25.5' sı zayıf, % 66.7'si normal ve %7.8'i fazla kiloludur. Bel ölçüsü sınıflandırmasına bakıldığında ise öğrencilerin %84.3'ünün normal, %15.7'sinin riskli grubuna girdiği görülmüştür. Öğrencilerin en çok atladığı öğün kahvaltı (%51.0) olup, %84.3'ü fast-food, %58.8'u sebze-meyveyi her gün tükettiklerini söylemiştir. Fiziksel aktivite düzeyleri de sorgulanan öğrencilerin %57.1'i orta şiddette, %73.5'i de ''Yüksek şiddette spor yapıyor musunuz?'' sorusuna hayır cevabı vermiştir. BKİ ile fiziksel aktivite düzeyi arasında bir ilişki bulunmamış, bel çevresi ile BKİ arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$).

Çalışma sonucunda; öğrencilerin beslenmeleri ile ilgili bazı hatalar yaptığı, fiziksel aktivite düzeylerinin düşük olduğu, öğrencilerin yarısından fazlasının BKİ'sinin normal, dörtte birinin zayıf kategorisinde olduğu bulunmuştur. Bel çevresi ortalamaları ise çoğu öğrencide önerilen normal sınırlar içerisindedir ve bel çevresi ile BKİ arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur. Bu bulgular, aynı öğrencilerle son sınıfta tekrarlanacak olan bu çalışmanın ilk verilerini oluşturması açısından önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: BESLENME DURUMU, FİZİKSEL AKTİVİTE, ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ

P-61 - ASSESSMENT OF NUTRITIONAL STATUS AND PHYSICAL ACTIVITY LEVELS OF FIRST GRADE STUDENTS OF NUTRITION AND DIETETICS PROGRAMME AT ISTANBUL AYDIN UNIVERSITY

MERVE PEHLİVAN[1], İNDRANİ KALKAN[1], SERAP ANDAÇ ÖZTÜRK[1], GÜLGÜN ERSOY[1]

[1] ISTANBUL AYDIN UNIVERSITY, HEALTH SCIENCE FACULTY, NUTRITION AND DIETETIC PROGRAMME, ISTANBUL, TURKEY

Nutrition and active life style is an indispensable part of life starting from birth for protection of health, prevention of obesity and chronic diseases. However, inactive life style in the modern age and inadequate usage of knowledge and resources in this field have resulted in unhealthy nutritional habits and sedantary life style among university students. Considering the fact that students of Nutrition and Dietetics Department would be more sensitive about nutrition and physical activity; this study was aimed to assess the nutritional and physical activity status of the first grade students, including their knowledge in this field.

51 female students studying in 1st grade of Nutrition and Dietetics programme were included in the study. Nutrition and activity levels of the students were recorded by face to face interview using a printed questionnaire. In addition, waist circumference, body weight, height measurements were taken and evaluated according to World Health Organization (WHO) standards. Mean (standard deviation), percentage, frequency and chi-square test were used to evaluate the data.

Body mass index (BMI) and waist circumference means of students whose mean age is 19.12 (± 1.0) are 20.64 kg/m2 (±2.6)and 71.56 (±6.0) cm respectively. According to the BMI classification, 25.5% are underweight, 66.7% are normal and 7.8% are overweight. Students whom most skipping meal is breakfast (51.0%) indicate consuming fast food (84.3%) , vegetables and fruit (58.8%) every day. The level of physical activity of the students were questioned. While 57.1% of the students answered negatively in the question ''Are you doing moderate-intensity level sports", 73.5% of the students anwered negatively in the question "Are you doing high-intensity level sports". No correlation was found between BMI and physical activity level. However, there was a positive correlation between waist circumference and BMI ($p <0.05$).

Based on the results, it was concluded that students exhibited faulty nutritional habits, their physical activity levels were also found to be inadequate. While more than half of the students had a normal BMI, one out of four (25.5%) was found to be in the underweight category. Waist circumference averages were within the recommended normal limits and a positive correlation was found between waist circumference and BMI. These findings were important in establishing the preliminary data of the study which was planned to be repeated in 4th grades for the same students.

KEYWORDS: NUTRITIONAL STATUS, PHYSICAL ACTIVITY, UNIVERSITY STUDENTS

SPONSORLAR

Tartı Medikal Dış Ticaret ve Pazarlama Ltd. Şti.

Demirpolat Tarım Ürünleri, Realife Diyet ve Diyabet Un

Bornova Belediyesi

Nutricia Medikal Beslenme

Zade Vital / Helvacızade A.Ş.

Biocodex İlaç San. İthalat İhracat ve Tic. Ltd. Şti.

Sabri Ülker Gıda Araştırmaları Enstitüsü Vakfı

Wellcare

Nestle Health Science

Fresenius Kabi İlaç

Mustafa Durmaz Gıda Pazarlama İnşaat Nakliyat San. ve Tic. Ltd. Şti.

Mensis Pharma

RC Farma İlaç Kimya San. Tic. Ltd. Şti.

Eczacıbaşı İlaç Pazarlama

Mamma Besin Ürünleri Üretim Pazarlama A.Ş.

BEE'O UP

Solgar A.Ş

Elsa Ortopedi Rehabilitasyon Spor Malzemeleri İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.

NUSTIL Nutrition Style

Barifit Sağlık Hizmetleri A.Ş

Nestle Türkiye Gıda Sanayi A.Ş.

Good Food Elektr. Tic. Med. Paz.

Pınar Süt Mamülleri San. A.Ş.

Pınar Su Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Pınar Entegre Et ve Un Sanayi A.Ş.

Ege Glutensiz Ltd. Şti.

Diyetisyen Dünyası

S.S. Tire Süt Müstahsilleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi

Tat Gıda Sanayi A.Ş. Pastavilla İşletmesi

Doğadan Gıda Ürünleri San. ve Paz. A.Ş

Unilever Türkiye

Tuğba Kuruyemiş

Türkiye Özofagus Atrezisi
Çocuk ve Aile Destek Derneği

Diyet Kapımda İzmir

Kurukahveci Mehmet Efendi Mahdumları Ltd.Şti.

Neptün İlaç. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Coco-Cola İçecek A.Ş.

Altıntaş Gıda Ltd. Şti.

Çaykur

İzmir Nobel Tıp Kitabevleri

Selva Gıda Sanayi A.Ş.

Naturelka